

117/02.06.01.03/2023

Salon kaupunki

Tilinpäätös 2022

I	Toimintakertomus	4
1.	Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.	Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.2.	Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	7
1.2.1.	Organisaatio	7
1.2.2.	Toimielimet 1.1.-31.12.2022	8
1.2.2.1.	Kaupunginvaltuusto.....	8
1.2.2.2.	Kaupunginhallitus.....	9
1.2.2.3.	Kaupungin lauta- ja johtokunnat	10
1.2.2.4.	Muut toimielimet.....	12
1.2.2.5.	Kaupungin edustus kuntayhtymissä.....	13
1.3.	Yleinen ja Salon alueen taloudellinen kehitys	14
1.3.1.	Olellaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	21
1.3.2.	Kaupungin henkilöstö.....	27
1.3.3.	Riskienhallinta	29
1.3.4.	Ympäristötekijät.....	30
1.4.	Sisäisen valvonnan arviointi 2022	31
1.4.1.	Sisäisen valvonnan säädökset.....	31
1.4.2.	Sisäisen valvonnan tehtävät	31
1.4.3.	Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella	31
1.4.4.	Sisäinen tarkastus.....	33
1.5.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	34
1.5.1.	Tilikauden tuloksen muodostuminen	34
1.5.2.	Toiminnan rahoitus.....	42
1.6.	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	47
1.7.	Kokonaistulot ja -menot (ulkoiset).....	50
1.8.	Kaupunkikonsernin toiminta ja talous	50
1.8.1.	Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä.....	50
1.8.2.	Konsernin toiminnan ohjaus	51
1.8.3.	Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	51
1.8.4.	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	52
1.8.5.	Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	53
1.8.6.	Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	54
1.8.7.	Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	55
1.9.	Ehdotus tilikauden tuloksen käsittelystä.....	57
2.	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	58
2.1.	Kaupunginvaltuuston tavoitekortti.....	58
2.3.	Konserniyhtiöt	70
2.3.1.	Salon Vuokratilat Oy	70
2.3.2.	Yrityssalo Oy	71
2.3.3.	Salon Kaukolämpö Oy.....	73
2.3.4.	Salon seudun koulutuskuntayhtymä	74
2.3.5.	Salon Iot Park Oy	76
2.4.	Tarkastuslautakunta	78
2.5.	Keskusvaalilautakunta	79
2.6.	Kaupunginvaltuusto.....	80
2.7.	Kaupunginhallitus.....	81
2.7.1.	Kaupunginhallitus.....	81
2.7.2.	Sisäinen tarkastus	83
2.7.3.	Hallintopalvelut.....	83
2.7.4.	Talous- ja henkilöstöpalvelut	88
2.7.5.	Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen	92
2.7.6.	Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	93
2.8.	Sosiaali- ja terveyspalvelut	94
2.8.1.	Sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinto.....	94
2.8.2.	Terveyspalvelut.....	95
2.8.3.	Vanhuspalvelut	99
2.8.4.	Sosiaalipalvelut.....	103
2.8.5.	Sosiaali- ja terveyslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen.....	108
2.8.6.	Sosiaali- ja terveyslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	109
2.9.	Sivistyspalvelut.....	110
2.9.1.	Sivistyspalveluiden toimiala	110
2.9.2.	Varhaiskasvatuspalvelut.....	111
2.9.3.	Perusopetus- ja nuorisopalvelut	114
2.9.3.1.	Perusopetuspalvelut	114
2.9.3.2.	Nuorisopalvelut.....	116

2.9.4.	Lukiokoulutus ja musiikkiopisto	118
2.9.4.1.	Lukiokoulutus	118
2.9.4.2.	Musiikkiopisto	120
2.9.5.	Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen.....	122
2.9.6.	Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen.....	122
2.9.7.	Vapaa-ajan palvelut.....	123
2.9.8.	Kulttuuripalvelut	124
2.9.9.	Kirjastopalvelut.....	128
2.9.10.	Liikuntapalvelut.....	131
2.9.11.	Kansalaisopisto	135
2.9.12.	Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen.....	137
2.9.13.	Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen.....	138
2.10.	Kaupunkikehityspalvelut	139
2.10.1.	Kaupunkikehityspalvelujen hallinto	139
2.10.2.	Maankäyttöpalvelut	140
2.10.3.	Yleisten alueiden ylläpito ja kehittäminen	143
2.10.4.	Tilapalvelut.....	146
2.10.5.	Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut	148
2.10.6.	Liikennepalvelut	151
2.10.7.	Kehittämis-, elinkeino- ja työllisyyspalvelut	153
2.10.8.	Kaupunkikehityslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen.....	157
2.10.9.	Kaupunkikehityslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen.....	158
2.11.	Rakennus- ja ympäristövalvonta	159
2.11.1.	Rakennusvalvonta	160
2.11.2.	Ympäristönsuojelu	162
2.11.3.	Ympäristöterveydenhuolto	164
2.11.4.	Maaseutupalvelut	166
2.11.5.	Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	167
2.11.6.	Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	168
II	Talousarvion toteutuminen	169
3.	Toimintatuottojen ja menojen toteutuminen.....	169
4.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	170
5.	Investointiosan toteutuminen.....	171
6.	Rahoitusosan toteutuminen.....	180
7.	Yhteenvedo valtuuston hyväksymistä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	181
III	Tilinpäätöslaskelmat	183
8.	Tuloslaskelma	183
9.	Rahoituslaskelma.....	184
10.	Tase	185
11.	Konsernituloslaskelma.....	186
12.	Konsernirahoituslaskelma	187
13.	Konsernitase.....	188
IV	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	189
14.	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot 1-5.....	189
15.	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	191
16.	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 6-16.....	193
17.	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 17-24	196
18.	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 25-33.....	198
19.	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot 34-41	200
20.	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot 42-46	203
21.	Liikelaitos Salon Veden tilinpäätös vuodelta 2022	204
22.	Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen	226
23.	Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen	227
24.	Muut eriytetyt laskelmat.....	228
25.	Luettelot ja selvitykset	229
25.1.	Tilinpäätökseen sisältyvien tunnuslukujen laskentakaavat	229
25.2.	Sisäiset tulot ja menot.....	235
26.	Luettelo kirjanpitokirjoista	237
27.	Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	238

I Toimintakertomus

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Koronapandemian värittämiä vuosien jälkeen vuodesta 2022 toivottiin vuotta, jolloin akuuttien kriisien hoitamisen sijaan olisi ollut mahdollista keskittyä kuntien perustehtäviin sekä toiminnan kehittämiseen. Toisin kuitenkin kävi, kun Venäjä aloitti keväällä 2022 hyökkäyssodan Ukrainaan.

Edelleen käynnissä olevalla sodalla on ollut ja on sekä välittömiä että välillisiä vaikutuksia kaupungin toimintaan. Sodan seurauksena inflaatio on kiihtynyt ja erityisesti on kärsitty merkittävistä hintojen noususta energian ja ruuan osalta. Menneen talven aikana varauduimme myös energiapulaan, mutta onneksemme siltä vältyttiin eikä kaupungin palveluja jouduttu missään vaiheessa rajoittamaan tai sulkemaan.

Vuosi 2022 oli kunnissa historialliseen muutokseen valmistumisen vuosi, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut siirtyivät kunnista hyvinvointialueiden järjestettäväksi tämän vuoden alusta. Siirtymän valmisteluaiakataulu oli kaikin tavoin tiukka, eivätkä kaikki uudistukseen liittyvät kysymykset tulleet ratkaistuksi ennen vuoden vaihtumista.

Taloudellisesti hyvä vuosi

Vuoden 2022 tilinpäätöksen ylijäämäksi muodostui lopulta yhdeksän miljoonaa euroa. Kuntatalouden arvioitua parempaa kehitystä on perusteltu valtion koronatuilla, mutta ne eivät selitä ennakoitua parempaa tulosta. Keskeisin tekijä on verotulokertymä, joka oli 12 miljoonaa euroa arvioitua enemmän eli yhteensä 215,8 miljoonaa euroa.

Hyvä tulosta selittää myös se, että kaupungin menot pysyivät talousarvion raameissa. Menojen toteutuminen ennakoitusti erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon osalta vuonna 2022 oli tärkeää, jotta hyvinvointiuudistuksen jälkeen kaupungin valtionosuudet eivät tulevina vuosina pienene alibudjetoinnin seurauksena.

Menoiltaan suurin toimiala oli luonnollisesti sosiaali- ja terveystalouden toimiala, johon kului yli 59 prosenttia eli 220 miljoonaa euroa kaupungin toimintamenoista. Toiseksi suurin toimiala vielä viime vuonna oli sivistyspalvelut, jossa opetuslautakunnan menot olivat 69 miljoonaa euroa ja vapaa-ajan lautakunnan alaiset menot noin 8,7 miljoonaa. Kaupunkikehityspalveluiden ulkoiset toimintamenot olivat reilut 55 miljoonaa euroa.

Kaupunki lyhensi viime vuoden aikana lainojaan noin 16,5 miljoonalla eurolla. Lainaa on nyt 84,7 miljoonaa euroa eli 1661 euroa asukasta kohden. Vertailussa muihin kuntiin Salon asukaskohtainen lainamäärä on alhainen.

Salo investoi vuoden aikana reilulla 14 miljoonalla. Investointitaso on ollut vuosia Salon kokeiselle kunnalle maltillinen. Yksittäisenä investointikohteena voidaan mainita monikäyttöiseksi kokonaisuudeksi suunniteltu Perniön Kirkonkylän koulu, joka otettiin käyttöön vuoden 2022 elokuussa. Salo investoi myös leikkipaikkoihin ja koulujen pihojen lähiliikunta-paikkoihin esimerkiksi Alhaisten koululla.

Hyvinvointialueuudistus ja kaupungin uusi organisaatio

Suomen ensimmäiset aluevaalit pidettiin tammikuussa 2022, minkä jälkeen hyvinvointialueiden valmistelutyö pääsi toden teolla käyntiin. Varsinais-Suomi lähti muutokseen takamatkalta ja uudistuksessa oli paljon kriittisiä kysymyksiä muun muassa tietojärjestelmien osalta. Salon kaupunki on pyrkinyt auttamaan hyvinvointialuetta valmistelussa niin paljon kuin se omien resurssiemme puitteissa on ollut mahdollista, mutta osa avoimista kysymyksistä on jäänyt ratkaistaviksi tämän vuoden puolella. Keskeinen osa tätä valmistelua on myös hyvinvointialueen kanssa tehtävä monialainen yhteistyö, sillä kaupungin vastuulla on edelleen kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen hyvinvointialueelle vaikuttaa keskeisesti myös kaupungin organisaatioon ja tehtäviin. Kaupungin omaa organisaatiota ei ehditty uudistaa vuoden aikana, joten joulukuussa tehtiin välttämättömät hallintosääntömuutokset ja organisaatiouudistusta päätettiin jatkaa vuoden 2023 aikana.

Uusi kaupunkistrategia valmistui

Salo hyväksyi uuden kaupunkistrategian "Avaimet kaikkiin oviin" joulukuussa 2022. Uusi strategia on valmisteltu laajan osallistamiskierroksen kera, ja se rakentuu lujasti Salon vahvuuksille. Tavoitteena oli tuoda strategia ihmisläheisemmäksi ja konkreettisemmäksi. Strategian kolme painopistettä ovat elinvoimainen Salo, hyvinvoiva Salo ja kestävä talouden Salo.

Strategiaan sisällytettiin kärkihankkeita, jotka tukevat päämäärien saavuttamista ja muodostavat teemoiltaan erilaisia kokonaisuuksia. Osaaminen ja kansainvälisyys, maankäyttö, tapahtumat, kylien elinvoima ja kiertotalouden edelläkävijyys olivat asioita, jotka nousivat esille strategiaprosessin aikana eri tilaisuuksissa.

Strategian erityinen painopiste on lasten ja nuorten hyvinvoinnin sekä osallisuuden parantamisessa UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -mallin kautta. Salo haluaa tulevaisuudessakin olla houkutteleva vaihtoehto lapsiperheiden kotikunnaksi.

Vapaa-aika nousee uudessa strategiassa keskeiseen rooliin. Haluamme profiloitua kulttuuri- ja urheilukaupunkina sekä kehittää tapahtumatarjontaan erilaisten yhteistyömuotojen kautta. Matalan kynnyksen vapaa-ajan palveluilla tuemme väestön hyvinvointia ja jaksamista.

Paluu lukuisiin tapahtumiin

Koronavuosien vähäisten tapahtumien jälkeen pääsimme jälleen Salossa nauttimaan lukuisista iloisista ja mieleenpainuvista hetkistä. Iltatorit, Taiteiden Yä, Kurpitsaviikot sekä monet muut tapahtumat valtasivat kaupungin ja toivat kaivattua piristystä arkeen.

Kesä-heinäkuun vaihteessa SM-viikko keräsi Saloon runsain määrin eri lajien harrastajia kisaamaan Suomen mestaruuksista kahvakuulasta bridgeen, melonnasta padeliin ja petanquestä agILITYyn. Urheiluntäyteiset neljä päivää oli mainio esimerkki siitä, millaiseen tapahtumaan kaupungin olosuhteet taipuvat.

Syyskesällä saimme jatkoa suurelle urheilujuhalle, kun Salon Vilppaan Wilma Murto saavutti seiväshypyn EM-kultaa. Mitalia juhittiin syyskuussa torin kultajuhlassa, jossa tuhatpäinen yleisö oli tullut tapaamaan kaupungin omaa mestaria.

Viimeisten vuosien aikana kaupungin ylimmässä johdossa on ollut useita henkilövaihdoksia, jotka vaikuttaneet esimerkiksi toimintojen jatkuvuuteen ja kehittämiseen. Nyt tilanne on vakiintumassa organisaatiouudistuksen, kuluvan kevään keskeisten rekrytointien sekä viime vuoden kesäkuussa tehdyn kaupunginjohtajavalinnan myötä. Kiitän lämpimästi tuolloin saamastani luottamuksesta sekä tuesta, jonka olen saanut niin henkilöstöltä, luottamushenkilöiltä kuin kuntalaisilta tässä tehtävässä vaiherikkaan vuoden 2022 aikana.

Anna-Kristiina Korhonen
Kaupunginjohtaja

Salon tilinpäätös 2022

Asukasluku

50 969

Henkilöstömäärä

3 587

Työttömyysprosentti

9,9

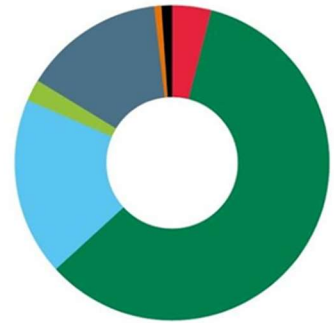
Verotulot

215,8 M€

Toimintakulut

379,5 M€

Valtionosuudet

131,4 M€

Toimintatuotot

54,8 M€

Toimintakulut

Sosiaali- ja terveyslautakunta	59 %
Opetuslautakunta	18 %
Kaupunkikehityslautakunta	15 %
Vapaa-ajan lautakunta	2 %
Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	4 %
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1 %
Vesihuoltolaitoksen johtokunta	1 %

Tilikauden ylijäämä

9,0 M€

Velka **84,7 M€** 1 661 €/asukas

Investoinnit
14,4 M€

1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

1.2.1. Organisaatio

1.2.2. Toimielimet 1.1.-31.12.2022**1.2.2.1. Kaupunginvaltuusto****Kaupunginvaltuustoon toimintavuoden aikana kuuluneet henkilöt**

Suku- ja etunimi	Syntymävuosi	Valtuustoryhmä
Puheenjohtaja Tamminen Heikki	1982	PS
Valtuuston 1. varapuheenjohtaja Karnisto-Toivonen Saija, 1.1.-29.8.2022	1980	SDP
Valtuuston 1. varapuheenjohtaja Parttimaa Satu, 29.8.-31.12.2022	1972	SDP
Valtuuston 2. varapuheenjohtaja Suonio-Peltosalo Elina	1961	KOK
Valtuuston 3. varapuheenjohtaja Uusitalo Ilkka	1968	KESK
Jäsenet:		
Ahonen-Ojala Leena, 1.1.-14.11.2022	1965	SDP
Alanko Kaarlo	1950	SDP
Alaranta Johannes	1978	KESK
Anttila Jarkko	1981	SDP
Friberg Osmo	1966	KOK
Halkilahti Jaakko	1967	KESK
Hellsberg Ralf	1959	KOK
Huittinen Ulla	1961	KESK
Hyttinen Marjatta	1946	KOK
Härri Anna	1984	VIHR
Järvinen Janne	1971	PS
Karhulahti Arttu	1984	KOK
Karnisto-Toivonen Saija	1980	SDP
Keto-oja Piia	1973	SDP
Koskinen Heimo	1975	PS
Laitinen Mika, 29.8.-31.12.2022	1973	PS
Lehti Timo	1959	KESK
Leivonen Sanna	1981	PS
Lundén Mikko	1979	PS
Lundström Sanna	1977	KOK
Lähteenmäki Timo	1960	VAS
Mänkäri Marjaana	1962	KESK
Määttänen Asko	1969	KESK
Nikkanen Saku	1977	SDP
Nummenpalo Mika	1968	LIIK
Nummentalo Juhani	1959	KOK
Nyysönen Jonna	1973	VIHR
Olkinuora Antti	1959	PS
Paasilta Simo	1943	SDP
Palohonka Kaisa	1982	SDP
Parttimaa Satu, 1.1.-29.8.2022	1972	SDP
Puopolo Saija-Reetta	1975	VIHR
Riski Johanna	1971	KESK
Rissanen Petteri	1971	PS
Ruokonen Marja	1952	VAS
Räike Kalle	1977	KOK
Saari Ismo	1947	KESK
Sadeharju Eetu, 14.11.2022 alkaen	1993	SDP
Salomaa Pekka	1961	KESK
Sarhola Mika	1990	PS
Schneider Kai	1960	VIHR
Siikonen Stina	1984	KOK
Tammi Timo	1953	SDP
Tapio Marko	1967	KOK
Vesa Simo	1955	SDP
Vierjoki-Väätäinen Karoliina	1989	KESK
Väistö Janne	1972	KOK
Wallius Jerina	1977	KOK

Yli-Jama Anna-Leena	1970	KOK
Äyräväinen Tapio, 1.1.-15.3.2022	1950	PS

Valtuuston vaalilautakunta

Varsinainen jäsen	
Karhulahti Arttu	puheenjohtaja
Karnisto-Toivonen Saija	1.varapuheenjohtaja
Nyyssönen Jonna	
Rissanen Petteri	
Uusitalo Ilkka	

Henkilökohtaiset varajäsenet vastaavassa järjestyksessä

Räike Kalle
Alanko Kaarle
Ruokonen Marja
Leivonen Sanna
Nummenpalo Mika

1.2.2.2. Kaupunginhallitus

Suku- ja etunimi	Syntymävuosi	Puolue
Puheenjohtaja		
Nikkanen Saku	1977	SDP
1. varapuheenjohtaja		
Nummentalo Juhani	1959	KOK
2.varapuheenjohtaja		
Riski Johanna	1971	KESK
3.varapuheenjohtaja		
Friberg Osmo	1966	PS
Jäsenet:		
Aaltonen Anu	1968	KOK
Ahonen-Ojala Leena, 1.1.-14.11.2022	1965	SDP
Alaranta Johannes	1978	KESK
Huittinen Ulla	1961	KESK
Härri Anna	1984	VIHR
Lundén Mikko	1979	PS
Olkinuora Antti	1959	PS
Paasilta Simo	1943	SDP
Palohonka Kaisa, 14.11.2022 alkaen	1982	SDP
Yli-Jama Anna-Leena	1970	KOK
Henkilökohtaiset varajäsenet vastaavassa järjestyksessä		
Palohonka Kaisa, 1.1.-14.11.2022	1982	SDP
Poikela Marko, 14.11.2022 alkaen	1978	SDP
Karhulahti Arttu	1984	KOK
Mänkäri Marjaana	1962	KESK
Äyräväinen Tapio, 1.1.-15.3.2022	1950	PS
Koskinen Heimo, 14.11.2022 alkaen	1975	PS
Lundström Sanna	1977	KOK
Keto-oja Pia	1973	SDP
Lehti Timo	1959	KESK
Määtänen Asko	1969	KESK
Nyyssönen Jonna	1973	VIHR
Wallius Jerina	1977	PS
Järvinen Janne	1971	PS
Sadeharju Eetu	1993	SDP
Siikonen Stina	1984	KOK

1.2.2.3. Kaupungin lauta- ja johtokunnat**Kaupunkikehityslautakunta**

Lundström Sanna	puheenjohtaja
Vesa Simo	1. varapuheenjohtaja
Salomaa Pekka	2. varapuheenjohtaja
Wallius Jerina	3. varapuheenjohtaja
Anttila Jarkko	
Helenius Aune	
Kahila Tuukka	
Kanerva Tauno	
Koskinen Heimo	
Kymäläinen Maija	
Räike Kalle	
Siikonen Stina	
Sjöholm-Nikkanen Anita	
Ahonen-Ojala Leena, 1.1.-28.11.2022	kaupunginhallituksen edustaja
Paasilta Simo, 28.11.-31.12.2022	kaupunginhallituksen edustaja
Niemi Pihla, 1.1.-3.11.2022	nuorisovaltuuston edustaja
Muuri Anna, 3.11.-31.12.2022	nuorisovaltuuston edustaja

Keskusvaalilautakunta

Tuominen Liisa	puheenjohtaja
Laiho Jari J.	varapuheenjohtaja
Koskinen Elina	
Leivonen Keijo	
Suominen Satu	

Opetuslautakunta

Mänkäri Marjaana	puheenjohtaja
Lehtinen Päivi	1. varapuheenjohtaja
Pajulo Esa	2. varapuheenjohtaja
Pihakivi Sanna	3. varapuheenjohtaja
Halkilahti Jaakko	
Hurve Anne	
Huttunen Jukka	
Jokinen Kirsi-Maria	
Merivirta Laura	
Sadeharju Eetu	
Salko Petri	
Seitz Elina	
Suominen Olli-Pekka	
Olkinuora Antti	kaupunginhallituksen edustaja
Paju Minni	nuorisovaltuuston edustaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Leivonen Sanna	puheenjohtaja
Hellsberg Ralf	1. varapuheenjohtaja
Määttänen Asko	2. varapuheenjohtaja
Fontell Matti	
Hellström Pia	
Järvinen Janne	
Kjellman Saga	
Kotilainen Riika	
Laine Elina	
Ojanperä Asmo	
Puopolo Saija-Reetta	
Saari Ismo	
Sarhola Mika	
Riski Johanna	kaupunginhallituksen edustaja
Kalintiv Daniel	nuorisovaltuuston edustaja

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Tekkala Kalle	puheenjohtaja
Parttimaa Satu	1. varapuheenjohtaja
Laitinen Mika	2. varapuheenjohtaja
Heikkinen Katihanna	
Hyttinen Marjatta	
Kosonen Nilla	
Kukko Jouko	
Mäkilä Juha	
Nummi Anne	
Paananen Satu	
Poikela Marko	
Salakari Jenni	
Turtiainen Taro	
Paasilta Simo	kaupunginhallituksen edustaja
Lundén Jore	nuorisovaltuuston edustaja

Tarkastuslautakunta

Väistö Janne	puheenjohtaja
Salomaa Pekka	1. varapuheenjohtaja
Tammi Timo	2. varapuheenjohtaja
Hägerth Jarmo	
Kirves-Järvinen Taina	
Lindstedt Marja-Liisa	
Pesonen Sari	
Pohjola Timo	
Ruohonen Marja	
Sohlman Jutta	
Tuominen Marita	

Vapaa-ajan lautakunta

Keto-oja Piia	puheenjohtaja
Rissanen Petteri	1. varapuheenjohtaja
Jaakkola Mikko	2. varapuheenjohtaja
Alanko Kaarlo	
Björkstrand Juha	
Blomqvist Mia	
Hirvimäki Jani	
Järvinen Anne	
Karp Maria	
Laaksonen Arttu	
Leppähaara Marja	
Martyugova Sofia	
Vierjoki-Väätäinen Karoliina	
Yli-Jama Anna-Leena	kaupunginhallituksen edustaja
Aitosalo Peetu	nuorisovaltuuston edustaja

Yhteistoimintaelin

Palohonka Kaisa	puheenjohtaja
Virtanen Riina	varapuheenjohtaja
Aarnio Jyrki	
Heikurinen Tanja	
Lepistö Tanja	
Lampainen Marja	
Liimatainen Anne	
Rask Mari	
Tuomela Asta	
Tuominen Hannele	
Olkinuora Antti	kaupunginhallituksen edustaja

1.2.2.4. Muut toimielimet**Liikelaitos Salon Veden johtokunta**

Wallius Jerina	puheenjohtaja
Hellsberg Ralf	varapuheenjohtaja
Aaltonen Teemu, 3.10.2022 alkaen	
Eskola Jouni	
Ilola Marika	
Laine Jari AT, 1.1.- 3.10.2022	
Lindholm Sanna	
Tammi Timo	

Varsinais-Suomen käräjäoikeuden lautamiehet

Jussila Mikko
Kara Lasse
Makkonen Sinikka
Nummila Mika
Palohonka Kaisa

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

Hänninen Mika
Ilmarinen Kristiina
Järvinen Ari
Kinnunen Kasper
Mäntylä Päivi
Ojanperä Asmo
Peltonen Aimo
Pihlahti Kristiina
Riihikankare Ari-Heikki
Saarinen Kari
Saarinen Seija
Siikonen Stina
Suominen Lasse
Vallittu Pertti
Virtanen Timo
Yli-Liipola Hanna

Poliisilaitoksen neuvottelukunta

Jantunen Olavi

Salon palvelutalososäätien hallitus

Pertti Vallittu, puheenjohtaja
Blomqvist Mia
Kara Lasse
Ylä-Kotola Pia

Uskelan opintorahastosäätien hallitus (valintakausi 2019-2030)

Breilin Olli-Pekka (valintakausi 2018-2022)
Halkilahti Jaakko (valintakausi 2015-2026)
Iltanen Maija (valintakausi 2015-2026)
Kara Lasse (valintakausi 2019-2030)
Lehmussaari Pia (valintakausi 2015-2026)
Merilä Jarkko (valintakausi 2017-2022)
Tuominen Kimmo (valintakausi 2019-2030)

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta

Nieminen Raimo	
Breilin Mikko	
Veck Heidi	asiantuntija

1.2.2.5. Kaupungin edustus kuntayhtymissä**Salon seudun koulutuskuntayhtymän valtuusto**

Fagerström Annika, 1.1.-4.4.2022

Mänki Laura, 4.4.-31.12.2022

Kalevo Juha

Karhulahti Arttu

Laaksonen Arttu

Lautiala Arja

Leppähaara Marja

Lindstedt Marja-Liisa

Mgvdeladze Marina

Salko Petri, 1.1.-16.5.2022

Sarhola Mika, 16.5.-31.12.2022

Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän valtuusto

Haapaniemi Esko

Huttunen Jukka

Valkonen Tanja

Ylä-Kotola Pia

Varsinais-Suomen lastensuojelukuntayhtymän valtuusto

Lehtovirta Tarja

Nurmi Kari

Salokannel Reijo

Viitala Marika

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuusto

Eskola Jouni

Kosonen Nilla

Oksanen Markku

Rinne Tarja

1.3. Yleinen ja Salon alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön ennakkoarvion mukaan bruttokansantuote kasvoi 1,9 prosenttia vuonna 2022. Tilastotiedot kertovat, että Suomen talous on alkanut supistua vuoden kolmannen neljänneksen aikana. Venäjän hyökkäyssota nosti viime keväänä merkittävästi energian ja raaka-aineiden hintoja koronakriisin takia jo valmiiksi korkealta tasolta. Hintojen nousu on leikannut kotitalouksien ostovoimaa ympäri maailman, kun tulojen kasvu on jäänyt jälkeen hintojen noususta. Lisäksi velkaantuneiden kotitalouksien ahdinkoa lisäävät EKP:n ja muiden keskuspankkien koronnostot, jotka lisäävät lainanhoitokustannuksia. Hintojen nousu heikentää kotitalouksien ostovoimaa, mutta hintojen noususta on myös hyötyjä. Monet yritykset hyötyvät tuotteidensa hintojen noususta, mikä on pitämässä työllisyyslannetta kohtuullisen hyvänä ja vauhdittamassa palkkojen nousua.

Suomen vienti on kasvanut kahtena viime vuotena selvästi vientikysyntää hitaammin. Syynä tähän on Suomen talouden rakenne sekä Venäjän kaupan ja matkailijoiden menetys sodan takia. Venäjän vientimarkkinoiden ja raaka-aine tuonnin menetys jättää pysyvämman loven tavaravientiin, lisäksi palveluiden viennissä koetaan pysyviä menetyksiä. Venäjän ja Aasian kauttakulkulentojen tuomien matkailijoiden menetystä on vaikea paikata.

Työllisyys lisääntyi vuonna 2022 edellisvuottakin enemmän ja työllisyys on huippukorkealla. Työllisiä oli 70.000 enemmän kuin vuosi sitten ja määrä on lisääntynyt 2,7 prosenttia. Erityisen ripeää työllisten määrän kasvu on ollut eläkeiän saavuttaneiden naisten ja nuorten miesten piirissä sekä liike-elämän palvelutoimialoilla. Tehdyn työn eli työtuntien määrä lisääntyi 1,6 prosenttia edellisestä vuodesta. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työtuntien määrä ei ole vielä saavuttanut koronaa edeltävää tasoaan. Työmarkkinoiden kohtaanto näyttää edelleen heikentyneen, ja osaamisen puutteet heikentävät talouden kasvuedellytyksiä. Avoimien työpaikkojen määrä on korkea samalla kun työttömien määrä kääntyy kasvuun. Elinkeinoelämän kyselyjen mukaan yritysten on haastavaa löytää työntekijöitä erityisesti kokemuksen puutteen, erityisosaamisen ja koulutuksen riittämättömyyden vuoksi.

Vuonna 2022 kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna keskimääräiseksi inflaatioksi ennustettiin lokakuussa 7 prosenttia. Vaikka inflaation kiihtyminen on edelleen pitkälti seurausta energian hintojen noususta, inflaatio on erittäin laaja-alaista ja lähes kaikkien hyödykeluokkien hinnat nousevat nopeasti. Energian ja raaka-aineiden hintojen nousu on alkanut näkyä myös palveluiden hinnoissa. Palkkojen ja muiden kustannusten nousu näkyy enenevässä määrin palveluiden hinnoissa, mikä ylläpitää inflaatiota tulevina vuosina.

Julkisen talouden alijäämää vuonna 2022 on pienentänyt vahva talous- ja työllisyyskehitys. Verotulojen kasvu on ollut voimakasta ja koronavirusepidemian hoidosta aiheutuvat menot ovat olleet edellisvuosia pienemmät. Kuntien osalta menot ovat kasvaneet tuloja nopeammin. Kulutusmenojen kasvua ovat ylläpitäneet vuonna 2022 palvelutarpeen kasvun lisäksi hoito- ja palveluvelan purkaminen sekä hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtävien laajennukset, joissa kustannukset nousevat vuosittain. Lisämenoja on aiheuttanut myös Venäjän hyökkäyssotaa pakenevien ukrainalaisten maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja mm. opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Vuonna 2023 hallituskausi päättyy ja monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat. Kuntataloudesta poistuu esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvo-hankkeita. Kuntahallinnon kulutusmenojen hinta jatkaa kuitenkin kasvuaan ja kulutuksen hintaan vaikuttaa etenkin kunta-alan palkankorotukset. Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntahallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat jatkossa sen suurimman kuluerän.

(Lähde: Valtiovarainministeriön julkaisu 2022:80)

Kunnille ja kuntayhtymille myönnettiin valtionavustuksina koronaepidemiaan liittyviin sosiaali- ja terveydenhuollon lisäkustannuksiin noin 460 miljoonaa euroa, kun vuonna 2021 kunnat saivat vastaavia koronatukia noin 1,1 miljardia euroa. Avustuksella korvattiin koronaepidemian lisäkustannuksia, joita aiheutui vuoden 2022 aikana erityisesti testauksesta, rokottamisesta ja covid-19-potilaiden hoidosta. Avustusta myönnettiin tammikuun alusta elokuun loppuun menneessä aiheutuneisiin kustannuksiin: testaukseen noin 182 miljoonaa

euroa, covid-19-potilaiden hoitoon noin 71 miljoonaa euroa ja muihin välittömiin epidemiasta aiheutuviin kustannuksiin noin 44 miljoonaa euroa. Lisäksi testauksen, hoidon ja muiden välittömästi epidemiasta aiheutuvien kustannusten osalta maksettiin arvioon perustuen avustusta loppuvuoden aikana aiheutuneisiin kustannuksiin yhteensä noin 106 miljoonaa euroa. Rokottamisen kustannuksiin avustusta myönnettiin koko vuodelle noin 57 miljoonaa euroa. Kaiken kaikkiaan valtio on tukenut kuntasektoria vuosina 2020-2022 noin 5 miljardilla eurolla koko koronaepidemian aiheuttamien lisäkustannusten ja tulonmenetysten vuoksi. Lisäksi tukea myönnettiin valtionavustuksina esi- ja perusopetukseen sekä lukio-koulutukseen.

Kuntien ilmoittamien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien tulos oli selvästi positiivinen 1,23 miljardia euroa. Vuonna 2022 alustavien tietojen mukaan negatiivisen tuloksen teki 93 kuntaa, kun edellisellä vuonna tulos oli negatiivinen 60 kunnassa. Kuntien vuosikate heikkeni vuodesta 2021, mutta oli kuitenkin selvästi yli poistotason ja myös nettoinvestointien. Verotulojen hyvä kasvu piti vuosikatteen edellisvuosien tapaan varsin vahvana. Tilinpäätösarvioiden mukaan toimintakate heikkeni, koska toimintakuluissa oli selvää kasvua ja toimintatuotot vähenivät (koronatuet vähenivät). Toimintakulujen kasvua ovat ylläpitäneet palvelutarpeen kasvun lisäksi hoito- ja palveluvelan purkaminen sekä hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtävien laajennukset. Lisämenoja on aiheutunut myös Venäjän hyökkäyssotaa pakenevien ukrainalaisten maahanmuutosta.

Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 4,2 prosenttia toteutuen noin 42,3 miljardin euron suuruisena. Toimintatuottojen arvioitiin laskevan noin 4 prosenttia toteutuen noin 8 miljardin euron suuruisena. Toimintatuottojen laskuun vaikuttaa kunnille maksettujen korona-avustusten pieneminen, avustussumma pieneni edellisestä vuodesta 65 prosenttia.

Kuntien valtionosuudet kasvoivat 6,4 prosenttia eli noin 650 miljoonaa euroa johtuen muun muassa hallitusohjelman mukaisista tehtävänlaajennuksista, valtionosuuksien tason korotuksesta ja indeksitarkistuksesta. Verotulot kasvoivat yli 5 prosenttia eli noin 1,35 miljardia euroa. Kunnallisverojen tuotto kasvoi 5,1 prosenttia, yhteisövero 6,5 prosenttia ja kiinteistöveron tuotto kasvoi 6,2 prosenttia. Osana koronaviruspandemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä vuosille 2020 ja 2021, mikä aiheutti vielä vuonna 2022 kunnille noin 205 miljoonan euron lisätulon. Kuntien kiinteistöverotulot kasvoivat, sillä rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus nostivat kiinteistöveron verotusarvoja.

Kuntien vuosikate heikkeni vajaat 0,3 miljardia euroa vuodesta 2021, jolloin vuosikate oli varsin vahva. Vuosikate heikkeni kaikissa kuntakoryhmissä. Kaikissa ryhmissä vuosikate ylitti vielä poistotason. Vuonna 2022 Kuntien nettoinvestoinnit vähenivät 22,2 prosenttia, joka johtui pääasiassa Helsingin kaupungin erittäin suurista investointihyödykkeiden luovutustuloista (Helsingin kaupungin liikennelaitoksen yhtiöittäminen). Lisäksi vaikuttivat kuntien suorittamat sosiaali- ja terveystilojen myynnit. Kuntien lainakanta väheni ensimmäistä kertaa koko 2000-luvun aikana.

Vuoden 2022 ennakkollisten tilinpäätösanalyysien perusteella kuntatalous oli juuri ja juuri tasapainossa. Verokehitys oli viime vuonna kunnissa ja valtiolla vahvaa. Kuntien menot kasvoivat ripeästi, vajaat 5 prosenttia. Erityisesti palvelujen ostot lisääntyivät viime vuosien tapaan erittäin nopeasti, noin 12 prosenttia. Palkkakulujen kasvu oli yllättävän vaikeaa, vain noin 2 prosenttia. Pieni palkkasumman kasvu saattoi olla merkki huomattavista vaikeuksista saada avoimiin työpaikkoihin ammattitaitoista työvoimaa. Työvoimaa on lisäksi ohjautunut muun muassa hyvinvointialueiden valmisteluun. Energiakulut lisääntyivät vuodesta 2021 noin 8 prosenttia. Hintatason nousu tulee välittymään ruuan, ostopalvelujen ja korkojen kustannuksiin vielä pitkään. Vuonna 2022 kuntien kustannusten nousu Venäjän sotatoimien vuoksi pysyi kuitenkin melko maltillisena.

Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2022 tilinpäätösarvioiden tiedot on raportoitu Valtiokonttorin automaattisen talousraportoinnin kautta, kun ennen vuotta 2021 ne raportoitiin Tilastokeskuksen tiedonkeruulla. Tietojen osalta on huomioitava, että 4 kuntaa ja 11 kuntayhtymää ei raportoinut tietojaan määräajassa Valtiokonttorille, ja puuttuvien tietojen osalta laskelmissa on käytetty vuoden 2021 tilinpäätöstietoja. Tiedoissa on lisäksi havaittavissa myös muita puutteita ja epävarmuustekijöitä, joten niihin tulee suhtautua aiempaa varauksellisemmin. Lisäksi on vielä epäselvyyksiä tilastoissa sairaanhoitopiirien mahdollisten yli-/alijäämien kattaminen. Tilinpäätösarviot perustuvat em. Valtiokonttorin automaattisen talousraportoinnin kautta kerättyihin tietoihin.

(Lähde: Valtiokonttori, Valtiovarainministeriö, Sosiaali- ja terveysministeriö ja Kuntaliitto)

Salon alueen taloudellinen kehitys

Vuosi 2022 oli hyvin poikkeuksellinen, toimintaan ja talouteen vaikuttivat monet asiat. Maaliskuussa 2020 alkanut koronaepidemia vaikutti toimintaan edelleen, joskin aiempia vuosia vähäisemmin. Helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan aloitti Euroopassa pakolaisaallon, varautumistoimet sekä mullisti markkinahintoja sekä yritysten toimintaedellytyksiä. Lisäksi kunnissa valmistauduttiin historialliseen sote-uudistukseen.

Kaupunki teki vuonna 2022 9,0 miljoonaa euroa positiivisen tuloksen. Vuonna 2021 ylijäämä oli 8,1 miljoonaa euroa ja vuonna 2020 ylijäämä oli 14,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 positiivisen tuloksen jälkeen taseessa olevat kertyneet ylijäämät nousevat 28,4 miljoonaan euroon. Positiivisen tuloksen taustalla on erityisesti verotulojen merkittävä kasvu ja toimintakulujen toteutuminen lähes talousarvion mukaisesti.

Kunnallisverotulot kasvoivat noin 6,2 miljoonaa euroa eli 3,5 prosenttia ja toteutuivat 181,3 miljoonan euron suuruisina. Yhteisöverot toteutuivat 19,1 miljoonan euron suuruisena ja kasvoivat edellisvuodesta 2,1 miljoonaa euroa. Yhteisöverotuloja kasvatti yritysten erittäin suotuisa talouskehitys. Osana koronaviruspandemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä vuosille 2020 ja 2021, mikä aiheutti vielä vuonna 2022 kunnille noin 205 miljoonan euron lisätulon. Yhteisöveroa lisäsi myös elokuussa 2021 päätetty varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensointi (kuntien yhteisöveron jako-osuus +1,25 prosenttiyksikköä). Kiinteistöverot toteutuivat 15,4 miljoonan euron suuruisina ja nousivat noin 0,7 miljoonaa euroa. Rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus nostivat kiinteistöveron verotusarvoja.

Valtionosuudet toteutuivat 131,4 miljoonan euron suuruisina. Valtionosuudet kasvoivat edellisvuodesta 8,0 miljoonaa euroa eli 6,5 prosenttia. Valtionosuuksien tason nousun taustalla on mm. kuntien uudet ja laajentuneet tehtävät, joista taloudellisesti merkittävimmät ovat vanhuspalvelulain muutos, sote-asiakasmaksulain uudistus, lastensuojelun jälkihuollon laajennus, seulontaohjelman laajennus ja oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen. Kasvua selittää myös erillinen valtionosuuden korotus sekä vuoden 2022 indeksikorotus.

Vuonna 2022 toimintatuottoja kertyi 54,8 miljoonaa euroa ja kuluja kirjattiin 379,5 miljoonaa euroa. Toimintatuotot laskivat noin 3,6 miljoonaa euroa eli 6,1 prosenttia ja toimintakulut kasvoivat 14,8 miljoonaa euroa eli 4,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuottojen vertailussa edellisiin vuosiin on hyvä huomioida, että vuosina 2021 ja 2022 valtio maksoi kunnille koronaan liittyvän avustuksen valtionavustuksena, joka kirjautuu toimintatuottoihin. Vuonna 2020 vastaavat tuet kunnille maksettiin valtionosuuksien mukana.

Toimintakulut toteutuivat 379,5 miljoonan euron suuruisina ja nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 14,8 miljoonaa euroa eli 4,1 prosenttia. Kaupungin kokonaiskustannusten kasvusta sosiaali- ja terveystalouden palveluiden kustannusten kasvu oli 8,8 miljoonaa euroa ja kaupunkikehityspalveluiden kustannusten kasvu oli 12,3 miljoonaa euroa. Kaupunkikehityspalveluiden kustannusten kasvun osalta huomioon tulee kuitenkin ottaa, että vuonna 2022 kehittämis-, elinkeino ja työllisyyspalvelut siirrettiin kaupunkikehityslautakunnan alaisuuteen, kun se aiemmin oli kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Vuonna 2022 kaupungin toimintakuluista henkilöstökulut olivat yhteensä 170,3 miljoonaa euroa ja nousua edelliseen vuoteen 5,4 miljoonaa euroa eli 3,3 prosenttia. Henkilöstökustannusten nousuun vaikuttaa valtakunnalliset palkkaratkaisut. Uudella kunta-alan sopimuskaudella 1.5.2022-30.4.2025 työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien kesimäärin 8,79 prosenttia. Talousarviossa oli asetettu 1 miljoonan euron henkilöstökulujen säästötavoite. Säästötavoitteesta toteutui 0,3 miljoonaa euroa.

Palvelujen ostojen kehitys on ollut viimeisten viiden vuoden aikana 18,9 prosenttia. Palvelujen ostot olivat vuonna 2022 yhteensä 166,9 miljoonaa euroa ja kasvua oli 8,1 miljoonaa euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Vuonna 2022 erikoissairaanhoidon kustannukset nousivat 1,9 miljoonaa euroa ja muut palvelujen ostot kasvoivat 6,2 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaupungin vuosikate oli positiivinen 24,4 miljoonaa euroa. Kun poistot ja arvonalennukset ovat 16,0 miljoonaa niin kaupungin talous oli vuonna 2022 tasapainossa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 9,0 miljoonaa euroa. Taseeseen on kertynyt ylijäämää edellisiltä vuosilta yhteensä 19,4 miljoonaa euroa, joka tarkoittaa sitä, että vuoden 2022 tilikauden positiivisella tuloksella taseen ylijäämä kasvaa 28,4 miljoonaan euroon eli 558 euroa per asukas (asukasmäärä 50.969).

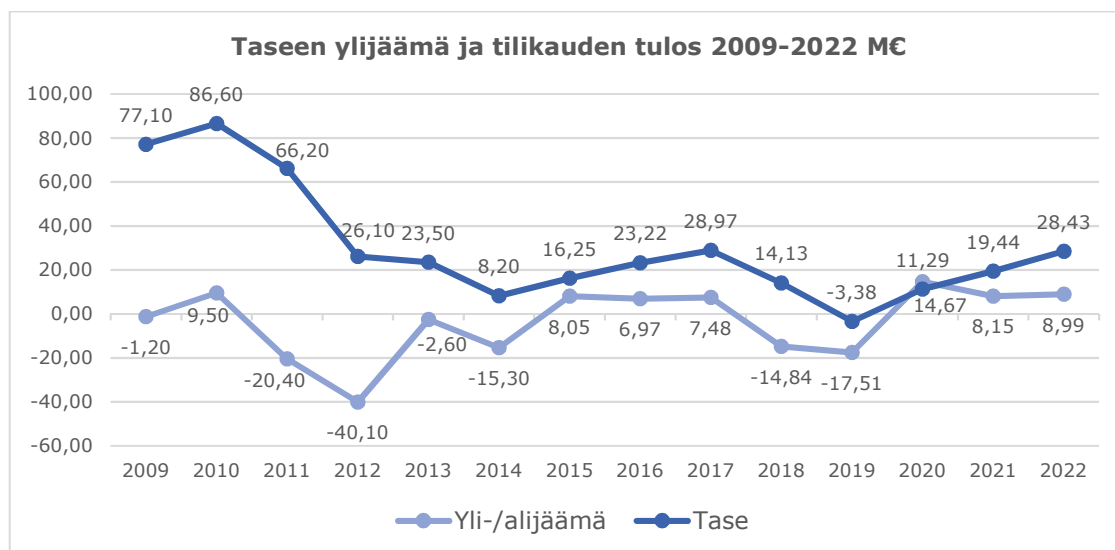
Investointeja rahoitettiin 14,4 miljoonalla eurolla, joka oli 5,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2021. Talousarvion bruttoinvestoinnit alittuivat 4,5 miljoonalla eurolla. Alitus johtui osittain siitä, että osassa investointeja määrärahat alittuivat arvioidusta. Lisäksi osa kunnallistekniikan ja Liikelaitos Salon Veden investoinneista eivät ole toteutuneet suunnitellusti kaikilta osin. Varsinkin osa Liikelaitos Salon Veden kuten myös tilapalveluiden hankkeista viivästyivät resurssivajeen vuoksi. Liikelaitoksella syynä hankkeiden viivästyminen oli myös materiaalien saatavuusongelmat. Alhainen investointitaso on vaikuttanut keskimääräistä alhaisempaan velkaantumiseen.

Kaupungin lainakanta pieneni 16,5 miljoonaa euroa vuoden aikana. Lainamäärä vuoden lopussa on 84,7 miljoonaa euroa ja lainaa per asukas on yhteensä 1.661 euroa. Konsernin lainakanta nousi 3,4 miljoonaa euroa vuoden aikana ja lainaa per asukas on yhteensä 3.040 euroa.

Manner-Suomen kuntien keskimääräinen lainakanta väheni ja oli vuoden 2022 alustavien tunnuslukujen perusteella 3.392 euroa per asukas ja konsernin (vuosi 2021) 7.680 euroa per asukas, näihin verrattuna kaupungin lainakanta on alhainen. Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen tunnusluvut.

	TP2022	TP2021	Muutos
asukasluku	50 969	51 407	-438
työttömyys-%	9,9	10,4	-0,5
henkilöstömäärä	3 587	3 577	10
henkilötyövuodet	3 332	3 324	8
toimintatulot (ulk.), M€	54,8	58,4	-3,6
toimintamenot (ulk.), M€	379,5	364,7	14,8
henkilöstökulut, M€	170,3	164,9	5,4
palvelujen ostot (ulk.), M€	166,9	158,8	8,1
toimintakate, M€	-324,7	-306,3	-18,4
verotulot, M€	215,8	206,8	9,0
valtionosuudet, M€	131,4	123,4	8,0
vuosikate, M€	24,4	23,8	0,7
tilikauden ylijäämä/alijäämä, M€	9,0	8,1	0,8
investoinnit, brutto M€	14,4	19,5	-5,1
investoinnit, netto M€	13,6	18,8	-5,2
poistot, M€	16,0	16,2	-0,2
lainamäärä 31.12. M€	84,7	101,2	-16,5
lainaa €/asukas	1 661	1 969	-308
konserni tilik. Yli-/alijäämä, M€	6,4	14,2	-7,8
konsernin lainakanta 31.12., M€	154,9	151,5	3,4
konsernilaina €/asukas	3 040	2 948	92

Vuoden 2022 tilinpäätöksen tunnusluvuilla tilikauden ylijäämä on 9,0 miljoonaa euroa ja taseeseen kertynyt ylijäämä 28,4 miljoonaa euroa. Alla olevassa taulukossa on esitetty taseeseen ylijäämän ja tilikauden tuloksen kehitys ajalla 2009-2022.

Työllisyys- ja väestökehitys

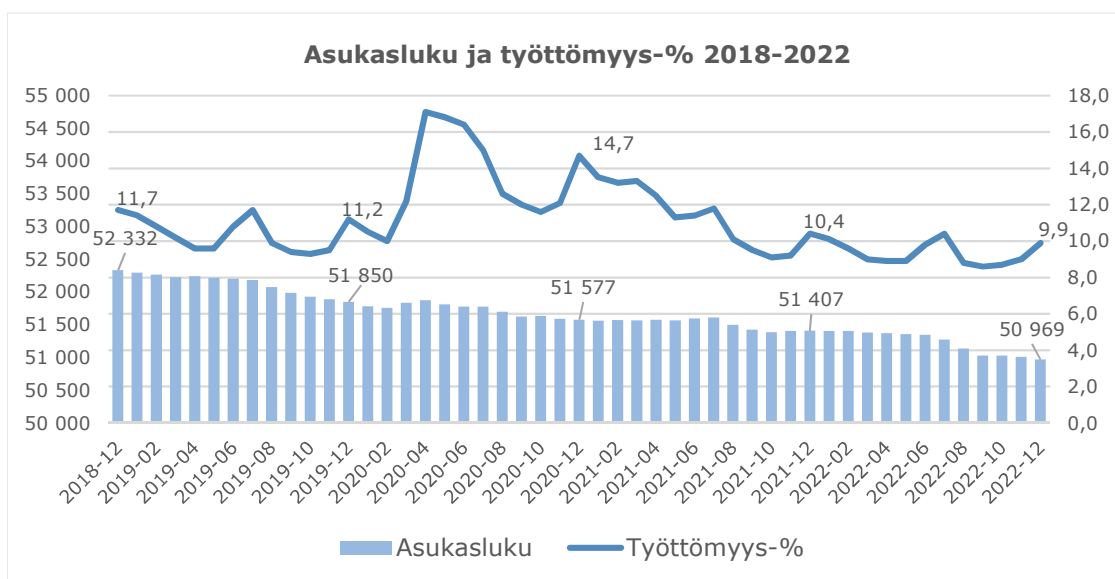
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen katsauksen mukaan Salossa työvoiman määrä oli joulukuussa 23.300 henkilöä, laskua vuoden takaiseen -19 henkilöä. Vuoden lopussa Salossa oli 2.318 työtöntä työnhakijaa ja työttömyysprosentti oli 9,9. Vuotta aiemmasta työttömien määrä on vähentynyt 109 henkilöllä eli 0,5 prosenttia. Lomautettujen määrä oli 298 henkilöä ja siinä lisäystä vuoden takaiseen oli 66 henkilöä. Työttömien miesten määrä oli selvästi koko Varsinais-Suomessa naisia isompi, myös Salossa oli 1.341 miestä ja 977 naista työttömänä työnhakijana. Kaupungin maksama työmarkkinatuki oli vuonna 2022 yhteensä 3,2 miljoonaa euroa, eli noin 0,9 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2021.

Avointen työpaikkojen määrä laski Salossa. Uusia avoimia työpaikkoja joulukuussa ilmoitettiin 285, laskua vuoden takaiseen tilanteeseen jopa -558 työpaikkaa, mutta kahden vuoden takaiseen verrattuna määrä oli lähes sama. Haasteena työnantajilla on osaavan työvoiman saanti alueella. Joulukuun työttömyysprosentti on Salossa ollut alempana aiemmin vuonna 2008.

Pitkäaikaistyöttömien määrä laski koko vuoden 2022, joulukuussa pitkäaikaistyöttömiä oli 528 eli 288 vähemmän kuin joulukuussa 2021. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 2022 joulukuussa 251 henkilöä, -20 henkilöä vuoteen 2021 verraten.

Salossa oleskelevia tilapäisen suojelun piirissä olevia ukrainalaisia oli loppuvuodesta ilmoitautunut TE-toimistoon työnhakijaksi noin 200 henkilöä.

Joulukuussa 2022 Salon asukasluku oli 50.969. Vuoden aikana asukasluku pienentyi 438 henkilöllä.

Arvio tulevasta Salon talouden kehityksestä

Vuosi 2022 oli hyvin poikkeuksellinen, toimintaan ja talouteen vaikuttivat monet asiat. Maaliskuussa 2020 alkanut koronaepidemia vaikutti toimintaan edelleen, joskin aiempia vuosia vähäisemmin. Helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan aloitti Euroopassa pakolaisaallon, varautumistoimet mullistivat markkinahintoja sekä yritysten toiminta-edellytyksiä. Lisäksi kunnissa valmistauduttiin historialliseen sote-uudistukseen.

Seuraavina vuosina suurimmat muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa liittyvät sote-uudistukseen sekä TE-palveluiden uudistukseen. Vuodesta 2023 alkaen sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toiminnallisiin vastuisiin, kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Sote-uudistuksen taloudelliset vaikutukset ovat edelleen epäselvät ja uudistuksen jälkeisiin vuosiin liittyy useita epävarmuustekijöitä. Sote-uudistuksen lopulliset vaikutukset kuntatalouteen selviävät vasta vuoden 2022 tilinpäätöstietojen valmistuttua.

Tilinpäätöksen laatimisen aikaan esitys julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä hyväksyttiin eduskunnassa 1.3.2023. Laki siirtää julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuun työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille vuoden 2025 alusta alkaen. Nykyiset työ- ja elinkeinotoimistot on tarkoitus lakkauttaa. Salon kaupungin kannalta uudistus

on merkittävä jo laajuudessaan, mutta siihen on osittain jo valmistauduttu, koska kaupunki on ollut mukana työllisyyden kuntakokeilussa vuodesta 2021 alkaen. Kuntakokeilussa osa työnhakijoista ja samalla myös TE-toimistojen työntekijöistä on siirtynyt kaupungin työllisyyspalveluihin. Vielä on avoinna, minkälaista yhteistoiminta-aluetta työllisyyspalveluihin ollaan seudulla rakentamassa. TE-palveluiden uudistus on yksi Salon kaupunkistrategian 2030 merkittävimmistä edunvalvontahankkeista.

Vuodesta 2023 lähtien kaupungin kustannuksista suurin osa syntyy sivistyspalveluista ja kaupunkikehityspalveluista. Omat haasteensa taloudelle ja toiminnalle luovat toimintamenojen kasvu, joka aiheutuu pääasiassa työvoimakustannusten sekä hintojen noususta, työvoimapula ja palvelutarpeen laskeminen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen osalta, joka johtuu koko 2010-luvun jatkuneesta syntyvyyden alenemisesta. Epävarmuutta aiheuttaa lisäksi Ukrainan kriisin aiheuttamat vaikutukset mm. turvallisuusympäristön muutokseen, rahoituskustannuksiin sekä työllisyyteen. Kriisin aiheuttamia kokonaisvaikutuksia on toistaiseksi mahdotonta arvioida.

Sote-uudistuksen yhteydessä tehty tuloveroprosentin leikkaus vuodelle 2023 (12,64 prosenttiyksikköä) tehtiin samansuuruisesti kaikilta kunnilta. Samassa yhteydessä myös kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta alennettiin, mistä johtuen yhteisövero laskee. Salon kaupungin kunnallisverotuottojen arvioidaan laskevan 53,3 prosenttia, yhteisöverojen laskevan 35,3 prosenttia ja kiinteistöverojen pysyvän samalla tasolla.

Vuoden 2022 aikana kaupunkistrategiaan kirjatut elinvoimaa edistävät kärkihankkeet ovat edenneet. Turun Tunnin Juna Oy tekee ratasuunnitelmia nopean ratayhteyden toteuttamiseksi. Radan varren kaupunkien ja maakuntien liittojen yhteinen edunvalvonta tähtää radan rakentamispäätöksen saamiseen seuraavaan hallitusohjelmaan. Alueellisen liikenneinfrahankkeen eli kantatie 52 sai osana valtion väyläverkon keskitettyä suunnitteluohjelmaa 2023-2026 Salon kohdan 2. vaihe tiesuunnitelmarahoituksen. Tiesuunnitelman hankinnan valmistelu käynnistyi vuoden 2022 lopulla ja käytännön toimenpiteet vuoden 2023 keväällä.

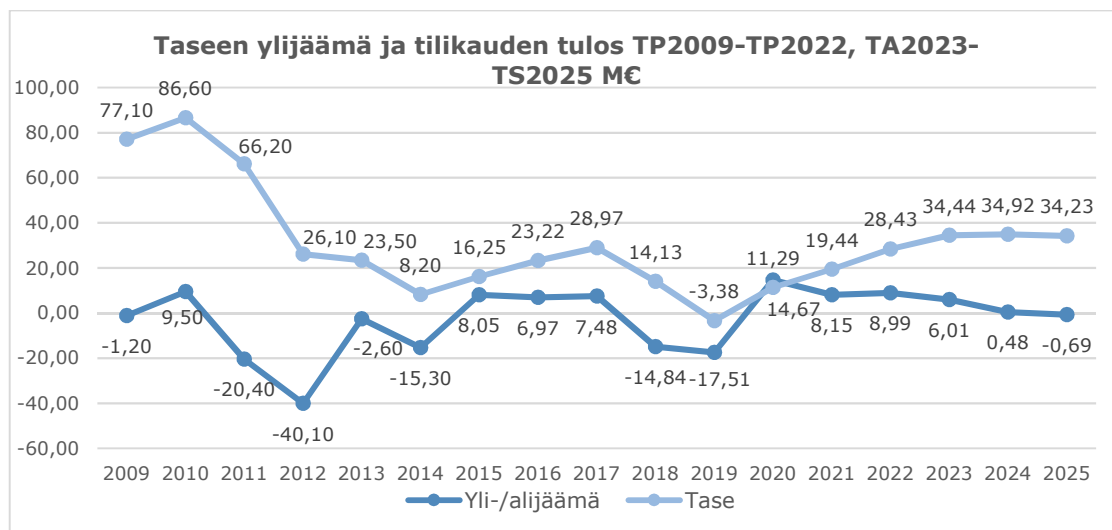
Kaupungin investointitasot ovat viime vuosina olleet erittäin alhaisia. Tulevina vuosina investointitasot tulevat vääjäämättä kasvamaan korjausvelan kasautuessa alhaisten investointivuosien jälkeen. Toisaalta on tärkeää investoida elinvoimaa lisääviin hankkeisiin strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja kärkihankkeiden toteuttamiseksi. Kasvavien investointien vaikutus rahoitukseen ei kuitenkaan tällä hetkellä uhkaa kaupungin taloutta keskimääräistä alhaisemman lainakannan takia, mutta investointitasojen noustessa tulee varautua myös poistotason kasvuun, joka vaikuttaa tilikauden tuloksen muodostumiseen. Hyvinvointiuudistuksen myötä kuntien vastuulle jäävät hyvinvointialueiden käyttöön tulevat kiinteistöt.

Valtuuston hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2022 suunnitelmavuonna 2024 oli mukana Liikelaitos Salon Veden yhtiöittäminen ja siitä saatava satunnainen tuotto. Vuoden 2023 talousarvion yhteydessä yhtiöittäminen poistettiin suunnitelmavuosilta. Ottaen huomioon vuosien 2020, 2021 sekä 2022 positiiviset tulokset, talous on tasapainossa suunnitelmakaudella 2022-2024.

Salon kaupungin strategian mukainen kestävä talous tuleville suunnitelmakausille lähtee siitä, että talous pidetään tasapainossa eli vuosikate on vähintään poistojen tasolla. Vetovoimaisen kasvukaupungin elinvoiman ylläpitäminen edellyttää merkittäviä infra- ja palvelurakennelainvestointeja. Korvausinvestoinnit rahoitetaan poistoilla, mutta elinvoimainvestoinnit voidaan rahoittaa pitkäaikaisella lainalla. Kaupungin lainamäärä asukasta kohti on maan keskimääräistä tasoa alempi ja lainamäärä on ollut laskusuunnassa. Korkotaso on muutaman vuoden pysynyt alhaalla, mutta talousarviovuodelle 2023 on varauduttu korkotason nousuun.

Vuoden 2022 talousarvion pohjalla on kaupunginvaltuuston 16.4.2018 § 48 hyväksymä Salon kaupunkistrategia 2026. Salon kaupungin uusi kaupunkistrategia "Avaimet kaikkiin oviin" hyväksyttiin joulukuussa 2022. Strategian kolme painopistettä ovat elinvoimainen Salo, hyvinvoiva Salo ja kestävä talouden Salo. Strategiaan sisällytettiin kärkihankkeita, jotka tukevat päämäärien saavuttamista ja muodostavat teemoiltaan erilaisia kokonaisuuksia. Valtaosa vanhan Salon kaupunkistrategian 2026 tavoitteista tukee myös uuden strategian päämäärien tavoittelua.

Oheisessa taulukossa on kaupungin tilikauden yli-/alijäämä sekä taseen ylijäämän toteutuma vuosina 2009 - 2022 ja taloussuunnitelma 2023–2025.

Koronan vaikutukset Salon kaupungin toimintaan ja talouteen

Maaliskuussa 2020 alkanut koronaepidemia vaikutti edelleen kuntien toimintaan ja talouteen vuonna 2022, joskin aiempia vuosia vähäisemmin. Sivistyspalveluissa toimintaa voitiin suunnitella ja toteuttaa väljemmin. Perusopetuksessa pandemiatilanteen hellittäessä koulut ovat voineet suunnitella ja toteuttaa myös koulujen ulkopuolelle sijoittuvia retkiä ja leirikouluja. Nuorisopalveluissa pandemiarajoitusten jälkeen nuoret löysivät nuorisotyön avoimiin palveluihin kuten nuorisotiloille. Lasten ja nuorten kesäleirejä pystyttiin järjestämään kahden pandemiavuoden tauon jälkeen. Lukiokoulutuksessa palattiin lähiopetukseen ja ylioppilaskirjoitukset pystyttiin toteuttamaan koronaturvallisesti.

Vapaa-aikapalveluissa alkuvuosi oli tapahtuma- ja palvelutoiminnan osalta haasteellinen niin palveluiden järjestämisen kuin niihin osallistumisen osalta. Toimintojen muuttuminen rajoituksettomiksi aiheutti erityisesti palveluiden ja tapahtumajärjestämisen ”vyöryä”, jota ei oltu koettu vapaa-aikapalveluiden toiminnassa sitten 2019 jälkeen. Erilaiset kulttuuritapahtumat ja -näyttelyt, kansalaisopiston lähiopetustoiminta, kirjastojen aukeaminen, museonäyttelyt sekä muu kulttuuritapahtumatuotanto yhdessä liikuntaryhmien ja -tapahtumien toteutuksen kanssa näkyivät Salon kaupunkikuvassa positiivisena.

Sosiaali- ja terveyspalveluissa varsinkin alkuvuoteen koronalla oli edelleen vaikutuksensa ja toimintaa rokotusten ja muiden covid-19-pandemiaan liittyvien toimien osalta jatkettiin pitkälle kevääseen. Terveyspalveluissa jäljitykseen jouduttiin alkuvuodesta palkkaamaan lisähenkilöstöä. Myöhemmin kevään aikana toimintaa sopeutettiin tarkoituksenmukaiseksi epidemiatilanteeseen nähden, mm. terveyskeskussairaalan erillinen koronayksikkö purettiin, potilaiden rokotuksia vähennettiin ja maaliskuussa avohoitopotilaiden eristämisestä luovuttiin. Infektiopoliklinikan vastaanotto päättyi toukokuussa. Pandemian seurauksena on kertynyt hoitovelkaa. Potilaat eivät ole hakeutuneet tarvitsemiinsa palveluihin ja tämä näkyi ajoittaisena päivystysvastaanoton ruuhkautumisena ja sairauksien etenemisenä. Myöhemmin tautitilanteen hellittäessä jonot kiireettömään hoitoon pitenivät ja pääsy vastaanotolle hankaloitui. Vanhuspalveluissa korona oli alkuvuonna enemmän sekä henkilökunnassa että asukkaissa/asiakkaissa kuin koskaan aiemmin pandemian aikana. Sosiaalityön palveluissa korona lisäsi henkilöstön sairauspoissaoloja.

Koronapandemia on aiheuttanut tarkasteluvuonna kaupungille sekä suoria että välillisiä lisäkustannuksia. Vaikka välillisten kustannusten toteumaa on vaikea arvioida, ja osa kustannuksista on nähtävissä heijastevaikutuksina kaupungin talouteen vasta pidemmällä aikavälillä, on tilanteeseen liittyviä välittömiä toimintakuluja pyritty seuraamaan kaupungin sisällä erillisellä projektikoodilla. Koronakustannuksia on kirjattu tällä seurantamenetelmällä yhteensä noin 2,7 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksessä kustannukset ovat sisällä toimialueiden toimintakuluissa. Suoraan pandemiaan kohdistettavissa olevat ylimääräiset henkilöstökulut ovat noin 1,9 miljoonaa euroa, palvelujen ostot 0,5 miljoonaa euroa sekä aineet ja tarvikkeet 0,2 miljoonaa euroa. Palvelujen ostoissa suurimmat koronaan liittyvät kustannukset ovat sosiaali- ja terveyspalveluissa, johon kirjautuvat koronasta aiheutuvat laboratoriokustannukset sekä aineissa ja tarvikkeissa hoitotarvikkeet. Välillisiä vaikutuksia palvelutoimintaan aiheuttavat poikkeustilanteen pitkäaikaisvaikutukset ihmisten ja perheiden sekä erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Salossa vuoden lopussa työttömyysprosentti oli 9,9 ja vuotta aiemmasta työttömien määrä on vähentynyt 0,5 prosenttia. Lomautettujen määrässä lisäystä vuoden takaiseen oli 66 henkilöä. Joulukuun työttömyysprosentti on Salossa viime vuotta pienempi, mutta korkeampi kuin Varsinais-Suomessa (9,4 %). Koko maassa työttömyysprosentti oli 9,9 prosenttia. Kaupungin maksama työmarkkinatuki oli vuonna 2022 yhteensä 3,2 miljoonaa euroa, eli noin 0,9 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2021. Työmarkkinatuen kokonaiskustannukset laskivat alimmalle tasolle vuoden 2015 lakiuudistuksen jälkeen.

Koronavaikutusten kompensatiot

Kunnille maksettiin vuonna 2022 koronatukia aiempia vuosia vähemmän. Vuonna 2021 kunnat saivat koronatukia noin 2,4 miljardia euroa ja vuonna 2022 koronatukia maksettiin yhteensä noin 770 miljoonaa euroa. Valtaosa koronatuesta, noin 470 miljoonaa oli Sosiaali- ja terveysministeriön kautta myönnettyä terveysturvallisuuden valtionavustusta. Avustuksella korvattiin testauksesta, rokottamisesta ja hoidosta aiheutuneita lisäkustannuksia sekä muita välittömiä kustannuksia. Kuntien yhteisöveron ryhmäosuuden 10 prosenttiyksikön korotusta jatkettiin vuodelle 2021 ja korotus tuotti verotuottoja kunnille myös vuonna 2022 arviolta noin 230 miljoonaa euroa. Lisäksi koronatukea myönnettiin vähäisessä määrin valtionavustuksina myös opetus- ja kulttuuritoimeen sekä suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteeseen.

Vuosina 2021 ja 2022 valtio maksoi kunnille koronaan liittyvän avustuksen valtionavustuksena, kun vuonna 2020 vastaavat tuet kunnille maksettiin valtionosuuksien mukana. Salon kaupungin koronaan liittyvän valtionavustuksen suuruus vuonna 2022 yhteensä 4 miljoonaa euroa, kun sen suuruus vuonna 2021 oli yhteensä 7,6 miljoonaa euroa. Vuodelle 2023 ei ole suunnitteilla vastaavia korvauksia koronavirusepidemian aiheuttamiin kustannuksiin kuin aiempina vuosina on ollut.

1.3.1. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Talous- ja tuloperusteiden muutokset

Kaupungin tuloveroprosenttiin ei tehty muutoksia vuodelle 2022. Tuloveroprosentti oli sama kuin vuonna 2021 eli 20,75 prosenttia. Kiinteistöverotulojen määräytymisen perusteita ei muutettu vuodelle 2022. Kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: yleinen 0,93, vakinaiset asunrakennukset 0,55, muut asuinrakennukset 1,30, voimalaitokset 2,50 ja rakentamaton rakennuspaikka 3,00.

Olennaiset organisaatiomuutokset

Vuonna 2022 ei ollut olennaisia organisaatiomuutoksia. Vuoden aikana tapahtuneet muutokset perustuivat pääosin aiemmin tehtyihin päätöksiin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2019 § 142 uuden organisaation ja 21.6.2021 § 72 Hallintosäännön päivittämisen 1.1.2022 alkaen. Päivittämisen yhteydessä kehittämis-, elinkeino- ja työllisyyspalvelut siirrettiin kaupunkikehityslautakunnan alaisuuteen kuten organisaatiouudistuksen yhteydessä päätettiin. Valtuuston hyväksymä uusi organisaatorakenne muutettiin talouden järjestelmiin pääosin vuoden 2021 alusta lukien, mutta kehittämis-, elinkeino- ja työllisyyspalveluiden osalta muutos toteutettiin järjestelmiin hallintosäännön päivittämisen yhteydessä vuoden 2022 alusta alkaen.

Oppimisympäristöselvityksen toinen vaihe ja palveluverkkoa koskeva päätöksenteko hyväksyttiin 24.2.2020 § 13 kaupunginvaltuustossa. Tehdyn päätöksen mukaisesti Puolukkapuiston päiväkodit lakkautettiin 1.8.2022. Tehdyn päätöksen mukaisesti tulevana vuosina Sinilinnun ja Kärävuoren päiväkodit yhdistetään 2022-2024, Palometsän parakeista luovutaan 1.8.2023 ja Saurun koulu lakkautetaan 1.8.2023.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela päätti joulukuussa 2020 yhdistää Salon, Vehmaan ja Pöytyän toiminta-alueet siten, että Vehmaa toimii jatkossa hallinnoivana kuntana. Yhdistyminen tapahtui 1.1.2022 alkaen. Salon lomituspalveluiden hallinto- ja lomitushenkilöstö siirtyivät kaikki vanhoina työntekijöinä Vehmaan kunnan palvelukseen.

Sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksessa vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä alueella siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Kaupunginvaltuusto päätti 12.12.2022 § 107 lakkauttaa Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sen yksilöhuoltojaoston toiminnan päättymään 31.12.2022.

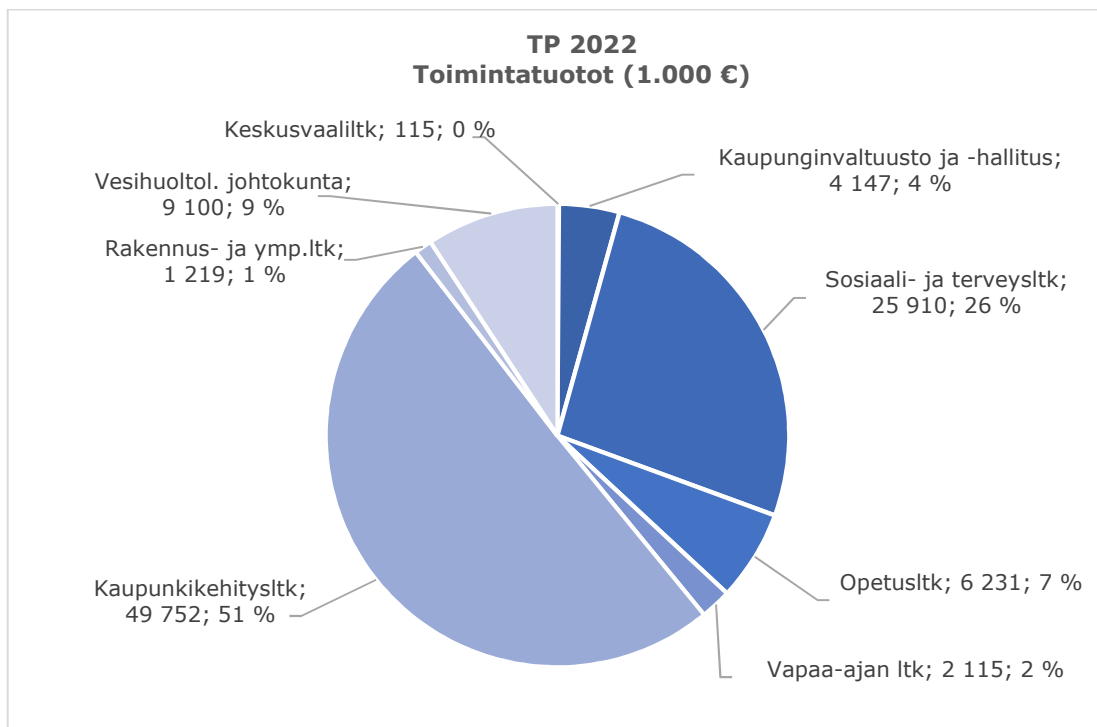
Merkittävimmät poikkeamat tilinpäätösvouden talousarvioon

Kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksiä vuoden 2022 talousarvion tulo- ja menoarvioihin seuraavasti:

- 16.5.2022 § 34 Lisämääräraha maa-alueiden hankintaan 900.000 euroa ja saman verran pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin.
- 29.8.2022 § 62 Lisämääräraha 22.000 euroa investointiprojektille Urheilupuiston pukutilojen edustan ja kenttäalueen esteettömyyden parantaminen ja saman verran pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin.
- 3.10.2022 § 77 Talousarviomuutokset vuodelle 2022, kaupungin toimintakulujen lisäys yhteensä 1.595.000 euroa, verotulojen lisäys yhteensä 9,4 miljoonaa euroa, maa-alueiden investointien määräraha vähennys 520.000 euroa. Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen määrärahaa laskettiin 8,3 miljoonaa euroa.
- 14.11.2022 § 44 Lisämääräraha 450.000 euroa investointiin Perniön kirkonkylän koulun rakentaminen ja saman verran pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin.
- 30.1.2023 § 4 Lisämääräraha 80.000 euroa investointiin Kirkonkylän koulun irtaimisto ja saman verran pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin.
- 6.3.2023 § 13 Määrärahaylitykset vuoden 2022 talousarvioon

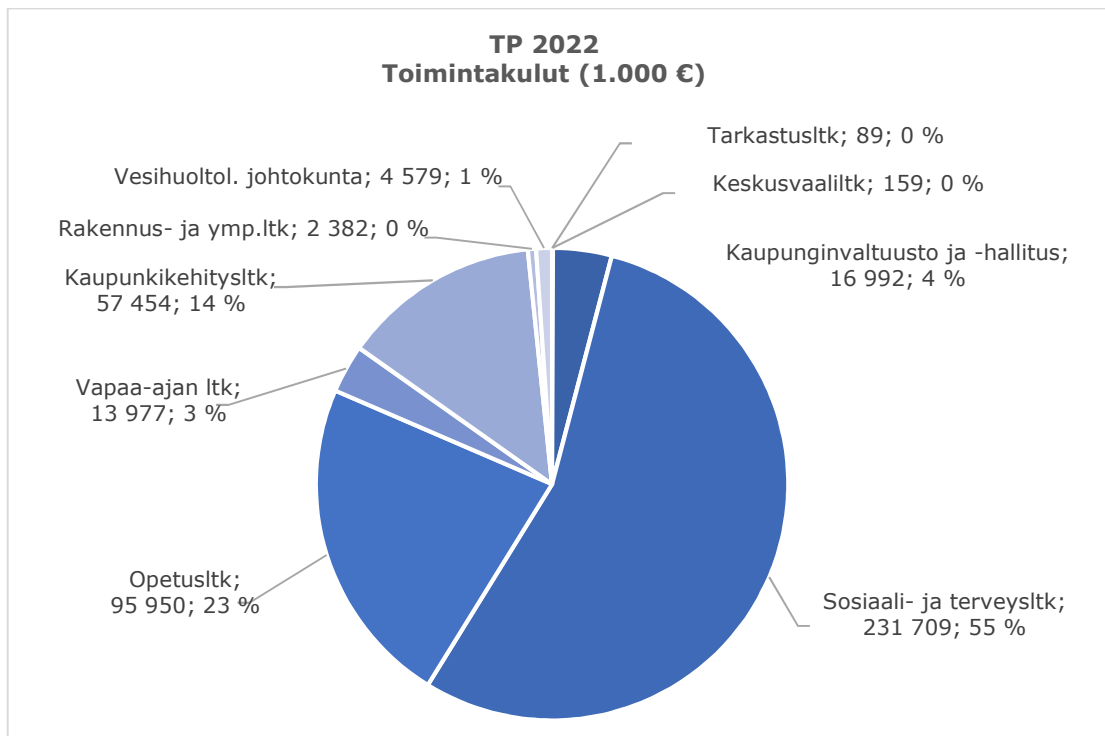
Kaupungin toteutuneet toimintakulut ja -tuotot sekä olennaiset talousarviopoikkeamat

Toimintatuottoja (ulkoisia ja sisäisiä) kertyi kaupungin tasolla yhteensä 98,6 miljoonaa euroa, joka on 4,4 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion. Myyntituotot ylittivät talousarvion 0,3 miljoonaa euroa ja maksutuotot alittivat 0,3 miljoonaa euroa. Tuet ja avustukset ylittivät talousarvion 4,6 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien luovutusvoittoja kirjattiin vuonna 2022 yhteensä 0,6 miljoonaa euroa. Alla olevassa taulukossa on esitetty toimintatuottojen (ulkoinen ja sisäinen) jakautuminen palvelualueittain vuonna 2022.

Kaupungin toimintakulut (ulkoiset ja sisäiset) olivat yhteensä 423,3 miljoonaa euroa. Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 0,3 miljoonaa. Henkilöstökulut ylittivät muutetun talousarvion 0,9 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot alittivat 1,4 miljoonaa euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät muutetun talousarvion 1,0 miljoonaa euroa ja avustukset 0,05 miljoonaa euroa. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 0,3 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty toimintakulujen (ulkoinen ja sisäinen) jakautuminen palvelualueittain vuonna 2022.

Kaupunginhallituksen alaisten palveluiden ulkoiset toimintakulut olivat yhteensä 14,4 miljoonaa euroa ja ylittivät muutetun talousarvion 1,3 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen toimintakuluihin on kirjattu kuluja, joihin ei osattu talousarvion laadinnan yhteydessä varautua. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä sairaanhoitopiirin kuntayhtymät sekä erityishuoltopiirit siirrettiin varoineen ja velkoineen hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueelle kuntayhtymän jäsenkuntien tulee lakisääteisesti kattaa kuntayhtymän mahdollinen alijäämä, eivätkä jäsenkunnat voi tämän osalta päättää toisin. Varsinais-Suomen Sairaanhoitopiirin lakkauttamishetkellä taseeseen kertynyt alijäämä veloitetaan jäsenkunnilta. Tammikuussa 2023 Varsinais-Suomen Sairaanhoitopiiriltä saadun ennakoarvion mukaan kertyneestä alijäämästä Salon kaupungin osuus olisi 0,8 miljoonaa euroa. Alijäämän kattamisesta aiheutunut kustannus on kirjattu kaupunginhallituksen toimintakuluihin, kohtaan avustukset. Kaupunginhallituksen toimintakuluihin on tehty pakollinen varaus, jonka suuruus on 0,5 miljoonaa euroa. Pakollinen varaus on tehtävä muun muassa mikäli menojen toteutumista on tilinpäätöstä laadittaessa pidettävä varmana tai todennäköisenä. Tehty varaus liittyy Salon kaupungin antamaan omavelkaiseen takauksen Kiskon vanhustentuki ry:n 1,3 miljoonan euron lainalle Lounaismaan Osuuspankilta. Lainan jäljellä oleva pääoma on 1,2 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksen laatimisen hetkellä olevan arvion mukaan omavelkaisesta takauksesta maksettavaa kaupungille jäisi 0,5 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen palvelualueelle on talousarviossa sisällytetty yhden miljoonan euron henkilöstömenojen säästötavoite, johon pyrittiin lomapalkkavelan vähentämisellä, palkattomilla vapailla ja lomarahen vaihtamisella vapaiksi. Säästötavoitteesta toteutui 0,3 miljoonaa euroa. Toteutuneet säästöt sisältyvät kunkin palvelualueen toimintakuluihin sen mukaan, missä yksikössä säästö on tapahtunut. Talousarviossa saavutettu 0,3 miljoonan euron säästö jaettiin palvelualueille sen mukaan, miten säästötavoite toteutui. Säästötavoitteesta jäätii 0,7 miljoonaa euroa, eikä tätä osuutta kohdennettu toimielimille. Ulkoiset toimintatuotot toteutuivat 1,6 miljoonan euron suuruisena ja ylittivät muutetun talousarvion 0,06 miljoonalla eurolla. Ulkoinen toimintakate toteutui -12,7 miljoonan euron suuruisena ja 1,3 miljoonaa euroa heikompana kuin muutetussa talousarviossa.

Sosiaali- ja terveystalouden talousarvio alittui 2,3 miljoonaa euroa sitovuustasolla sosiaali- ja terveystalouden toimintakate. Talousarvion toteumaan vaikutti toimintavuoden aikana covid-19 pandemian aiheuttamat toimintakulut sekä toisaalta myös valtion maksamat kustannuskorvaukset. Toimintatuottoja toteutui noin 3 miljoonaa euroa talousarviovarausta enemmän. Vuoden 2022 talousarviossa arvioitiin covid-19 kustannuskorvaukset toteumaa alhaisemmaksi. Salon kaupungin sosiaali- ja terveystalouden covid-19 kustannuskorvaukset olivat vuoden 2022 osalta noin 4 miljoonaa euroa. Toteutuneiden maksutuottojen määrä oli noin 0,4 miljoonaa euroa ennakoitua vähemmän. Toimintakuluja kertyi

talousarviovuoden aikana edellisvuotta enemmän, toisaalta kasvu oli ennakoitua ja toteuma noudatti talousarvion raameja. Toimintakuluja kertyi noin 0,8 miljoonaa euroa talousarviovarausta enemmän. Sosiaali- ja terveystalouden toimintakulujen kasvu vuoden 2022 aikana oli noin 8,8 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat noin 3,6 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot noin 4,6 miljoonaa euroa.

Sivistyspalveluissa Ukrainan kriisi, energiakriisi ja edellisten vuosien pandemiatilanne lisäsivät lasten ja nuorten keskuudessa pahoinvointia, turvallisuuden tunteen järkkymistä ja epävarmuutta tulevaisuudesta. Erilaisilla korona-avustuksilla pystyttiin kohdentamaan tukea palkkaamalla lisää opetus- ja ohjaushenkilöitä sekä yhteisöpedagogeja oppimisen tueksi perusopetukseen ja lukiokoulutukseen. Ukrainan sotatilanne lisäsi peruskouluikäisten määrää kouluissa ja alle kouluikäisten lasten määrää varhaiskasvatuksessa.

Opetuslautakunnan alaiset ulkoiset toimintakulut olivat vuoden 2022 tilinpäätöksessä 69,1 miljoonaa euroa, kasvua vuodesta 2021 yhteensä 2,8 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen toimintakulut olivat 24,3 miljoonaa euroa ja perusopetuksen 35,9 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen toimintakulut kasvoivat vuodesta 2021 noin 1,4 miljoonaa euroa, perusopetuksen 0,9 miljoonaa euroa, 2.asteen 0,1 miljoonaa euroa, nuorisotoimen 0,3 miljoonaa euroa ja musiikkiopiston 0,06 miljoonaa euroa. Ulkoiset toimintatuotot olivat 6,2 miljoonaa euroa, ylittäen talousarvion 1,8 miljoonalla eurolla. Ylitys johtuu pääosin hankeavustuksista, joita toteutui yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset ovat vaikuttaneet varhaiskasvatuksen maksutuottoihin alentavasti, maksutuottojen osalta talousarvio alittui 0,2 miljoonaa euroa. Opetuslautakunnan ulkoinen toimintakate oli -63,0 miljoonaa euroa.

Vapaa-aikapalveluissa valtakunnallinen SM-viikko ja Salo Volley -tapahtumat keräsivät useita tuhansia osallistuneita Saloon ja lisäsivät kaupungin valtakunnallista näkyvyyttä. Vapaa-aikapalvelujen tapahtumatoiminta, palvelut ja tilankäyttö palautuivat normaalin tapahtumavuoden tarjontaan. Tilojen, palveluiden, kurssien sekä tapahtumien avautuminen nosti vapaa-ajanpalveluiden toiminnallisuuden edellisten kahden vuoden tasosta lähemmäs normaaliajan aktiivisuutta. Myös palvelualueen toimintavuoden tilikauden tulos osoitti samaa toiminnallisuuden palautumista. Tilikauden ulkoiset toimintakulut olivat 8,8 miljoonaa euroa ja ulkoiset toimintatuotot 1,8 miljoonaa euroa. Toimintatuotot nousivat lähes 0,4 miljoonaa euroa ja toimintakulut noin 0,2 miljoonaa euroa vuodesta 2021. Vapaa-ajan lautakunnan ulkoinen toimintakate oli -6,9 miljoonaa euroa. Toimintavuoden 2022 kokonaisuuden toteutumiseen voidaan kaikista epävarmuustekijöistä huolimatta olla erittäin tyytyväisiä.

Kaupunkikehityslautakunnan ulkoinen toimintakate vuoden 2022 talousarviossa oli -47,5 miljoonaa euroa ja toteuma -45,9 miljoonaa euroa. Lautakunnan toimintakate oli siten 1,6 miljoonaa euroa parempi kuin talousarviossa. Talouden toteumaa vuoteen 2021 vertaillaessa on otettava huomioon, että kehittämis-, elinkeino- ja työllisyyspalvelut siirtyivät kaupunginhallituksen tulosalueelta kaupunkikehityslautakunnan alaisuuteen vuoden 2022 alusta. Talousarviossa kehittämispalvelun palvelualueelle varatut toimintakulumäärärahat sisältävät osittain katetta kaikille kaupungin palvelualueille. Kehittämispalvelun palvelualueella oli varattuna alkuperäisessä talousarviossa koko kaupungin palkkatukimäärärahat, yhteensä noin 2,4 miljoonaa euroa. Määrärahan käyttö sisältyy kunkin palvelualueen toimintakuluihin sen mukaan, missä yksikössä palkkatukea on käytetty. Talousarviossa määrärahaa on siirretty palvelualueille toteutuneen käytön perusteella.

Vuonna 2022 ulkoisia toimintatuottoja toteutui 0,3 miljoonaa enemmän kuin talousarviossa. Mm. liikennepalvelujen osalta saatiin valtionavustusta sekä Kelalta korvausta opiskelijoiden matkustuksesta ennakoitua enemmän. Maankäyttöpalveluissa ylitystä talousarvioon toivat maankäyttökorvaukset ja luovutusvoitot. Ulkoiset toimintakulut alittivat talousarvion 1,2 miljoonalla eurolla. Valtaosa alituksesta tulee palveluiden ostosta kuljetuspalveluiden osalta siitäkkin huolimatta, että Ukrainan kriisin aiheuttamien polttoainekustannusten hinnannousun myötä tehtiin indeksitarkastuksia olemassa oleviin sopimuksiin. Kunnossapitopalvelut puolestaan ylittivät talousarvion lisämäärärahaa huolimatta. Lisämäärärahaa varattiin kunnossapidon osalta yleisen hinnannousun aiheuttamiin indeksikorotuksiin ja hankalan alkutalven aiheuttamiin lisäkustannuksiin. Alitusta vuoden 2022 talousarvioon oli myös henkilöstökuluissa johtuen resurssivajeesta varsinkin tilapalveluissa ja maankäyttöpalveluissa. Avustuksissa suurin alitus tulee työmarkkinatuen kuntaosuuden jäädessä alle talousarvion. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannukset taas ylittivät talousarvion. Elintarvikkeiden hinnannousu aiheuttaa ylityksen ravitsemis- ja sosiaalipalveluissa samoin kuin muiden materiaalien yleinen hintojen nousu toi ylityksen kunnossapidon kustannuksiin.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan ulkoinen toimintakate vuoden 2022 talousarviossa oli -1,44 miljoonaa euroa ja toteuma -1,09 miljoonaa euroa. Lautakunnan toimintakate oli siten 0,3 miljoonaa parempi kuin talousarviossa. Talouden toteumaa vuoteen 2021 vertailtaessa tulee ottaa huomioon, että maatalousomituspalvelut siirtyivät Vehmaan kunnan vastuulle vuoden 2022 alusta.

Vuonna 2022 ulkoisia toimintatuottoja toteutui 0,1 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa. Ympäristönsuojelussa yksittäinen maa-aineslupa toi lisätuloja samoin kuin rakennusvalvonnassa rakennusvalvontamaksuja kertyi oletettuja enemmän. Ulkoiset toimintakulut alittivat talousarvion 0,2 miljoonaa euroa. Eniten alittuivat henkilöstökulut johtuen koko vuoden jatkuneesta resurssivajeesta rakennusvalvonnassa ja ympäristöterveydenhuollossa. Myös muut kulut alittivat talousarvion.

Liikelaitos Salon Veden vuosi 2022 oli taloudellisesti haastava. Alkuvuonna kärsittiin edelleen koronan aiheuttamista materiaalien saatavuusongelmista, joka jatkui edelleen Ukrainan kriisin myötä tuoden lisäksi ennalta arvaamattomat vaikutukset mm. energian, rakennusmateriaalien ja kemikaalien hintoihin. Poistojen ja rahoituskulujen jälkeen tilikauden ylijäämää kertyi 0,5 miljoonaa euroa. Vastaavasti vuodelta 2021 liikelaitoksen ylijäämä oli 1,5 miljoonaa euroa. Liikelaitos Salon Veden toimintakatteen toteuma vuodelta 2022 on 4,5 miljoonaa euroa, kun talousarvio oli 5,0 miljoonaa euroa. Sitovuustaso ylittyy siten 0,5 miljoonaa euroa.

Liikelaitos Salon Veden toimintatuotot vuodelta 2022 ovat toteutuneet noin 0,15 miljoonaa euroa pienempänä kuin talousarvio. Veden myynti laski edelliseen vuoteen verrattuna 3,6 prosenttia. Toimintakulut ovat ylittyneet yhteensä noin 0,3 miljoonaa euroa verrattuna talousarvioon ja ovat vajaa 0,7 miljoonaa euroa vuoden 2021 toimintakuluja suuremmat. Toimintakulujen ylitys tulee palvelujen ostojen ja sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen ylityksestä, joiden määrärahat ovat ylittäneet reippaasti vuoden 2022 talousarvion. Henkilöstökulut ovat taas alittuneet noin 0,09 miljoonaa euroa verrattuna talousarvioon, johtuen lähes koko vuoden jatkuvasta resurssivajeesta.

Vuonna 2022 energiakriisi sekä kiihtyvä inflaatio ovat vaikuttaneet palveluiden ostojen sekä varsinkin aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ylitykseen. Palvelujen ostojen ylitys talousarvioon on noin 0,3 miljoonaa euroa ja vuoden 2021 toteumaan noin 0,4 miljoonaa euroa. Yleisen hintojen nousun lisäksi syynä ylitykseen ovat ennakoimattomat rakennusten ja alueiden rakentamiskulut kuten mädättämön rikkoutumisesta aiheutuneet kulut sekä pääpumppaamojen kattojen korjaukset ja Pappilan jätevedenpumppaamon uusiminen. Lisäksi keskusjätevedenpuhdistamolle on tehty aluehallintoviraston työsuojelutarkastuksen edellyttämiä muutostöitä altaiden kulkuteille ja turvakaiteisiin. Aineet, tarvikkeet ja tavarat kullerä ylittää talousarvion noin 0,2 miljoonaa euroa ja vuoden 2021 toteuman 0,1 miljoonaa euroa. Suurimmat ylitykset tulevat kemikaaleista sekä rakennusmateriaaleista. Kemikaalien hinnannousu on ollut noin 25 prosenttia vuoden takaisesta. Myös rakennusmateriaalien hinta on noussut selvästi vuoden takaisesta.

Valtuusto hyväksyi 6.3.2023 § 13 määrärahaylitykset vuoden 2022 talousarvioon.

Kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden sekä käyttötalousosan, tuloslaskelmaosan, investointiosan ja rahoitusosan toteutumisvertailut esitetään luvussa Talousarvion toteutuminen.

Verot ja valtionosuudet

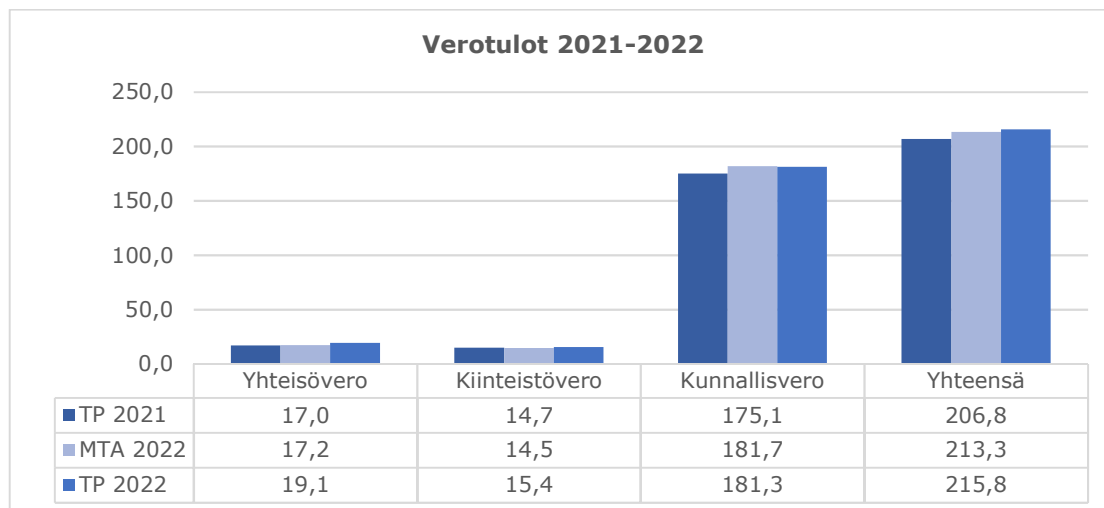
Talousarviota 2022 laadittaessa verotulokehityksen arvioitiin ennusteiden mukaan olevan 203,9 miljoonaa euroa. Veroennustekehikkoa päivitettiin elokuussa huomioiden Verohallinnon elokuun alussa julkaisema ennakkotieto valmistuvasta vuoden 2021 verotuksesta. Verotuloennuste vuodelle 2022 oli elokuun julkaisun tilanteessa yhteensä 215,3 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 3.10.2022 § 77 talousarviomuutoksen, jonka seurauksena verotuloja lisättiin varovaisuuden periaatetta noudattaen 9,4 miljoonaa euroa. Verotulot kehittyivät tätä paremmin ja toteutuivat 215,8 miljoonan euron suuruisina. Verotulot toteutuivat 9,0 miljoonaa euroa paremmin kuin edellisvuotena ja ylittivät muutetun talousarvion 2,5 miljoonaa euroa.

Verotulojen kasvu johtui pääsääntöisesti kunnallisverojen odotettua suuremmasta kertymästä vuodelle 2022. Kunnallisveroja kertyi 181,3 miljoonaa euroa ylittäen muutetun talousarvion 0,3 miljoonalla eurolla. Vuoteen 2021 verrattuna kunnallisverotulot kasvoivat 3,5 prosenttia eli noin 6,2 miljoonaa euroa.

Yhteisöverot ylittivät muutetun talousarvion 1,9 miljoonaa euroa. Yhteisöverotuloja kasvatti yritysten erittäin suotuisa talouskehitys. Vuoden 2022 toteumaan osaltaan vaikuttivat myös ns. verohännät vuodelta 2021, jolloin osana koronapandemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä verovuosille 2020 ja 2021. Yhteisöveroa lisäsi myös varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensointi, joka korotti kuntien yhteisöveron jako-osuutta 1,25 prosenttiyksikköä.

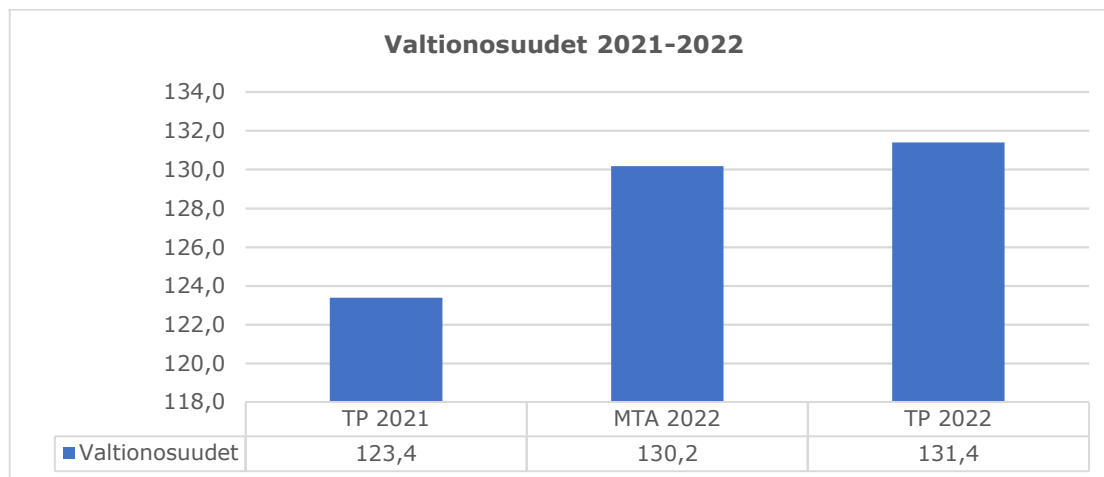
Kiinteistöverot ylittivät muutetun talousarvion 0,9 miljoonaa euroa. Rakennuskustannusindeksin nousu ja sen aiheuttama rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus nostivat kiinteistöverojen verotusarvoja.

Alla olevassa taulukossa on eritelty verotulot vuodelta 2021, muutettu talousarvio 2022 ja toteuma vuodelta 2022.

Valtionosuuksia saatiin yhteensä 131,4 miljoonaa euroa, joka on 1,3 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion. Valtiovarainministeriö teki 8.7.2022 päätöksen kunnan peruspalvelujen valtionosuuden ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausten muutoksista vuodelle 2022. Päätöksessä tehdyt muutokset olivat kunnan peruspalvelujen valtionosuuden lisäys perusopetuslain muuttamiseen, käyttämättömän määrärahan palautus liittyen kuntien yhdistymisen taloudelliseen tukeen sekä verotulomenetysten korvauksen korottaminen johtuen matkakuluvähennyksen määräaikaisesta korotuksesta vuodelle 2022. Päätöksen mukaiset muutokset olivat Salon kaupungin peruspalvelujen valtionosuuden osalta yhteensä 0,08 miljoonaa euroa ja verotulomenetysten korvauksen osalta yhteensä 1,7 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on eritelty valtionosuudet vuodelta 2021, muutettu talousarvio 2022 ja toteuma vuodelta 2022.

Poistot

Poistot on kirjattu kaupunginvaltuuston 7.12.2009 § 194 hyväksymän poistosuunnitelman mukaan. Muutetussa talousarviossa suunnitelman mukaisiksi poistoiksi oli varattu 16,5 miljoonaa euroa ja lopulliseen tuloslaskelmaan kirjattiin suunnitelman mukaisia poistoja 16,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 poistot toteutuivat 16,2 miljoonan euron suuruisina.

Satunnaiset erät

Satunnaisia eriä ei kirjattu.

Tilikauden yli-/alijäämä

Muutetun talousarvion alijäämä oli 1,6 miljoonaa euroa. Tilikauden yli-/alijäämä toteutui 10,6 miljoonaa euroa positiivisemmin kuin muutettu talousarvio. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 9,0 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Bruttoinvestointimenoja kirjattiin 14,4 miljoonaa euroa, joka alitti muutetun talousarvion 4,6 miljoonalla eurolla.

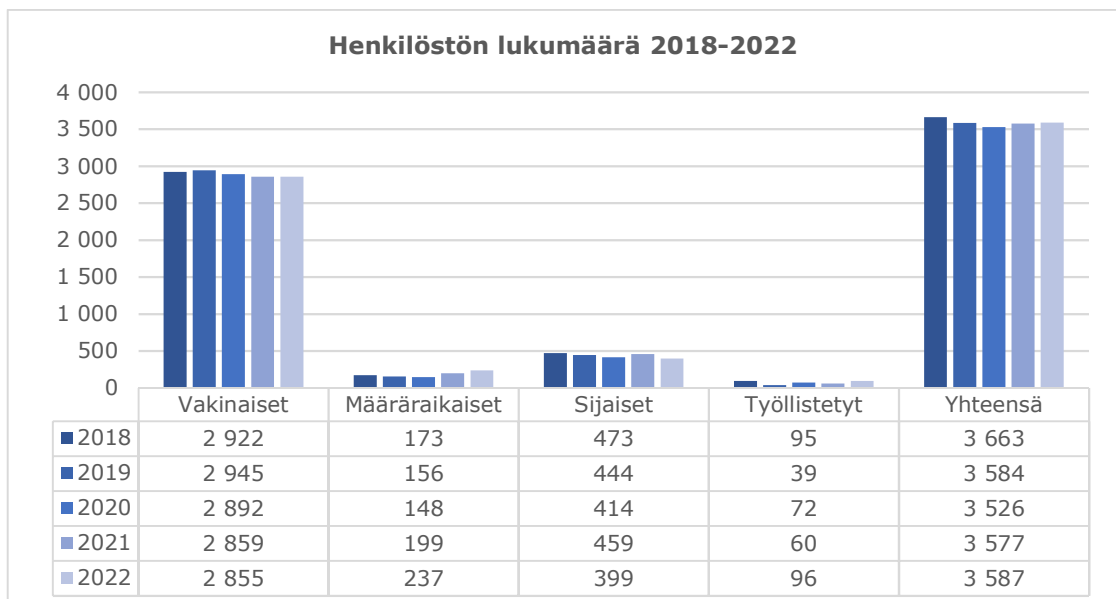
Korvausinvestointeja toteutui 5,2 miljoonaa euroa, laajennusinvestointeja 1,5 miljoonaa euroa ja uusinvestointeja 7,6 miljoonaa euroa.

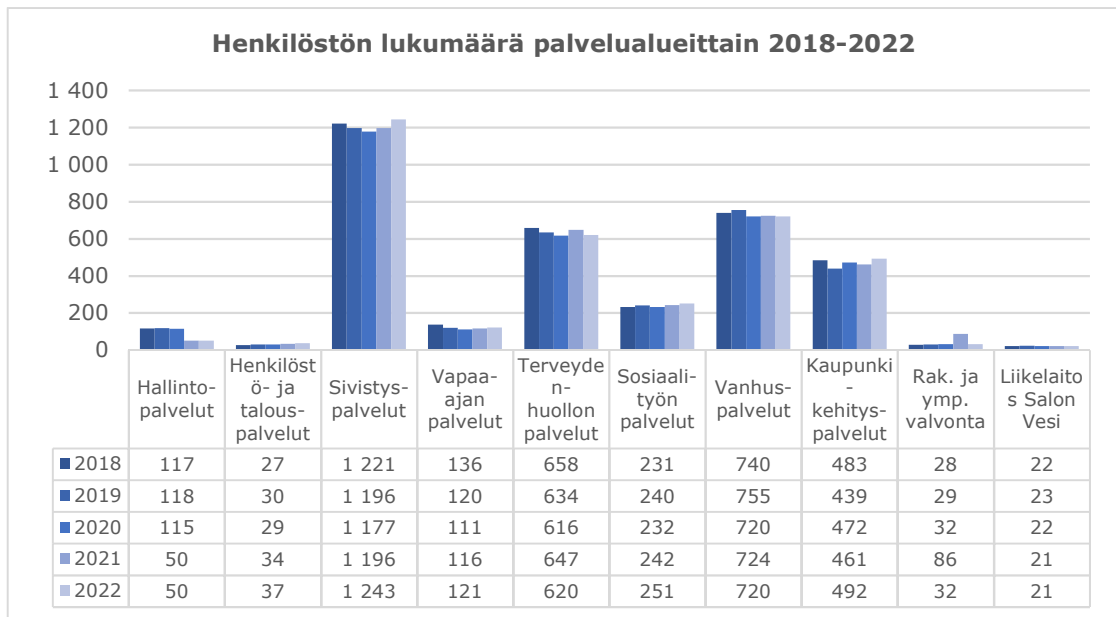
1.3.2. Kaupungin henkilöstö

Koko kaupungissa työskentelee 3.587 henkilöä (3.577). Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2022 oli 2.855 henkilöä, määräaikaisen henkilöstön 237 henkilöä ja sijaisten 399 henkilöä. Henkilötyövuosia tehtiin 3.332 (3.324). Henkilöstömäärä lisääntyi 10 henkilöä ja henkilötyövuodet nousivat 8 vuoteen 2021 verrattuna. Vakinaisten työntekijöiden määrä pysyi lähellä vuoden 2021 tasoa.

Maatalouslomitus siirtyi vuoden 2022 alusta lukien Vehmaan kunnan hoidettavaksi. Tämä selittää henkilöstömäärän vähenemisen rakennus- ja ympäristövalvonnan toimialalla.

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstön lukumäärät vuosina 2018-2022 ja henkilöstötyövuodet vuosina 2018-2022.

Sairauspoissaolot ovat kasvaneet huomattavasti koko kaupungissa 56.691 päivästä 77.519 päivään eli 36,7 prosenttia yhden vuoden aikana.

Kaupungin henkilöstökulut olivat yhteensä 170,3 miljoonaa euroa ja nousivat 5,4 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna eli 3,3 prosenttia. Talousarviossa oli asetettu 1 miljoonan euron henkilöstökulujen säästötavoite. Sitä tavoiteltiin kolmen eri keinon avulla: lomapalkkavelan pienentämisellä, palkattomien vapaiden pitämällä ja lomarahavaihtamisella vapaaksi. Hyvinvointialueen valmistelu ja sairauspoissaolojen raju lisääntyminen kuitenkin johtivat siihen, että tavoitetta ei saavutettu. Lomapalkkavelka kasvoi vuoden 2021 summasta 0,3 miljoonaa euroa, palkattomia vapaita pidettiin lähes 0,4 miljoonan euron säästön verran ja lomarahavaihtamisella vapaaksi saavutettiin lähes 0,2 miljoonan euron menojen vähennys. Näiden yhteisvaikutus oli n. 0,3 miljoonan euron henkilöstömenojen vähennys.

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstökustannukset vuosilta 2018-2022 ja vertailu vuoden 2022 muutettuun talousarvioon.

Henkilökustannukset (1 000 euroa)	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	MTA2022	TP2022
Palkat ja palkkiot	124 831	129 659	126 176	131 496	135 843	136 743
Muutos%	2,4 %	3,9 %	-2,7 %	4,2 %	3,3 %	4,0 %
Eläkekulut	27 266	28 127	27 690	28 730	28 360	28 603
Muut henkilöstösivukulut	4 580	4 373	4 351	4 699	5 157	4 952
Henkilöstökulut yhteensä	156 677	162 159	158 217	164 925	169 360	170 298
Muutos%	1,7 %	3,5 %	-2,4 %	4,2 %	2,7 %	3,3 %

Vuosi 2022 näyttäytyy vahvimmin hyvinvointialueuudistuksen valmisteluvuotena. Vuoden 2022 lopussa hyvinvointialueelle siirtyi 1.661 viranhaltijaa/työntekijää, joista 1.324 oli vakituisessa ja 337 määräaikaisessa palvelussuhteessa. Hyvinvointialueuudistus oli ja on erityisesti henkilöstöuudistus. Henkilöstötietoja luovutettiin Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle vuoden 2022 aikana kolmella massasiirtolla, minkä lisäksi syyskuusta alkaen kaikista vuodenvaihteesta yli menevistä henkilöstöpäätöksistä piti tehdä kaksinkertaiset kirjaukset. Tämä työllisti sosiaali- ja terveyspalvelujen esimiesten lisäksi henkilöstöpalvelujen asiantuntijoita merkittävästi. Huolellinen pohjatyö oli kuitenkin edellytys Varhan toiminnan mahdollisimman sujuvalle alkamiselle tammikuussa 2023. Kaupunginvaltuusto teki henkilöstön liikkeenluovutus päätöksen Varhalle ja Kaarealle 4.10.2022.

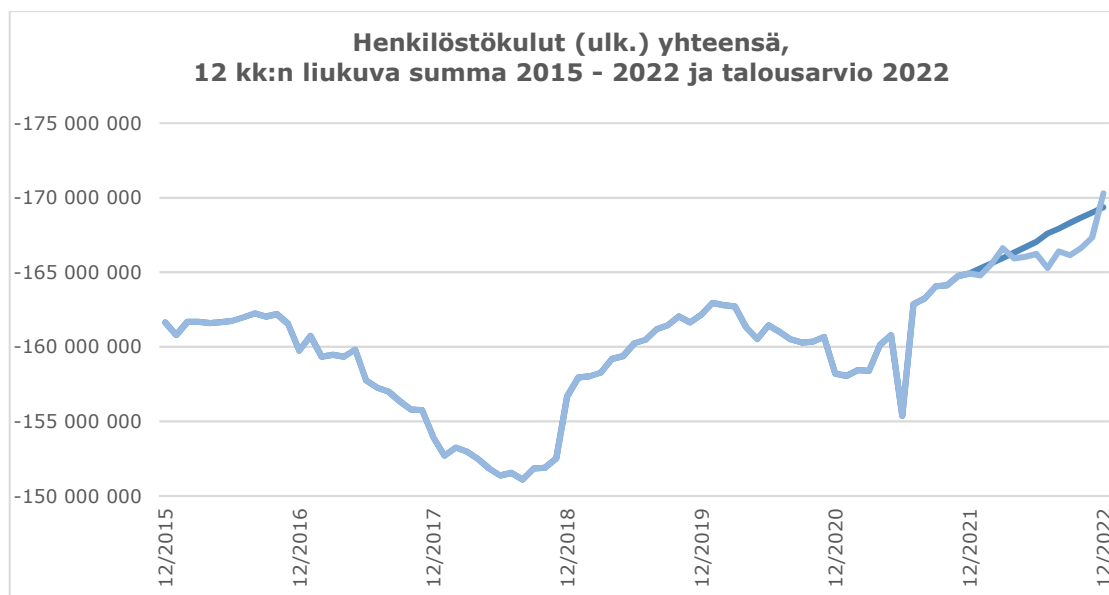
Henkilöstökustannuksia vertaillaan edellisten vuosien osalta tulee ottaa huomioon, että henkilöstökustannusten maltilliseen kasvuun ovat edellisten vuosien aikana vaikuttaneet systemaattinen henkilöstökulujen hallinta, matalat palkkaratkaisut ja kilpailukykysovimuksen mukaiset toimenpiteet. Vuosina 2017-2019 henkilöstökustannuksiin vaikuttivat lomarahojen leikkaaminen väliaikaisesti 30 prosentilla.

Vuosi 2022 oli myös työtaisteluvuosi. KT, JAU ja JUKO pääsivät toukokuussa erillissopimukseen kunta-alan uusista työ- ja virkaehtosopimuksista vuosille 2022–2025. Kuntien ja kuntayhtymien lisäksi ratkaisua sovelletaan myös hyvinvointialueilla työskentelevään ja niille palkattavaan henkilöstöön. Sopimuskausi on 1.5.2022–30.4.2025.

Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkea korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Sen sijaan SOTE ry:n kanssa päästiin sopimukseen vasta lokakuun alussa. Tätä edelsi työtaistelutoimenpiteet, jotka Salossa näyttäytyivät pääosin vuoronvaihto- ja ylityökieltoina kesäkauden ulkopuolella. Sovintoehdotus ja aiemmin hyväksytty kunta-alan sopimusratkaisu nostavat SOTE-sopimuksen piirissä olevan henkilöstön ansioita sopimuskaudella 2022–2025 arviolta keskimäärin vähintään 13 prosenttia. Kunta-alan ratkaisuun sisältyy myös ns. perälautalauseke, joka kytkee kunta-alan palkat vienti- ja teknologiateollisuuden mahdollisiin kunta-alaa parempiin korotuksiin. Tämä kytkös on työmarkkinoilla täysin uusi avaus, ja se on herättänyt paljon myös kritiikkiä.

Vuonna 2022 sopimukseen perustuvat palkankorotukset vaihtelivat jonkin verran sovellettavan työehtosopimuksen mukaan. Esimerkiksi KVTES:n ja SOTE-sopimuksessa piirissä oleville maksettiin tehtäväkohtaiseen palkkaan yleiskorotus 1.6.2022 (2 %) ja lokakuussa keskitetty järjestelyerä (0,5 %). Vuonna 2022 Salon kaupungin henkilöstökulut nousivat 3,3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna (sisältää sekä palkankorotukset että uudet tehtävät).

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstökulujen kehitys ajalla 2015-2022.

Salon kaupungin henkilöstöä koskevista tarkemmista tiedoista ja tunnusluvuista vuodelta 2022 on laadittu oma erillinen henkilöstökertomus.

1.3.3. Riskienhallinta

Kaupunginhallituksen hyväksymän riskienhallinnan toimintaohjeen tavoitteena on, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa koko kaupungin toimintavuoden aikaisia prosesseja ja osa jokapäiväistä toimintaa. Käytännön riskienhallintatyötä tehdään toimialoilla esimiesten toimesta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota viime vuosina.

Riskienhallintasuunnitelmat on laadittu ensimmäisen kerran osana vuoden 2021 talousarviota. Vuoden 2023 talousarvion laadinnan yhteydessä palvelualueet päivittivät riskienhallintasuunnitelmansa ja ne olivat osana talousarviota tiedoksi lautakunnille. Riskienhallinta on osa koko toimintavuoden prosessia. Riskienhallintasuunnitelmat päivitetään talousarvion laadinnan yhteydessä. Tilinpäätöksen yhteydessä palvelualueet raportoivat riskien mahdollisesta toteutumisesta.

Kaupunginhallitus käsitteli keväällä 2022 riskienhallintatyöryhmän laatimaa kaupunkitaasoista yhteenvetoa riskienhallintasuunnitelmista, jotka palvelualueet olivat laatineet. Vaikutavuodeltaan ja todennäköisyydeltään eli riskiarvoltaan suurimmiksi arvioidut asiakokonaisuudet on arvioitu koko kaupungin keskeisiksi riskeiksi.

Tavoitteena on edelleen koko kaupunkitasoisen riskienhallintaosaamisen kehittäminen ja tietoisuuden lisääminen. Riskienhallintatyöhön liittyen on selvitetty mahdollisuutta, että jatkossa riskienhallinnan suunnitelmien päivittämisen olisi osa yhtenäistä järjestelmää, jolla muutoinkin talousarviotietoja kaupungissa laaditaan. Näin myös kehitettäisiin riskienhallinnan toteutumisen raportointia osaksi vuoden aikaista muuta raportointia.

Valmiuteen liittyvä työ

Varautumisen arjen häiriötilanteisiin on tarkoitus huomioida normaalin toimintojen suunnittelun yhteydessä. Vuonna 2012 perustettu turvallisuustyöryhmä ei kokoontunut poikkeustilanteiden vuoksi vuoden aikana kertaakaan. Vuoden aikana toteutettiin yksi valmiuteen liittyvä harjoitus. Koronatilanteen ja Ukrainaan liittyvien asioiden hoitamisessa on hyödynnetty suunnitelmia arjen häiriötilanteiden hoitamisessa. Syksyn Taisto-harjoitukseen ei osallistuttu.

Poikkeustilanteeseen liittyen kaupunginjohtaja perusti maaliskuussa 2020 koronajohtoryhmän suunnittelemaan, hoitamaan ja seuraamaan koronaan liittyvien asioiden hoitamista Salon kaupungissa. Koronajohtoryhmän työ päättyi keväällä 2022. Ukraina-johtoryhmän työ alkoi maaliskuussa 2022 jatkuen edelleen.

Ukraina-johtoryhmä on kokoontunut alussa viikoittain ja myöhemmin kahden viikon välein. Johtoryhmässä on käsitelty Ukrainan sodan vaikutuksia kaupungin toimintaan ja suunnitelmiin sekä Ukrainasta tulleiden turvapaikanhakijoiden tarvitsemia palveluja ja vaikutuksia kaupungin toimintaan sekä huomionnut viestinnälliset tarpeen.

Työsuojeluriskit

Työsuojelutoimikunta kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Vuoden aikana keskeistä oli kaupungin eri kiinteistöiden sisäilmaongelmat ja niissä tarvittavat toimenpiteet. Vuoden aikana useassa eri kiinteistöissä seurattiin korjaustoimenpiteiden vaikutuksia. Työsuojelu oli aktiivisesti mukana eri kohdekohtaisissa sisäilmatyöryhmissä työsuojelupäällikön toimiessa puheenjohtajana ja kyseessä olevan palvelualueen työsuojeluvaltuutetun toimiessa sihteerinä. Kentältä tulleisiin havaintoihin epäasiallisesta ja haasteellisesta käytöksestä (asiakkaat, huoltajat, omaiset) on myös reagoitu. Lisäksi keskeistä oli vuoden aikana suoritettu työturvallisuuteen liittyvä riskien arvioinnin jatkuminen, biologisten ja kemiallisten altisteiden arviointi ja ilmoittaminen sekä näihin liittyvä suojautuminen sekä uuden työturvallisuusohjelman kilpailuttaminen. Koronan myötä turvallisuuspoikkeamailmoitusten määrä nousi vuoden 2021 lukemasta 1382 ollen 1903 ilmoitusta vuonna 2022.

Salon kaupungin vakuutusyhtiö on ollut vuonna 2022 IF Vahinkovakuutusyhtiö Oyj. Vakuutettaviin kohteisiin ja vakuutusturvaan ei ole tehty erityisiä muutoksia vuoden 2022 aikana. Syynä tähän on se, että vakuutukset kilpailutettiin vuodesta 2019 alkaen, joten erityisiä muutostarpeita turvaan ei ollut. Vahinkojen kertymä on ollut normaalilla tasolla tai hieman vähemmän. Kaupungin kannalta merkittävin vakuutuskohte on lakisääteinen tapaturmavakuutus, jonka kohteena on kaupungin henkilöstö. Vuonna 2022 (2021) työhön liittyviä tapaturmia sattui ajalla 181 (207) kpl, joten määrä on palautunut aiempien vuosien tasoon.

1.3.4. Ympäristötekijät

Ympäristöministeriön tukema ”Kohti hiilineutraalia Saloa 2035” -hanke käynnistyi joulukuussa 2022. Hankkeen tavoitteena on viedä vuonna 2021 laaditun ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteet kaupungin käytäntöihin ja vähentää alueen kasvihuonekaasupäästöjä. Kaupunkiorganisaation lisäksi hanke edistää alueen asukkaiden, yritysten, järjestöjen ja maataloustoimijoiden osallisuutta ilmastotyöhön.

Valonian vetämä Puujalkahanke päättyi syksyllä 2022. Hankkeessa ennallistettiin Nairasuo- vesitaloutta noin 160 ha alueelta ojia umpeen laittamalla. Lisäksi tehtiin kunnostustoimia yksityisessä omistuksessa olevalla Kontolan tilalla.

Perniönjoen tulvasuojeluhankeen kaivuvaihe uoman kaksitasoistamiseksi käynnistyi Perniön keskustan kohdalla. Hanke on yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa ja toimet jatkuvat vuodelle 2023.

Luonnonsuojelua jatkettiin mm. Kiikalan Hyyppärän Natura2000-alueella yhteistyössä alueen maanomistajien ja Valonian kanssa. Lisäksi Liikelaitos Salon Vesi poisti kaikki harjualueella olleet vedenottorakenteet.

Ympäristöriskien selvitys Kiskon Orijärven entisellä kaivosalueella käynnistyi osana Pirkanmaan ELY-keskuksen koordinoimaa KAJAK-hanketta. Hankkeen tavoitteena on saada vanhojen kaivannaisjätealueiden ympäristö- ja terveysriskit kestäväällä tavalla hallintaan.

Pohjavesien turvaamiseksi ympäristönsuojelu ja Liikelaitos Salon Vesi kävivät läpi kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittämistarpeet. Loppuvuonna 2022 pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laatimiseen ja päivittämiseen haettiin ELY:n hankeavustusta.

Yhdyskuntien jätevesien aiheuttamaa vesistökuormitusta vähennettiin tehokkaalla jätevedenpuhdistuksella ja vuonna 2022 jätevedenpuhdistamoiden puhdistustulokset täyttivät ympäristölupien puhdistusvaatimukset. Vuotovesien vähentämiseksi viemäriverkostoja saneerattiin, mm. Itärannan pääviemäri saatiin kokonaisuudessaan uusittua loppukesällä 2022.

Kaupungin energiatehokkuuden edistämiseksi palkattiin energia-asiantuntija, sekä lisättiin uusiutuvaa energiaa hankkimalla aurinkoenergiajärjestelmät Pullassuon vedenottamolle ja Halikon terveyskeskuksen katolle. Lisäksi toteutettiin energialta kuntalaisille Valonian, Salon kaukolämmön ja Vanhustyön keskusliiton kanssa.

Vuosi 2022 oli ympäristönsuojelun toimialalla valvonnan osalta tavanomainen, eikä huomattavia ympäristövahinkoja tapahtunut. Maa-ainoslupien haku pysyi vilkkaana. Asukkaiden siirtyminen pois öljylämmityksestä näkyi runsaana vanhojen öljysäiliöiden maahanjätämishakemusten määränä.

1.4. Sisäisen valvonnan arviointi 2022

1.4.1. Sisäisen valvonnan säädökset

Hallintosäännössä on määritelty, että kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä koko kaupunkikonsernissa. Lisäksi hallintosäännössä on määritelty lauta- ja johtokuntien, kaupunginjohtajan ja esimiesten vastuu sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2013 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja näiden pohjalta on kaupunginhallitus hyväksynyt yksityiskohtaisemman sisäisen valvonnan ohjeen vuonna 2014. Kaupunginhallitus on hyväksynyt vuonna 2017 riskienhallinnan toimintaohjeen.

1.4.2. Sisäisen valvonnan tehtävät

Kaupunginvaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan sisäisen valvonnan tehtävät ovat:

- varmistaa kaupungin arvojen, eettisten periaatteiden ja hyvän hallinnon perusteiden noudattaminen
- edistää organisaation voimavarojen tehokasta ja taloudellista käyttöä
- varmistaa kaupungin tulojen perintä
- taata kaupungin omaisuuden huolellinen hoito
- varmistaa tietojärjestelmien tarkoituksenmukaisuus ja tietoturvallisuus
- taata esitettävien tietojen oikeellisuus, luotettavuus ja ajantasaisuus
- valvoa sovellettavien lakien sekä kaupungin omien sääntöjen ja ohjeiden noudattamista

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on tarkoitus varmistaa, että kaupungin toiminta on lainmukaista sekä taloudellista ja tuloksellista. Sisäisen valvonnan toteuttaminen on keskeisesti esimiesten työtehtävä ja osa päivittäisiä rutiineja. Sisäisen valvonnan kehittämiseen liittyviä rutiineja on korostettu vuoden aikana toteutettujen tarkastusten yhteydessä esimiehille.

1.4.3 Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaiskuvan saamiseksi laadittiin asiaan liittyvä kysely tammi-helmikuussa 2023. Kyselyyn vastasivat kaupunginjohto, hallinto-, henkilöstö- ja talouspalvelut, kaupunkikehityspalvelut, sivistyspalvelut, rakennus- ja ympäristöpalvelut sekä Liikelaitos Salon Vesi. Kyselyn vastaajina olivat myös koko kaupunkia koskevat keski-

tetyt palvelut, tietohallinto- ja viestintäpalvelut. Vastaajia oli kaikkiaan 12/13 eli 92 prosenttia. Vastausaktiivisuutta voidaan pitää erittäin hyvänä. Sosiaali- ja terveystieteiden edustajille ei kyselyä enää toimitettu, koska toiminta on vuoden alusta siirtynyt hyvinvointialueen toiminnaksi.

Vastaajia pyydettiin käymään kysely läpi yhdessä toimialalla, joten tältä osin vastaajien joukko taustalla on laajempi. Kyselyyn liittyen jatkossa on suunniteltu vastaajajoukon laajentamista koskemaan myös palvelualueilla toimivia esimiehiä. Yksiköiden toimintatavat ovat eritasoisia, jolloin toimialatasoinen vastaus ei sisällä riittävällä tarkkuudella olemassa olevia eroavaisuuksia. Palvelualueen esimiesten sisäisen valvonnan tietoisuutta ja osuudesta tulee kuitenkin lisätä ennen kyselyyn vastaamisen laajentamista.

Kyselyssä arvioitiin johtamisen ja sisäisen valvonnan järjestämistä, tavoitteiden asettamista ja seuranta, riskienhallintaa, informaation ja kommunikaation toteutumista sekä muita sisäisen valvonnan kannalta keskeisiksi arvioituja asioita. Peruskyselyssä oli kaikkiaan 34 kysymystä, joihin vastaukset tuli antaa asteikolla 1-5 ja lisäksi oli vastausvaihtoehtoja en osaa sanoa tai ei koske johtamaani palvelua. Edellisen vuoden kyselyyn verrattuna lisättiin kaksi kysymystä koskien vuoden vaihteessa toimintansa aloittaneen hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä ja siihen mahdollisesti liittyviä riskejä, joita toimiala arvioi toiminnassa olevan. Riskien osalta oli mahdollista antaa avoin vastaus, jossa asiaa kuvataan tarkemmin.

Kyselyn lopussa oli mahdollista antaa sanallista palautetta tai täydentää vastauksia. Näitä saatuja palautteita tullaan hyödyntämään seuraavan vuoden kyselyn jatkokehittämisessä.

Erityisiä kehittämiskohteita kyselyssä esiin nousseiden asiakokonaisuuksien perusteella on tietojärjestelmien ja niiden luotettavuuden kehittäminen. Kysymykseen tukevatko tietojärjestelmät toimintaa, yli puolet vastaajista oli sitä mieltä, että näin tapahtuu vain kohtuullisesti tai sitä huonommin. Yksiköiden seuranta- ja raportointitietojen käsittely ja toiminnan kehittäminen niiden perusteella arvioitiin myös melko alhaiseksi. Kokonaisuudessaan käytettävissä olevan tiedon, tietojärjestelmien ja tiedolla johtamisen kehittäminen on keskeinen kehittämiskohde kaupungissa edelleen. Talous- ja henkilöstöpalveluissa yhteistyössä tietohallintopalveluiden kanssa tammikuussa 2023 käynnistetty tiedolla johtamisen hanke, jonka tavoitteena on löytää kokonaisvaltainen ratkaisu tiedolla johtamiseen.

Käynnissä olevan organisaatiouudistustyön yhteydessä on hyvä huomioida, että yksikkönsä tehtävänjakoja, toimivaltasuhteita ja vastuiden selkeyttä ja ajanmukaisuutta piti yli 45 prosenttia vastaajista vain kohtuullisena. Tämän perusteella voi arvioida olevan tarvetta toimintojen selkiyttämiseen.

Hankintojen tekemisen asiantuntijuudessa koetaan edelleen olevan puutteita. Kaupungissa on vuoden 2020 syksystä alkaen kiinnitetty erityistä huomioita hankintojen toteuttamiseen. Keväällä 2021 kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksellä nimettiin hankintayhdyshenkilöt, joiden tarkoituksena on lisätä hankintaan liittyvää tietämystä omista yksiköissään ja avustaa hankintojen toteuttamisessa. Lisäksi hankintoihin liittyen järjestettiin johtoryhmille koulutusta ja korostettiin esimiesten sisäisen valvonnan tärkeyttä. Sisäinen tarkastus on jatkanut eri palvelualueiden hankintoihin liittyvien asioiden tarkastusta ja palvelualueiden kanssa on läpikäyty kehittämiskohteita laajasti. Koska asiakokonaisuudessa koetaan edelleen olevan puutteita, tulee asian kouluttamista ja tietoisuuden lisäämisen syventämistä edelleen jatkaa.

Koko kaupunkitasoista riskienhallinnan kehittämistyötä on tehty viime vuosina luomalla palvelualuekohtaiset riskienhallintasuunnitelmat ja niistä johdettu kaupunkitasoiset riskit. Kyselyn perusteella voidaan todeta, että riskienhallintatyön kehittämiselle ja erityisesti konkretisoimiselle on edelleen tarvetta ja eri toimijoiden rooleja tulee selkeyttää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toiminnassa.

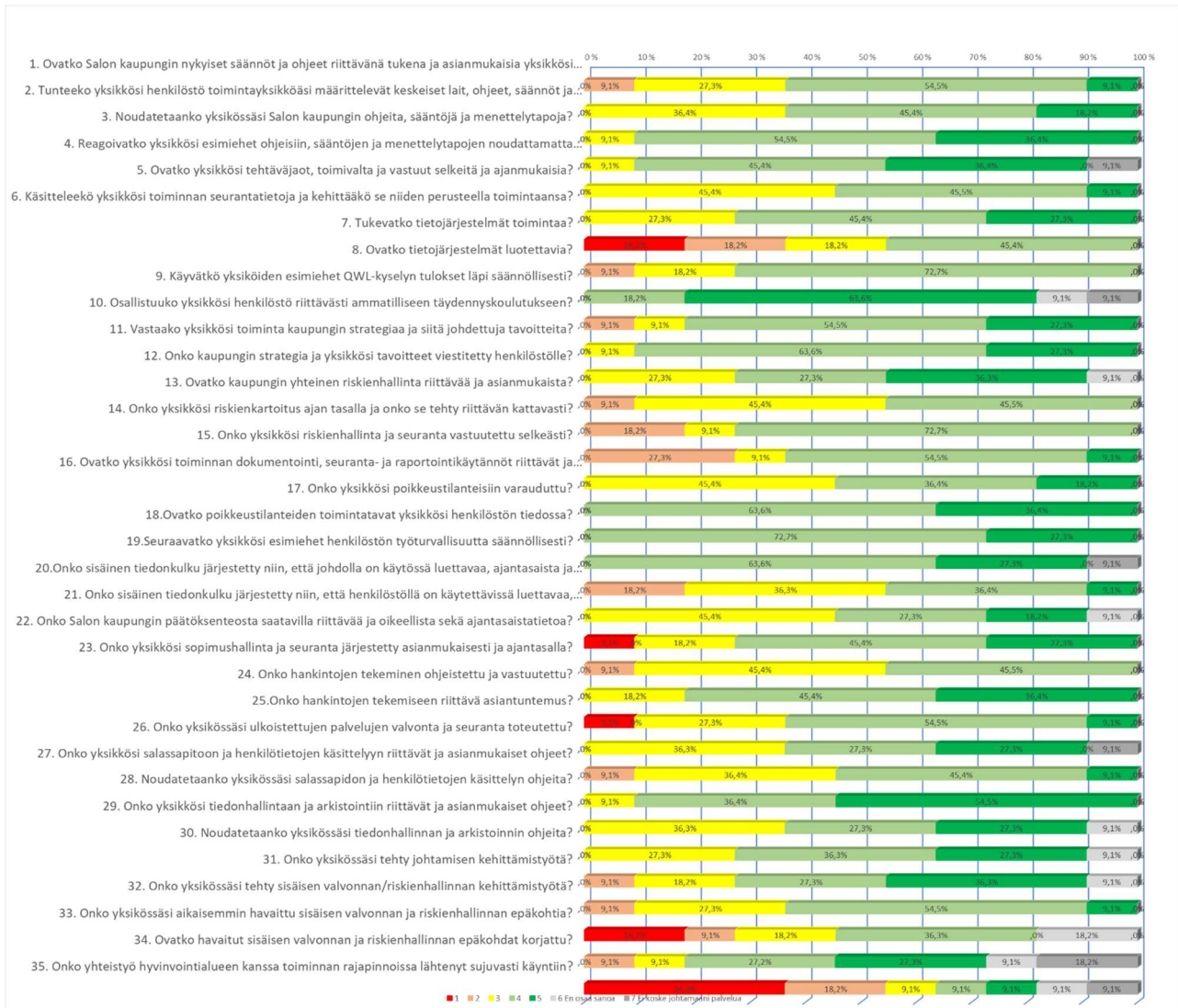
Salassapidon ja henkilötietojen käsittelyyn liittyviin ohjeisiin vastaavat olivat antaneet alhaisia arvioita, joten niiden kehittämistä ja selkiennyttä tulee edelleen kehittää. Kyseessä on myös asiakokonaisuus, jossa kouluttaminen ja tietoisuuden lisääminen on keskeistä etenkin, kun tietosuojaan liittyvät asiakokonaisuudet ovat entisestään korostuneet viime vuosina. Hyvinvointialueen ja kaupungin toiminnassa on yhteiset asiakkaat ja prosessit, mutta erilliset tietojärjestelmät ja organisaatiot asioiden käsittelyssä, joiden yhteistyötä tulee kehittää jatkossa.

Oman palvelualueensa sopimushallinnan arvioi olevan kohtuullisesti tai sitä heikommin hoidettu yli puolet vastaajista. Ulkoistettujen palvelujen seurantaan ja valvontaan tulee kiinnittää jatkossa huomiota niin, että se on kattavasti hoidettu.

Erityistä huomiota kiinnittivät vastaukset, joissa todetaan, ettei kysymykseen osata vastata tai se ei koske johtamaansa palvelualueita. Kyseessä on kuitenkin kaupungin ylintä johtoa koskeva vastaajajoukko, joita esimerkiksi valvonta, ohjeiden ja sääntöjen noudattaminen on keskeinen tehtävä. Johdon rooli hallintosäännön määrittelyssä valvontatehtävissä tulee ottaa erityiseksi kehittämiskohteeksi.

Hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö on ollut vielä vähäistä. Ongelmalliseksi on koettu oikeiden henkilöiden tavoittaminen ja hyvinvointialueen organisoitumisen keskeneräisyys sekä tiedonkulkuun liittyvät ongelmat. Yhteistyön ja rajapintojen kehittämiseen tulee kuluvan vuoden aikana panostaa ja aktiivisesti luoda yhteistyö prosesseja heti toiminnan alkuvaiheessa.

Alla olevassa taulukossa on kokonaisuudessaan nähtävissä kyselyn tulokset.

1.4.4. Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa ja toteuttaa omalta osaltaan sisäistä valvontaa ja kohdentaa siihen tarkastustoimia. Sisäisen tarkastuksen asema ja tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Sisäisessä tarkastuksessa työskentelevät sisäinen tarkastaja ja tarkastussihteeri. Sisäinen tarkastus on toteuttanut vuoden aikana sekä vuosisuunnitelman mukaisia, että erillistoimeksiantoina suoritetuja tarkastuksia. Lisäksi sisäinen tarkastus on avustanut palvelualueita erityiskysymyksissä.

Sisäinen tarkastus huolehtii tarkastuslautakunnan asioiden valmistelusta ja kokousrutineista. Tarkastussihteeri toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä ja sisäinen tarkastaja osallistuu kokouksiin asiantuntijana. Lisäksi sisäinen tarkastaja toimii konsernijaoston sihteerinä.

1.5. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.5.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	54 821	58 393
Toimintakulut	-379 523	-364 735
Toimintakate	-324 702	-306 342
Verotulot	215 799	206 826
Valtionosuudet	131 431	123 390
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	554	624
Muut rahoitustuotot	2 284	256
Korkokulut	-920	-979
Muut rahoituskulut	3	-2
Vuosikate	24 448	23 772
Poistot ja arvonalentumiset	-15 992	-16 158
Tilikauden tulos	8 456	7 615
Tilinpäätössiirrot	535	535
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8 990	8 149

Tuloslaskelman tunnusluvut

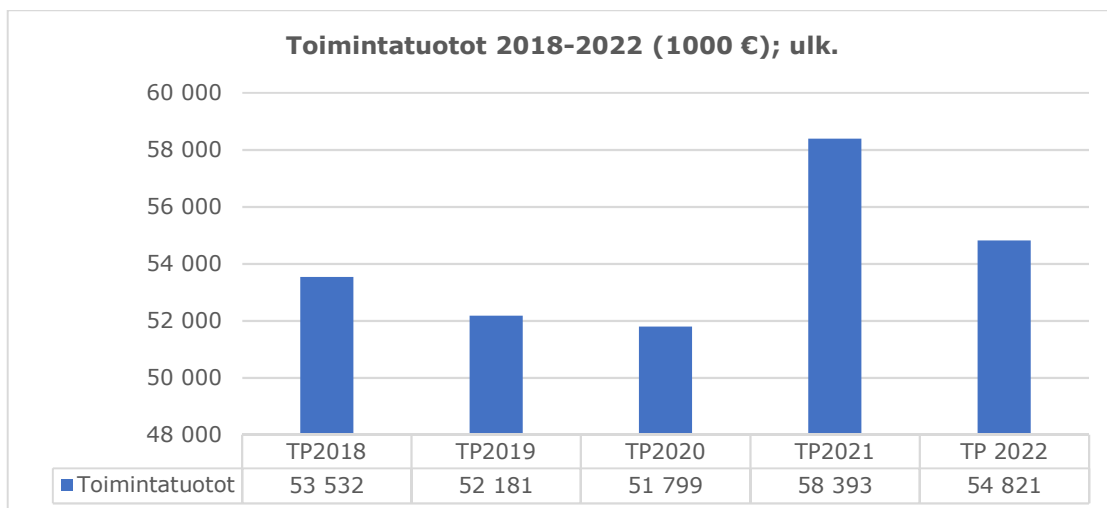
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	14,4	16,0
Vuosikate / Poistot, %	152,9	147,1
Vuosikate, €/asukas	480	462
Asukasmäärä	50 969	51 407

Toimintatuotot

Toiminta alkoi palautua vuoden edetessä koronaa edeltäneelle tasolle. Toimintatuotot toteutuivat 54,8 miljoonan euron suuruisena ja laskivat noin 3,6 miljoonaa euroa eli 6,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vuosien 2021 ja 2022 osalta tulee huomioida, että valtio maksoi kunnille koronaan liittyvän avustuksen valtionavustuksena, joka kirjautuu toimintatuottoihin. Vuonna 2020 vastaavat tuet kunnille maksettiin valtionosuuksien mukana. Toimintatuotot pitävät sisällään vuonna 2022 koronasta aiheutuneisiin lisäkustannuksiin myönnetyn avustuksen, jonka suuruus oli yhteensä 4 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 koronaan liittyvän avustuksen suuruus oli 7,6 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien luovutusvoittoja kirjattiin vuonna 2022 yhteensä 0,6 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia muutettiin elokuussa 2021 ja tämä muutos pienensi maksutuottoja yhä vuonna 2022.

Toimintatuotot (pl. avustukset) eivät ole kehittyneet positiivisesti viimeisen viiden vuoden aikana, kehitykseen vaikuttaa myös toiminnassa tapahtuneet muutokset. Lomituspalveluiden siirtyminen pois Salon kaupungilta 1.1.2022 alkaen vaikutti toimintatuottoihin vähentävästi 1,9 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa ulkoisten toimintatuottojen kehitys vuosina 2018-2022.

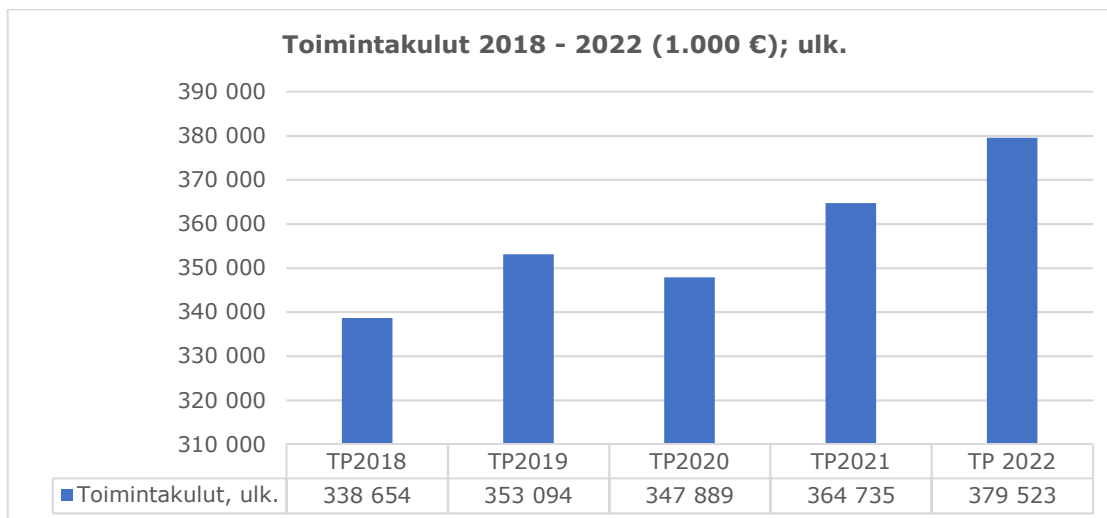
Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat 379,5 miljoonan euron suuruisina ja nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 14,8 miljoonaa euroa eli 4,1 prosenttia. Vuonna 2022 erityisesti energiakriisi sekä kiihtyvä inflaatio ja kasvavat työvoimakustannukset ovat vaikuttaneet toimintakulujen kasvuun. Uudella kunta-alan sopimuskaudella 1.5.2022-30.4.2025 työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien kesimäärin 8,79 prosenttia.

Kaupungin kokonaiskustannusten kasvusta sosiaali- ja terveystalouden kustannusten kasvu oli 8,8 miljoonaa euroa ja kaupunkikehityspalveluiden kustannusten kasvu oli 12,3 miljoonaa euroa. Kaupunkikehityspalveluiden kustannusten kasvun osalta huomioon tulee kuitenkin ottaa, että vuonna 2022 kehittämis-, elinkeino ja työllisyyspalvelut siirrettiin kaupunkikehityslautakunnan alaisuuteen, kun se aiemmin oli kaupunginhallituksen alaisuudessa.

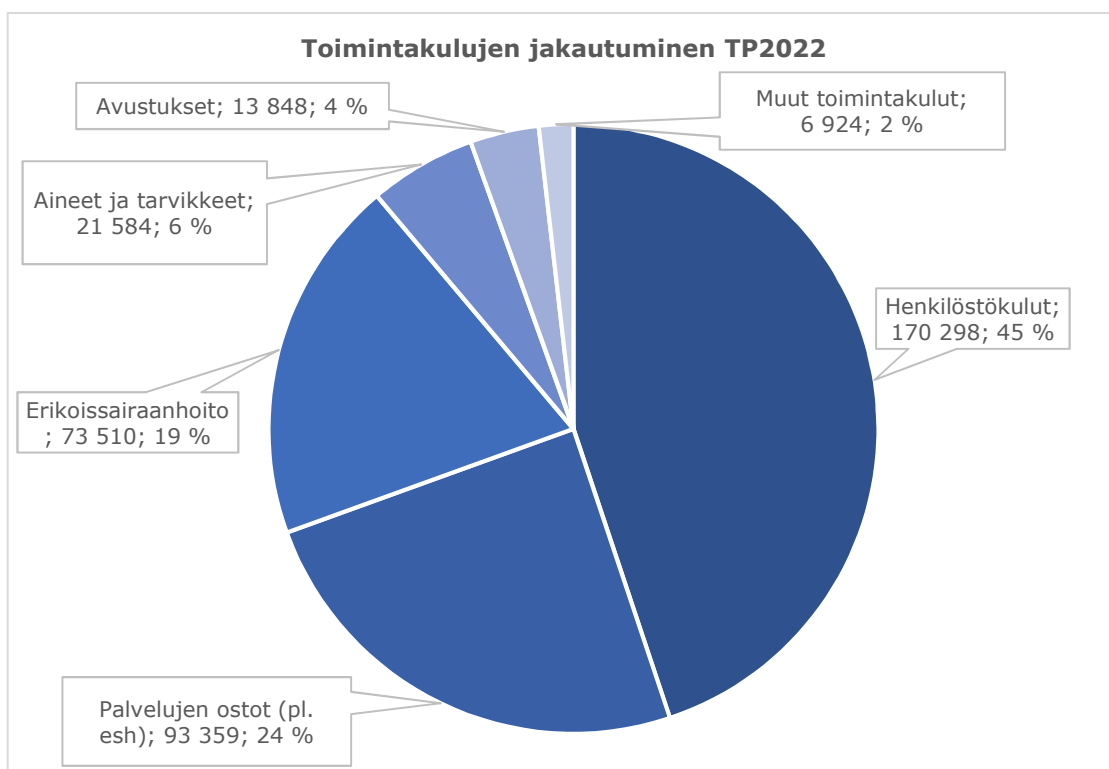
Kaupungin toimintakuluista suurimmat kululajit ovat henkilöstökulut 170,3 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot 166,9 miljoonaa euroa. Toimintakulut ovat kasvaneet viimeisen viiden vuoden aikana, ainoastaan vuosi 2020 oli poikkeuksellinen, kun toimintakulut vähenivät. Tuolloin toimintakulujen vähenemisen taustalla oli erityisesti henkilöstökulujen ja erikoissairaanhoidon kustannusten pieneneminen. Vuoden 2022 osalta toimintakulujen kasvu johtuu erityisesti henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen voimakkaasta vuotuisesta kasvusta.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ulkoiset toimintakulut vuosina 2018-2022.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ulkoisten toimintakulujen jakautuminen kululajeittain vuosina 2018-2022 (1.000 euroa).

	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022
Henkilöstökulut	156 676	162 159	158 217	164 925	170 298
Palvelujen ostot (pl. esh)	72 080	76 162	78 678	87 170	93 359
Erikoissairaanhoido	68 268	72 838	68 600	71 608	73 510
Aineet ja tarvikkeet	18 775	18 780	18 854	20 230	21 584
Avustukset	17 446	17 452	18 050	15 103	13 848
Muut toimintakulut	5 408	5 703	5 490	5 700	6 924
Yhteensä	338 653	353 094	347 889	364 735	379 523

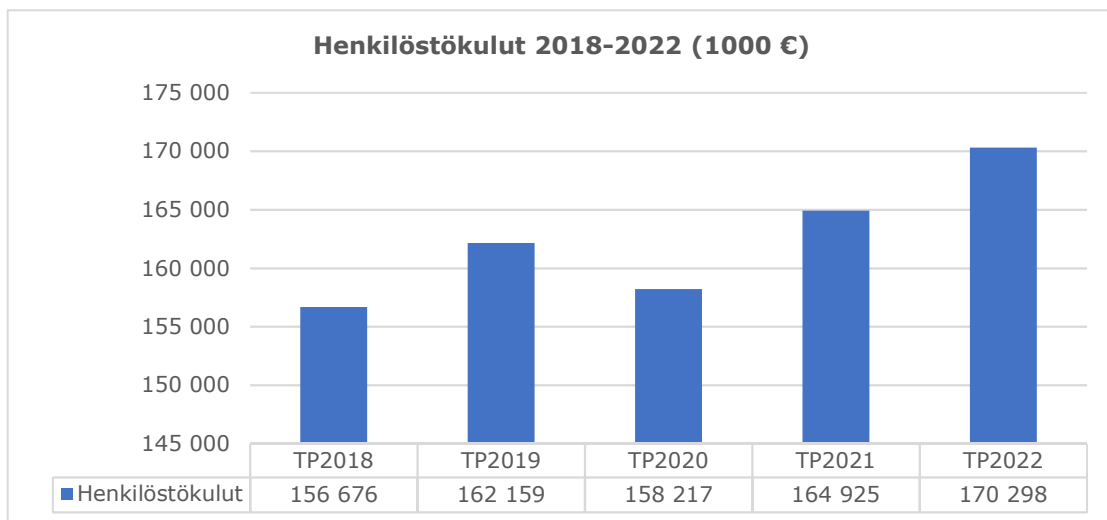
Henkilöstökulut

Kaupungin henkilöstökulut olivat yhteensä 170,3 miljoonaa euroa ja nousivat 5,4 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna eli 3,3 prosenttia. Talousarviossa oli asetettu 1 miljoonan euron henkilöstökulujen säästötavoite. Sitä tavoiteltiin kolmen eri keinon avulla: lomapalkkavelan pienentämisellä, palkattomien vapaiden pitämisellä ja lomarahen vaihtamisella vapaaksi. Hyvinvointialueen valmistelu ja sairaspoissaolojen raju lisääntyminen kuitenkin johtivat siihen, että tavoitetta ei saavutettu. Lomapalkkavelka kasvoi vuoden 2021 summasta 0,3 miljoonaa euroa, palkattomia vapaita pidettiin lähes 0,4 miljoonan euron säästön verran ja lomarahen vaihtamisella vapaaksi saavutettiin lähes 0,2 miljoonan euron menojen vähennys. Näiden yhteisvaikutus oli n. 0,3 miljoonan euron henkilöstömenojen vähennys.

Vuosi 2022 näyttäytyy vahvimmin hyvinvointialueuudistuksen valmisteluvuotena. Vuoden 2022 lopussa hyvinvointialueelle siirtyi 1.661 viranhaltijaa/työntekijää, joista 1.324 oli vakituisessa ja 337 määräaikaisessa palvelussuhteessa. Hyvinvointialueuudistus oli ja on erityisesti henkilöstöuudistus. Henkilöstötietoja luovutettiin Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle vuoden 2022 aikana kolmella massasiirtolla, minkä lisäksi syyskuusta alkaen kaikista vuodenvaihteen yli menevistä henkilöstöpäätöksistä piti tehdä kaksinkertaiset kirjaukset. Tämä työllisti sosiaali- ja terveyspalvelujen esimiesten lisäksi henkilöstöpalvelujen asiantuntijoita merkittävästi. Huolellinen pohjatyö oli kuitenkin edellytys Varhan toiminnan mahdollisimman sujuvalle alkamiselle tammikuussa 2023. Kaupunginvaltuusto teki henkilöstön liikkeenluovutus päätöksen Varhalle ja Kaarealle 4.10.2022.

Vuosi 2022 oli myös työtaisteluvuosi. KT, JAU ja JUKO pääsivät toukokuussa erillissopimukseen kunta-alan uusista työ- ja virkaehtosopimuksista vuosille 2022–2025. Kuntien ja kuntayhtymien lisäksi ratkaisua sovelletaan myös hyvinvointialueilla työskentelevään ja niille palkattavaan henkilöstöön. Sopimuskausi on 1.5.2022–30.4.2025.

Henkilöstökustannuksia vertaillaessa edellisten vuosien osalta tulee ottaa huomioon, että henkilöstökustannusten maltilliseen kasvuun ovat edellisten vuosien aikana vaikuttaneet systemaattinen henkilöstökulujen hallinta, matalat palkkaratkaisut ja kilpailukykysovimuksen mukaiset toimenpiteet. Vuosina 2017-2019 henkilöstökustannuksiin vaikuttivat lomarahojen leikkaaminen väliaikaisesti 30 prosentilla.

Palvelujen ostot

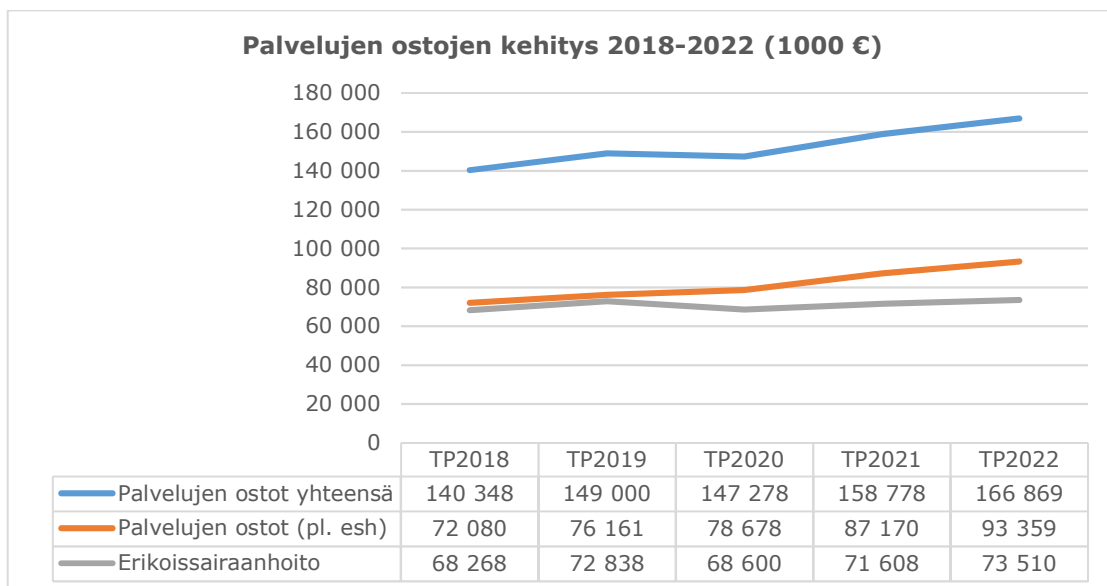
Palvelujen ostot olivat vuonna 2022 yhteensä 166,9 miljoonaa euroa. Palvelujen ostot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 8,1 miljoonaa euroa eli 5,1 prosenttia. Palvelujen ostojen kehitys on ollut viimeisten viiden vuoden aikana 18,9 prosenttia, jota laskee vuoden 2020 poikkeuksellinen kehitys. Palvelujen ostot ovat kasvaneet merkittävästi edellisinä vuosina.

Vuonna 2022 erikoissairaanhoidon kustannukset nousivat 1,9 miljoonaa euroa ja muut palvelujen ostot kasvoivat 6,2 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Muiden palvelujen kasvua selittää sosiaali- ja terveystalouden asiakaspalvelujen ostot muilta, jotka kasvoivat noin 4,7 miljoonaa euroa.

Asiantuntija- ja ICT-palveluiden kustannukset laskivat lievästi. Asiakaspalvelujen ostot nousivat 2,7 miljoonaa euroa. Asiakaspalveluiden ostojen kasvu johtuu vanhustalouden ostopalvelujen lisääntymisestä, mikä johtuu ikäihmisten määrän kasvusta ja palvelutarpeen lisääntymisestä. Rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden kustannukset nousivat 1,3 miljoonaa euroa. Yleisen kustannustason nousun vuoksi yleisten alueiden työkonepalveluihin tehtiin 14,2 prosentin indeksikorotus toukokuusta alkaen, minkä lisäksi mm. aurausten ja hiekoituksen määrää lisäsi keliolosuhteiltaan haastava alkutalvi. Työvoiman vuokrauksen kustannukset nousivat 0,4 miljoonaa euroa ja matkustus- ja kuljetuspalveluiden kustannukset nousivat 0,8 miljoonaa euroa. Kaikessa toiminnassa huomioon tulee ottaa hintatason yleinen kehitys ja varsinkin energian hinnannousu, joka nostaa ulko- ja palveluostettavien palveluiden kustannuksia.

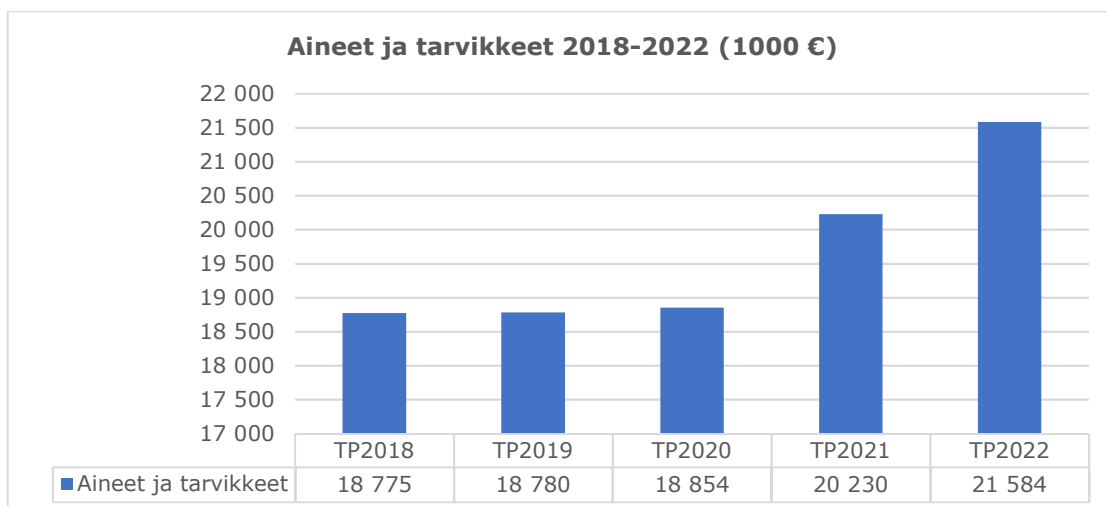
Kasvua aiempiin vuosiin selittää myös vuoden 2021 alusta alkaen tapahtunut kirjaustavan muutos. Aiemmin palvelusetelistä aiheutuneet kustannukset kirjattiin avustuksiin, kun ne vuoden 2021 alusta alkaen kirjataan palvelujen ostoihin. Palvelusetelit olivat vuonna 2022 3,3 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty palvelujen ostojen kehitys viimeiseltä viideltä vuodelta eriteltynä erikoissairaanhoidon osalta.

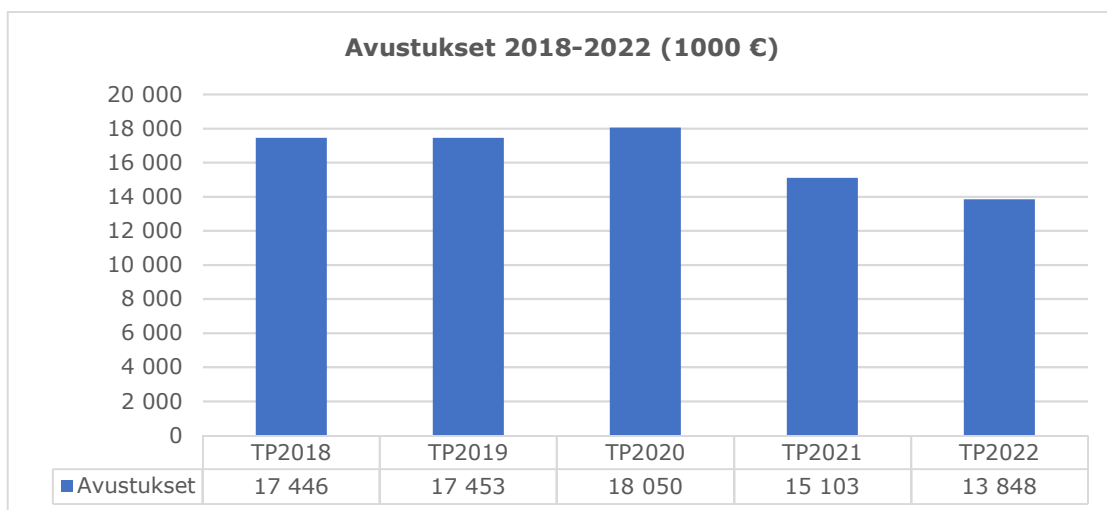
Aineet ja tarvikkeet

Aineet ja tarvikkeet toteutuivat 21,6 miljoonan euron suuruisina ja nousivat noin 1,4 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Kaupungin suurimpia aineisiin ja tarvikkeisiin kuuluvia ostoja ovat elintarvikkeet, lääkkeet ja hoitotarvikkeet sekä lämmitys ja sähkö. Aineiden ja tarvikkeiden markkinoilla tapahtuvat hinnanvaihtelut heijastuvat suoraan kaupungin kustannuksiin. Myös ilmasto-olosuhteet aiheuttavat vaihtelua lämmön ja sähkön kulutuksessa eri vuosina. Kasvua oli elintarvikkeiden osalta 0,5 miljoonaa euroa, kaluston osalta 0,3 miljoonaa euroa ja rakennusmateriaalien osalta 0,2 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Alla olevassa taulukossa on esitetty aineiden ja tarvikkeiden kustannukset vuosina 2018-2022.

Avustukset

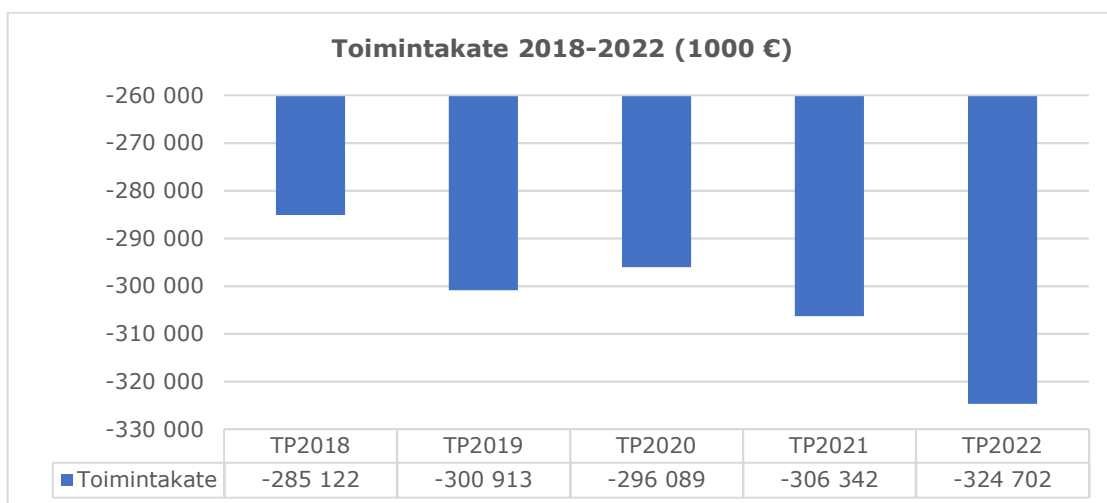
Avustukset toteutuivat 13,8 miljoonan euron suuruisina ja vähenivät noin 1,3 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Työmarkkinatuen kuntaosuus laski 0,9 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Työmarkkinatuen kuntaosuus oli 3,2 miljoonaa euroa. Vähennystä aiempiin vuosiin selittää myös vuoden 2021 alusta alkaen tapahtunut kirjaustavan muutos. Aiemmin palvelusetelistä aiheutuneet kustannukset kirjattiin avustuksiin, kun ne vuoden 2021 alusta alkaen kirjataan palvelujen ostoihin. Palvelusetelit olivat vuonna 2022 3,3 miljoonaa euroa.

Toimintakate

Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista jää niistä vähennettyjen toimintatuotosten jälkeen katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate tilinpäätösvuonna oli -324,7 miljoonaa euroa. Toimintakate heikkeni 18,4 miljoonaa euroa eli 6,0 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Toimintatuotot kattavat 14,4 prosenttia toimintakuluista. Tunnusluku heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna. Alla olevassa taulukossa on esitetty toimintakatteen kehitys vuosina 2018-2022.

Verotulot ja valtionosuudet

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tulovero-%	20,75	20,75	20,75	20,75	20,75	20,75
Kiinteistövero-%						
yleinen	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
vakituinen asuinrakennus	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
muut asuinrakennukset	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
voimalaitokset	0,00	2,00	2,00	2,50	2,50	2,50
rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
yleishyödyllinen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Verotulojen määräytymisen perusteita ei muutettu vuodelle 2022. Kunnan tuloveroprosentti vuonna 2022 oli 20,75 prosenttia. Tuloveroprosentti on pysynyt samana vuodesta 2014 alkaen. Verotuloja kertyi vuonna 2022 yhteensä 215,8 miljoonaa euroa. Kasvua edellisvuoteen verrattuna oli 9,0 miljoonaa euroa eli 4,3 prosenttia.

Kunnallisverotulot kasvoivat noin 6,2 miljoonaa euroa eli 3,5 prosenttia ja toteutuivat 181,3 miljoonan euron suuruisina.

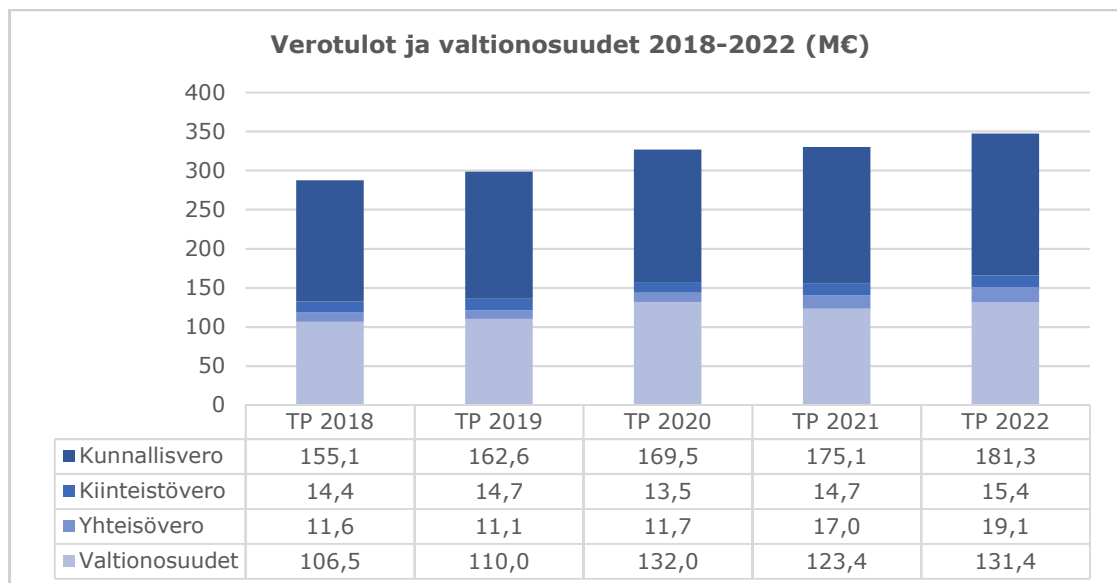
Yhteisöverot toteutuivat 19,1 miljoonan euron suuruisena ja kasvoivat edellisvuodesta 2,1 miljoonaa euroa. Yhteisöverotuloja kasvatti yritysten erittäin suotuisa talouskehitys. Osana koronaviruspandemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä vuosille 2020 ja 2021, mikä aiheutti vielä vuonna 2022 kunnille noin 205 miljoonan euron lisätulon. Lisäksi yhteisöveroa lisäsi elokuussa 2021 päätetty varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensointi (kuntien yhteisöveron jako-osuus +1,25 %-yksikköä).

Kiinteistöverot toteutuivat 15,4 miljoonan euron suuruisina ja nousivat noin 0,7 miljoonaa euroa. Rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankintarvojen korotus nostivat kiinteistöveron verotusarvoja.

Talousarviota 2022 laadittaessa verotulokehityksen arvioitiin ennusteiden mukaan olevan 203,9 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 3.10.2022 § 77 talousarviomuutoksen, jonka seurauksena verotuloja lisättiin varovaisuuden periaatteen mukaisesti 9,4 miljoonaa euroa. Verotulot kuitenkin kehittyivät vielä odotettuakin paremmin ja toteutuivat 215,8 miljoonan euron suuruisina. Verotulot toteutuivat 9,0 miljoonaa euroa paremmin kuin edellisvuotena ja ylittivät muutetun talousarvion 2,5 miljoonaa euroa.

Valtionosuudet toteutuivat 131,4 miljoonan euron suuruisina. Valtionosuudet kasvoivat edellisvuodesta 8,0 miljoonaa euroa eli 6,5 prosenttia. Valtionosuuksien tason nousun taustalla on mm. kuntien uudet ja laajentuneet tehtävät, joista taloudellisesti merkittävimmät ovat vanhuspalvelulain muutos, sote-asiakasmaksulain uudistus, lastensuojelun jälkihuollon laajennus, seulontaohjelman laajennus ja oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen. Kasvu selittää myös erillinen valtionosuuden korotus sekä vuoden 2022 indeksikorotus.

Alla olevassa taulukossa on verotulojen ja valtionosuuksien kehitys vuosina 2018-2022.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä toteutuivat 1,9 miljoonan euron suuruisina ja olivat edellistä vuotta korkeammalla tasolla. Rahoitustuottoja nosti Salon kaukolämmön 1,1 miljoonan euron osinkotuotto, Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän ylijäämän palautus 0,4 miljoonaa euroa sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin maksama peruspääoman korko 0,3 miljoonaa euroa. Rahoituskustannukset ovat vielä pysyneet edellisten vuosien tapaan alhaisina, mutta vuoden aikana markkinakorot ovat olleet nousussa.

Vuosikate

Vuosikate on tilinpäätöksessä positiivinen 24,4 miljoonaa euroa. Nousua viime vuoteen verrattuna on 0,7 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksessä vuosikate on keskeinen arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on vähintään siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Kun tulorahoituksen riittävyyttä mittaava tunnusluku on 100 prosenttia, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Kaupungin vuosikate vuonna 2022 oli 153 prosenttia poistoista, joten talous tällä mittarilla laskettuna on tasapainossa.

Poistot

Poistot on kirjattu kaupunginvaltuuston 7.12.2009 § 194 hyväksymän poistosuunnitelman mukaan. Muutetussa talousarviossa suunnitelman mukaisiksi poistoiksi oli varattu 16,5 miljoonaa euroa ja lopulliseen tuloslaskelmaan kirjattiin suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia 16,0 miljoonaa euroa. Poistot ovat lähes samalla tasolla kuin vuonna 2021, jolloin poistot toteutuivat 16,2 miljoonan euron suuruisina.

Satunnaiset erät

Satunnaisia erä ei kirjattu.

Tilikauden yli-/alijäämä

Vuonna 2022 toimintatuottoja kertyi 54,8 miljoonaa euroa ja kuluja kirjattiin 379,5 miljoonaa euroa. Salon kaupungin vuosikate oli 24,4 miljoonaa euroa positiivinen. Kun poistot ja arvon alennukset ovat 16,0 miljoonaa euroa niin kaupungin talous on tasapainossa. Tilikauden tulos on 8,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja ylijäämä poistoerokirjausten jälkeen 9,0 miljoonaa euroa. Tilikauden ylijäämä muuttui edelliseen vuoteen verrattuna 0,8 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 tilikauden ylijäämä oli 8,1 miljoonaa euroa ja vuonna 2020 ylijäämää kertyi 14,7 miljoonaa euroa. Taseeseen oli kertynyt ylijäämää edellisiltä vuosilta yhteensä 19,4 miljoonaa euroa. Tästä olennaiset omaisuuden luovutusvoitot vuonna 2015 Liikelaitos Salon kaukolämpölaitoksen yhtiöittäminen Salon Kaukolämpö Oy:ksi (6,0 miljoonaa euroa) ja vuonna 2018 neljän eri tytäryhteisön purkaminen kaupungin taseeseen (2,1 miljoonaa euroa), investointivaraukset 31.12. (-9,3 miljoonaa euroa) ja Liikelaitos Salon Veden peruspääoman muodostamisessa huomioitu edellisten tilikausien yli-/alijäämän liitoskuntien vesilaitosten 31.3.2004 puretut rahastopääomat (2,2 miljoonaa euroa). Vuoden 2022 tilikauden positiivisella tuloksella taseen ylijäämä kasvaa 28,4 miljoonaan euroon eli 558 euroa per asukas (asukasmäärä 50.969). Positiivisen tuloksen taustalla on erityisesti verotulojen merkittävä kasvu sekä toimintakulujen toteutuminen lähes talousarvion mukaisesti.

Valtuuston hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2022 suunnitelmavuonna 2024 oli mukana Liikelaitos Salon Veden yhtiöittäminen ja siitä saatava satunnainen tuotto. Vuoden 2023 talousarvion yhteydessä yhtiöittäminen poistettiin suunnitelmavuosilta. Ottaen huomioon vuosien 2020, 2021 sekä 2022 positiiviset tulokset, talous on tasapainossa suunnitelmakaudella 2022-2024.

Seuraavina vuosina suurimmat muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa liittyvät sote-uudistukseen sekä TE-palveluiden uudistukseen. Vuodesta 2023 alkaen sote-uudistus on vaikuttanut merkittävästi kuntien toiminnallisiin vastuisiin, kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen siirrettiin kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Sote-uudistuksen taloudelliset vaikutukset ovat edelleen epäselvät ja uudistuksen jälkeisiin vuosiin liittyy useita epävarmuustekijöitä.

Tilinpäätöksen laatimisen aikaan esitys julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä hyväksyttiin eduskunnassa 1.3.2023. Laki siirtää julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuun työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille vuoden 2025 alusta alkaen. Nykyiset työ- ja elinkeinotoimistot on tarkoitus lakkauttaa. Salon kaupungin kannalta uudistus on merkittävä jo laajuudessaan mutta siihen on osittain jo valmistauduttu, koska kaupunki on ollut mukana työllisyyden kuntakokeilussa vuodesta 2021 alkaen. Kuntakokeilussa osa työnhakijoista ja samalla myös TE-toimistojen työntekijöistä on siirtynyt kaupungin työllisyyspalveluihin.

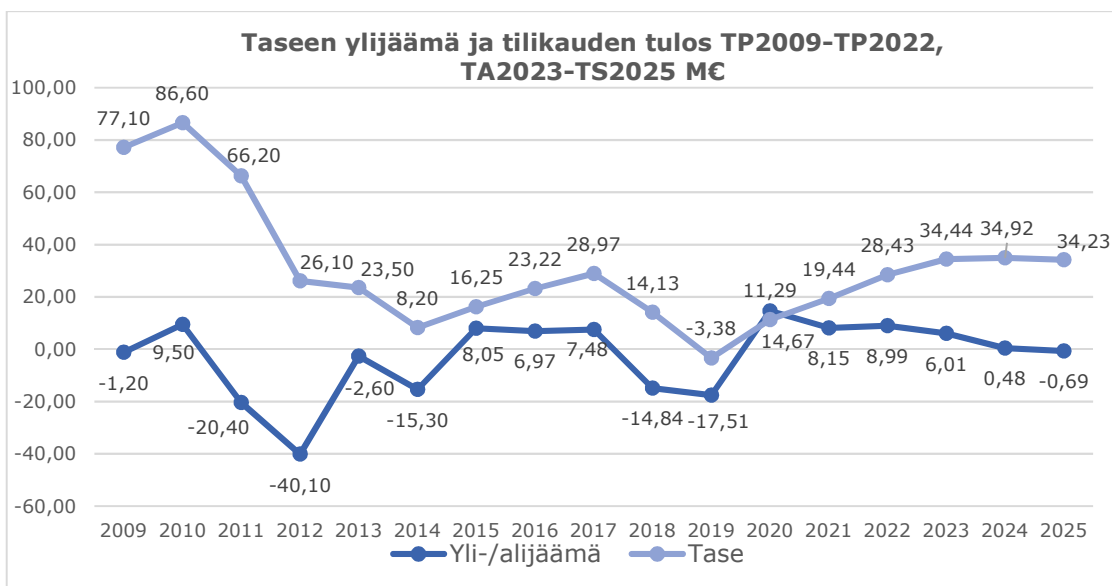
Taloussuunnitelmavuosista vuosi 2023 näyttää muita vuosia paremmalta. Tällöin kuntien rahoituksen tasapainoa parantaa huomattavasti se, että sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kunnille kertyy vielä vuonna 2023 korkeamman veroprosentin ja jako-osuuden kunnallis- ja verotuloja aiemmilta verovuosilta. Taloussuunnitelmavuosien haasteena on sote-uudistus ja erityisesti valtionosuuksien määrä on epävarmaa ja vaikeuttaa poikkeuksellisen paljon suunnitelmavuosien tuloksen arvioimista. Sote-uudistukseen liittyvät laskelmat ovat vielä alustavia ja lopulliset siirtolaskelmat valmistuvat vasta syksyllä 2023. Taloussuunnitelmassa ei ole otettu huomioon TE-palvelujen siirtämistä kunnille vuonna 2025, koska uudistuksen valmistelu on vielä kesken.

Vuodesta 2023 lähtien kaupungin kustannuksista suurin osa syntyy sivistyspalveluista ja kaupunkikehityspalveluista. Omat haasteensa taloudelle ja toiminnalle luovat toimintamenojen kasvu, joka aiheutuu pääasiassa työvoimakustannusten sekä hintojen noususta, työvoimapula ja palvelutarpeen laskeminen varhaiskasvatukseen ja koulutuksen osalta, joka johtuu koko 2010-luvun jatkuneesta syntyvyyden alenemisesta. Epävarmuutta aiheuttaa lisäksi Ukrainan kriisin aiheuttamat vaikutukset mm. turvallisuusympäristön muutokseen, rahoituskustannuksiin sekä työllisyyteen. Kriisin aiheuttamia kokonaisvaikutuksia on toistaiseksi mahdotonta arvioida.

Vuoden 2025 alussa voimaan astuva muutos työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisestä tuo huomattavasti lisää asiakkaita ja vastuuta kaupungille. Kaikkien salolaisten työnhakijoiden lisäksi mm. työnantajien palvelut sekä erilaisten valmennusten ja koulutusten hankinnat siirtyvät kuntien vastuulle. Uudistuksen myötä siirtyy myös suuri määrä asiantuntimusta, kun tehtäviä valtiolla hoitava henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella kuntiin. Suunnittelu ja uudistukseen valmistautumiseen on aloitettu kaupungin, seudun ja maakunnan tasolla. Vielä on avoinna, minkälaista yhteistoiminta-aluetta työllisyyspalveluihin ollaan seudulla rakentamassa. TE-palveluiden uudistus on yksi Salon kaupunkistrategian 2030 merkittävimmistä edunvalvontahankkeista.

Salo hyväksyi uuden kaupunkistrategian "Avaimet kaikkiin oviin" joulukuussa 2022. Uusi strategia on valmisteltu laajan osallistamiskierroksen kera, ja se rakentuu lujasti Salon vahuuksille. Strategian kolme painopistettä ovat elinvoimainen Salo, hyvinvoiva Salo ja kestävä talouden Salo. Strategiaan sisällytettiin kärkihankkeita, jotka tukevat päämäärien saavuttamista ja muodostavat teemoiltaan erilaisia kokonaisuuksia. Strategian erityinen painopiste on lasten ja nuorten hyvinvoinnin sekä osallisuuden parantamisessa UNICEFin Lapsiystäväallinen kunta -mallin kautta.

Alla olevassa taulukossa on kaupungin tilikauden yli-/alijäämä sekä taseen ylijäämän toteutuma vuosina 2009 - 2022 ja taloussuunnitelma 2023–2025.

1.5.2. Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	24 448	23 772
Tulorahoituksen korjaukset	-97	-822
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-14 353	-19 461
Rahoitusosuudet investointimenoihin	435	89
Pysyvien vastaav.hyödykkeiden luovutustulot	869	1 428
Toiminnan ja investointien rahavirta	11 302	5 007

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-64	-65
Antolainasaamisten vähennys	478	369
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 547	-12 975
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 000	5 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 992	135
Rahoituksen rahavirta	-12 141	-7 537
Rahavarojen muutos	-839	-2 530
Rahavarat 31.12.	20 671	21 510
Rahavarat 1.1.	21 510	24 040

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €

Investointien tulorahoitus, %

Laskennallinen lainanhoitokate

Lainanhoitokate

Kassan riittävyys, pv

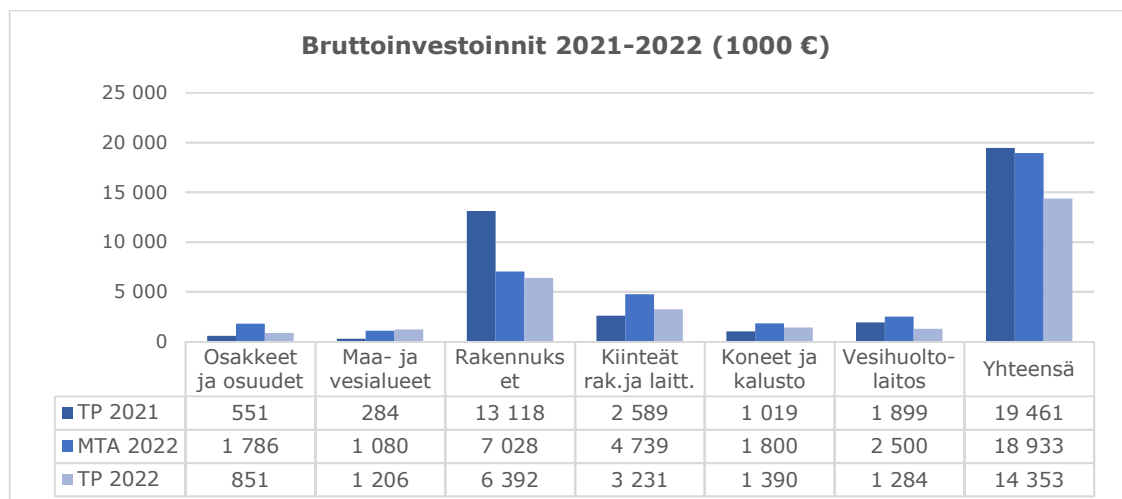
Asukasmäärä

5 810 074,25	1 295 935,73
175,7	122,7
2,2	1,8
2,0	1,8
19	20
50 969	51 407

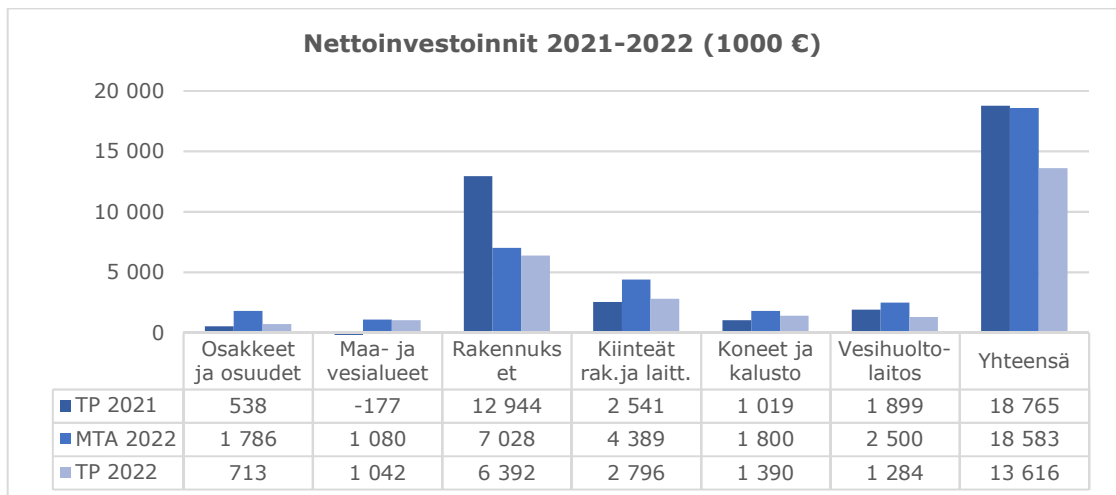
Investoinnit

Investointien kokonaiskulut tilinpäätösvuonna olivat 14,4 miljoonaa euroa ja nettokulut ilman pysyvien vastaavien luovutusvoittoja ja -tappioita olivat 13,6 miljoonaa euroa. Investointien kokonaiskulut alittivat muutetun talousarvion noin 4,5 miljoonaa euroa. Alitus johdettiin osittain siitä, että osassa investointeja määrärahat alittuivat arvioidusta. Lisäksi osa kunnallistekniikan ja Liikelaitos Salon Veden investoinneista eivät ole toteutuneet suunnitellusti kaikilta osin. Varsinkin osa Liikelaitos Salon Veden kuten myös tilapalveluiden hankkeista viivästyi resurssivajeen vuoksi. Liikelaitoksella syynä hankkeiden viivästymiselle oli myös materiaalien saatavuusongelmat.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin bruttoinvestointien vertailu vuodelta 2021, muutettu talousarvio vuodelta 2022 ja toteuma vuonna 2022.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin nettoinvestointien vertailu vuodelta 2021, muutettu talousarvio vuodelta 2022 ja toteuma vuonna 2022.

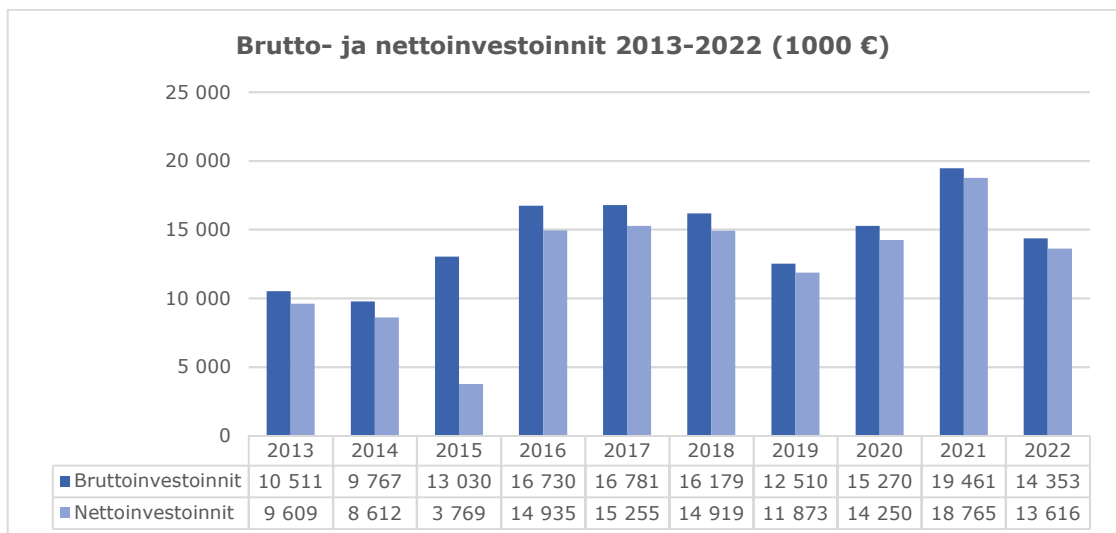
Rakennusinvestoinnit olivat vuonna 2022 yhteensä 6,4 miljoonaa euroa. Merkittäviä talonrakennushankkeita olivat Perniön Kirkonkylän koulu 4,6 miljoonaa euroa ja torin huoltorakennus 0,4 miljoonaa euroa.

Uutta kunnallistekniikkaa rakennettiin vuonna 2022 vähäisessä määrin. Honkarinteen rakentamisurakan toteuttaminen aloitettiin.

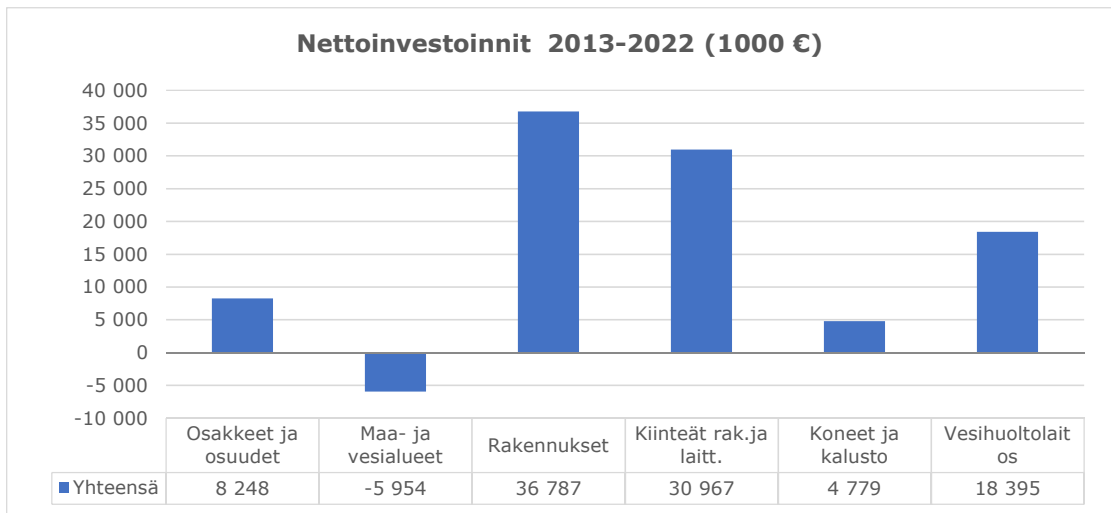
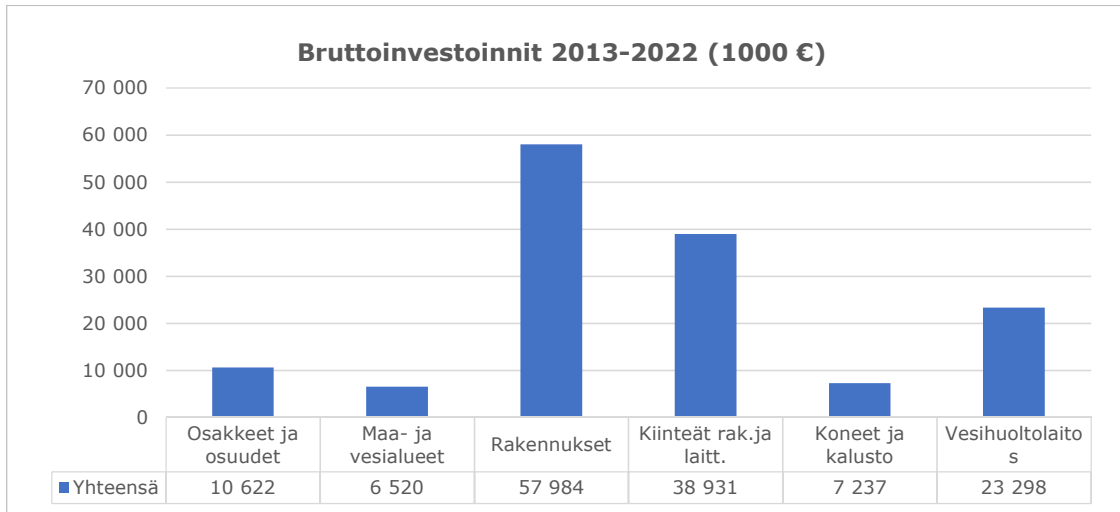
Kiinteät rakenteet ja laitteet olivat vuonna 2022 yhteensä 3,2 miljoonaa euroa. Katujen ja teiden asfaltointiin käytettiin yhteensä 0,7 miljoonaa euroa.

Vesihuoltolaitoksen investointihankkeita toteutettiin 1,3 miljoonaa eurolla. Suurimpana hankkeena oli Itärannan pääviemärin korjaus 0,4 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Salon kaupungin investointikulujen kehitys vuosina 2013-2022.

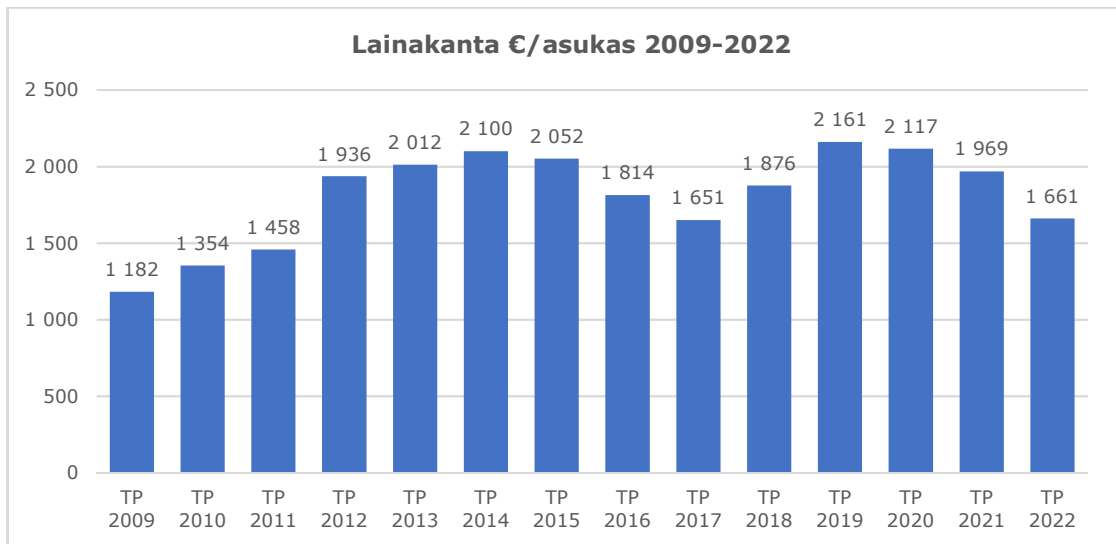
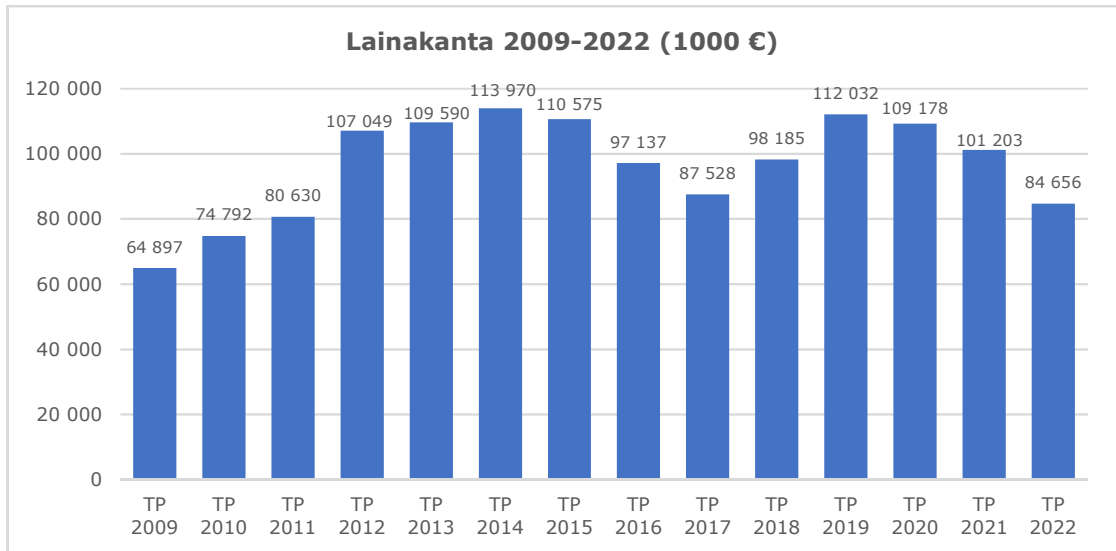
Alla olevassa taulukossa on esitetty brutto- ja nettoinvestointien kumulatiivinen kehitys ta-
seryhmittäin vuosien 2013-2022 aikana, vesihuoltolaitos omana pylväänään.

Lainakanta

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 11,5 miljoonalla eurolla ja samanaikaisesti lyhytaikaisia lainoja lyhennettiin 5,0 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja on vuoden 2022 lopussa yhteensä 40,0 miljoonaa euroa.

Lainakanta vuoden 2022 lopussa on 84,7 miljoonaa euroa eli 1.661 euroa per asukas. Lainakanta väheni tilinpäätösvouden aikana 101,2 miljoonasta eurosta 84,7 miljoonaan euroon eli 16,5 miljoonaa euroa. Asukaskohtainen lainamäärä väheni 308 euroa per asukas. Lainamäärän vähenemistä selittää, että talous oli tasapainossa vuonna 2022.

Rahoituslaskelman tunnusluvuissa positiivinen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassanvahvistamiseen. Negatiivinen luku tarkoittaa, että menoja on jouduttu kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 11,3 miljoonaa euroa positiivinen.

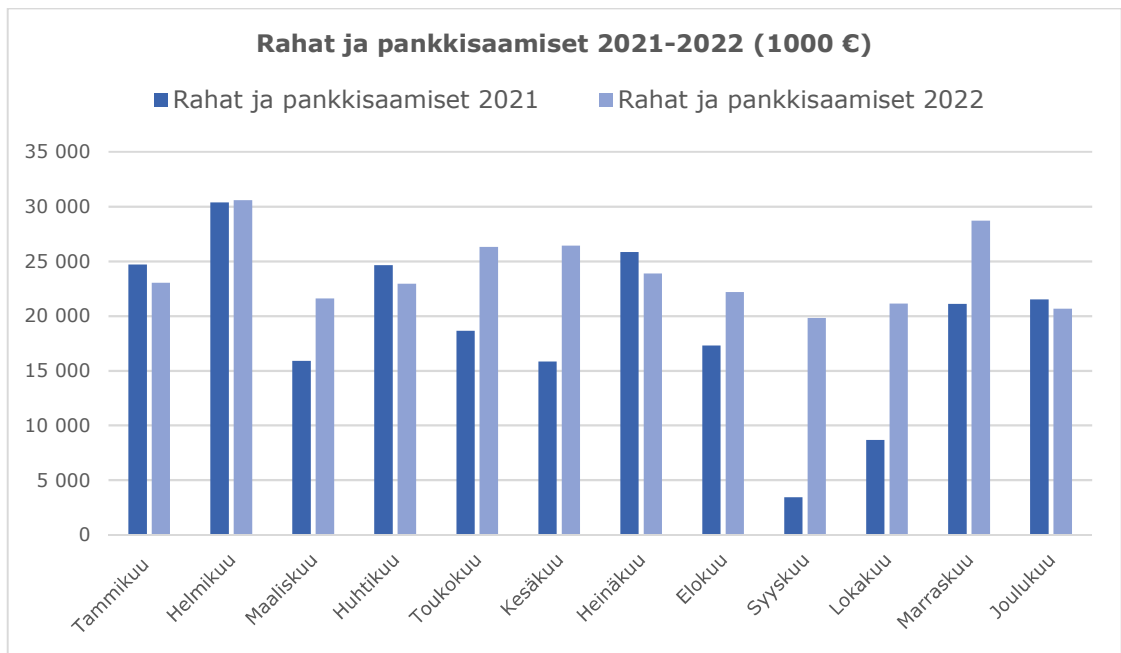
Tunnusluvuista toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta seuraa investointien omarahoituksen toteutumista tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden aikana. Kumulatiivisen viiden vuoden rahavirran pitäisi olla positiivinen, jotta omarahoituksella olisi pystytty kattamaan investoinnit tällä aikavälillä. Tilinpäätöksen tunnusluku on positiivinen.

Tilinpäätöksen investointien tulorahoitus 175,7 prosenttia osoittaa, että investoinnit on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella.

Lainanhoitokate mittaa tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Mikäli tunnusluku on yli 2, kunnan lainanhoitokyky on hyvä, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluku on alle 1. Lainanhoitokate tilinpäätösvoonna oli 2,2 joten kaupungin lainanhoitokyky oli hyvä.

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivässä. Rahan riittävyys oli 18 päivää.

Alla olevassa taulukossa on esitetty rahat ja pankkisaamiset kuukausittain vuosilta 2021-2022.

Maksuvalmiutta parannettiin vuoden aikana nostamalla tarvittaessa kuntatodistuslainoja. Kuntatodistuslainoja oli vuoden lopussa yhteensä 40,0 miljoonaa euroa. Suhteellinen velkaantuneisuus laski 37,8 prosentista 33,2 prosenttiin.

Antolainat

Sosiaalista luottoa myönnettiin vuoden 2022 aikana 14 henkilölle. Sosiaalisen luototuksen kysyntä on pysynyt edellisvuosien tasolla ja lainapääoma oli riittävä kriteerit täyttävien lainojen myöntämiseen. Lainapääomaa kaventaa toisaalta lainojen maksamattomuus. Lainojen lyhennyseriä joudutaan perimään perintätoimistojen avulla ja osaa ulosottoin.

Sosiaalisen luototuksen lainaerien maksamattomuudelle ei ole löydettävissä yhtä yksittäistä selittävää tekijää. Käytännössä päätöstä tehtäessä asiakkaan taloudellinen tilanne arvioidaan ja myönteisen päätöksen edellytyksenä on lainanmaksukyky. Sosiaalisella luotolla asiakkaan maksuvaikeuksia voidaan helpottaa tilanteessa, jossa hänellä ei ole oikeutta toimeentulotukeen eikä toisaalta edellytyksiä anoa pankkilainaa maksuhäiriömerkinnän tai tulojen rajallisuuden takia. Sosiaalisen luotosta perittävä Suomen Pankin vahvistama viitekorko ilman asiakaskohtaista marginaalia on huomattavasti rahoitusyhtiöiden tarjoamia kulutusluottoja edullisempi vaihtoehto.

Sosiaalinen luototus siirtyy vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialueiden toiminnaksi.

1.6. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

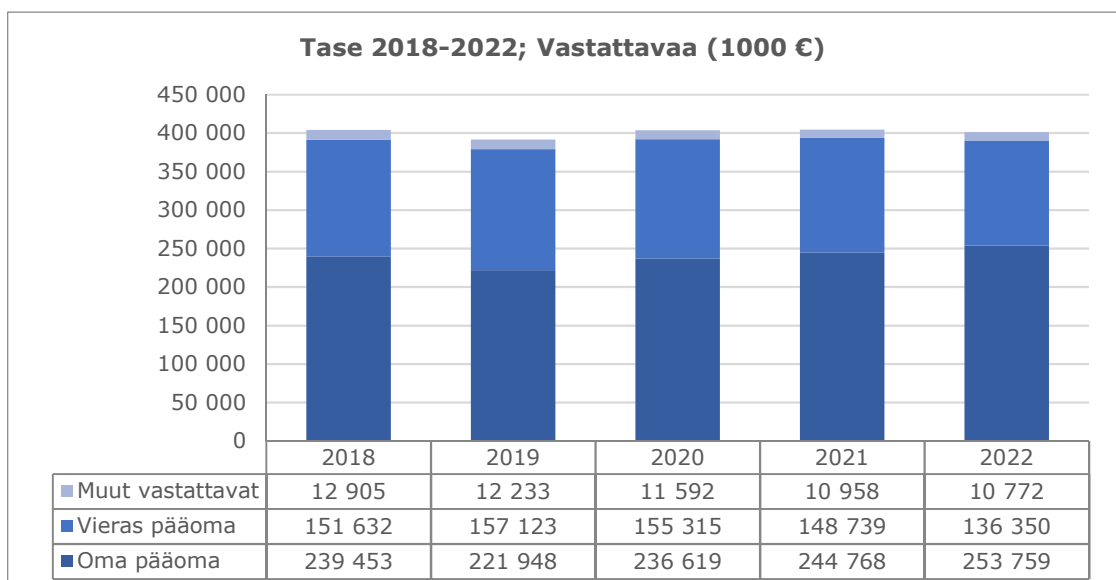
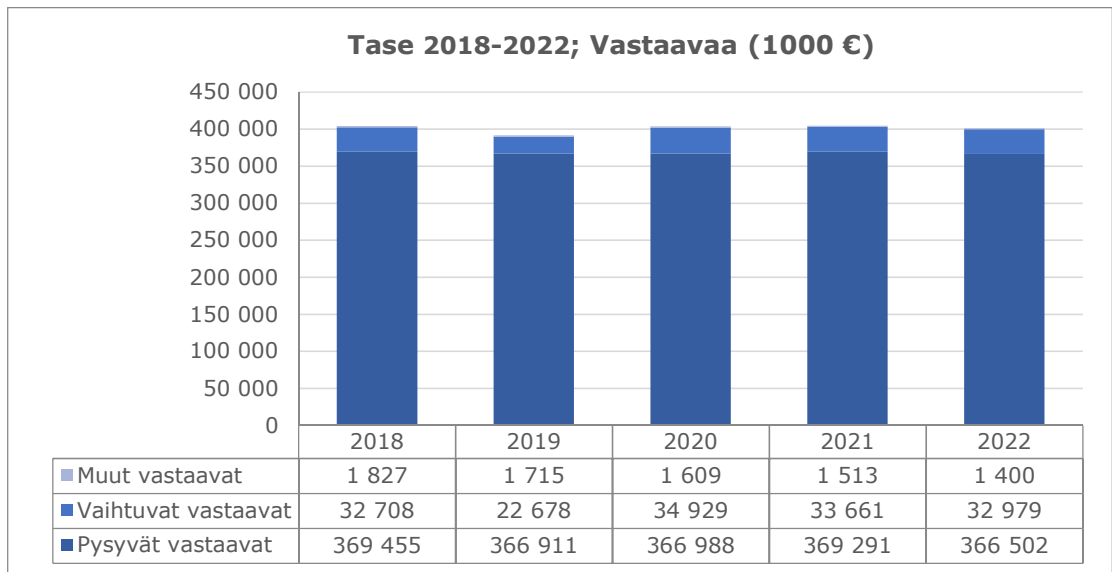
Vastaavaa	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Pysyvät vastaavat	366 502	369 291
Aineettomat hyödykkeet	0	5
Muut pitkävaikutteiset menot	0	5
Aineelliset hyödykkeet	296 862	299 945
Maa- ja vesialueet	110 525	109 483
Rakennukset	116 058	110 404
Kiinteät rakenteet ja laitteet	65 910	66 127
Koneet ja kalusto	1 253	1 392
Muut aineelliset hyödykkeet	743	743
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	2 373	11 796
Sijoitukset	69 640	69 341

Vastaavaa	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Osakkeet ja osuudet	45 654	44 016
Osakkuusyhteisöosuudet	5 626	6 552
Muut lainasaamiset	18 359	18 773
Toimeksiantojen varat	1 400	1 513
Valtion toimeksiannot	952	1 066
Lahjoitusrahastojen varat	447	447
Vaihtuvat vastaavat	32 979	33 661
Vaihto-omaisuus	41	73
Aineet ja tarvikkeet	41	73
Saamiset	12 266	12 077
Lyhytaikaiset saamiset	12 266	12 077
Myyntisaamiset	8 463	6 480
Muut saamiset	1 290	885
Siirtosaamiset	2 513	4 713
Rahoitusarvopaperit	13	13
Osakkeet ja osuudet	13	13
Rahat ja pankkisaamiset	20 658	21 497
Vastaavaa	400 880	404 465
Vastattavaa	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Oma pääoma	253 759	244 768
Peruspääoma	223 783	223 783
Muut omat rahastot	1 544	1 544
Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	19 442	11 293
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8 990	8 149
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	8 786	9 321
Poistoero	8 786	9 321
Pakolliset varaukset	470	0
Muut pakolliset varaukset	470	0
Toimeksiantojen pääomat	1 515	1 637
Valtion toimeksiannot	943	1 060
Lahjoitusrahastojen pääomat	572	577
Vieras pääoma	136 350	148 739
Pitkäaikainen	32 730	47 714
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	29 963	44 623
Lainat julkisyhteisöiltä	0	33
Saadut ennakot	2	5
Ostovelat	838	1 125
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 928	1 928
Lyhytaikainen	103 620	101 025
Joukkovelkakirjalainat	40 000	45 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 660	11 480
Lainat julkisyhteisöiltä	33	67
Saadut ennakot	2 694	1 967
Ostovelat	14 679	14 705
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 950	2 911
Siirtovelat	28 603	24 895
Vastattavaa	400 880	404 465

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	65,9	63,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	33,2	37,8
Kertynyt yli/-alijäämä, 1000€	28 432	19 442
Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas	558	378
Lainakanta 31.12., 1000€	84 656	101 203
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 661	1 969
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	94 184 518	106 451 425
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	1 848	2 071
Lainasaamiset, 1000€	18 359	18 773
Asukasmäärä	50 969	51 407
Henkilöstömäärä	3 587	3 577

Alla olevissa taulukoissa on esitetty kaupungin taseen kehitys vuosina 2018–2022.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta. 50 tai sitä alempi prosenttiluku merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tilinpäätöksessä kaupungin omavaraisuusaste on 65,9 prosenttia. Tulos on yli tavoite tason ja tunnusluku parani 2,8 prosenttiyksikköä verraten edelliseen vuoteen.

Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri osuus käyttötuloista tarvittaisiin velkojen maksuun kerralla. Mitä pienempi tunnusluku, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Tunnusluku ei kuitenkaan

saisi ylittää 50 prosenttia. Velkojen maksuun kerralla tarvittaisiin 33,2 prosenttia kaupungin käyttötuloista. Luku on parantunut 4,6 prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaupungin lainamäärä vuoden lopussa on 84,7 miljoonaa euroa. Lainojen määrä on vähentynyt 16,5 miljoonaa euroa vuoden takaisesta. Lainamäärän laskua selittää se, että talous on vuonna 2022 ollut kestäväällä tasolla. Vuosikate on positiivinen, joten käyttötaloutta ei ole jouduttu rahoittamaan lainarahalla. Pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty 11,5 miljoonalla eurolla. Lyhytaikaisia kuntatodistustulolainoja on yhteensä 40,0 miljoonaa euroa, jossa on vähennystä 5,0 miljoonaa euroa viime vuoteen verrattuna. Kokonaislainamäärä asukasta kohden on 1.661 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on 308 euroa pienempi kuin edellisenä vuonna.

1.7. Kokonaistulot ja -menot (ulkoiset)

TULOT	2022 1 000 €	%	MENOT	2022 1 000 €	%
Varsinainen toiminta	404 273	99,6 %	Varsinainen toiminta	379 921	92,5 %
Toimintatuotot	54 821	13,5 %	Toimintakulut	379 523	92,4 %
Verotulot	215 799	53,1 %	- Valmistus omaan käyttöön	0	0,0 %
Valtionosuudet	131 431	32,4 %	Korkokulut	920	0,2 %
Korkotulot	554	0,1 %	Muut rahoituskulut	-3	0,0 %
Muut rahoitustuotot	2 284	0,6 %	Satunnaiset kulut	0	0,0 %
Satunnaiset tuotot	0	0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten varausten muutos	-470	-0,1 %
- Eläkevaraukset	0	0,0 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-50	0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-616	-0,2 %			
Investoinnit	1 304	0,3 %	Investoinnit	14 353	3,5 %
Rahoitusos. investointimenoihin	435	0,1 %	Investointimenot	14 353	3,5 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	869	0,2 %			
Rahoitustoiminta	478	0,1 %	Rahoitustoiminta	16 611	4,0 %
Antolainasaamisten vähennykset	478	0,1 %	Antolainasaamisten lisäykset	64	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	11 547	2,8 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	5 000	1,2 %
Oman pääoman lisäykset	0	0,0 %	Oman pääoman vähennykset	0	0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	406 054	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	410 885	100,0 %

1.8. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

1.8.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä

	Kotikunta	Omistus%
Kuntayhtymät		
Salon seudun koulutuskuntayhtymä	Salo	88,846
Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin ky	Paimio	12,735
Varsinais-Suomen lastensuojeluky	Salo	35,112
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ky	Turku	13,277
Varsinais-Suomen liitto	Turku	10,744
Tytäryhteisöt		
Koy Halikonrinne	Salo	100,00
Koy Olleföre	Salo	51,33
Koy Tiilitehtaanpiha	Salo	100,00
Koy Tiipilä	Salo	71,83
Tiipilän Lämpö Oy (Koy Tiipilän tytär)	Salo	0,00
	(Yhdistely 55,81)	
Salon Vuokratalot Oy	Salo	100,00
Salon Jääliikuntahalli Oy	Salo	74,18
Yrityssalo Oy	Salo	100,00
Salon Kaukolämpö Oy	Salo	100,00
Koy Hirviluhta	Salo	100,00
Salon Palvelutalosaatiö sr	Salo	92,00

	Kotikunta	Omistus%
Osakkuusyhteisöt		
As Oy Merisärki	Salo	24,15
Koy Inkerenkurvi	Salo	45,07
Salon seudun työkeskus Oy	Salo	49,60
As Oy Makasiinintie	Salo	33,33
Salon IoT Park Oy	Salo	36,00
Lounavoima Oy	Salo	0,00
	(Yhdistely 50,00)	

1.8.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Salon kaupungin konserniohjeen 13.6.2022 § 47 siten, että se tuli voimaan 1.8.2022 alkaen. Konserniohjeen päivityksessä keskitettiin konserniohjauksen toimivalta konsernijaostolle kaupungin strategisten yhteisöjen osalta ja yhdenmukaistettiin sekä selkiytettiin konserniohjetta hallintosäännön määräysten kanssa.

Konserniohjeen tarkoitus on parantaa kaupungin omistuksessa olevien yhtiöiden kannattavuutta ja kilpailukykyä, niiden välistä tiedonkulkua ja omistajaohjausta, karsia toimintojen päällekkäisyyttä ja lisätä toimintojen tehokkuutta sekä riskienhallintaa ja näin edistää konsernin kokonaisuutta. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kunnan kokonaisuus huomioon ottaen.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, jonka tehtävänä on mm. konserniohjaus ja -valvonta, on kokoontunut 10 kertaa vuonna 2022. Konsernijaoston jäsenet vaihtuivat syksyllä 2021 johtuen kuntavaaleista. Konsernijaoston kokoonpanoa päätettiin laajentaa muuttamalla hallintosääntöä siten, että konsernijaoston jäseniin kuuluvat kaupunginhallituksen puheenjohtajiston lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto. Kaupunginjohtajan nimeämä sisäinen konserniryhmä on kokoontunut aktiivisesti myös vuonna 2022. Konserniohjeen liitteessä mainituille yhteisöille määrättiin viranhaltijayhteyshenkilöt kaupunginjohtajan päätöksellä 21.3.2022 § 9.

Kaupunginvaltuusto valitsee edustajat kuntayhtymien valtuustoihin. Kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja tai nimetyt johtavat viranhaltijat valitsevat edustajat tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin ja nimeää ehdokkaat hallituksen jäseniksi konserniohjeen mukaisesti. Kaupunginhallitus ja nimetyt viranhaltijat ovat antaneet tarvittaessa toimintaohjeita tytäryhteisöjen hallintoon valituille edustajille. Konsernivalvontaa ja omistajaohjausta koordinoiva sisäinen konserniryhmä on toiminut aktiivisesti vuoden aikana. Keskeisenä tavoitteena vuonna 2022 oli omistajaohjauksen periaatteiden laatiminen. Konserniryhmä valmisti omistajapolitiikan periaatteita ja niiden jatkovalmistelua varten saatiin ohjeita konsernijaostosta marraskuussa 2022. Talousarviossa 2022 asetettiin tavoitteet ja mittarit keskeisille strategisille yhteisöille. Tavoitteiden toteutusta on raportoitu kaupunginvaltuustolle strategian toteutumisen raportin yhteydessä syyskuun kokouksessa.

1.8.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernin merkittävin tapahtuma oli vuonna 2022 Salon kaupungin kokonaan omistaman Salon Kaukolämpö Oy:n hyvä taloudellinen tulos. Lämmön myynti oli keskimääräistä suurempi ja sähkön hinta korkea. Lounavoiman tuottama sähkö tuloutetaan omistajille omistussuhteissa, joten Salon Kaukolämpö Oy saa puolet sähkön myynnin tuotosta. Kesäkuussa Salon kaukolämmön hinnasto päivitettiin, perusmaksuja nostettiin ja kulutusmaksua laskettiin. Muutosten vaikutus alensi kaukolämmön keskihintaa keskimäärin n. 1,5 €/MWh.

Salon IoT Park Oy:n osalta Campus kasvoi vuoden 2022 aikana niin asiakasmäärän kuin tilojenkin suhteen. Merkittävimpana uutena toimijana oli Salon kaupungin tehostetun asunon yksikön Campuskodin avaaminen marraskuussa. Yksikössä asuu tällä hetkellä 22 asukasta ja asuinhuoneistoja on yhteensä 30 kpl.

Pääosa tytäryhtiöistä on asuntoihin liittyviä kiinteistö- tai asunto-osakeyhtiöitä. Salon Vuokratalot Oy:n tilanne on ollut käyttöasteen osalta tasainen myös vuonna 2022. Yhtiön käyttöaste on ollut keskimäärin lähes 92 prosenttia. Salon Vuokratalot Oy pyysi konsernijaostolta ennakkokantaa kerran vuoden 2022 aikana. Ennakkokantapyyntöä käsittelevä edellytyslisäselvityksiä yhtiöltä. Lisäselvitysten saaminen vei aikaa, mistä johtuen ennakkokanta-

pyyntöön vastaaminen viivästyi. Konsernijaosto päätti huhtikuussa 2022 käynnistää esiselvityksen Salon Vuokratalot Oy:n ja kolmen muun yhtiön sekä kahden kaupungin suoraan omistamien vuokratalojen fuusiosta. Selvitystyö käynnistyi loppuvuodesta 2022.

Salon kaupungilla on edelleen muutamia yksittäisiä asunto-osakkeita ja asuntoja, joiden osalta on sovittu periaate, että ne laitetaan myyntiin sitä mukaa, kun ne vapautuvat. Kaupungin omistamia yhteisöjä on tarkasteltu edelleen konserniryhmässä ja sen pohjalta on tehty alustavia suunnitelmia näihin liittyvistä jatkotoimista. Vuonna 2022 myytiin As Oy Sassinpellon, As Oy Härkpuiston sekä Koy Säästötähkän osakkeet ja yhtiöt poistuivat kaupungin omistuksesta kokonaan. Lisäksi myytiin muutamia yksittäisiä osakkeita As Oy Maka-siinistä.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain 20 §:n mukaan ”Erikoissairaanhoidon 7 §:ssä mainittujen sairaanhoitopiirien kuntayhtymät sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityishuoltopiirit siirretään varoiteen ja velkoiteen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023”. Samassa laissa säädetään, että kuntayhtymien jäsenkuntien on katettava kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä kuntalain säännösten mukaisesti ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueille. Kuntayhtymän jäsenkuntien tulee lakisääteisesti kattaa kuntayhtymän mahdollinen alijäämä, eivätkä jäsenkunnat voi tämän osalta päättää toisin. Sen sijaan mahdollinen ylijäämä siirtyy ilman erillistä jäsenkuntien päätöstä hyvinvointialueelle edellä mainitun lain 20 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Siirtyminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueen toiminnaksi 1.1.2023 alkaen koskee Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymää, Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymää sekä Varsinais-Suomen lastensuojelukuntayhtymää.

Kaupunginhallitus on päättänyt, että kuntayhtymien taseeseen mahdollisesti kertynyt ylijäämä jaetaan kokonaan kuntayhtymän jäsenkunnille peruspääomaosuuksien suhteessa:

- 28.11.2022 § 409 Varsinais-Suomen sairaanhoidopiirin kuntayhtymän taseen yli- ja alijäämien käsittely
- 19.12.2022 § 426 Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän ylijäämän palautus jäsenkunnille

Varsinais-Suomen lastensuojelukuntayhtymän toiminta siirtyy Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle, mutta kuntayhtymän toiminnaksi muodostuu jatkossa sen omistukseen jäävien rakennusten hallinnointi. Lastensuojelukuntayhtymän hallitus esitti jäsenkunnille marraskuussa, että kuntayhtymä jatkaisi toimintaansa kiinteistö kuntayhtymänä, jonka tehtäväksi jäisi kiinteistöjen omistaminen, ylläpito, hallinto ja vuokraus. Kuntayhtymän uusi nimi olisi Varsinais-Suomen kiinteistö kuntayhtymä. Toimitilat on vuokrattu Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle kolmivuotisella sopimuksella. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 12.12.2022 § 108 Varsinais-Suomen kiinteistö kuntayhtymän perussopimuksen.

1.8.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohjaus sekä sen vastuut on kirjattu hallintosäätöön ja konserniohjeeseen. Konsernivalvontaa on hoitanut kaupunginhallitus, konsernijaosto, konsernijohto ja sisäinen konserniryhmä sekä kaupungin nimeämät yhtiökokousedustajat ja yhtiöiden hallituksiin valitut jäsenet. Myös toimialoilla yksittäiset asiantuntijaviranhaltijat ovat käytännön työssään ohjanneet konserniyhteisöjä. Työtä on koordinoitunut sisäinen konserniryhmä. Konsernijaoston kokouksissa on käsitelty strategisten yhtiöiden ja yhteisöjen sekä muiden tytäryhteisöjen ajankohtaiskatsauksia.

Salon kaupunki on valtuustokausittain hankkinut Kunnallisen osakeyhtiön hallitusosaaja -koulutusta. Koulutusta hankittiin myös uudelle valtuustokaudelle keväällä 2022. Koulutus on tarkoitettu konserniyhtiöiden hallituksissa toimiville viranhaltijoille ja luottamushenkilöille. Koulutuksessa käsiteltiin osakeyhtiön ominaispiirteitä, hallituksen toiminnan järjestämistä, arviointia ja kehittämistä sekä kuntayhtiön talous-, verotus- ja valvontajärjestelmää. Koulutuksilla on pyritty parantamaan konserniohjausta ja omistajaohjausta sekä luoda yhteisiä tavoitteita konsernin osalta. Konserniohjausta ja toimintatapoja kehitetään edelleen.

Omistajaohjauksen periaatteiden valmistelu aloitettiin konserniryhmässä ja niiden valmistelu jatketään tulevina vuosina. Omistajaohjauksen periaatteiden on tarkoitus selkiyttää Salon kaupungin omistajaohjausta. Omistajapolitiikassa linjataan kuntalain näkökulmasta

ensisijaisesti, missä yhteisöissä kaupunki on mukana omistajana ja mitä kaupunki omistajuudellaan tavoittelee.

1.8.5. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätös noudattaa rakenteeltaan peruskunnan tilinpäätöstä. Konsernitilinpäätös sisältää konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja konsernitaseen. Konsernitilinpäätöksen tunnusluvut ovat samat kuin peruskunnalla.

Konsernituloslaskelma

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	191 999	195 013
Toimintakulut	-522 226	-504 415
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	-500	2 153
Toimintakate	-330 727	-307 249
Verotulot	215 449	206 489
Valtionosuudet	150 003	141 961
Korkotuotot	261	608
Muut rahoitustuotot	824	354
Korkokulut -	-2 000	-1 835
Muut rahoituskulut -	-39	-233
**Rahoitustuotot ja kulut yht.	-233	-1 106
Vuosikate	33 772	40 095
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 212	-25 324
Omistuksen eliminointierot	0	33
Arvonalentumiset	-10	-150
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	7 550	14 654
Tilinpäätössiirrot	315	25
Tilikauden verot	-1 174	-423
Laskennalliset verot	-296	-173
Vähemmistöosuudet	-21	119
Tilikauden ylijäämä + / alijäämä-	6 375	14 202
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	36,8	38,7
Vuosikate / Poistot, %	128,8	157,4
Vuosikate, €/asukas	662,6	779,9
Asukasmäärä	50 969	51 407

Konsernin tilikauden ylijäämä on 6,4 miljoonaa euroa ja muutos edellisen vuoteen on 7,8 miljoonaa euroa negatiivinen. Toimintatuotoilla katetaan 36,8 prosenttia toimintakuluista. Vuosikate tilinpäätösvuonna oli 33,8 miljoonaa euroa ja se laski 6,3 miljoonaa euroa viime vuoteen verrattuna. Vuosikate kattaa 26,2 miljoonan euron suunnitelman mukaiset poistot, joten tulorahoitus on ollut riittävä.

1.8.6. Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	33 772	40 095
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-1 174	-423
Tulorahoituksen korjauserät	3 593	-2 849
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-55 714	-26 564
Rahoitusosuudet investointime- noihin	1 229	310
Pysyvien vastaavien luovutustulot	1 194	2 198
Toiminnan ja investointien rahavirta	-17 101	12 767
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-64	-222
Antolainasaamisten vähennykset	151	187
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	26 288	2 832
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 835	-23 117
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 043	4 111
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja po- muutos	-3	-31
Vaihto-omaisuuden muutos	115	440
Saamisten muutos	11 754	-2 632
Korottomien velkojen muutos	3 649	2 800
Rahoituksen rahavirta	19 012	-15 632
Rahavarojen muutos	1 911	-2 865
Rahavarat 31.12.	44 843	42 931
Rahavarat 1.1.	42 931	45 796
	1 911	-2 865

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, %

Laskennallinen lainanhoitokate

Lainanhoitokate

Kassan riittävyys, pv

4 322 477,85	33 779 675,90
62,0	152,7
1,7	2,0
1,6	1,7
27	28

Konsernin investointien kokonaismenot tilinpäätösvuonna olivat 55,7 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit sisältäen pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot olivat 53,3 miljoonaa euroa. Vuosikate ei kattanut nettoinvestointeja, toiminnan ja investointien rahavirta oli 17,1 miljoonaa euroa negatiivinen. Luku kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassanvahvistamiseen. Konsernin lainakanta oli yhteensä 154,9 miljoonaa euroa ja nousua edelliseen vuoteen 3,4 miljoonaa euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta seuraa investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Kumulatiivisen viiden vuoden rahavirran pitäisi olla positiivinen, jotta omarahoituksella olisi pystytty kattamaan investoinnit tällä aikavälillä. Tilinpäätöksen 2022 tunnusluku on positiivinen 4,3 miljoonaa euroa ja on heikentynyt edellisestä vuodesta huomattavasti.

Investointien tulorahoitusprosentti 62,0 prosenttia osoittaa, että investointeja ei ole pystytty rahoittamaan kokonaan tulorahoituksella. Laskennallisen lainanhoitokatteen tunnusluku on 1,7 ja tunnusluku on hyvä, kun se on yli 2 ja tyydyttävä, kun se on 1-2.

1.8.7. Konsernitase ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	462 657	438 885
Aineettomat hyödykkeet	99	100
Aineettomat oikeudet	9	3
Muut pitkävaikutteiset menot	90	97
Aineelliset hyödykkeet	435 820	417 481
Maa- ja vesialueet	114 632	113 567
Rakennukset	230 084	206 694
Kiinteät rakenteet ja laitteet	66 103	66 324
Koneet ja kalusto	11 449	9 002
Muut aineelliset hyödykkeet	8 057	7 156
Enn.maksut ja keskeneräiset	5 495	14 738
Sijoitukset	26 738	21 305
Osakkuusyhteisöosuudet	14 752	10 780
Muut osakkeet ja osuudet	6 191	4 643
Muut lainasaamiset	4 708	4 783
Muut saamiset	1 086	1 099
Toimeksiantojen varat	3 444	3 088
Vaihtuvat vastaavat	69 969	79 927
Vaihto-omaisuus	1 686	1 801
Saamiset	23 441	35 195
Pitkäaikaiset saamiset	0	8 342
Lyhytaikaiset saamiset	23 441	26 853
Rahoitusarvopaperit	1 895	1 967
Rahat ja pankkisaamiset	42 948	40 965
Vastaavaa yhteensä	536 071	521 900
	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Vastattavaa		
Oma pääoma	286 240	280 180
Peruspääoma	223 783	223 783
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	47	47
Muut omat rahastot	1 918	2 233
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	54 117	39 916
Tilikauden yli- / alijäämä	6 375	14 202
Vähemmistöosuudet	187	154
Pakolliset varaukset	5 297	4 929
Eläkevaraukset	16	15
Muut pakolliset varaukset	5 282	4 914
Toimeksiantojen pääomat	3 560	3 206
Vieras pääoma	240 786	233 431
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	88 447	86 141
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 839	6 303
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	66 489	65 385
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	80 012	75 603
Vastattavaa yhteensä	536 071	521 900

Konsernitaseen tunnusluvut

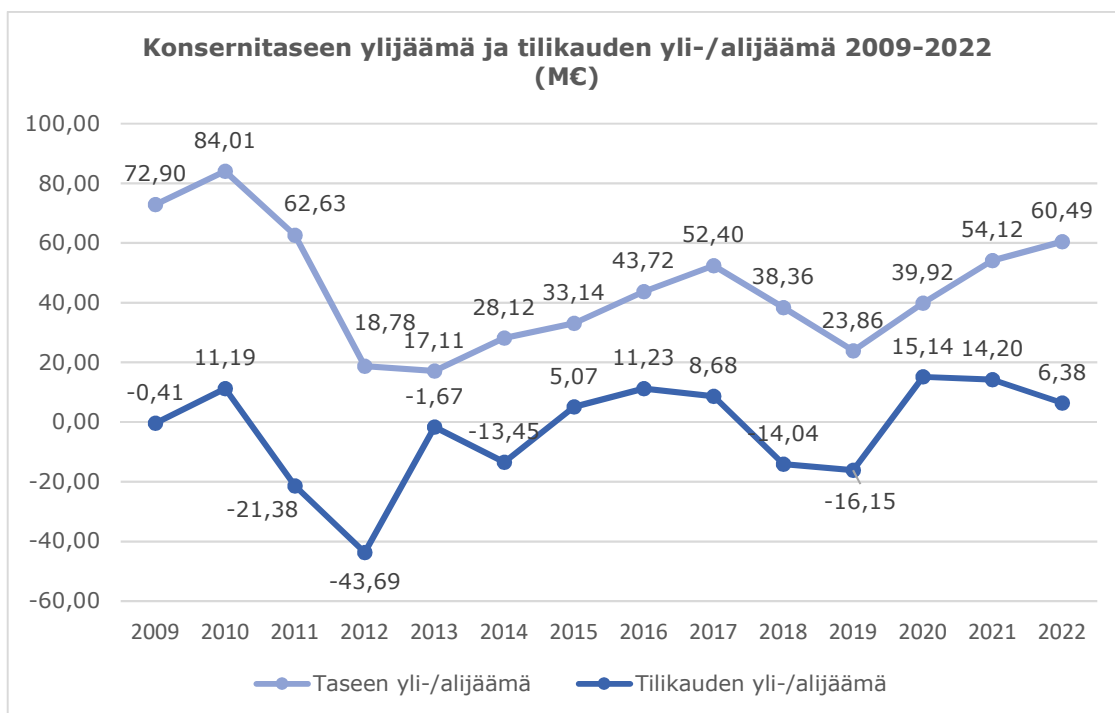
Omavaraisuusaste %	53,8	54,0
Suhteellinen velkaantuneisuus %	42,6	42,5
Kertynyt ylijäämä+/alijäämä, 1000€	60 492	54 117
Kertynyt ylijäämä+/alijäämä, €/asukas	1 187	1 053
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	154 936	151 526
Konsernin lainat, €/asukas	3 040	2 948
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	183 429 286	176 007 570
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 599	3 424
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	4 708	4 783
Asukasmäärä	50 969	51 407
Henkilöstömäärä	5 091	5 081

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 prosentin ylittävää omavaraisuutta. Konsernin omavaraisuusaste on edellisen vuoden aikana hieman heikentynyt sen ollessa 53,8 prosenttia. Omavaraisuusaste ylittää tavoitetason.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, jos velat maksettaisiin kerralla. Mitä pienempi suhteellinen velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Velkojen maksuun kerralla pitäisi käyttää alle puolet eli 42,6 prosenttia käyttötuloista. Tunnusluku on pysynyt viime vuoden tasolla.

Tilikauden ylijäämä oli 6,4 miljoonaa euroa. Konsernitaseessa on kertynyttä ylijäämää tilinpäätösvoosi mukaan lukien 60,5 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa lainaa oli 154,9 miljoonaa euroa ja se kasvoi 3,4 miljoonalla eurolla edelliseen tilinpäätökseen verrattuna. Konsernilla on lainoja 3.040 euroa asukasta kohden, kun se vuoden 2021 tilinpäätöksessä oli 2.948.

Konsernin taseen ylijäämän kehitys vuosina 2009–2022

Vuosien 2009–2013 luvut eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2014–2022 kanssa kirjaustavan muutoksista johtuen.

1.9. Ehdotus tilikauden tuloksen käsittelystä

Salon kaupungin vuoden 2022 tilikauden tuloksesta ehdotetaan tehtäväksi seuraavat tilinpäätössiirrot:

Tilikauden tulos	8.455.739,81 €
Poistoeron lisäys	0,00 €
Poistoeron vähennys	534.524,46 €
Varausten muutos	0,00 €
Tilikauden ylijäämä	8.990.264,27 €

Tilikauden ylijäämä 8.990.264,27 euroa esitetään siirrettäväksi oman pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämättilille.

2. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.1. Kaupunginvaltuuston tavoitekortti

Elinvoima

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
1. Elinvoiman lisääminen	1.1. Asukasluku kehittyy positiivisesti.	1.1.1. Väkiluvun kehitys	1.1.1. Asukasluku 31.12.2022 oli 50.969 (ennakotieto), mikä on 438 vähemmän kuin vuotta aiemmin.	Kesken
		1.1.2. Nettomuutto	1.2.1. Kokonaisnettomuutto -56	Kesken
2. Mahdollistava infrastruktuuri tukee työpaikkamäärän kasvamista.	2.1. Kaupungin infrastruktuuri on tasolla, joka mahdollistaa uusien työpaikkojen syntymisen.	2.1.1. Kaupungilla on kaavoitettavaa raakamaata 10 v, kaavoitettuja tontteja 5 v ja luovutettavissa olevia rakentamiskelpoisia tontteja 2 v kysyntää vastaava määrä.	2.1.1. Joulukuun lopussa oli luovutettavissa olevia asuinrakennustontteja 372 ja yritystontteja 67. Myös kaavoitettujen tonttien ja raakamaan määrä täyttävät tavoitteen.	Valmis
	2.2. Kaupungin saavutettavuus tukee työpaikkamäärän kasvua.	2.2.1. Kaupunki myötävaikuttaa siihen, että nopean ja luotettavan ratayhteyden ja kt 52 parantamisen Salon kohdalla 2. vaiheen toteuttamispäätökset tehdään kuluvalta vuodelta vastaavaksi aikana.	2.2.1. Turun Tunnin Juna Oy tekee ratasuunnitelmia nopean ratayhteyden toteuttamiseksi. Radan varren kaupunkien ja maakuntien liittojen yhteinen edunvalvonta tähtää radan rakentamispäätöksen saamiseen seuraavaan hallitusohjelmaan. Osana valtion väyläverkon keskitettyä suunniteluohjelmaa 2023-2026 sai kantatien 52 Salon kohdan 2. vaihe tiesuunnitelmarahoituksen 1,2 milj. €. Tiesuunnitelman hankinnan valmistelu käynnistyi vuoden 2022 lopulla ja käytännön toimenpiteet vuoden 2023 keväällä.	Kesken
		2.2.2. Hankitaan maata, kaavoitetaan ja rakennetaan kunnallistekniikkaa niin, että asunto- ja yritystontteja on tarjolla kattavasti erilaiseen kysyntään vastaavasti.	2.2.2 Tavoite on toteutunut.	Valmis
	2.3. Salon keskusta-alueen ja muiden keskustaajamien kehittäminen tukee uusien työpaikkojen syntymistä.	2.3.1. Keskustan kehittämisen kannalta keskeisten sidosryhmien kanssa on muodostettu yhteinen käsitys Salon keskusta-alueen ke-	2.3.1. Salon keskustavisio 2030 on ollut kaupunkikehityslautakunnan käsiteltävänä. Valtuuston kesäkuussa hyväksymässä vuosien 2022-2025 hyvinvointisuunnitelmassa on asetettu tavoitteita	Kesken

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
		hittämisen tavoitteista ja toteutuksesta kuluva valtuustokauden aikana. (Käsiteltäviä aiheita ovat mm. uusien rakentamishankkeiden aloituksen vauhdittaminen, kävelyn ja pyöräilyn edellytysten kehittäminen, turvallisuus, esteettömyys.).	keskustan katu ympäristön esteettömyyden ja kevyen liikenteen väylien kehittämiseksi sekä kävelyn ja pyöräilyn kulkumuoto-osuuksien kasvattamiseksi.	
		2.3.2. Muissa taajamissa toteutetaan vastaavia toimenpiteitä paikallisiin olosuhteisiin sopeuttaen.	2.3.2 Muissa taajamissa on toteutettu asioita määrärahojen puitteissa. Vuosien 2022-2025 hyvinvointisuunnitelmassa on asetettu tavoitteeksi erityisesti polkupyörille soveltuvien liityntä-pysäköintipaikkojen rakentaminen Perniöön ja Pertteliin. Kaupunki on osallistunut ELY-keskuksen kylätiekokeiluun Mathildedalissa.	Kesken
3. Kaupunki on vahva kumppani yrityksille ja muille toimijoille	3.1. Toimintatavat ja vuorovaikutus tukevat yritysten kehittämistä.	3.1.1. Säännöllinen vuorovaikutus elinkeinoelämän (esim. Kauppakamarin ja yrittäjähdistysten) kanssa.	3.1.1 Kaupungin johdon sekä yrittäjähdistysten ja kauppakamarien edustajista koostuvan yhteisen EPO-toimikunta on kokoontunut säännöllisesti ja vuoden lopulla käynnistettiin arviointi yhteistoiminnan kehittämiseksi.	Kesken
		3.1.2. Yritysilmapiirikyselyjen tulokset paranevat. Suomen yritysvälisimmän kaupungin asema valtuustokauden aikana.	3.1.2. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla Salon kaupungin elinkeinopolitiikan osa-alueiden arvioiden keskiarvo oli 2,90 Yrittäjien Kuntabarometri 2022 -kyselyssä. Sijoitus Varsinais-Suomessa oli 17./22. Marraskuussa 2022 tehdyssä Varsinais-Suomen maakuntaennusteen kyselyssä (Osuuspankki ja V-S Yrittäjät) yrittäjien arvion saldoluku Salon yrittäjyysilmapiiristä heikkeni 43 yksiköllä 10:een ja sijoitus 5:nneestä 10:nneksi. EK:n Kuntaranking-tutkimuksessa Salon seutu arvioitiin toista kertaa peräkkäin Suomen kolmanneksi vetovoimaisimmaksi alueeksi yritystoiminnalle.	Kesken
	3.2. Hyödynnetään kaupungin elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden vahvuuksia ja mahdollisuuksia.	3.2.1. Salo IoT Campuksen toiminta kehittyy monipuolisesti ja tukee kaupungin työpaikkakehitystä.	3.2.1. Kampus kehittyi suunnitellusti. Kampusen liikevaihto kasvoi 12,7 %. Uusia yrityksiä muutti kampukselle 17 kpl, jonka lisäksi lisätilaa otti tai sisäisiä muuttoja teki 12 yritystä, yhteensä 3.200 m ² . Suurimpana uutena asiakkaana palveluasumisen yksikkö – Campuskoti.	Valmis

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
		3.2.2. Tunnistettujen kehitysteemojen ympärillä on koko ajan käynnissä kehityshankkeita, joiden tavoitteena on eri elinkeinoalueiden taloudellinen kestävyys ja kestävä kehityksen edistäminen. Hankkeet toteutetaan yhteistyössä Yrityssalon kanssa	3.2.2. Lounapuisto-hankkeessa kehitetään Salossa sijaitsevaa ja jo toiminnassa olevaa Ekovoi-malaitosta sekä sen välittömässä läheisyydessä olevia yritysalueita kiertotaloustoiminnalle keskeiseksi ympäristöksi ja osaksi Varsinais-Suomen muita kiertotalouspuistoja.	Kesken ☐
		3.2.3. Yrityssalon myöntämät ja hakemat tuet (euromäärä) salolaisille yrityksille.	3.2.3. Yrityssalo Oy ei myönnä tukia yrityksille. Salon yrityksille myönnettyjä julkisia tukia ei saa kattavasti selville, joten asiaa ei voi raportoida.	Ei aloitettu ☐
	3.3. Kaupunki on mukana turvaamassa osaavan ja ammattitaitoisen työvoiman saantia.	3.3.1. Jatkuvat ja yhteisesti tunnistetut yhteistyörakenteet työnantajien sekä SSKKY:n, AMK:n ja yliopiston kanssa.	3.3.1. Työllisyysohjelmassa/työllisyyden kuntakoikeilun toiminnassa tavoite huomioitu eri tavoin. Työnantajien edustus, SSKKY ja AMK mukana kuntakoikeilun työryhmissä.	Kesken ☐
		3.3.2. Ammattiin valmistuneiden määrä	3.3.2. SSKKY:n tilastojen mukaan suoritettuja koko tutkintoja oli 739 ajanjaksolla 1-12/2022.	Valmis ☒
	3.4. Kaupunki tukee uusien työpaikkojen syntyä sujuvalla toiminnalla.	3.4.1. Työpaikkojen määrä (kaikki työpaikat, yksityisten työnantajien työpaikat)	3.4.1. Joulukuussa 2022 avoimia työpaikkoja oli 285 kpl. Tammi-joulukuun kumulatiivinen luku oli 6.530 kpl	Kesken ☐
		3.4.2. 18-64 v. työllisten määrä	3.4.2. Salossa oli 20.431 työllistä vuonna 2021 (vuonna 2020 luku oli 19.512). Lähde Tilastokeskus.	Kesken ☐
		3.4.3. Yritysmäärän kehitys	3.4.3. Uusia yrityksiä perustettiin tammi-joulukuussa 284 kpl. Lakanneita yrityksiä oli 128 kpl.	Kesken ☐
		3.4.4. Työpaikkaomavaraisuus	3.4.4. Työpaikkaomavaraisuus vuonna 2021 oli 87,6 %. (Vuonna 2020 luku oli 87,3 %)	Kesken ☐
4. Salolla on omiin vahvuuksiin nojaava myönteinen maine/imago, jonka kuntalaiset voivat kokea omakseen.	4.1. Tunnistetaan Salon vahvuudet, mitkä toimivat kaupungin markkinoinnin perustana.	4.1.1. Viestinnän ja markkinoinnin suunnitelmat hyväksytyt	4.1.1. Strategia hyväksyttiin 12.12., joten suunnitelmia ei loppuvuoden aikana tehty.	Kesken ☐

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
		4.1.2. Mielikuvamittaukset	4.1.2. Muuttohalukkuustutkimus valmistui 12.7.2022.	Kesken ☐
5. Ekologinen ja sosiaalinen kestävyys	5.1. Kaupunki ottaa elinkeinopolitiikassaan ja päätöksenteossään huomioon sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden, esim. vajautyökykyisten työllistämisen.	5.1.1. Ilmasto- ja ympäristöohjelman toteutus	5.1.1. Vuoden 2023 talousarvioon ei osoitettu resurssia luontopalvelujen kehittämiseksi. Moniammatillinen työryhmä sai valmiiksi selvityksen luontopalvelujen nykytilanteesta kaupungissa sekä teki esityksen luontopalvelujen haasteista, mahdollisuuksista ja tulevaisuuden tarpeista, joka luovutettiin ilmasto- ja ympäristöohjelmassa määriteltyjen asiasta vastuullisten toimialojen johtajille (sivistys, kaupunkikehitys ja rakennus- ja ympäristövalvonta).	Kesken ☐
		5.1.2. Kestävän kehityksen mittarit (SDG) valittu ja seuranta käynnistynyt	5.1.2. Ei olla aloitettu vielä.	Ei aloitettu ☐

Palvelut

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
1. Asiakaslähtöiset ja saatavat palvelut	1.1 Tyytyväisyys palveluihin ja niiden saatavuuteen parantunut	1.1.1.NPS-mittaukset	1.1.1. Erilaisia asiakastyytyväisyyskyselyjä tehdään liikunnanohjauksen erilaisista kursseista, uimahallin asiakastyytyväisyydestä ja kansalaisopiston kursseista normaalisti.	Kesken ☐
	1.2. Sähköisen asioinnin ja digitaalisten palveluiden käytön lisääminen heikentämättä kuntalaisen mahdollisuutta saada tarvitsemansa palvelu.	1.2.1. Digitaalisten palvelujen määrä suhteessa palvelujen kokonaismäärään	1.2.1 Sote-uudistuksen sitoessa resursseja vuoden aikana toiminnan pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen kehittämiseen ei ollut käytettävissä vastaavia resursseja kuin normaalitilanteessa. Sähköisen asioinnin mahdollisuutta on lisätty verkkokaupan avulla. Kaupungin verkkokaupan käyttöä laajennettiin vuoden 2022 aikana siten, että verkkokauppaan siirrettiin markkinapaikkojen laskutus, jolloin asiakkaat pystyivät maksamaan varaamansa markkinapaikat verkkokaupan kautta ja myös vapaaksi jääneet paikat myytiin verkkokaupassa.	Kesken ☐

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
		1.2.2. Digitaalisten palvelujen käyttöaste	<p>1.2.2 Sote-uudistuksen sitoessa resursseja vuoden aikana toiminnan pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen kehittämiseen ei ollut käytettävissä vastaavia resursseja kuin normaalitilanteessa.</p> <p>Kaupungin verkkokaupan käyttökohteita laajennetaan vuosittain ja sen käyttöaste nousee vuosi vuodelta.</p>	Kesken
		1.2.3. Digitaalisten palvelujen käyttäjien tyytyväisyys	<p>1.2.3 Sote-uudistuksen sitoessa resursseja vuoden aikana toiminnan pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen kehittämiseen ei ollut käytettävissä vastaavia resursseja kuin normaalitilanteessa.</p> <p>Vuonna 2022 kaupungin verkkokauppaan siirrettiin markkinapaikkojen laskutus. Maksutavanmuutos aiheutti hieman haasteita, mutta pääosin asiakkaat olivat tyytyväisiä tehtyyn muutokseen.</p>	Kesken
	1.3. Reuna-alueiden kuntakeskuksissa säilyy vuosiluokkien 1-6 koulu, päiväkotij, liikunta- ja nuorisotilat sekä kirjastopalvelut	1.3.1. Koulun, päiväkodin, liikunta- ja nuorisotilojen sekä kirjastopalvelujen säilyminen reuna-alueiden kuntakeskuksissa.	1.3.1. Käyttäjiä ja kuntalaisia osallistavat kulttuurikysely ja liikuntapaikkasuunnitelma toteutettu. Kirjastopalveluiden saavutettavuutta varmistetaan toteutetuilla omatoimikirjastojen käyttöönotoilla. Koulujen liikuntasalien käytön laajentamista selvitetään. Nuorisotilatoimintaa jokaisessa entisessä kuntakeskuksessa sekä ostopalveluna neljällä kylällä.	Valmis
	1.4. Joukkoliikenteen parempi saavutettavuus	1.4.1. Kuntalaiskysely	1.4.1. Osana vapaa-ajanpalveluiden saavutettavuuden kehittämistä toteutetaan laajempi kuntalaiskysely palveluiden saavutettavuuteen liittyen. Erilliset suunnitelmat kuntalaiskyselyn toteuttamisesta palveluiden saavutettavuuteen liittyen liitetään laajempaan kulttuuri- ja liikuntatilojen oloselvitykseen vuoden 2023 aikana.	Kesken
	1.5. Palveluita tuotetaan yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa	1.5.1. Peruspalveluiden saatavuus	1.5.1. Kulttuuriverkostoyhteistyön vahvistamiseksi esitettiin ja saatiin mm. määrärahaa vuoden 2023 budjettiin ja liikuntapalveluiden liikunnanohjauksen ja -neuvonnan toimintamallin uudistusta esiteltiin joulukuussa 2022 missä	Valmis

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
			merkittävässä roolissa on seurayhteistyöverkoston laajentaminen. Harrastamisen Suomen mallin kautta toteutettavien harrastusryhmien toteuttaminen (mm. harrastuskertojen suunnittelu- ja ohjaustehtävät) hankitaan pääasiallisesti 3.sektorin toimijoilta.	
	1.6. Liikuntarajoitteisten ja vammaisten mahdollisuuksia liikkua turvallisesti lisätään	1.6.1. Suoritetut toimenpiteet	1.6.1. Liikuntapalveluiden osalta esteettömyyttä on parannettu mm. Urheilupuiston suorituspaikkojen ja oheistilojen (urheilukentän asfaltointi ja pukutilojen luiskat) sekä uimarannan osalta (Lehmijärven uimarannan invamatto) v. 2022. Vanhus- ja vammaisneuvostot ovat saaneet vastauksen pyydetyksi.	Valmis
2. Kuntalaisten osallistaminen	2.1 Kokeilujen ja osallistavan budjetoinnin lisääminen	2.1.1. Asukaspalaute	2.1.1. Osallistuvan budjetoinnin kautta toteutettiin vuonna 2022 yhteensä 12 hanketta, joista on tiedotettu erikseen. Vuoden 2023 talousarviossa on 100.000 € määräraha osallistuvan budjetoinnin jatkamiseen. Toimintatapoja kehitetään edelleen.	Kesken
		2.1.2. Äänestysaktiivisuus	2.1.2. Vuoden 2022 osallistuvaan budjetointiin varattiin 100.000 € määräraha, jonka käytöstä ei äänestetty, koska raha riitti kaikkiin toteutuskelpoihin ehdotuksiin, joiden toteuttamiseen ehdottajat olivat itse valmiita.	Kesken
		2.1.3. Alueiden kuulemiset	2.1.3. Marraskuussa järjestettiin avoin Tehdään yhdessä -tilaisuus, jossa noin 50 hengen voimin pohdittiin osallisuuden edistämistä kaupungin toiminnassa.	Kesken
3. Hyvinvoiva kuntalainen	3.1. Hyvinvointikertomuksen pohjalta laaditun toimenpideohjelman käyttöönotto	3.3.1. Hyte-mittarit	3.3.1. Vuoden 2022 hyvinvointikertomus valmistuu keväällä 2023. Kertomuksessa todetaan, miten hyvinvointisuunnitelmaan asetetuissa toimenpiteissä on edetty.	Kesken
		3.2.2. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus (TEA-vii-sari)	3.2.2. Perusopetuksen TEAviisarikyselyn tulokset on esitelty opetuslautakunnalle elokuussa 2022	Kesken

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
			ja liikuntapalvelujen tulokset on vapaa-ajan lautakunnalle tammikuussa 2023.	

Henkilöstö ja johtaminen

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
1. Asiantunteva johtaminen, joka mahdollistaa perustehtävän tekemisen laadukkaasti ja asiakaslähtöisesti	1.1. Johtaminen /esimiestoiminta on johdonmukaista, avointa, vuorovaikutteista ja oikeudenmukaista	1.1.1. Johtamisen alaindeksi vähintään tasolla 60 % ja esimiestoiminnan alaindeksi vähintään tasolla 65 % (QWL)	1.1.1. Työelämän laadun mittaus (QWL), syyskuu 2022: Johtamisen alaindeksi 53 %, esimiestoiminnan alaindeksi 65,3 %	Valmis ■
		1.1.2. Fyysistä ja emotionaalista turvallisuutta (FE) luovien HR käytäntöjen osaamisteho vähintään tasolla 70 % (EOI)	1.1.2. Esimiesten osaamisen itsearviointi -kysely toteutettiin keväällä 2022. FE-tekijöitä luovien HR-käytäntöjen osaamisteho 62 %.Syksyn 2022 esimieskoulutusten aiheet valittiin kyselyn yhteenvedon perusteella	Valmis ■
2. Hyvinvoiva ja työhönsä sitoutunut henkilöstö	2.1. Henkilöstö saa nykyistä enemmän vaikuttamismahdollisuuksia ja osallistuu oman työnsä ja työyhteisönsä kehittämiseen	2.1.1. Työelämän laadun kokonaisindeksi (QWL) vähintään tasolla 66 %	2.1.1. Vuoden 2022 työelämän laadun (QWL) indeksi oli kevään 2022 kyselyssä 65,2 % ja syksyn 2022 kyselyssä 65,9 %. Kevään 2022 QWL-kyselyn vastausprosentti oli 53 % ja syksyn 2022 QWL-kyselyn vastausprosentti oli 55 %, määrällisesti vastauksia kertyi kevään 2022 kyselyssä 34 vastausta enemmän kuin syksyllä.	Valmis ■
		2.1.2. Kehityskeskustelujen kattavuus palvelualueittain vähintään 80 % Kehityskeskustelujen yhteenvedossa tiedon oikea-aikaisuus ja riittävyys ja vuorovaikutteisuus vähintään tasolla 3,5	2.1.2. Vuoden 2022 kehityskeskustelujen kattavuus on 65 % Kehityskeskustelujen yhteenvedossa tiedon oikea-aikaisuus ja riittävyys ja vuorovaikutteisuus on tasolla 3,85.	Valmis ■
		2.1.3. Yhteenkuuluvuutta ja identiteettiä (YI) sekä päämääriä ja luovien HR-käytäntöjen osaamisteho oli 67 % ja PL-tekijöitä tukevien HR-käytäntöjen osaamisteho oli 70 %.	2.1.3. Esimiesten itsearvioinnissa YI-tekijöitä tukevien HR-käytäntöjen osaamisteho oli 67 % ja PL-tekijöitä tukevien HR-käytäntöjen osaamisteho oli 70 %.	Valmis ■

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
		vuotta (PL) tukevien HR käytäntöjen osaamistehot vähintään tasolla 70 % (EOI)		
	2.2. Henkilöstön fyysinen ja henkinen hyvinvointi paranee	2.2.1. Toimintakulttuurin ja prosessien alaindeksit vähintään tasolla 70 % ja fyysisen ja emotionaalisen turvallisuuden (FE) indeksi vähintään tasolla 77% (QWL) Työajan riittämistä koskevan kysymyksen indeksi vähintään tasolla 75% (QWL)	2.2.1. QWL – kyselytuloksissa fyysisen ja emotionaalisen turvallisuuden indeksi (FE) oli keväällä 75,4 % ja syksyllä 75,7 %. Arviointi työajan riittävyys indeksi oli 69,8 %. Toimintakulttuurin alaindeksi oli keväällä 69,7 % ja syksyllä 70,9 % (Salon kaupungin strateginen tavoite on 70 %) ja prosessien alaindeksi oli keväällä 63,7 % ja syksyllä 64 % (Salon kaupungin strateginen tavoite on 70 %) ja osaamisen alaindeksi oli keväällä 62,2 % ja syksyllä 63,3 % (Salon kaupungin strateginen tavoite on 65 %).	Valmis ■
		2.2.2. Sairauspoissaolot Kunta 10 - tutkimuksen vertailukuntien keskiarvon tasolla tai sen alle	2.2.2. Kunta10 tutkimuksen sairauspoissaolotiedot valmistuvat keväällä 2023. Nyt on käytössä vuoden 2021 tieto, jolloin Salon kaupungin sairauspoissaolojen määrä oli 0,3pv/HTV2 suurempi, kuin verrokkikuntien. Salon kaupungin henkilöstön sairauspoissaolojen määrä on vuonna 2022 noussut tästä huomattavasti (6,3pv/HTV2), mutta Kunta10 -tutkimuksen vastaavaan lukuun vertaaminen on mahdollista vasta touko-kesäkuun vaihteessa.	Kesken ■
	2.3. Henkilöstö kokee oman roolinsa tärkeänä kaupungin palvelukokonaisuudessa	2.3.1. Päämäärät ja luovuus (PL) indeksi vähintään tasolla 80 % (QWL)	2.3.1. QWL-kyselyn tuloksessa päämäärät ja luovuus -tekijän (PL) indeksi oli keväällä 80,6 % ja syksyllä 81,2 %.	Valmis ■
		2.3.2. Henkilöstön vaihtuvuus / vuosi	2.3.2. Vuoden 2022 tulovaihtuvuus on 12,7 % ja lähtövaihtuvuus 11,3 %.	Valmis ■
3. Muuttuvan toimintaympäristön ja työelämäkulttuurin edellyttämät valmiudet ja ammatillinen osaaminen	3.1. Esiemiesten ja henkilöstön osaamisen varmistaminen hiljaisen tiedon siirtymisen, aktiivisen kouluttautumisen ja ketterän rekrytoinnin avulla	3.1.1. 6 tuntia tai sen yli koulutusta saavien työntekijöiden osuus koulutusseurannassa vähintään 75 %	3.1.1. Vuonna 2022 osallistui kestoaltaan kuuden tunnin tai yli koulutukseen 67 % työntekijöistä.	Valmis ■

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
		3.1.2. Kehityskeskustelujen yhteenvedossa osaaminen vähintään tasolla 3,5	3.1.2. Vuoden 2022 kehityskeskustelujen yhteenvedossa osaamisen taso on 4,1.	Valmis ■
		3.1.3. Osaamisen alaindeksi vähintään tasolla 65 % (QWL) Voimavaroja koskevan kysymyksen indeksi vähintään tasolla 77% (QWL)	3.1.3. QWL-kyselyn tuloksessa yhteenkuuluvuus ja identiteetti -indeksi (YI) oli keväällä 74,1% ja syksyllä 74,3 %. Osaamisen alaindeksi oli keväällä 62,2 % ja syksyllä 63,3 % (Salon kaupungin strateginen tavoite on 65 %). Henkilöstön omien voimavarojen riittävyyden indeksi oli keväällä 76,8 % ja syksyllä 77,8 %.	Valmis ■

Talous

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
1. Toiminta ja talous on tasapainossa	1.1. Tasapainosuunnitelman laatiminen	1.1.1. Tilikauden tulos	1.1.1 Vuoden 2022 tilinpäätöksen tulos on 9 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja se on muutettuun talousarvion verrattuna 10,6 miljoonaa euroa parempi. Vuosikate on 24,4 miljoonaa euroa ja talous on vuonna 2022 tasapainossa. Positiivisen tuloksen taustalla on erityisesti verotulojen merkittävä kasvu sekä menojen toteutuminen lähes talousarvion mukaisina.	Valmis ■
		1.1.2. Taseen yli-/alijäämä	1.1.2. Salon kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä on vuoden 2022 tilinpäätöksen perusteella yhteensä 28,4 miljoonaa euroa. Talouden tasapainotilanteessa vuosikate kattaa poistot ja kolmen viimeisen tilinpäätöksen kohdalla vuosikate on kattanut poistot.	Valmis ■
		1.1.3. Kriisikuntakriteerit	1.1.3. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalaissa säädetyssä määräajassa. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1.000 euroa ja sitä edeltävänä vuonna	Valmis ■

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
			vähintään 500 euroa tai rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kuntalaissa määritellyt raja-arvot. Kriisikuntakriteereistä mikään ei ole Salon kaupungin osalta täytynyt viimeisessä eikä sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä.	
		1.1.4. Vuosikate/poistot + konserni	1.1.4. Kaupungin vuosikate vuonna 2022 oli 153 prosenttia poistoista ja konsernin vuosikate vuonna 2022 oli 129 prosenttia.	Valmis ■
	1.2. Taloudellinen kestävyys on tasapainoista kasvua, joka ei perustu pitkällä aikavälillä velkaantumiseen.	1.2.1. Lainakanta /asukas + konserni	1.2.1 Kaupungin lainakanta vuoden 2022 lopussa oli 84,7 miljoonaa euroa eli 1.661 euroa per asukas. Konsernin lainakanta oli 154,9 miljoonaa euroa eli 3.040 euroa per asukas.	Valmis ■
		1.2.1. Investointien määrä	1.2.1 Salon kaupungin bruttoinvestoinnit vuonna 2022 olivat 14,4 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit 13,6 miljoonaa euroa.	Valmis ■
	1.3. Tuottavuus on parantunut	1.3.1. Nettomenojen kasvu	1.3.1. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä toimintakate oli -324,7 miljoonaa euroa, kasvua vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna 18,4 miljoonaa euroa. Kaupungin toimintakuluista suurimmat kululajit ovat henkilöstökulut ja palvelujen ostot. Vuonna 2022 energiakriisi sekä kiihtyvä inflaatio ja kasvavat työvoimakustannukset ovat vaikuttaneet toimintakulujen kasvuun. Uudella kuntalan sopimuskaudella 1.5.2022-30.4.2025 työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien kesimäärin 8,79 prosenttia.	Valmis ■
		1.3.2. Palvelujen kustannukset verrattuna muihin kaupunkeihin (verrokkit)	1.3.2. Opetuspalvelut Vuonna 2021 Salon ja vertailukuntien (Hämeenlinna, Kotka, Kouvola, Mikkeli, Rauma ja Seinäjoki) nettokustannukset olivat seuraavat. Varhaiskasvatuksen nettokustannukset olivat Salossa 498 €/as., vertailukunnissa nettokustannusten keskiarvo oli 523 €/as. Esiopetuksen osalta nettokustannukset olivat Salossa 51 €/as.,	Valmis ■

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
			<p>vertailukunnissa nettokustannusten keskiarvo oli 74 €/as. Perusopetuksen nettokustannukset olivat Salossa 978 €/as., vertailukunnissa nettokustannusten keskiarvo oli 939 €/as. Lukio-opetuksen nettokustannukset olivat Salossa 140 €/as., vertailukunnissa nettokustannusten keskiarvo oli 120 €/as.</p> <p>Vapaa-aikapalvelut</p> <p>Liikunnan ja ulkoilun nettokustannukset olivat Salossa 126 €/as., vertailukunnissa nettokustannusten keskiarvo oli 136 €/as. Kirjastopalveluiden nettokustannukset olivat Salossa 62 €/as., vertailukunnissa nettokustannusten keskiarvo oli 63 €/as. Kulttuuripalvelujen nettokustannukset (ilman kirjastoja) olivat Salossa 29 €/as., vertailukunnissa nettokustannusten keskiarvo oli 75 €/as. Nuorisotoiminnan nettokustannukset olivat Salossa 32 €/as., vertailukunnissa nettokustannusten keskiarvo oli 30 €/as. Muun opetustoiminnan kustannukset olivat Salossa 56 €/as., vertailukunnissa nettokustannusten keskiarvo oli 101 €/as. Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, esim. Kouvolassa asukasta kohden käytetään 343 €, muissa vertailukunnissa 20-65 €/as.</p>	
2. Omaisuudenhallinta on kestävä ja tehokasta	2.1. Korjausvelan hallinta ja kiinteistöjen kunnossapito	2.1.1. Tilamäärän muutos	2.1.1. Vuonna 2022 uusia kiinteistöjä on tullut kaksi, torin huoltorakennus sekä Perniön uusi koulu.	Valmis ■
		2.1.2. Korjausvelan määrä	2.1.2. Salon kaupungin kiinteistöjen korjausvelka kasvaa. Vuosien 2020 - 2021 muutos + 16,6 % eli 6.605.022 €. Salon kaupungin korjausvelka vuonna 2021 oli yhteensä 46.308.328 €. Vuoden 2022 korjausvelka ei ole vielä saatavilla.	Valmis ■
	2.2. Laaditaan kiinteistöohjelma, jonka tavoitteena on tilojen vähentäminen	2.2.1. Omien tilojen käyttöaste	2.2.1 Käyttöaste noin 90 %	Valmis ■

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-12	Toimenpiteen tila
3. Omistajaohjauspolitiikkaa kehitetään	3.1. Laaditaan omistajaohjauksen periaatteet	3.1.1. Omistajaohjauksen periaatteet on laadittu	3.1.1. Omistajaohjauksen periaatteiden valmistelu aloitettiin konserniryhmässä. Omistajapolitiikan luonnosversiota käsiteltiin konsernijaostossa marraskuussa. Konsernijaosto antoi asiaan liittyen jatkovalmisteluohjeet.	Kesken ■

2.3. Konserniyhtiöt

2.3.1. Salon Vuokratalot Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %.

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on vuokra-asuntojen ylläpitäminen. Yhtiön toiminta-ajatuksena on kohtuuhintaisten asuntojen tarjoaminen kunnan eri alueilla.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Yhtiö toteuttaa kaupungin strategiaa asukkaiden hyvinvointia koskevien tavoitteiden osalta. Tarjoamme monipuolisia asumismuotoja edullisesta ja laadultaan hyvästä asutokannasta. Asumisviihtyvyyden lisääminen on tärkeää yhtiön kilpailukykyyn parantamiseksi. Asunnot pidetään hyvässä kunnossa jatkuvan remontoinnin avulla. Asumisviihtyvyyttä pyritään lisäämään korostamalla yhteisöllisyyttä, hyvinvoinnin huomioon ottamista ja yhteisten pelisääntöjen noudattamista.

Salon kaupungin asuntopoliittisen ohjelman visiona on, että kaupungin kaikille asukkaille olisi tarjolla heidän elämäntilanteeseensa sopiva asunto sekä viihtyisä ja toimiva asuinpari. Visio tukee Salon kaupungin strategista tavoitetta suunnata alueen voimavarat kaupungin elinvoiman palauttamiseen, työpaikkojen lisäämiseen ja väestön kasvuun sekä tulevaisuuden kilpailukykyyn edistämiseen.

Kaupungin tavoitteena on mahdollistaa kohtuuhintainen ja monimuotoinen asuminen eri asukasryhmille. Tulevaisuuden asumistarpeisiin erityisesti ikäihmisten ja muiden erityisryhmien osalta kaupungin tulee varautua varmistamalla laadukas asuminen ja palveluiden järjestäminen, keinoina esteettömyyden varmistaminen sekä asunnottomuuden ehkäisy.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2022

Kaupungin omistamaa vuokra-asumista tulee kehittää alueilla, joissa luonnolliseen kysyntään perustuvat vuokratulot kattavat asuntojen ylläpitokustannukset. Tämä tarkoittaa Salon Vuokratalot Oy:n kannalta sitä, että toiminnan on oltava taloudellisesti kannattavaa ja tarpeettomista ja kannattamattomista kohteista luovutaan. Näistä kohteista pyydetään erikseen konserniohjeen mukaista ennakkokäsitystä. Tavoitteena helpottaa asunnonhakemista, sähköistämällä hakemuslomake.

Merkittäviä kehittämistoimia

Strategian päivitys, markkinoinnin tehostaminen ja näkyvyyden lisääminen, asutokannan uudistaminen.

Toiminnalliset tavoitteet	TP2021	TA 2022	TP2022
Käyttöaste	89	93	92
Vaihtuvuus	23	20	19
Henkilöstömäärä 31.12.	2	1	1
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	8 359 000	8 500 000	8 557 000
Liikevoitto (€)	37,80	20	45,01
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	822 500	500 000	1 299 145
Nettoinvestoinnit (€)	333 000	150 000	-
Korkotulot kaupungille (€)	100 000	55 000	44 765
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	19 980 000	22 000 000	21 850 000
Lainat kaupungilta (€)	4 122 413	4 122 000	4 122 413
Omavaraisuusaste %	30	20	30

Olennaisimmat tapahtumat 1-12/2022

- 2022 ei ollut suuria korjausrakkoita. Alustavasti suunnitelmassa olleet Portimonkatu 6 vesijohtosaneeraus ja Isotuvankadun 1 kattoremontti eivät toteutuneet. SVT:n hallitus päätti siirtää kohteiden korjauksia eteenpäin.
- Isona haasteena oli kurturuusujen poistaminen, kun lakiin perustuva kasvatuskielto tuli voimaan 1.6.2022.
- Asuntohuoneisto remontteja tehtiin runsaasti n. 1.400.000 eurolla.
- Yleisiä huolto- ja kunnossapito töitä.
- Sähköisen asuntohakemuksen saamisen selvitystyö jatkuu edelleen.

2.3.2. Yrityssalo Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %

Yhtiön toiminta-ajatus

Edistää Salon alueen yritysten kasvua ja kehittymistä sekä uusien yritysten sijoittumista alueelle. Yhtiön toimialana on tuottaa elinkeinopalveluita Salon alueen yrityksille ja yrittäjille

Kytkeä kaupungin strategiaan

Salon elinkeinopoliittinen vision mukaisesti Salo on Suomen yritysystävällisin kunta vuonna 2026. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Yrityssalo kehittää jatkuvasti palveluitaan niin, että ne parhaiten vastaavat alueen yritysten tarpeita.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2022

Kasvukaupunki - Yritykset kasvavat ja menestyvät kehittämällä osaamistaan, monipuolistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä

Yrityssalon järjestää yrityksille koulutustilaisuuksia, yrityskohtaista neuvontaa sekä verkottumistapahtumia. Tilaisuuksia järjestetään aktiivisesti myös etätapahtumina. Yrityssalo auttaa yrityksiä kasvamaan järjestämällä kasvu- ja kansainvälistymisohjelmia vuoden 2022 aikana.

Vetovoimainen - Uusia yrityksiä muuttaa ja juurtuu Saloon

Yrityssalo Oy pyrkii lisäämään Salon kaupungin vetovoimaisuutta kehittämällä yritysten toimintaympäristöä ja markkinoimalla Salon kaupungin vahvuuksia sijoittumista pohtiville yrityksille. Sijoittumista suunnitteleville yrityksille Yrityssalo ylläpitää vapaa toimitilat sivustoa, jossa on kattavasti esillä toimitilatarjonta Salossa sekä tuottaa sijoittumispalveluita. Sijoittumispalveluissa avustetaan sijoittuvia yrityksiä tilakysymyksissä, investointitukien hakemisessa sekä uuden työvoiman rekrytoinnissa.

Salo on houkutteleva eri alojen osaajille

Yrityssalo ylläpitää Salon avoimien työpaikkojen töihin saloon verkkosivustoa ja tekee rekrymarkkinointia yhdessä yritysten kanssa työntekijöiden hakemiseksi myös Salon talousalueen ulkopuolelta. Yrityssalo on mukana verkostoissa tai vetää hankkeita ulkomaalaisten erikoisosaajien hakemiseksi Salon alueen yrityksille. Edistetään Salon yritysten työnantaja-mielikuvien kehittämistä ja autetaan Salon alueen pieniä yrityksiä heidän rekrytointien eri vaiheissa.

Saloon perustetaan ja Saloon siirtyy uusia yrityksiä

Yrityssalo tekee aktiivista Salon kaupungin Investin markkinointia ja tukee sijoittumista suunnittelevia yrityksiä toimitilapalveluilla sekä sijoittumispalveluille. Yrityssalon tuottaa laadukkaita uuden yrityksen perustamispalveluita osana Suomen Uusyrittäjäverkostoa.

Luova edelläkävijä - Saloon syntyy uusiin liiketoimintamalleihin ja nouseviin teknologioihin panostavaa edistyksellistä yritystoimintaa.

Yrityssalo on aktiivisesti kehittämässä uusien yritysekosysteemien kehittämistä alueella. Vuoden 2022 aikana panostus on sähköisen liikkumisen ekosysteemin kehittämisessä Lounais-Suomeen yhdessä Turun Science parkin kanssa sekä edistetään kiertotalouden ekosysteemin kehittymistä Korvenmäen alueelle.

Saloon syntyy uusia toimintamalleja yritysten sekä yliopistojen, korkeakoulujen ja oppilaitosten välillä.

Yrityssalo yhdessä Turun yliopiston ja Salon kaupungin kanssa on sopinut yritysasiain miehen palveluista vuodelle 2022, jossa pyritään lisäämään Salon yritysten osallistumista Turun yliopiston kehitysohjelmiin sekä lisäämään Turun yliopiston opiskelijoiden lopputöiden tekemisistä Salon alueen yrityksissä.

	TP2021	TA2022	TP2022
Toiminnalliset tavoitteet			
Määritellään EPO-tiimissä			
Henkilöstömäärä 31.12.	10	10	12
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	929 951	900 000	920 054
Liikevoitto (€)	3 034	0	742
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (milj. €)	3 028	0	742

	TP2021	TA2022	TP2022
Nettoinvestoinnit (€)	0	0	20 650
Korkotulot kaupungille (milj. €)	0	0	0
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	213 087	200 000	229 862
Lainat kaupungilta (milj. €)	0	0	0
Omavaraisuusaste %	76	80	74

Oleellisimmat tapahtumat 1-12/2022

Uusiin toimitiloihin muuton yhteydessä on ostettu uudet kalusteet, jotka ovat kohdassa nettoinvestoinnit.

Vuoden 2022 keskeisten tavoitteiden esittely sekä arvio, miten asetetut tavoitteet on saavutettu tai tullaan saavuttamaan, merkittävät poikkeamat, riskit

Keskeinen tavoite	Tavoitteiden saavuttaminen 2022	Merkittävimmät poikkeamat ja riskit
Kasvukaupunki - Yritykset kasvavat ja menestyvät kehittämällä osaamistaan, monipuolistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.	Salon alueen yritysten liikevaihdon kasvu ollut 16,3 % (vuoden 2022 3. neljännes verrattuna vuoden 2021 3. neljännes)	Venäjän pakotteiden johdosta pienelle osalle yrityksistä liikevaihdon laskua. Riskinä on että, sota Euroopassa vähentää yritysten ja yksityisten investointihalukkuutta mikä johtaa mahdollisesti taantumaan
Yrityssalon järjestää yrityksille koulutustilaisuuksia, yrityskoh- taista neuvontaa sekä verkottu- mistapahtumia. Tilaisuuksia jär- jestetään aktiivisesti myös etäta- pahtumina.	Vuonna 2022 järjestettiin yli 100 tapahtumaa, joihin on osallistu- nut yli 2000 henkilöä 2022 aikana	Ei poikkeamaa. Vuoden 2022 ke- vään aikana on päästy toteutta- maan normaalista live tilaisuuksia.
Yrityssalo auttaa yrityksiä kasva- maan järjestämällä kasvu- ja kansainvälistymisohjelmia vuo- den 2022 aikana.	Salon Kasvu open kasvuohjelma järjestettiin käynnistetty ja siihen osallistui 18 yritystä Salosta vuo- den 2022 aikana. Euroscalars yritysten viennin ke- hittämissä ohjelma on käynnissä vuoden 2022 aikana ja siihen osallistui 5 yritystä.	Ei poikkeamaa.
Yrityssalo Oy pyrkii lisäämään Sa- lon kaupungin vetovoimaisuutta kehittämällä yritysten toimin- taympäristöä ja markkinoimalla Salon kaupungin vahvuuksia si- joittumista pohtiville yrityksille.	Invest in sivuston uusin versio on otettu käyttöön.	Ei poikkeamaa Riskinä on, että työvoimaa ja toi- mitiloja on vaikea löytää sijoitu- ville yrityksille.
Sijoittumista suunnitteleville yri- tyksille Yrityssalo ylläpitää vapaa toimitilat sivustoa, jossa on katta- vasti esillä toimitilatarjonta Sa- lossa sekä tuottaa sijoittumispal- veluita.	Yrityssalon toimitilapalvelussa on kattavasti esillä avoimet toimiti- lat. Palvelusta on hakenut 8400 eri henkilöä avoimia toimitiloja vuoden 2022 aikana.	Ei poikkeamaa. Riskinä on, että emme onnistu houkuttelemaan riittävästi kävi- jöitä sivustolle ja että Salosta ei löydy teollisuudelle vapaita toimi- tiloja.
Yrityssalo ylläpitää Salon avoi- mien työpaikkojen Töihin saloon verkkosivustoa ja tekee rekry- markkinointia yhdessä yritysten kanssa työntekijöiden hake- miseksi myös Salon talousalueen ulkopuolelta.	Töihin saloon sivustolla on ollut 2022 yli 23000 eri kävijää, joista yli 50 % siirtyi katsomaan avoi- mia työpaikkoja.	Ei poikkeamaa. Riskinä on, että emme houkuttele riittävästi kävijöitä sivustolle.
Yrityssalo on mukana ver- kostoissa tai vetää hank- keita ulkomaalaisten erikois- osaaajien hakemiseksi Salon alueen yrityksille.	Yrityssalon johtaa 26 seutu- kaupungin yhteistä kansain- välisten työntekijöiden rekry hanketta.	Ei poikkeamaa.

Keskeinen tavoite	Tavoitteiden saavuttaminen 2022	Merkittävimmät poikkeamat ja riskit
	Osana hankkeen toimenpiteitä on palkattu Yrityssaloon ukrainalainen henkilö auttamaan ukrainain pakolaisten työllistymistä Salossa. 56 ukrainalaista henkilöä on saanut työpaikan palvelun kautta vuonna 2022.	
Yrityssalo edistää Salon yritysten työnantajamielikuvien kehittämistä ja sekä auttaa Salon alueen pieniä yrityksiä heidän rekrytointien eri vaiheissa.	Yrityssalo toteuttaa RekrySalon hanketta, jossa avustetaan yrityksiä rekrytoinneissa ja järjestetään rekrytointitapahtumia. 131 yritystä on osallistunut hankkeen toimenpiteisiin välillä 2022.	
Yrityssalon tuottaa laadukkaita uuden yrityksen perustamispalveluita osana Suomen Uusyrittöiden verkostoa.	Uuden yrityksen perustamispalveluissa ja siihen liittyviin tapahtumiin on osallistunut yli 150 eri henkilöä vuoden 2022 aikana. Saloon perustettiin 284 uutta yritystä vuonna 2022.	Venäjän hyökkäyksen jälkeen on havaittavissa lisääntyneitä varovaisuutta uusien yritysten perustamisessa.
Yrityssalo on aktiivisesti kehittämässä uusien yritysekosysteemien kehittämistä alueella. Vuosien 2020-2022 aikana panostus on sähköisen liikkumisen ekosysteemin kehittämiseksi Lounais-Suomen yhdessä Turun Science parkin kanssa	Yrityssalon on vuoden 2022 aikana toteuttanut sähköisen liikkumisen ekosysteemin hanketta yhdessä Turun Science parkin kanssa. Yrityssalo on keväällä 2022 aikana käynnistänyt hankkeen Korvenmäen kiertotalousalueen kehittämiseksi yhdessä Turun AMK:n, Lounavoiman ja Turun yliopiston kanssa.	Ei poikkeamaa.
Saloon syntyy uusia toimintamalleja yritysten sekä yliopistojen, korkeakoulujen ja oppilaitosten välillä.	Yrityssalossa toiminta on käynnissä vuoden 2022 aikana Turun yliopiston kanssa.	Ei poikkeamaa.

2.3.3. Salon Kaukolämpö Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %.

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on energian tuotanto, hankinta, siirto, jakelu ja myynti sekä energia-alan kunnossapito-, suunnittelu- ja urakointipalvelut ja muu energia -alan liiketoiminta.

Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytäryhtiö- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita osakkeita, osuuksia ja kiinteistöjä sekä käydä niillä kauppaa ja vuokrata niitä. (Salon Kaukolämpö Oy:n yhtiöjärjestys 2014).

Yhtiön toiminta-ajatuksena on harjoittaa toimialansa mukaista toimintaa Salon kaupungin konsernin kokonaisedun kannalta parhaalla mahdollisella tavalla osakeyhtiön toimintaedellytykset huomioiden. Yhtiö omistaa yhdessä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kanssa Manakala-periaatteella toimivan Lounavoima Oy:n, jonka omistama Korvenmäen ekovoimalaitos tuottaa pääosan yhtiön tarvitsemasta lämpöenergiasta.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Tukee ekovoimalaitoksen ympärille tukeutuvan kiertotalouspuiston toteutumista (kaupungin kärkihanke).

Yleiset tavoitteet vuodelle 2022

VUOSI 2022: Kaukolämmön hinnat tarkastetaan ja tehdään tarvittavat päätökset hinnoista ja hinnoittelurakenteesta. Lämmön toimituksessa ei ole asiakkaille näkyviä keskeytyksiä.

Yhtiön strategia päivitetään. Strategiassa tarkastellaan nykyisen toiminnan laajentamismahdollisuudet ja arvioidaan uusia toimintoja kuten esim. yhtiön mahdollisuudet laajentaa toimintaansa lämmön toimittamisesta kokonaisvaltaiseen palveluun.

Yhtiö maksaa vuosittain tuloa kaupungille korkoina sen ja Lounavoima Oy:n perustamisen yhteydessä annetuista lainoista. Lounavoiman ekovoimalaitoksen käyttöönoton jälkeen yhtiön tulos tulee paranemaan aiemmasta ja strategiatarkastelun yhteydessä päätetään tuloksen käyttämisestä tulevina vuosina.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Strategian päivitys. Ekovoimalaitoksen toiminnan aloitus ja uuden toimintamallin vakiinnuttaminen. Nykyisen toiminnan kehittäminen. Kaukolämmön verkoston ja tuotannon perusparannusten kartoitus ja toimenpiteiden aikatauluttaminen.

Laadulliset tavoitteet	TP2021	TA 2022	TP2022
Toimitusvarmuus - toimituskatkoksia 0 h/v		0	0
Toiminnalliset tavoitteet			
Laskutettu energia GWh	204,7	180	196,4
Laskutus €/MWh (alv 0 %)	65,08	61,009	61,04
Henkilöstömäärä 31.12.	6+tja oto	7 + tja (40%)	7 + tja (40%)
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	15 270 250	13 100 000	17 126 999
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	2 293 389	2 560 000	5 963 138
Nettoinvestoinnit (€)	153 938	650 000	627678
Korkotulot kaupungille (€)	358 366	335 000	345 795
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	12 737 439	12 012 753	12012753
Lainat kaupungilta (milj. €)	9 867 666	9 528 216	9 528 216
Omavaraisuusaste %	25,2	>25,0	34,6

Olennaiset tapahtumat 1-12/2022

Lämmön myynti oli keskimääräistä suurempi. Myyntiin vaikutti erityisesti alkuvuoden ta-
vanomaista kylmempi keli.

Liikevaihto oli 17,1 M€, josta kaukolämmön myynti 12,0 M€ ja sähkö 4,6 M€. Liikevaihdosta 0,5 M€ tuli uusien liittymien ja palveluiden myynnistä. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 6,0 M€. Tulos muodostui kaukolämpöliiketoiminnan tuloksesta 1,7 M€ ja sähkön myynnistä 4,3 M€. Tulos ylittää budjetoidun selvästi. Merkittävimmät tekijät budjetin ylitykseen ovat olleet Lounavoiman ekovoimalaitoksen hyvä käytettävyys ja sähkön korkea hinta. Lounavoiman tuottama sähkö tuloutetaan omistajille omistusosuuksien suhteessa, joten Salon Kaukolämpö saa puolet sähkön myynnin tuotosta.

Kesäkuussa Salon Kaukolämmön hallitus päätti hinnastojen päivityksestä. Perusmaksuja nostettiin vastamaan paremmin yhtiön kiinteitä kuluja ja kulutusmaksua vastaavasti laskettiin selvästi alhaisempien tuotantokustannusten siivittämänä. Muutosten vaikutus alentaa kaukolämmön hintaa keskimäärin n. 1,5 €/MWh.

Liittymismaksuja muutettiin paremmin todellisia kustannuksia vastaavaksi. Pientalojen osalta liittymismaksut nousivat ja isojen kiinteistöjen osalta muutokset olivat pieniä.

Yhtiö päätti uuden tariffin (ns. hybriditariffi) muodostamisesta niille kiinteistöille, joiden päälämmitysjärjestelmä on joku muu kuin kaukolämpö. Tällöin tarve on ainoastaan vara- ja huippuvoimasta, joiden tuotantokustannukset perustuvat biopolttoaineella ja öljyllä tuotettuun lämpöön. Vuoden lopussa päätettiin päästöneutraalista kaukolämpötuotteesta, jonka myynti alkoi 2023 alusta. Päästöneutraaliuden mahdollistaa alkuperätakuujärjestelmä, joka tuli mahdolliseksi kaukolämmössä vuonna 2022.

Uusien asiakkaita liittyi 71 ja vuoden lopussa asiakkuuksien määrä oli yhteensä 1220. Nevel Oy:n kanssa jatkettiin vara- ja huippuvoiman tuotanto sopimusta koskemaan optiovuotia 2024-2026

Yhtiöön palkattiin yksi uusi työntekijä.

2.3.4. Salon seudun koulutuskuntayhtymä

Omistus: Salon kaupunki 88,85 %.

Toiminta-ajatus

Toimialana on ammatillinen koulutus. Toiminta-ajatuksena on osaamista työelämän tarpeisiin.

Kytkeä kaupungin strategiaan

SSKKY:n omaan tuloskorttiin kirjatut strategiset painopisteet tavoitteineen tukevat kaupungin strategian painopistealueita. Pedagogiset ratkaisut liittyvät kokonaisuutena sujuvien

prosessien painopistealueeseen. Työelämäpalaute ja opiskelijoiden työllistyminen mittaavat olennaisesti aktiivisen yrittäjyyden toteutumista. Palveluiden tuottamisen indikaattorit mittaavat kestäväää taloutta. Ammattiylpeuden painopistealueella on läheinen yhteys osaavaan henkilöstöön.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2022

Vuosi 2022: Opiskelijavuodet toteutuvat OKM:n suoritepäätöksen mukaisesti sekä suoritukset ja tuloksellisuus ovat yli valtakunnan keskitason.

- Toteutuneet opiskelijavuodet ovat 150 enemmän kuin tavoite
- Suoritteiden ja tuloksellisuuden osalta SSKKY on suurten monialaisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien joukossa 15.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Strategisten painopisteiden eli pedagogisten ratkaisujen, palveluiden toteuttamisen ja ammattiylpeuden elementtien tasapainoinen kehittäminen.

Laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet	TP2021	TA 2022	TP2022
Liitteenä oleva tuloskortti			
Henkilöstömäärä 31.12.	238	248	250
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	22 379 000	21 254 000	21 499 000
Toimintakate (€)	2 457 000	455 000	1 927 000
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (milj. €)	85 000	-1 509 000	93 000
Nettoinvestoinnit (€)	1 115 000	2 691 000	829 000
Korkotulot kaupungille (milj. €)		0	0
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	4 233 000	5 108 000	2 533 333
Lainat kaupungilta (milj. €)	0	0	0
Omavaraisuusaste %	82	78	86

Olenneimmat tapahtumat 1-12/2022

Vuoden 2022 aikana kuntayhtymälle on laadittu strategia, joka kiinnittää erityistä huomiota toimintaympäristön nopeisiin muutoksiin sekä todennäköisiin ja mahdollisiin muutosten aiheuttamiin epäjatkuvuuksiin. Kuntayhtymän visio on olla laadukain monialainen ammatillisen osaamisen kehittäjä, Strategian painopisteet ovat: opetus ja oppiminen, jossa päätavoite on laadukasta osaamista työelämään ja jatko-opintoihin; työyhteisö, jossa päätavoite on osaava ja innostunut henkilökunta, jolla on halu ja taito kehittää itseään ja työyhteisöään yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi; sekä tieto, jossa päätavoite on olennainen tieto yhteiseksi näkemykseksi ja tekemiseksi.

Strategiatyön yhteydessä myös kuntayhtymän arvot ovat uudistuneet. Ne ovat uudistumiskyky, tuloksellisuus, yhteisöllisyys ja vastuullisuus.

Ukrainasta tulleiden pakolaisten kotouttamisessa ja ammattiin kouluttamisessa Salon seudun koulutuskuntayhtymä on ollut merkittävässä roolissa koko maan mittakaavassa. Opiskelijoita on koulutettu hyvin tuloksin sekä useilla eri koulutusaloilla että tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa.

SSKKY tulokortti 2022						
STRATEGINEN PAINOPISTE	INDIKAATTORI	MITTARI	2022 Tavoite	2022 Toteutuma	Toteutuma %	2021 Toteutuma
Pedagogiset ratkaisut	Tutkintojen suorittaminen	Suoritettujen koko tutkintojen määrä (vähintään)	970	739	76 %	930
		Tutkintojen määrä / ko. vuonna opiskelun lopettaneet tutkinnon suorittajat (vähintään)	77 %	66 %	86 %	67 %
	Tutkinnon osien suorittaminen	Suoritetut tutkinnon osat (vähintään kpl)	7700	6977	91 %	6630
	Eroaminen	Koulutuksen ennen HOKS:n tavoitteiden täyttymistä lopettaneiden osuus kaikista opiskelijoista (ei työhön tai muuhun koulutukseen tms. siirtyneitä tai väliaikaisia keskeytyksiä - enintään)	7 %	6,3 %	90 %	6,9 %
	Opiskelijapalaute	Kansallinen amispalaute (alkupalaute 1/4, loppupalaute 3/4 - vähintään)	4,4	4,3	98 %	4,2
	Työelämäpalaute	Valtakunnallinen mittari (vähintään)		4,2		4,1
	Opiskelijoiden työllistyminen	1 vuosi tutkinnon jälkeen työlliset - sisältää oppisopimusopiskelijat (vähintään)	63 %	68 %	108 %	66 %
	Jatko-opintoihin hakeneet	1 vuosi tutkinnon jälkeen päätoiminen opiskelija, koululainen + työllinen opiskelija - sisältää oppisopimusopiskelijat (vähintään)	16 %	5 %	31 %	11 %
Palveluiden tuottaminen	Tilakustannukset	Nettokustannukset sisältäen laitos- ja kiinteistöhuolto, lämpö, sähkö, korjaus, poistot ja rahoituskulut (enintään €/m ² /kk)	9,40	7,63	81 %	9,46
	Kustannukset	Toimintakate (vähintään)	2 %	9 %	450 %	11 %
Ammattiyhteisö	Hakeutuminen koulutukseen	Aloittavien OKM-rahoitteisten tutkinnon suorittajien määrä (vähintään)	1260	1715	136 %	1628
		Opiskelijavuodet (vähintään OKM:n myöntämien tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä. Tavoite täsmennyty, kun rahoituspäätös on saatu.)	1922	2072	108 %	2041
		Opiskelijavirtauma (indikaattori)		4080		3746
	Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstökysely. Asteikko 1..5. (vähintään)	3,6	3,6	100 %	3,4
Henkilöstön kehittäminen	Oman osaamisen kehittämiseen osallistuneiden osuus kaikista työntekijöistä	100 %	100 %	100 %	100 %	

2.3.5. Salon Iot Park Oy

Omistus: Salon kaupungin osakkuusyhteisö 36 %

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Salon kaupungissa sijaitsevaa kiinteistökokonaisuutta, vuokrata kiinteistöä ja sen tiloja sekä muutoinkin luovuttaa kiinteistön käyttöoikeuksia. Yhtiö voi myös tuottaa aula-, posti- ja cateringpalveluita, start up -valmennuksen palveluita ja huolehtia yritysten tukipalveluiden organisoinnista sekä muitakin vastaavanlaisia hallinnassaan olevin toimitilojen käyttäjiä palvelevia palveluita. Lisäksi yhtiö voi tuottaa ja tarjota liiketoimintaa tukevaa tutkimusta, koulutusta, yritysrahoitusta, tapahtumia yms. yhteistyöhankkeita. Yhtiön toiminta-ajatuksena on kehittää Salo IoT Campuksesta maailmanluokan innovaatioyhteisö.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Onnistuessaan Salo IoT Campus tuo elinvoimaa, työpaikkoja ja niiden myötä asukkaita Salon kaupunkiin. Salo IoT Campus on yksi Salon kaupungin kärkihankkeista ja sen toiminta on myös kaupungin elinkeinopoliittisen ohjelman tavoitteiden mukaista. Salo IoT Campus pyrkii houkuttelemaan Saloon uusia yrityksiä ja huippuosaajia sekä tarjoaa yrityksille palveluja ja edellytyksiä kasvun ja kehittymisen tueksi. Salo IoT Campus on luonut Saloon oman älykkään teknologian ekosysteeminsä.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2022

Salo IoT Campus on pystynyt kasvattamaan yritysmäärää kampuksella ja vastannut hyvin kampuksella jo olevien ja kampukselle tulevien yritysten tarpeisiin kehittämällä tiloja ja palveluita kampuksella. Kampukselle on syntynyt tila- ja palvelumahdollisuuksia uusille toimialoille, joista merkittävimpänä palveluasuminen ja terveydenhuollon palvelut.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Salo IoT Campuksen kasvoi vuoden 2022 aikana niin asiakasmäärän kuin tilojenkin suhteen. Myynnin tavoitteet saavutettiin vuokraamalla sekä uusia tiloja (17kpl) että päivittämällä nykyisten asiakkaiden tiloja (12kpl) yhteensä 3200m² edestä. Tiloja vapautui 2500m². Vapautuneiden tilojen käyttäjistä suurin osa löysi myös uudet tilat kampukselta.

Tavoitteena olleiden uusien toimialojen vuokrauksia ei toteutunut. Kampuksen alueen uusi asemakaava vahvistui ja kampus toteutti kaavan mukaisen maanvaihdon Salon kaupungin kanssa. Vahvistettu asemakaava mahdollistaa tulevaisuuden tilatarpeisiin vastaamisen kiinteistön alueella.

Kampuksella toimiva ylläpito- ja palveluverkosto tarjoaa kampukselle ja asiakkaillemme palveluja. Ylläpidon kustannuksista onnistuttiin pitämään kustannustasosta kiinni haastavassa energianhinta- ja inflaatioympäristössä. Kampuksen asiakasyritysten päättäjiltä saama NPS (suosittelevuusindeksi) on erittäin hyvällä tasolla, joskin loppuvuonna pisteluku laski. Palautteen perusteena tyytyväisyydenlaskun syynä oli kampuksella suunnitteilla ollut pysäköinninvalvonnan aloittaminen.

Laadulliset tavoitteet	TP2021	TA2022	TP2022
Asiakastyytyväisyys, NPS	60,0	60	55,2
Henkilöstömäärä 31.12.	3	3	3
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	5 485 619	6 025 000	6 180 469
Käyttökate (€)	1 024 543	1 383 900	1 449 199
Liikevoitto (€)	473 142	564 000	807 239
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	382 240	371 000	606 146
Vakavaraisuus			
Velan määrä (t€)	8 662	10 715	11 332
Lainat kaupungilta (milj. €)	4,5	4,5	4,5

Olennaiset tapahtumat 1-12/2022

Salon IoT Campus on toiminut vuodesta 2017. Tällä hetkellä kampuksella työskentelee yli 2000 henkilöä, opiskelee noin 500 henkilöä ja asuu 22 henkilöä. Kampuksen tiloista on vuokrattuna yli puolet. Vapaat tilat ovat lähinnä toimisto- ja erikoistiloja kuten laboratorioita ja konesaleja.

Kampuksen liiketoiminta on jatkanut kasvuaan vuoden 2022 aikana. Uusia tiloja vuokrattiin 17kpl. Nykyisistä asiakkaista uudet tilat tai nykyisten laajennus toteutettiin 12 asiakkaalle. Yhteensä tiloja käyttöön otettiin 3200m². Tiloja vapautui 2500m², joista suuri osa löysi uudet tilat kampukselta. Merkittävimpana uutena toimijana oli Salon kaupungin tehostetun asumisen yksikön Campuskodin avaaminen 15.11.2022. Yksikössä asuu tällä hetkellä 22 asukasta. Asuinhuoneita on yhteensä 30 kpl. Projekti valmistui aikataulussa ja kustannukset alittivat budjetin.

Toisena poikkeuksellisen suurena vuokrauksen onnistumisena allekirjoitettiin TYKS Psykiatrian vastaanottotiloista vuokrasopimus. Tilat valmistuvat heidän käyttöönsä maaliskuussa 2023. Molemmat vuokratukset vaativat merkittävät investoinnit, jotka rahoitettiin pankkilainalla.

Kampuksella järjestettiin lähes 50 isoa tapahtumaa tai seminaaria, joihin saapui osallistujia sekä Suomesta että ulkomailta. Lisäksi kampus järjesti omille asiakkailleen yli 50 tapahtumaa. Palveluja vahvistettiin solmimalla palvelusopimus aulapalveluihin erikoistuneen yhtiön Confiden kanssa. Yhteistyö heidän kanssaan mahdollistaa ammattimaisen aulapalvelun ja siihen liittyvien lisäpalvelujen tarjoamisen kampukselle ja asiakkaillemme.

Kampus liittyi energiatehokkuussopimukseen ja sitoutui toteuttamaan energiansäästötoimia. Puhtaan liikkumisen tukemiseksi kampus investoi 20 kpl nopeaa latauspistettä pysäköintihalliin. Pysäköintihallin katolle on asennettu 1134 aurinkopaneelia, joiden sähköllä ladataan autoja aina kelin salliessa.

Kampuksen tavoitteena on hyötyä muuttuvan työnteon trendistä ja tarjota yrityksille kampus, joka mahdollistaa joustavat, tarpeeseen soveltuvat tilat sekä yhteisö, joka tukee työntekijöiden yhteisöllisyyttä.

2.4. Tarkastuslautakunta

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2022 aikana 12 kertaa. Tarkastuslautakunta on toteuttanut valtuustokauden alussa laadittua työohjelmaa ja vuoden 2022 arviointityö keskittyi vielä sosiaali- ja terveystalouden toimialan osalta sosiaalityöpalveluiden arviointiin sekä sivistyspalveluiden toimialalla opetuslautakunnan alaisiin lukiokoulutuksen ja musiikkiopiston, perusopetuksen- ja nuorisopalveluiden sekä varhaiskasvatuspalveluiden tarkasteluun. Näihin liittyvien viranhaltijoiden kuulemisten lisäksi on kokouksissa ollut kuultavana kaupungin viranhaltijajohtoa niin henkilöstöasioista kuin kaupungin talouden ja ajankohtaisten asioiden osalta. Koronapandemian aiheuttamista rajoituksista johtuen tarkastuslautakunta ei toteuttanut katselmuskierrosta syyskaudella 2021 vaan se toteutettiin keväällä 2022. Katselmuskierroksessa tutustuttiin IoT Campukselle perustettavaan vanhustalouden yksikköön sekä yleisesti Campuksen toimintaan, Lounavoimaan sekä Liikelaitos Salon Veden vedenottamoon. Lisäksi katselmuskierroksella kuultiin Salon Vuokratalot Oy:n ajankohtaisia asioita.

Tarkastuslautakunta on osallistunut tarkastus- ja arviointitoimintaan liittyviin koulutuksiin. Tarkastuslautakunta on työssään noudattanut laatimiaan arviointiperiaatteita. Arviointia suoritetaan suunnitelmallisesti, oikeaan tietoon perustuen ja luottamuksellisesti. Arvioinnissa toimintaa kuvataan objektiivisesti ja tavoitteena on aina toiminnan kehittäminen. Arviointikertomus laaditaan valtuuston päätöksenteon tueksi sekä tiedoksi kuntalaisille. Suoritettujen kuulemisten ja katselmuksen perusteella tarkastuslautakunta valmistelee vuosittaisen arviointikertomuksen, jossa arvioidaan strategisten tavoitteiden toteutumista, talouden seuranta ja tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisen onnistumista.

Tilintarkastuspalvelut on hankittu BDO Oy:ltä. Tilintarkastuspalvelujen sopimuksen osalta on käytössä optio vuosille 2021-2022. Vastuullisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Sari Isaksson. Tilintarkastuspäiviä kertyi vuoden aikana yhteensä 81 päivää. Lakisääteisen tilintarkastuksen lisäksi tilintarkastaja oli mukana kevätkaudella tarkastuslautakunnan työskentelyssä sekä arviointikertomuksen laadinnassa. Tilintarkastuksen kilpailutettu sopimuskausi päättyy vuoden 2022 tilinpäätöksen tarkastukseen ja tämän vuoksi lautakunta valmistelee syyskauden aikana uuden tilintarkastuksen kilpailutuksen. Kilpailutus päätettiin toteuttaa kaksivuotisena, joka sisältää kaksi mahdollista optiovuotta. Tähän päädyttiin sen vuoksi, että hyvinvointialueuudistuksen toteutumisen myötä halutaan arvioida, missä laajuudessa jatkossa tilintarkastuspalveluiden hankintaa kaupungissa toteutetaan. Tilintarkastuksen hankinta valmisteltiin kaupunginvaltuustolle päätettäväksi.

Riskit ja epävarmuustekijät

Tarkastuslautakunta on jakanut hallinnon seurantavastuut jäsenten kesken sekä vastuuttanut arviointikertomuksen laadinnan eri osa-alueet sen varmistamiseksi, että valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen arviointi toteutuu kattavasti.

Tuloslaskelma, ulkoinen

10 Tarkastusltk	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintakulut	-106 162	0	-106 162	-84 860	-21 302	79,9	-88 164
Henkilöstökulut	-26 222	0	-26 222	-24 058	-2 164	91,7	-14 366
Palkat ja palkkiot	-26 050	0	-26 050	-23 845	-2 205	91,5	-14 205
Henkilösivukulut	-172	0	-172	-213	41	123,9	-161
Eläkekulut	-142	0	-142	-189	47	133,0	-139
Muut henkilösivukulut	-30	0	-30	-24	-6	81,3	-21
Palvelujen ostot	-79 940	0	-79 940	-60 797	-19 143	76,1	-73 567
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-5	5	*****	-34
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0	-196
Toimintakate	-106 162	0	-106 162	-84 860	-21 302	79,9	-88 164
Vuosikate	-106 162	0	-106 162	-84 860	-21 302	79,9	-88 164
Tilikauden tulos	-106 162	0	-106 162	-84 860	-21 302	79,9	-88 164
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-106 162	0	-106 162	-84 860	-21 302	79,9	-88 164

Tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

10 Tarkastusltk	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintakulut	-110 914	0	-110 914	-89 465	-21 449	80,7	-93 004
Henkilöstökulut	-26 222	0	-26 222	-24 058	-2 164	91,7	-14 366
Palkat ja palkkiot	-26 050	0	-26 050	-23 845	-2 205	91,5	-14 205
Henkilösivukulut	-172	0	-172	-213	41	123,9	-161
Eläkekulut	-142	0	-142	-189	47	133,0	-139
Muut henkilösivukulut	-30	0	-30	-24	-6	81,3	-21
Palvelujen ostot	-82 336	0	-82 336	-63 154	-19 182	76,7	-76 037
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-5	5	*****	-49
Muut toimintakulut	-2 356	0	-2 356	-2 249	-107	95,4	-2 553
Toimintakate	-110 914	0	-110 914	-89 465	-21 449	80,7	-93 004
Vuosikate	-110 914	0	-110 914	-89 465	-21 449	80,7	-93 004
Tilikauden tulos	-110 914	0	-110 914	-89 465	-21 449	80,7	-93 004
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-110 914	0	-110 914	-89 465	-21 449	80,7	-93 004

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Arviointitoiminta					
Kokoukset	16		16	12	14
Arviointipäivät	1		1	1	0
Arviointikohteet	4		4	4	7
Lautakunnan kulut €	59 114		59 114	43201	52 394
€/kokous	3 695		3 695	3 600	3 742
Ostopalvelupäivät	14		14	5	4
Ostopalvelun kulut €	8 000		8 000	4026	1 940
€/päivä	571		571	805	485
Tilintarkastuspalvelu					
Ostopalveluna hankitut tilintarkastuspäivät	80		80	81	78
Kulut €	43 800		43 800	42238	38 670
€/päivä	548		548	521	496
Tarkastustoimi yhteensä					
Tuotot €					
Kulut €	110 914		110 914	89 465	93 004
Netto €	-110 914		-110 914	-89 465	-93 004

2.5. Keskusvaalilautakunta

Tuloslaskelma, ulkoinen

11 Keskusvaaliltk	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	90 000	0	90 000	114 909	-24 909	127,7	59 633
Myyntituotot	90 000	0	90 000	114 909	-24 909	127,7	59 633
Toimintakulut	-168 362	0	-168 362	-140 868	-27 494	83,7	-198 191
Henkilöstökulut	-140 762	0	-140 762	-126 139	-14 623	89,6	-175 455
Palkat ja palkkiot	-121 200	0	-121 200	-111 563	-9 637	92,0	-151 918
Henkilösivukulut	-19 562	0	-19 562	-14 576	-4 986	74,5	-23 537
Eläkekulut	-16 126	0	-16 126	-12 034	-4 092	74,6	-19 610
Muut henkilösivukulut	-3 436	0	-3 436	-2 542	-894	74,0	-3 927
Palvelujen ostot	-19 500	0	-19 500	-12 032	-7 468	61,7	-14 071
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 000	0	-5 000	-2 072	-2 928	41,4	-4 881
Muut toimintakulut	-3 100	0	-3 100	-625	-2 475	20,2	-3 784
Toimintakate	-78 362	0	-78 362	-25 958	-52 404	33,1	-138 558
Vuosikate	-78 362	0	-78 362	-25 958	-52 404	33,1	-138 558
Tilikauden tulos	-78 362	0	-78 362	-25 958	-52 404	33,1	-138 558
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-78 362	0	-78 362	-25 958	-52 404	33,1	-138 558

Tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

11 Keskusvaaliitk	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	90 000	0	90 000	114 909	-24 909	127,7	59 633
Myyntituotot	90 000	0	90 000	114 909	-24 909	127,7	59 633
Toimintakulut	-178 534	0	-178 534	-159 372	-19 162	89,3	-231 633
Henkilöstökulut	-140 762	0	-140 762	-126 139	-14 623	89,6	-175 455
Palkat ja palkkiot	-121 200	0	-121 200	-111 563	-9 637	92,0	-151 918
Henkilösivukulut	-19 562	0	-19 562	-14 576	-4 986	74,5	-23 537
Eläkekulut	-16 126	0	-16 126	-12 034	-4 092	74,6	-19 610
Muut henkilösivukulut	-3 436	0	-3 436	-2 542	-894	74,0	-3 927
Palvelujen ostot	-29 672	0	-29 672	-18 880	-10 792	63,6	-23 751
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 000	0	-5 000	-4 183	-817	83,7	-11 079
Muut toimintakulut	-3 100	0	-3 100	-10 170	7 070	328,1	-21 348
Toimintakate	-88 534	0	-88 534	-44 462	-44 072	50,2	-172 000
Vuosikate	-88 534	0	-88 534	-44 462	-44 072	50,2	-172 000
Tilikauden tulos	-88 534	0	-88 534	-44 462	-44 072	50,2	-172 000
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-88 534	0	-88 534	-44 462	-44 072	50,2	-172 000

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Kunnalliset vaalit					
Kulut €				40	223 235
€/äänioikeutettu					5,19
Tuotot €					59 633
Valtiolliset vaalit					
Kulut €				2 009	0
€ \ äänioikeutettu					0
Tuotot €					0
Aluevaalit					
Kulut €	178 534		178 534	157 322	8 398
€ \ äänioikeutettu			4,15	3,69	
Tuotot €	90 000		90 000	114 909	0
Vaalit yhteensä					
Tuotot €	90 000	0	90 000	114 909	59 633
Kulut €	178 534	0	178 534	159 371	231 633
Netto €	-88 534	0	-88 534	-44 462	-172 000
Äänioikeutettuja	43 000		43 000	42 600	43 000

2.6. Kaupunginvaltuusto

Tuloslaskelma, ulkoinen

12 Kaupunginvaltuusto	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintakulut	-239 235	0	-239 235	-198 962	-40 273	83,2	-148 856
Henkilöstökulut	-126 819	0	-126 819	-139 469	12 650	110,0	-77 140
Palkat ja palkkiot	-124 640	0	-124 640	-134 019	9 379	107,5	-73 409
Henkilösivukulut	-2 179	0	-2 179	-5 450	3 271	250,1	-3 731
Eläkekulut	-1 988	0	-1 988	-5 008	3 020	251,9	-3 423
Muut henkilösivukulut	-191	0	-191	-442	251	231,3	-309
Palvelujen ostot	-94 950	0	-94 950	-40 142	-54 808	42,3	-59 529
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 366	0	-15 366	-4 823	-10 544	31,4	-5 588
Muut toimintakulut	-2 100	0	-2 100	-14 528	12 428	691,8	-6 599
Toimintakate	-239 235	0	-239 235	-198 962	-40 273	83,2	-148 856
Vuosikate	-239 235	0	-239 235	-198 962	-40 273	83,2	-148 856
Tilikauden tulos	-239 235	0	-239 235	-198 962	-40 273	83,2	-148 856
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-239 235	0	-239 235	-198 962	-40 273	83,2	-148 856

Tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

12 Kaupunginvaltuusto	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintakulut	-358 538	0	-358 538	-310 348	-48 190	86,6	-242 920
Henkilöstökulut	-126 819	0	-126 819	-139 469	12 650	110,0	-77 140
Palkat ja palkkiot	-124 640	0	-124 640	-134 019	9 379	107,5	-73 409
Henkilösivukulut	-2 179	0	-2 179	-5 450	3 271	250,1	-3 731
Eläkekulut	-1 988	0	-1 988	-5 008	3 020	251,9	-3 423
Muut henkilösivukulut	-191	0	-191	-442	251	231,3	-309
Palvelujen ostot	-155 124	0	-155 124	-93 461	-61 663	60,2	-92 015
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 366	0	-15 366	-4 843	-10 524	31,5	-5 683
Muut toimintakulut	-61 229	0	-61 229	-72 575	11 346	118,5	-68 081,0
Toimintakate	-358 538	0	-358 538	-310 348	-48 190	86,6	-242 920
Vuosikate	-358 538	0	-358 538	-310 348	-48 190	86,6	-242 920
Tilikauden tulos	-358 538	0	-358 538	-310 348	-48 190	86,6	-242 920
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-358 538	0	-358 538	-310 348	-48 190	86,6	-242 920

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
120 Kaupunginvaltuusto					
Kokoukset ja seminaarit, pj:n kokoukset	30		30	20	26
Käsittellyt asiat	200		200	114	202
Kulut €	358 538		358 538	310 348	242 920
€ /asiat	1 793		1 793	2 722	1 203
€ /kokous	11 951		11 951	15 517	9 343
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	1 092		1 092	1 251	1 188
Valtuusto yhteensä					
Tuotot €					
Kulut €	358 538		358 538	310 348	242 920
Netto €	-358 538		-358 538	-310 348	-242 920

2.7. Kaupunginhallitus

2.7.1. Kaupunginhallitus

Tuloslaskelma, ulkoinen

1300 Kaupunginhallitus	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	472 389	0	472 389	138 229	334 160	29,3	270 379
Myyntituotot	2 639	0	2 639	2 058	581	78,0	1 964
Muut toimintatuotot	469 750	0	469 750	136 170	333 580	29,0	268 414
Toimintakulut	-302 063	-330 269	-632 332	-2 632 484	2 000 152	416,3	-1 196 265
Henkilöstökulut	626 089	-280 269	345 820	-535 665	881 485	-154,9	-381 663
Palkat ja palkkiot	515 321	-231 386	283 935	-462 611	746 546	-162,9	-308 214
Henkilösivukulut	110 768	-48 883	61 885	-73 054	134 939	-118,0	-73 450
Eläkekulut	86 972	-40 297	46 675	-51 954	98 629	-111,3	-64 989
Muut henkilösivukulut	23 796	-8 586	15 210	-21 101	36 311	-138,7	-8 460
Palvelujen ostot	-819 672	0	-819 672	-734 096	-85 576	89,6	-727 333
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 200	0	-13 200	-27 473	14 273	208,1	-20 277
Avustukset	-33 150	-50 000	-83 150	-859 386	776 236	1 033,5	-21 250
Muut toimintakulut	-62 130	0	-62 130	-475 863	413 733	765,9	-45 741
Toimintakate	170 326	-330 269	-159 943	-2 494 255	2 334 312	559,5	-925 886
Verotulot	203 922 000	9 410 000	213 332 000	215 798 634	-2 466 634	101,2	206 826 209
Valtionosuudet	130 171 035	0	130 171 035	131 431 262	-1 260 227	101,0	123 390 052
Rahoitustuotot ja -kulut	1 270 616	0	1 270 616	3 483 600	-2 212 984	274,2	1 461 362
Korkotuotot	545 824	0	545 824	554 171	-8 347	101,5	623 839
Muut rahoitustuotot	1 826 989	0	1 826 989	3 846 447	-2 019 458	210,5	1 818 511

1300 Kaupunginhallitus	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Korkokulut	-1 100 000	0	-1 100 000	-919 929	-180 071	83,6	-978 897
Muut rahoituskulut	-2 197	0	-2 197	2 910	-5 108	-132,5	-2 091
Vuosikate	335 533 977	9 079 731	344 613 708	348 219 242	-3 605 534	101,0	330 751 737
Tilikauden tulos	335 533 977	9 079 731	344 613 708	348 219 242	-3 605 534	101,0	330 751 737
Poistoeron muutos	461 672	0	461 672	461 672	0	100,0	461 672
Tilikauden ylijäämä (alij.)	335 995 649	9 079 731	345 075 380	348 680 914	-3 605 534	101,0	331 213 409

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Kaupunginhallitus					
Kh:n, jaostojen, työryhmien ja vaikuttamistoimielinten kokoukset	85		85	90	96
Käsitellyt asiat	1 100		1 100	732	1 187
Kulut €	173 733	330 269	504 002	1 032 961	312 630
€/asia	158		458	1 411	263
€/kokous	2 044		5 929	11 477	3 257
Tuotot €	55 573		55 573	318	754
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	23 635		23 635	8 571	21 729
Kaupungin johto					
Kulut €	236 323		236 323	341 917	264 328
Vakituista henkilökuntaa	1		1	1	1
Tietosuoja					
Kulut €	46 075		46 075	52 718	35 025
Tuotot €	1 000		1 000	1 894	846
Vakituista henkilökuntaa	0,5		0,5	0,5	0,5
Toiminnan tukeminen					
Tuettuja yhdistyksiä	30		30	31	29
Kulut €	125 692		125 692	105 972	142 281
€/yhdistys (keskimäärin)	4 190		4 190	3 418	4 906
Jäsenyydet					
Suomen kuntaliitto	160 000		160 000	152 234	182 424
Varsinais-Suomen liitto	376 000		376 000	367 991	396 769
Muut yhdistykset	55 164		55 164	70 693	22 780
Kulut €	591 164		591 164	590 918	601 973
Sote- ja maakuntauudistus					
Kulut €	20 000		20 000	10 596	
Tyhjänä ja vajaakäytössä olevat tilat:					
Omat tilat					
Tilojen m ²	29 364		29 364	29 942	28 446
Kulut €	1 923 748		1 923 748	1 761 313	1 820 722
€/m ² /kk	5,46		5,46	4,90	5,33
Tuotot €	5 887		5 887	4 747	4 492
Muilta vuokratut tilat					
Kivikausikeskus kulut €	54 000		54 000	55 358	54 125
Tuotot €	9 929		9 929	10 229	9 505
Talotoimikunta					
Kulut €	11 484		11 484	2 730	423
Satunnaiset kulut					
Henkilöstökulujen säästötavoite	-828 200		-828 200	-280 269	
Vahingonkorvaukset					
Luottotappiot €	47 010		47 010	107 609	
VSSHP alijäämän kattaminen				778 050	
Tuotot					
Luottotappiot menotilin tulo					-41 471
Käyttöomaisuuden myynti €	400 000		400 000	121 040	18 181
Kaupunginhallitus yhteensä					
Tuotot €	472 389	0	472 389	138 229	270 378
Kulut €	2 401 029	330 269	2 731 298	4 559 873	3 190 541
Netto €	-1 928 640	-330 269	-2 258 909	-4 421 644	-2 920 163

2.7.2. Sisäinen tarkastus

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Sisäinen tarkastus on toteuttanut vuoden aikana vuosisuunnitelman mukaisia tarkastuksia sekä erillisiä selvityksiä ja toimeksiantoja, joiden tarve on tullut esiin vuoden aikana. Lisäksi sisäinen tarkastus on osallistunut riskienhallinnan kehittämistyöhön sekä konserniohjauksen tukemiseen. Konserniohjaukseen liittyen sisäisen tarkastuksen tehtävänä on seurata taloudellisen tilanteen kehittymistä niissä yhteisöissä, joille Salon kaupunki on myöntänyt lainojen takauksen.

Lisäksi sisäinen tarkastus hoitaa tarkastuslautakunnan kokouskäytäntöihin ja valmisteluun liittyvät tehtävät sekä avustaa arviointikertomuksen teknisessä laadinnassa. Sisäinen tarkastaja on toiminut lisäksi konsernijaoston sihteerin tehtävissä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Sisäisen tarkastuksen tehtävä on seurata ja valvoa hallinnon ja talouden toteutumista sekä osallistua sen kehittämiseen. Riskinä on, että havainnot tulevat vasta toteutuneista ongelmista, jolloin kyseeseen tulevat korjaavat toimenpiteet. Mikäli kehittämistyössä ei olla mukana, ei asioihin voida vaikuttaa ennakolta.

Tuloslaskelma, ulkoinen

1330 Sisäinen valvonta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintakulut	-137 190	0	-137 190	-132 689	-4 501	96,7	-128 857
Henkilöstökulut	-129 370	0	-129 370	-128 654	-716	99,4	-125 660
Palkat ja palkkiot	-106 459	0	-106 459	-107 168	709	100,7	-104 190
Henkilösivukulut	-22 911	0	-22 911	-21 486	-1 425	93,8	-21 470
Eläkekulut	-18 886	0	-18 886	-17 633	-1 253	93,4	-17 781
Muut henkilösivukulut	-4 025	0	-4 025	-3 853	-172	95,7	-3 689
Palvelujen ostot	-6 800	0	-6 800	-3 588	-3 212	52,8	-2 684
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-620	0	-620	-447	-173	72,1	-513
Muut toimintakulut	-400	0	-400	0	-400	0,0	0
Toimintakate	-137 190	0	-137 190	-132 689	-4 501	96,7	-128 857
Vuosikate	-137 190	0	-137 190	-132 689	-4 501	96,7	-128 857
Tilikauden tulos	-137 190	0	-137 190	-132 689	-4 501	96,7	-128 857
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-137 190	0	-137 190	-132 689	-4 501	96,7	-128 857

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Sisäinen tarkastus					
Kulut €	144 383		144 383	139 901	128 308
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Sisäinen valvonta yhteensä					
Tuotot €	0		0	0	0
Kulut €	144 383		144 383	139 901	128 308
Netto €	-144 383		-144 383	-139 901	-128 308

2.7.3. Hallintopalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Keskitetty laki- ja toimistopalvelut

Asianhallinnan ja keskitettyjen toimistopalveluiden tiimeissä oli tarkastelujakson loppupuolella henkilövaihdoksia, joilla oli vaikutusta tuotetun palvelun jatkuvuuteen syyskaudelle ja vuodelle 2023.

Riittävän suorituskyvyn turvaaminen keskitettyjen laki- ja toimistopalveluiden tuotannossa on täysin riippuvainen henkilöstön pysyvyydestä.

Viestinnän ja suhdetoiminnan palvelut

Viestinnän ja suhdetoiminnan palveluihin kuuluvat kaupungin viestintä ja markkinointi, kansainvälinen toiminta, johon sisältyy myös maahanmuuttotyön toimenpiteitä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskoordinaatio mukaan lukien osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen.

Palvelun keskeiset tavoitteet 2022 ja niiden toteutuminen

Onnistunut hyvinvointiuudistukseen liittyvä muutos- ja palveluviestintä monikanavaisesti kaikille sidosryhmille.

- Kaupunki on osallistunut aktiivisesti Varsinais-Suomen sote-viestijöiden verkoston toimintaan ja välittänyt edelleen sekä tuottanut kaupungin omiin viestintäkanaviin hyvinvointiuudistukseen liittyvää sisältöä.
- Siirtymä vuodenvaihteessa toteutui kaupungin osalta suunnitellusti eikä tarpeita akuuttiin asiakkaita ohjeistavaan viestintään tullut.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskoordinaation sekä kaupungin osallisuusmallin kehittäminen ja osallisuuden edistäminen muun muassa osallistuvan budjetoinnin keinoin.

- Hyvinvointikoordinaattori aloitti tehtävässään helmikuun puolessa välissä.
- Vuoden 2022 osallistuva budjetointia toteutettiin sovitun toimintatavan mukaan.
- Vuosien 2022-2025 hyvinvointisuunnitelma (sis. osallisuusmallin) hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 13.6.
- Osallistuvaa budjetointia päätettiin jatkaa vuonna 2023.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskoordinaatio uudessa organisaatiossa ei edennyt loppuvuoden aikana.
- Vuoden 2023 talousarvioon varattiin määrärahaa mm. osallistuvaan budjetointiin, hyvinvoinnin edistämisen avustuksiin, ehkäisevän päihdetyöntekijän palkkaan ja Ikäkeskustoiminnan tilavuokriin ja siivoukseen.
- Osallisuusyöryhmän perustamisen osalta odotetaan uuden organisaation valmistumista.
- Kaupunginhallituksen alaisuuteen päätettiin perustaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä

Sujuva kaupunkistrategian päivitysprosessi ja strategian jalkautus.

- Kaupunkistrategia uusine visuaalisine ilmeineen hyväksyttiin valtuustossa 12.12.2022.

Tuloksellinen ja suunnitelmallinen asukas- ja matkailumarkkinointi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

- Toteutettu muun muassa matkailuesite, matka- ja kongressimessut, Märynummen markkinointi, osasto- ja markkinointinäkyvyys Naantalın Asuntomessujen yhteydessä ja joulun postikorttikampanja kesäasukkaille, potentiaalisille paluumuuttajille ja Saloon juuri muuttaneille.

Rekrytointiviestinnän kehittäminen yhteistyössä henkilöstöpalvelujen kanssa.

- Tehdään jatkuvasti.

Sähköisten viestintä- ja markkinointikanavien (verkkopalvelut, Salo taskussa -mobiilisovellus ja sosiaalisen median kanavat) edelleen kehittäminen sisällön, saavutettavuuden ja kieliversioiden osalta.

- Tehdään jatkuvasti.

Koulutusviennin edistäminen

- Koulutusviennin jatkettiin yhteistyössä Turun AMK:n, Yrityssalon ja Salo IoT Campuksen kanssa.
- 28 kansainvälistä opiskelijaa aloitti englanninkieliset sosionomiopinnot. Lisää opiskelijoita odotettiin saapuvan alkuvuodesta 2023. Opiskelijat olivat pääosin Aasian maista kuten Kiinasta, Vietnamista ja Intiasta.

Aasia-yhteistyön (Kiinan ja Vietnam) jatkaminen

- Kiinan ystävyyskaupunkien kanssa yhteydenpito tapahtui edelleen etäkokouksin, vietnamilainen valtuuskunta vieraili Salossa joulukuussa
- Vietnamilaiset vaihto-opiskelijat aloittivat toisen opiskeluvuoden Salon lukiossa.

USA-yhteistyön (Minnesotan osavaltio) edistäminen

- St.Anthonyn kanssa järjestettiin on-line kokouksia.
- Aikuisvaihdon pilottiohjelma käynnistettiin.

Unkari-yhteistyö

- Osallistuttiin XV suomalais-unkarilaiseen ystävyyskaupunkikokoukseen Veszprémissä.

Maahanmuutto ja kotouttaminen

- Hyvinvointialueeseen liittyen osallistuttiin maahanmuuttotyötä koskevien yhdyspintatyöryhmien työskentelyyn ja valmisteltiin kaupungin kotouttamistyön tulevaisuutta sosiaalipalvelujen siirtyessä alueelle.
- Maahanmuuttajaneuvosto kokoontui heinä-joulukuussa kolme kertaa.
- Monikulttuurisuusverkosto kokoontui heinä-joulukuussa kerran

Tietohallintopalvelut

Tietohallinto tuottaa kaupungin toimialoille, kaupunkikonsernille ja toimielimille tieto- ja viestintäteknisen infrastruktuurin sekä vastaa sen ylläpidosta, tuesta ja kehittämisestä. Tietohallinto on myös mukana operatiivisten tietojärjestelmien, kuntalaisille suunnattujen sähköisten asiointipalvelujen sekä prosessien digitalisoinnin kehittämisessä yhdessä palvelualueiden kanssa. Keskeisimmät palvelut ovat tukipalvelut, konesali- ja kapasiteettipalvelut, päätelaittepalvelut, tietoliikennepalvelut, puhe- ja viestintäpalvelut, tulostuspalvelut sekä tietojärjestelmäpalvelut.

Hyvinvointialueen ICT-muutoksen valmistelu työllisti tietohallintoa huomattavasti ja työllistää edelleen, koska HVA käyttää vielä pääosin kaupungin ICT-ympäristöä, työasemia, verkkoa ja palvelimia. HVA:n kanssa solmittiin ICT-palvelusopimus seuraavalle vuodelle. Olemassa olevan infran ylläpitäminen ja tukeminen sekä HVA:lle siirtyvien järjestelmien siirto työllistävät edelleen tietohallintoa.

Palvelinympäristöä jouduttiin laajentamaan kapasiteetin käydessä liian vähiin johtuen osittain siitä, ettei HVA-uudistus vapauttanutkaan kapasiteettia ennakoitulla tavalla. Seuraavan palvelin- ja kapasiteettipalveluiden uudistamisen valmistelu on jo aloitettu.

Tietoturvallisuuden kehittämistä on jatkettu edelleen ja tiedonhallintalain mukaisten toimien täytäntöönpanoa edistetään yhteistyössä muiden kuntien kanssa VM:n digirahoituksella toteutettavassa hankkeessa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Keskitetty laki- ja toimistopalvelut

Riittävän suorituskyvyn turvaaminen keskitettyjen laki- ja toimistopalveluiden tuotannossa on täysin riippuvainen henkilöstön pysyvyydestä.

Viestinnän ja suhdetoiminnan palvelut

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyivät Venäjän hyökkäyssodan välittömiin ja välillisiin vaikutuksiin kuten esimerkiksi Ukrainan pakolaisiin, taloustilanteen vaikutukseen muun muassa matkailuun ja investointeihin sekä yleiseen epävarmuuteen.

Tietohallintopalvelut

Henkilöstöresurssien riittävyys aiheutti haasteita lisääntyneiden tehtävien sekä hyvinvointialueuudistuksen valmistelun kiireellisyyden vuoksi.

Tuloslaskelma, ulkoinen

142 Hallintopalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	153 351	2 680	156 031	168 417	-12 386	107,9	197 545
Myyntituotot	115 732	0	115 732	111 014	4 718	95,9	110 018
Tuet ja avustukset	37 212	2 680	39 892	55 071	-15 179	138,1	74 796
Muut toimintatuotot	407	0	407	2 331	-1 924	572,7	12 730
Toimintakulut	-5 887 771	0	-5 887 771	-5 237 743	-650 028	89,0	-4 786 989
Henkilöstökulut	-2 937 772	0	-2 937 772	-2 817 491	-120 281	95,9	-2 893 844
Palkat ja palkkiot	-2 267 767	0	-2 267 767	-2 175 232	-92 535	95,9	-2 223 195
Henkilösivukulut	-670 005	0	-670 005	-642 259	-27 746	95,9	-670 649
Eläkekulut	-583 151	0	-583 151	-565 986	-17 165	97,1	-593 487
Muut henkilösivukulut	-86 854	0	-86 854	-76 273	-10 581	87,8	-77 162
Palvelujen ostot	-2 446 641	0	-2 446 641	-1 928 049	-518 592	78,8	-1 382 910
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-83 693	0	-83 693	-93 858	10 165	112,1	-86 259
Avustukset	-169 000	0	-169 000	-180 024	11 024	106,5	-205 752
Muut toimintakulut	-250 665	0	-250 665	-218 320	-32 345	87,1	-218 223
Toimintakate	-5 734 420	2 680	-5 731 740	-5 069 326	-662 414	88,4	-4 589 444
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0,0	0
Vuosikate	-5 734 420	2 680	-5 731 740	-5 069 326	-662 414	88,4	-4 589 445
Tilikauden tulos	-5 734 420	2 680	-5 731 740	-5 069 326	-662 414	88,4	-4 589 445
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-5 734 420	2 680	-5 731 740	-5 069 326	-662 414	88,4	-4 589 445

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Hallinto- ja asiantuntijapalvelut					
Kulut €	757 446		757 446	732 162	770 316
Vakinaista henkilöstöä	6		6	6	6
Tuotot €	15 800		15 800	27 819	19 670
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	175 530		175 530	208 314	214 608
Lakipalvelut; konserni, sipa ja sote					
Kulut €	198 994		198 994	202 274	198 595
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
€/tunti	123,42		123,42	125,46	122,82
Tuotot €	9 347		9 347	7 438	5 114
Palvelupisteet					
Kulut €	142 881		142 881	137 702	129 589
Vakinaista henkilöstöä	2,7		2,7	2,7	2,7
Tuotot €	3 700		3 700	4 799	3 316
Tukipalvelujen yksiköt:					
Arkisto					
Tiedonohjaussuunnitelman tehtävä- luokat, joihin tehty tarkastettuja ja hyväksytyjä muutoksia/v	300		300	228	579
Pysyvästi ja pitkään säilytettävien ar- kistoaineistojen määrä päätearkis- tossa/hm	5 985		5 985	5785	4 985
Määräajan säilytettävien paperiasia- kirjojen hävittäminen arkistosta/kg/v	3 500			941	14 760
Pysyvästi ja pitkään säilytettävien asiakirjojen määrä sähköisessä arkis- tossa/kpl	125 000		125 000	125 000	
Tietopalveluhaut päätearkistossa/v	350		350	289	213
Kulut €	503 207		503 207	438 156	420 647
Tuotot €	169		169	196	6
Vakinaista henkilöstöä	4,5		4,5	4,5	4,5
Kirjaamo					
Uusien asioiden määrä/avaukset kpl/v	5 000		5 000	6 020	5 976
Keskeneräisten asioiden määrä kpl/v	2 000		2 000	2 916	2 692
Kulut €	140 425		140 425	139 690	129 484
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Toimistopalvelut					
Tuotot €	6 762		6 762	0	
Kokousten määrä	200		200	160	180
Kulut €	147 740		147 740	101 841	119 895
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	4
Halikon toimistopalvelut					
Tiliöidyt laskut kpl	0		0	0	22 436
Rakennuspiirustusten arkistointipalvelu/asiakas	2 850		2 850	1545	1 600
Huoneistovuokrasopimukset kpl	0		0	0	10
Vuokratut alueet kpl	700		700	425	1 068
Viranhaltijapäätösten valmistelu kpl	130		130	64	95
Kulut €	159 642		159 642	155 784	266 717
Tuotot €	0		0	0	739
Vakinaista henkilöstöä	4		4	4	3
Monistamo					
Kopioiden määrä	350 000		350 000	289 758	441 832
Kulut €	126 442		126 442	62 534	90 025
€/kopio	0,36		0,36	0,22	0,20
Vakinaista henkilöstöä	0		0	0	1
Tuotot €	107 372		107 372	87 673	137 992
Postitus- ja vahtimestaripalvelut					
Lähetetty posti kpl	55 000		55 000	38710	42 143
Kulut €	100 394		100 394	98 603	92 646
€/kpl	1,83		1,83	2,55	2,20
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Tuotot €	88 185		88 185	78 822	77 006
Ajokerrat	9 000		9 000	9 568	9 400
Kulut €	78 000		78 000	77 473	72 793
€/ajokerta	8,67		8,67	8,10	7,74
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Tuotot €	85 000		85 000	88 884	86 837
Kansainvälinen toiminta					
Kulut €	225 250		225 250	128 411	185 531
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Tuotot €	0		0	0	57 224
Myönnetyt toiminta-avustukset, toimijoita	10		10	6	
Avustusten kulut €	4 000		4 000	6 350	
Hankkeet kpl	1		1	1	
Hankkeiden Tuotot €	30 450		30 450	45 629	
Hankkeiden Kulut €					
Hankkeiden Netto €	26 450		26 450	39 279	
Viestintä ja markkinointi					
Viestintä					
Kulut €	366 417		366 417	379 091	340 647
Vakinaista henkilöstöä	4		4	3	3
Tuotot €	17 612	2 680	20 292	19 290	40 275
Markkinointi					
Kulut €	512 578		512 578	390 893	525 039
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Tuotot €					
Hankkeiden tuotot €	35 000		35 000	38 382	20 000
Hankkeiden Kulut €					42 270
Hankkeiden Netto €					-22 270
Myönnetyt toiminta-avustukset, toimijoita	75		75	77	
Avustusten kulut €	165 000		165 000	173 674	
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen					
Kulut €	62 447		62 447	75 557	
Vakinaista henkilöstöä				1	
Tuotot €					
Tietohallinto					
Työasemien määrä	5 640		5 640	7 160	5 875
Kulut €	2 457 739		2 457 739	2 185 770	1 653 848
€/työasema	436		436	305	282
Vakinaista henkilöstöä	13		13	12	13
Tuotot €	2 481 996		2 481 996	2 244 634	1 687 442
142 Hallintopalvelut yhteensä					
Tuotot €	2 881 393	2 680	2 884 073	2 643 566	2 135 621
Kulut €	6 148 602	0	6 148 602	5 485 964	5 038 042
Netto €	-3 267 209	2 680	-3 264 529	-2 842 398	-2 902 421

2.7.4. Talous- ja henkilöstöpalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Talouspalveluissa jatkui edelleen talousjohtajan sijaisjärjestelyt, minkä lisäksi talouspalveluissa tapahtui kevään aikana muita henkilöstövaihdoksia ja tehtävien uudelleen järjestelyitä. Koko alkuvuoden ajan talouspalveluissa toimittiin vajaalla henkilöstöllä, minkä johdosta kehittämiseen liittyviin tehtäviin ei pystytty täysipainoisesti panostamaan. Osana johtajasijaisuuksia henkilöstöjohtaja toimi talous- ja henkilöstöpalveluiden toimialajohtajana. Henkilöstöpalveluissa vaihtuvuus oli vähäistä.

Talousarviossa talouspalveluihin perustettiin yksi uusi taloussuunnittelijan virka, jonka myötä toimialoilta kohdistuvaa taloushallinnon resurssia vahvistettiin keväällä. Taloussuunnittelijan viran perustamisen yhteydessä lakkautettiin hankintasuunnittelijan tehtävä. Uuden viran myötä hankintapäällikön tehtävät pystyttiin kohdentamaan pääsääntöisesti hankintoihin. Omistajaohjaus ja strategia siirtyivät vuoden 2022 alusta alkaen talous- ja henkilöstöpalveluiden toimialalle ja tähän liittyen talouspalveluihin siirrettiin kehittämissuunnittelijan tehtävä. Kehittämissuunnittelijan rekrytointi saatiin päätökseen kesäkuussa ja uusi kehittämissuunnittelija aloitti tehtävässään syyskuussa. Kehittämissuunnittelija toimii keskeisenä tukena kaupungin strategisen kokonaiskuvan ja strategiatyön ohjaamisessa, koordinoi ennakoarviointien toteutusta ja osallistuu eri prosessien, sisäisen sääntelyn sekä tiedolla johtamisen ja raportoinnin kehittämiseen.

Hyvinvointialueuudistuksen valmistelu sekä siitä aiheutuvat muutokset teettivät talouspalveluissa vuoden aikana lisätöitä hyvin moninaisesti. Selvityksiä tehtiin esimerkiksi siirtyvän omaisuuden sekä siirtyvien sopimusten osalta, lisäksi vaikutuksia ja muutoksia aiheutui mm. tilikarttaan, laskutuksiin sekä vuokrasopimuksiin liittyen. Näihin lisätöihin ei oltu erikseen mitoitettu lisähenkilöstöä. Hyvinvointialueuudistus oli nimenomaan henkilöstöuudistus. Henkilöstötietoja luovutettiin Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle vuoden 2022 aikana kolmella massasiirtolla, minkä lisäksi syyskuusta alkaen kaikista vuodenvaihteen yli menevistä henkilöstöpäätöksistä piti tehdä kaksinkertaiset kirjaukset. Tämä työllisti sosiaali- ja terveystalouden esimiesten lisäksi henkilöstöpalvelujen asiantuntijoita merkittävästi. Huolellinen pohjatyö oli kuitenkin edellytys Varhan toiminnan mahdollisimman sujuvalle alkamiselle tammikuussa 2023. Kaupunginvaltuusto teki henkilöstön liikkeenluovutus päätöksen Varhalle ja Kaarealle 4.10.2022. Liikkeenluovutuksella Varhan palvelukseen vuoden 2022 lopussa siirtyi 1.661 viranhaltijaa/työntekijää, joista 1.324 oli vakinaisessa ja 337 määräaikaisessa palvelussuhteessa.

Verkkokaupan käyttöä laajennettiin vuoden 2022 aikana siten, että kaupungin palveluja on voinut maksaa yhä enemmän verkkokaupan kautta. Viimeisimpänä uudistuksena verkkokauppaan siirrettiin markkinapaikkojen laskutus, jolloin asiakkaat pystyivät maksamaan varaamansa markkinapaikat verkkokaupan kautta ja myös vapaaksi jääneet paikat myytiin verkkokaupassa. Muutoksen myötä manuaalista laskutusta saatiin vähennettyä ja prosessia nopeutettua. Tavoitteena on, että vuonna 2023 kaikki markkinapaikat myydään verkkokaupan kautta. Kiinteistö- ja mittauspalvelut ottivat alkuvuodesta verkkokaupan maksulinkit käyttöön karttakopioiden maksamisessa.

Lakisääteinen talousraportointi muuttui vuoden 2021 alusta alkaen. Kunnat ja kuntayhtymät raportoivat taloustietonsa Valtiokonttorin Kuntatalouden tietopalveluun automatisoidusti. Automatisoidun raportoinnin sisältöä sekä aikatauluja velvoittaa ja ohjaa lainsäädäntökokonaisuus. Uuden lain (Laki kuntien taloustietojen toimittamisesta ja raportoinnista (HE 60/2019)) mukaan tiedot toimitetaan suoraan kirjanpidosta, määrätyllä tiedostomuodolla ja määrätyllä aikataululla. Tietojen toimitustavan muutoksen lisäksi raportointisykli tiheni ja raportointiin sisältyy uusia kokonaisuuksia. Uusi raportointi on myös huomattavasti aikaisempaa yksityiskohtaisempaa ja siitä aiheutuu raportoinnin hyväksynnän estävää kommentoitavaa. Kommentit liittyvät lukujen muutoksiin verrattaessa niitä edelliseen vuosineljänneksen ja vuoteen. Tämä on lisännyt huomattavasti raportointiin käytettävää työaikaa. Tilinpäätökseen 2021 liittyvät raportointikokonaisuudet lähetettiin ensimmäisen kerran keväällä 2022. Raportoitaviin tietoihin tulee vuosittain muutoksia, jotka aiheuttavat aina myös rakenteellisia muutoksia kirjanpitojärjestelmään. Raportit ovat julkisesti käytettävissä [tutkikuntia.fi](https://www.tutkikuntia.fi) palvelussa.

Kaupunki on vuodesta 2020 asti ollut mukana Valtiovarainministeriön rahoittamassa Digitaalisuutta -hankkeessa, jonka tarkoituksena on luoda ja parantaa edellytyksiä kunnan toimintaa, taloutta ja henkilöstöä koskevien tietojen digitalisointiin sekä niiden hyödyntämiseen tiedolla johtamisessa talouden näkökulmasta tuotteistamista edistämällä. Hanke päättyi 2022 syksyllä ja sen yhteydessä edistettiin mm. digitalisaatiota. Talouspalveluissa pilotoitiin

ensimmäistä kaupungin itse määrittelemää omaan käyttöön tulevaa automatisointiprosessia. Robotisointia pilotoitiin tukipalvelujen vyörytysprosessin sekä käyttäjätunnushallinnan osalta. Kokeilussa saatujen hyvien kokemusten perusteella robotisointi otettiin kesäkuussa pysyvästi käyttöön tukipalvelujen kustannusten kohdistamisessa. Robotti tekee tarkkuutta vaativaa ja ihmiselle raskasta tiliöintityötä väsymättä niin paljon kuin tarvetta on. Kun tukipalvelujen kustannusten kohdentamista ei tarvitse jatkossa tehdä manuaalisesti, säästy paljon aikaa muille vähemmän rutiininomaisille tehtäville. Myös virheiden mahdollisuus poistuu. Jatkossa tavoitteena on laajentaa robotiikan hyödyntämistä myös muihin rutiininomaisiin prosesseihin.

Vuoden 2021 aikana Salon kaupunki osallistui Valtiovarainministeriön järjestämään koulutukseen ostolaskujen datan avaamiseen liittyen. Koulutuksen aikana selvitettiin Salon kaupungin valmiuksia sekä mahdollisuuksia avata ostolaskudata kaupungin verkkosivuille Kuntaliiton antamien suositusten mukaisesti. Selvityksen lopputuloksena kävi ilmi, että silloiset järjestelmät eivät tuottaneet kaikkia Kuntaliiton suosituksen mukaisia tietoja automaattisesti, vaan tietojen käsittely julkaistavaan muotoon olisi vaatinut talouspalveluissa runsaasti manuaalista työtä ja sisältänyt riskin virheistä. Vuoden 2022 aikana talouspalvelut jatkoivat työtä ostolaskutietojen avaamisen edistämiseksi olemalla mm. yhteydessä kuntiin, joissa ostolaskudataa oli jo avattu. Joulukuun 2022 lopulla asiaan saatiin ratkaisu, jonka avulla ostolaskudatan avaaminen ilman manuaalista työtä mahdollistui. Talousjärjestelmiin luotiin valmisraportti, jonka avulla pystytään kokoamaan yhteen Kuntaliiton suosituksen mukaiset tiedot tietyn ajanjakson ostolaskudatasta. Salon kaupungin ostolaskutiedot avataan ensimmäisen kerran elo-syyskuussa 2023 ajalta 1.1.-30.6.2023 ja tästä lähtien vuosittain tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen.

Henkilöstöasioiden hoidossa vuosi 2022 oli monessa mielessä poikkeuksellinen hva-uudistuksen lisäksi. Vuosi 2022 oli kolmas koronavuosi. Koronasta johtuvia poikkeusjärjestelyjä jatkettiin edelleen sosiaali- ja terveyspalveluissa, mutta vuoden aikana korona muuttui osaksi arkea eri tavalla kuin aiempina vuosina. Etätyötä tehneet yksiköt siirtyivät hybridimalliin. Henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2022 oli aiempia vuosia merkittävästi suurempaa ja sairauspoissaolot lisääntyivät merkittävästi. Henkilöstön saatavuuteen tuli vuoden 2022 aikana uudenlaisia haasteita. Hoitoalan henkilökunnan saatavuus on heikentynyt jo usean vuoden ajan, mutta vuoden 2022 aikana saatavuusongelmat laajenivat moniin muihinkin tehtäviin. Vuosi 2022 oli myös työtaisteluvuosi. Kaikki nämä poikkeavat tilanteet haastavat henkilöstöpalvelut jatkuvasti tuottamaan uusia ohjeita ja kehittämään palveluja, jotka vastaavat akuutteihin tarpeisiin palvelualueilla.

Talous- ja henkilöstöpalveluissa asiakastyytyväisyyskyselyn tekeminen on jäänyt pysyväksi ratkaisuksi. Kesäkuussa toteutettiin asiakastyytyväisyyskyselyn yhteistyössä talous- ja henkilöstöpalveluiden kanssa kaupungin sisäisille asiakkaille. Kyselyn tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Hankintapoliittisen ohjelman 2020-2023 tavoitteet ovat toteutuneet olosuhteisiin nähden melko hyvin, mutta osan tavoitteiden aloitus on viivästynyt. Koronapandemian leimaamien vuosien 2020-2021 jälkeen alkoi vuosi 2022 odotettua poikkeuksellisemmin. Sota Ukrainassa aiheutti merkittäviä vaikutuksia myös julkisiin hankintoihin. Vaikutukset ovat kohdistuneet etenkin hankittavien tavaroiden ja palvelujen kustannuksiin, raaka-aineisiin ja saatavuuteen. Joihinkin kaupungin hankintoihin kohdistui keväällä hinnankorotuspaineita, joiden käsittelyssä hankintapalvelut avustivat kaupungin eri toimialoja. EU-neuvoston 8.4.2022 antaman päätöksen perusteella pakotteet ulottuivat koskemaan myös julkisia hankintoja ja niiden sopimuksia. Pakotteisiin liittyvä selvitystyö hankintojen osalta jatkui alkusyksyyn saakka. Hankintapalvelut on ollut mukana kartoittamassa hyvinvointialueelle siirtyviä ja jaettavia sopimuksia.

Salon kaupungissa on kilpailutettu ja valmisteltu vuonna 2022 edelleen paljon hankintoja, noin 93 kpl. Määrä vastaa normaalisti kahden kokonaisen vuoden kilpailutusten määrää. Hankintasuunnitelmat laadittiin alkuvuodesta ja niiden kehittämistä on käyty läpi. Palvelualueiden hankintayhdyshenkilöt ovat kokoontuneet säännöllisesti. Hankintavaltuuksia ja -rajoja päivitettiin vielä joulukuussa kaupunginhallituksen päätöksellä.

Talousarviossa vuodelle 2022 oli asetettu 1 miljoonan euron henkilöstömenojen säästötaavoite. Sitä tavoiteltiin kolmen eri keinon avulla: lomapalkkavelan pienentämisellä, palkkomiin vapaiden pitämällä ja lomarahen vaihtamisella vapaaksi. Hyvinvointialueen valmistelu ja sairauspoissaolojen raju lisääntyminen kuitenkin johtivat siihen, että tavoitetta ei saavutettu eikä em. syistä tavoitetta erityisesti vuoden aikana korostettu. Lomapalkkavelka

kasvoi vuoden 2021 summasta 294.432 eurolla, palkattomia vapaita pidettiin lähes 360.000 euron säästön verran ja lomarahen vaihtamisella vapaaksi saavutettiin lähes 225.000 euron menojen vähennys. Näiden yhteisvaikutus oli n. 290.000 euron henkilöstömenojen vähennys.

Painopistealueet ja keskeiset toimintamenojen ja tulojen perustelut

Talous- ja henkilöstöpalveluiden keskeisimmät painopistealueet vuodelle 2022 ovat:

- Omistajaohjaus ja strategia siirtyvät vuoden 2022 alusta alkaen talous- ja henkilöstöpalveluiden toimialalle, mikä edellyttää prosessin haltuunottoa ja kehittämistä
- Uuden valtuustokauden strategian päivittämisen loppuun saattaminen
- Sairauspoissaolojen vähentäminen työelämän laadun parantamisella, työhyvinvointitoiminnalla, esimiestyön tukemisella ja kannustamalla työntekijöitä terveellisiin elämäntapoihin
- Työkykyjohtamisen tehostaminen, millä on mahdollisuus vähentää työkyvyttömyyden aiheuttamia haittoja sekä työntekijän, työyksikön että organisaation tasolla
- Työelämän laadun systemaattisen seurannan laajentaminen henkilöstötuottavuuden laskentaan
- Työterveyspalvelujen vakiinnuttaminen ja uuden työterveyshuollon toimintasuunnitelman laatiminen uuden toimijan kanssa
- Esimiesten kouluttaminen
- Työntekijöiden yhdenvertainen kohtelu virka- ja työehtosopimusten määräysten ja kaupungin ohjeistusten noudattamisella
- Tiedolla johtamisen ja sen vastuiden määrittely sekä sen tavoitteiden asettaminen
- Raportoinnin kehittäminen hyödyntämällä olemassa olevia järjestelmiä
- Konservivalvonnan ja ohjauksen liittäminen osaksi toimintaprosesseja
- Kustannuslaskennan ja tuotteistuksen sekä toimintaa kuvaavien mittareiden edelleen kehittäminen palvelemaan tulokortteja ja johdon raportointia.
- Talousarvion, strategiaprosessin, henkilöstösuunnittelun ja raportoinnin saumattoman yhteistyön edistäminen ja prosessin kehittäminen
- Hankintapoliittisen ohjelman toteutuksen jatkaminen
- Hankintasuunnittelun kehittäminen
- Palvelualueiden hankintaosaamisen vahvistaminen
- Lakisääteinen huomattavasti laajentunut talousraportointi

Talous- ja henkilöstöpalveluiden budjetti koostuu pääasiassa noin 30 henkilötyövuoden henkilöstökuluista. Suurimmat erät ovat kuntien osuus verotuskustannuksiin sekä työterveyshuollon palvelut. Talous- ja henkilöstöpalvelut alittivat talousarvion ulkoisen toimintakatteen 0,4 miljoonaa euroa. Ulkoiset toimintakulut toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Talous- ja henkilöstöpalveluissa suurimmat riskit liittyvät henkilöstö- ja järjestelmäriskihin. Edelleen jatkuneet talousjohtajan sijaisjärjestelyt sekä muut alkuvuonna tapahtuneet henkilöstövaihdokset ja sijaisjärjestelyt vaikuttivat työntekijöiden jaksamiseen. Työtehtävien uudelleen järjestelemisellä ja toimivilla sijaisjärjestelyillä on pyritty parantamaan prosessien sujuvuutta ja työntekijöiden jaksamista. Vuoden 2023 alussa toimintansa aloittaneen hyvinvointialueen valmistelutyöt aiheuttivat talous- ja henkilöstöpalveluille lisätöitä, joihin ei erikseen mitoitettu lisähenkilöstöä. Syksyllä henkilöstöpalvelus tai täyttöluvan usean toimistosihteerin palkkaamiseen hva-tiedonsiirron varmistamiseksi, mutta lisähenkilökunnan palkkaamisesta luovuttiin, ja tarvittava lisätyö tehtiin työaikakorvauksin mahdollistamana oman henkilöstön voimin. Merkittävimmät riskit hankintojen osalta ovat olleet kilpailuttamatta jättäminen, hankintojen liian lyhyt valmistelu-aika ja suunnittelemattoisuus.

Sarastia 365 BI -raportointi ei ole edennyt odotetulla tavalla, minkä vuoksi Salon kaupungilla on osassa organisaatiota ollut käytössään edelleen Sarastia Oy:n Saaga raportointijärjestelmä.

Tuloslaskelma, ulkoinen

151 Talous ja henkilös- töpalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	957 900	3 450	961 350	1 342 476	-381 126	139,6	1 113 419
Myyntituotot	79 900	0	79 900	125 109	-45 209	156,6	95 244
Tuet ja avustukset	844 000	3 450	847 450	1 163 589	-316 139	137,3	983 421
Muut toimintatuotot	34 000	0	34 000	53 778	-19 778	158,2	34 754
Toimintakulut	-6 362 100	-19 140	-6 381 240	-6 372 618	-8 622	99,9	-5 214 089
Henkilöstökulut	-2 212 535	-19 140	-2 231 675	-2 212 799	-18 876	99,2	-1 979 774
Palkat ja palkkiot	-1 783 859	-15 850	-1 799 709	-1 808 605	8 896	100,5	-1 605 307
Henkilösivukulut	-428 676	-3 290	-431 966	-404 194	-27 772	93,6	-374 467
Eläkekulut	-361 221	-3 290	-364 511	-337 650	-26 861	92,6	-317 674
Muut henkilösivukulut	-67 455	0	-67 455	-66 544	-911	98,6	-56 794
Palvelujen ostot	-4 041 950	0	-4 041 950	-4 083 557	41 607	101	-3 189 519
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-17 812	0	-17 812	-9 879	-7 933	55,5	-10 400
Avustukset	0	0	0	0	0	0	-135
Muut toimintakulut	-89 803	0	-89 803	-66 384	-23 419	73,9	-34 261
Toimintakate	-5 404 200	-15 690	-5 419 890	-5 030 142	-389 748	92,8	-4 100 670
Vuosikate	-5 404 200	-15 690	-5 419 890	-5 030 142	-389 748	92,8	-4 100 670
Tilikauden tulos	-5 404 200	-15 690	-5 419 890	-5 030 142	-389 748	92,8	-4 100 670
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-5 404 200	-15 690	-5 419 890	-5 030 142	-389 748	92,8	-4 100 670

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Kaupungin työntekijöitä	3 500		3 500	3 587	3 577
Talous- ja rahoituspalvelujen hal- linto					
Kulut €	771 361		771 361	491 964	496 272
Pankkipalvelut kulut €	106 000		106 000	131 755	118 542
Vakinaista henkilöstöä	4		4	6	3
Tuotot €	12 223		12 223	18 922	15 541
Infotietona varhe- ja eläkemeno- perust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	31 973		35 653	38 981	42 861
Projektit ja hankkeet					
Määrä					
Kulut €	86 174		86 174	7 166	97 364
Tuotot €	74 000		74 000	2 312	64 079
Netto €	-12 174		-12 174	-4 854	-33 285
Henkilöstöä	1		1	1	1
Toimialojen keskitetyt talouspal- velut					
Kulut €	353 130		353 130	474 071	395 211
€/tunti	27,30		27,30	36,65	28,76
Vakinaista henkilöstöä	8		8	8	8,5
Tuotot €	11 789		11 789	21 490	11 376
Kunnallisverotus					
Kulut €	1 121 961		1 121 961	1 109 001	1 195 280
€/asukas	21,49		21,49	21,76	23,25
Taloushallinnon keskitetyt rahoi- tuspalvelut					
Kulut €	60 000		60 000	47 149	43 135
Tuotot €	34 000		34 000	41 659	35 008
Talous- ja vuosisuunnittelu					
Kulut €	184 493		184 493	135 700	71 315
€/tunti	57,06		57,06	41,97	44,10
Tuotot €				4 624	2 459
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Hankintapalvelut					
Kulut €	179 422		179 422	136 145	175 288
€/tunti	55,49		55,49	42,10	108,40
Tuotot €	2 838		2 838	10 706	5 852
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2,5

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Henkilöstöpalvelujen hallinto					
Kulut €	631 512	19 140	650 652	654 092	590 543
Eläkkeet kulut €	9 000		9 000	731	716
Vakinaista henkilöstöä	7		7	6,5	5,5
Tuotot €	9 642	3 450	13 092	23 722	5 364
Työsuojelu					
Kulut €	423 734		423 734	364 305	271 377
€/työntekijä	121,07		121,07	101,56	75,87
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	5
Tuotot €				4 070	2 273
Rekrytointiyksikkö					
Kulut €	187 445		187 445	259 039	209 562
€/työntekijä	53,56		53,56	72,22	58,59
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	2,5
Tuotot €	1 180		1 180	2 867	1 682
Luottamusmiehet (yhteistoiminta)					
Kulut €	225 660		225 660	248 330	234 760
€/työntekijä	64,47		64,47	69,23	65,63
Päälouottamusmiehiä, joista palkanmaksu henkilöstöpalve- luista	7 3,8		7 3,8	7 3,8	
Tuotot €	39 074		39 074	42 036	37 769
Työhyvinvoinnin edistäminen					
Kulut €	673 958		673 958	454 098	419 829
€/työntekijä	192,56		192,56	126,60	117,37
Tuotot €	3 154		3 154	7 491	7 248
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Yhteinen koulutus					
Kulut €	77 605		77 605	7 406	15 854
Koulutuskorvaus €	70 000		70 000	87 653	62 768
Koulutuskorvaus €/työntekijä	20,00		20,00	24,44	17,55
Työterveyspalvelut					
Kulut €	1 402 790		1 402 790	1 974 962	1 625 731
Netto €/työntekijä	201		201	245	210
Tuotot (Kelan työterveyshuollon kor- vaus) €	700 000		700 000	1 097 473	875 950
151 Henkilöstö- ja talouspalvelut yhteensä					
Tuotot €	957 900	3 450	961 350	1 365 026	1 127 369
Kulut €	6 494 245	19 140	6 513 385	6 495 915	5 960 779
Netto €	-5 536 345	-15 690	-5 552 035	-5 130 889	-4 833 410

2.7.5. Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen

13 Kaupunginhallitus	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 583 640	6 130	1 589 770	1 649 121	-59 351	103,7	2 540 905
Myyntituotot	198 271	0	198 271	238 182	-39 911	120,1	258 360
Tuet ja avustukset	881 212	6 130	887 342	1 218 660	-331 318	137,3	1 970 566
Muut toimintatuotot	504 157	0	504 157	192 279	311 878	38,1	311 978
Toimintakulut	-12 689 124	-349 409	-13 038 533	-14 375 534	1 337 001	110,3	-20 763 810
Henkilöstökulut	-4 653 588	-299 409	-4 952 997	-5 694 609	741 612	115,0	-8 729 911
Palkat ja palkkiot	-3 642 764	-247 236	-3 890 000	-4 553 616	663 616	117,1	-7 004 097
Henkilösivukulut	-1 010 824	-52 173	-1 062 997	-1 140 993	77 996	107,3	-1 725 813
Eläkekulut	-876 286	-43 587	-919 873	-973 222	53 349	105,8	-1 482 036
Muut henkilösivukulut	-134 538	-8 586	-143 124	-167 771	24 647	117,2	-243 777
Palvelujen ostot	-7 315 063	0	-7 315 063	-6 749 290	-565 773	92,3	-6 868 007
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-115 325	0	-115 325	-131 658	16 333	114,2	-272 743
Avustukset	-202 150	-50 000	-252 150	-1 039 410	787 260	412,2	-4 420 553
Muut toimintakulut	-402 998	0	-402 998	-760 567	357 569	188,7	-472 596
Toimintakate	-11 105 484	-343 279	-11 448 763	-12 726 412	1 277 649	111,2	-18 222 905
Verotulot	203 922 000	9 410 000	213 332 000	215 798 634	-2 466 634	101,2	206 826 209
Valtionosuudet	130 171 035	0	130 171 035	131 431 262	-1 260 227	101,0	123 390 052
Rahoitustuotot ja -kulut	1 270 616	0	1 270 616	3 483 600	-2 212 984	274,2	1 461 362
Korkotuotot	545 824	0	545 824	554 171	-8 347	101,5	623 839
Muut rahoitustuotot	1 826 989	0	1 826 989	3 846 447	-2 019 458	210,5	1 818 511
Korkokulut	-1 100 000	0	-1 100 000	-919 929	-180 071	83,6	-978 897
Muut rahoituskulut	-2 197	0	-2 197	2 910	-5 108	-132,5	-2 091

13 Kaupunginhallitus	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Vuosikate	324 258 167	9 066 721	333 324 888	337 987 084	-4 662 196	101,4	313 454 718
Tilikauden tulos	324 258 167	9 066 721	333 324 888	337 987 084	-4 662 196	101,4	313 454 718
Poistoeron muutos	461 672	0	461 672	461 672	0	100,0	461 672
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	324 719 839	9 066 721	333 786 560	338 448 756	-4 662 196	101,4	313 916 390

2.7.6. Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

13 Kaupunginhallitus	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	4 311 682	6 130	4 317 812	4 146 821	170 991	96,0	4 509 709
Myyntituotot	2 926 313	0	2 926 313	2 735 881	190 432	93,5	2 227 164
Tuet ja avustukset	881 212	6 130	887 342	1 218 660	-331 318	137,3	1 970 566
Muut toimintatuotot	504 157	0	504 157	192 279	311 878	38,1	311 978
Toimintakulut	-15 188 259	-349 409	-15 537 668	-16 681 652	1 143 984	107,4	-23 964 284
Henkilöstökulut	-4 653 588	-299 409	-4 952 997	-5 694 609	741 612	115,0	-8 729 911
Palkat ja palkkiot	-3 642 764	-247 236	-3 890 000	-4 553 616	663 616	117,1	-7 004 097
Henkilösivukulut	-1 010 824	-52 173	-1 062 997	-1 140 993	77 996	107,3	-1 725 813
Eläkekulut	-876 286	-43 587	-919 873	-973 222	53 349	105,8	-1 482 036
Muut henkilösivukulut	-134 538	-8 586	-143 124	-167 771	24 647	117,2	-243 777
Palvelujen ostot	-7 481 444	0	-7 481 444	-6 890 389	-591 055	92,1	-7 792 508
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-115 325	0	-115 325	-136 376	21 051	118,3	-282 284
Avustukset	-202 150	-50 000	-252 150	-1 039 410	787 260	412,2	-4 420 553
Muut toimintakulut	-2 735 752	0	-2 735 752	-2 920 868	185 116	106,8	-2 739 028
Toimintakate	-10 876 577	-343 279	-11 219 856	-12 534 831	1 314 975	111,7	-19 454 575
Verotulot	203 922 000	9 410 000	213 332 000	215 798 634	-2 466 634	101,2	206 826 209
Valtionosuudet	130 171 035	0	130 171 035	131 431 262	-1 260 227	101,0	123 390 052
Rahoitustuotot ja -kulut	1 270 616	0	1 270 616	3 483 600	-2 212 984	274,2	1 461 362
Korkotuotot	545 824	0	545 824	554 171	-8 347	101,5	623 839
Muut rahoitustuotot	1 826 989	0	1 826 989	3 846 447	-2 019 458	210,5	1 818 511
Korkokulut	-1 100 000	0	-1 100 000	-919 929	-180 071	83,6	-978 897
Muut rahoituskulut	-2 197	0	-2 197	2 910	-5 108	-132,5	-2 091
Vuosikate	324 487 074	9 066 721	333 553 795	338 178 665	-4 624 870	101,4	312 223 047
Tilikauden tulos	324 487 074	9 066 721	333 553 795	338 178 665	-4 624 870	101,4	312 223 047
Poistoeron muutos	461 672	0	461 672	461 672	0	100,0	461 672
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	324 948 746	9 066 721	334 015 467	338 640 337	-4 624 870	101,4	312 684 719

2.8. Sosiaali- ja terveystaloudet

2.8.1. Sosiaali- ja terveystalouden hallinto

Sosiaali- ja terveystalouden talousarvio alittui -2,3 miljoonaa euroa sitovuustasolla sosiaali- ja terveystaloutta toimintakate. Talousarvion toteumaan vaikutti toimintavuoden aikana merkittävästi covid-19 pandemian aiheuttamat toimintakulut sekä toisaalta myös valtion maksamat kustannuskorvaukset.

Toimintatuottoja toteutui noin 3 miljoonaa euroa talousarviovarausta enemmän. Vuoden 2022 talousarviossa arvioitiin covid-19 kustannuskorvaukset toteumaa alhaisemmaksi. Salon kaupungin sosiaali- ja terveystalouden covid-19 kustannuskorvaukset olivat vuoden 2022 osalta noin 4 miljoonaa euroa. Toteutuneiden maksutuottojen määrä oli noin 430.000 euroa ennakoitua vähemmän.

Toimintakuluja kertyi talousarviovuoden aikana edellisvuotta enemmän, toisaalta kasvu oli ennakoitua ja toteuma noudatti talousarvion raameja. Toimintakuluja kertyi noin 780.000 euroa talousarviovarausta enemmän. Sosiaali- ja terveystalouden toimintakulujen kasvu vuoden 2022 aikana oli noin 8,8 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat noin 3,6 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot noin 4,6 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

200 Sotehallinto	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	2 515 000	0	2 515 000	507 145	2 007 855	20,2	331 045
Myyntituotot	315 000	0	315 000	355 500	-40 500	112,9	331 045
Tuet ja avustukset	2 200 000	0	2 200 000	151 645	2 048 355	6,9	0
Toimintakulut	-305 573	133 145	-172 428	-367 887	195 459	213,4	-442 973
Henkilöstökulut	-228 703	133 145	-95 558	-311 130	215 572	325,6	-297 008
Palkat ja palkkiot	-191 431	109 922	-81 509	-261 328	179 819	320,6	-247 726
Henkilösivukulut	-37 272	23 223	-14 049	-49 801	35 752	354,5	-49 282
Eläkekulut	-31 014	19 144	-11 870	-41 430	29 560	349,0	-41 200
Muut henkilösivukulut	-6 258	4 079	-2 179	-8 371	6 192	384,2	-8 083
Palvelujen ostot	-42 670	0	-42 670	-37 356	-5 314	87,5	-120 949
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 200	0	-15 200	-2 411	-12 789	15,9	-1 809
Muut toimintakulut	-19 000	0	-19 000	-16 991	-2 009	89,4	-23 207
Toimintakate	2 209 427	133 145	2 342 572	139 257	2 203 315	5,9	-111 928
Vuosikate	2 209 427	133 145	2 342 572	139 257	2 203 315	5,9	-111 928
Tilikauden tulos	2 209 427	133 145	2 342 572	139 257	2 203 315	5,9	-111 928
Tilikauden ylijäämä (alij.)	2 209 427	133 145	2 342 572	139 257	2 203 315	5,9	-111 928

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2021	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Sosiaali- ja terveystaloutta					
Kokoukset	10	10	10	10	10
Kulut €	35 694		35 694	38 790	29 411
€/kokous	3 569		3 569	3 879	2 941
Toimialahallinto					
Kulut €	6 056	133 145	127 089	90 182	179 820
Vakinaista henkilöstöä					
Tuotot €	2 200 000		2 200 000	151 645	0
Kerhotilan ylläpito					
Kulut €	16 202		16 202	18 124	16 227
Edunvalvonta					
Asiakkaat				354	
Kulut €	270 352		270 352	243 140	241 597
€/asiakas				687	
Vakinaista henkilöstöä	4		4	4	
Tuotot €	315 000		315 000	355 500	331 045
Sote hallinto yhteensä					
Tuotot €	2 515 000	0	2 515 000	507 145	331 045
Kulut €	328 304	133 145	195 159	390 236	467 055
Netto €	2 186 696	-133 145	2 319 841	116 909	-136 010

2.8.2. Terveyspalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Terveyspalvelut on onnistunut tuottamaan kuntalaisille lainsäädännön edellyttämät, väestön tarpeen mukaiset, ennaltaehkäisevät ja korjaavat terveyspalvelut hoitotakuun asettamia määräaikoja noudattaen huolimatta palvelutuotantoa kuormittaneesta Covid-19 pandemiatilanteesta, laajasti ajallisesti vaikuttaneista hoitohenkilöstön työtaistelutoimista sekä henkilöstön saatavuusongelmista.

Covid-19 pandemiasta, hoitohenkilöstön työtaistelutoimista sekä henkilöstön saatavuuden ongelmista johtuen palveluiden tuottamisen henkilöstöä on jouduttu ajoittain kohdentamaan eri toimintayksiköiden välillä. Tämä on näkynyt odotusaikojen pidentymisenä varsinkin kiireettömiin palveluihin pääsyssä.

Odotusaikoja on pyritty tasaamaan eri toimintayksiköiden välillä. Valtakunnallisen hoitokuurajan läheystyössä on palveluita hankittu myös ulkopuolisilta palvelutuottajilta muun muassa suun terveydenhuollon osalta. Myös mm. terveyskeskussairaalassa sekä Perniön terveysasemalla on ollut tarve käyttää ulkopuolista vuokratyövoimaa. Ulkopuolisen vuokratyövoiman käytön periaatteet on sovittu terveyspalveluiden laajuisesti. Siirryttäessä hyvinvointialueelle on edelleen nähtävissä ulkopuolisen vuokratyövoiman käytön tarve.

Henkilöstön saatavuuden ongelmat ovat vaikuttaneet erityisesti terveyskeskussairaalan toimintaan. Covid-19 -potilaiden hoitojärjestelyt, henkilöstövaje sekä ympärivuorokautisten hoivapalveluiden tarvetta pienempi saatavuus ovat ruuhkauttaneet terveyskeskussairaalan toimintaa. Tästä syystä vuoden aikana on kertynyt poikkeuksellisen suuri määrä siirtoviivemaksuja. Haasteelliseen tilanteeseen toimenpiteenä toteutettiin syksyllä 2022 terveyskeskussairaalan osastojen uudelleen organisointi toiminnallisesti profiloituihin kokonaisuuksiin. Muutos on vaikuttanut osastojen henkilöstötilanteeseen positiivisesti loppuvuoden aikana. Osana Hyvinvointialueen organisoitumista Salon terveyskeskussairaala sekä kotisairaala siirtyvät hallinnollisesti osaksi Turun yliopistollista keskussairaalaan vuoden 2023 alusta.

Vuoden 2022 aikana terveysasemaverkko on säilynyt ennallaan ja palvelut on tuotettu lähipalveluina vuoden 2021 tasoisesti.

Henkilöstön osaamista on tuettu lakisäateistä täydennyskoulutusta toteuttamalla sekä sisäisesti järjestetyn että ulkopuolisen täydennyskoulutuksen osalta sekä lääkäreille että hoitajilla. Henkilöstön rekrytoinneissa on ollut merkittäviä haasteita koko vuoden 2022 ajan. Rekrytointia on pyritty tehostamaan rekrytointikampanjoilla itsenäisesti sekä yhteistyössä Tyks Salon sairaalan kanssa. Lisäksi työtehtäviä on järjestetty uudelleen mahdollisuuksien mukaan. Lääkäreiden rekrytoinnissa on käytetty ulkopuolista rekrytointipalvelua. Terveyspalvelut liittyi Hansel Oy:n DPS puitejärjestelyyn alkuvuodesta 2022 vuokrattavan henkilöstön joustavamman kilpailutuksen takaamiseksi. Henkilöstön saatavuus jatkuu haasteellisena vuoden 2023 alkaessa, joskin loppuvuodesta 2022 tilanne on ollut hieman ensimmäistä vuosipuoliskoa parempi.

Kuntalaisten kuulemista ja osallistamista palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä on pystytty edistämään rajallisesti. Terveyspalveluiden asiakaspalautteen kerääminen oli suositettua vuoden 2022 ensimmäisen vuosineljänneksen johtuen Covid-19 pandemiatilanteesta. Palautteen kerääminen on palautettu normaalikanaviin kesäkuusta 2022 alkaen. Saatua palautetta on pyritty hyödyntämään palveluiden jatkokehityksessä. Asiakasraadin uudelleen käynnistäminen toteutettiin loppuvuodesta 2022 ja kokemusasiiantuntijuuden käytönlaajennuksia suunnitellaan osana mielenterveyspalveluiden ryhmämuotoisia interventioita.

Terveyspalvelut on jatkanut ja ylläpitänyt yhteistyötä yleishyödyllisten yhdistysten ja potilasjärjestöjen kanssa. Yhdistykset ja järjestöt muodostavat kiinteän osan kuntalaisten palvelutuotannon tarjonnasta ja tässä nähdään edelleen kehittämispotentiaalia vuodelle 2023.

Salon kaupunki on ollut aktiivinen toimija SOTE-uudistuksen valmistelussa. Osallistuimme valmistelutyöhön sekä alueellisten kehityshankkeiden toteutuskumppanina että Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman teematyöryhmien valmistelun kautta. Hyvinvointialueen tietopyyntöihin on vastattu määräaikoihin mennessä. Hyvinvointialueen organisoiman tiedottamisen lisäksi Salon sote-palveluissa on julkaistu erillistä info-kirjettä sote-uudistuksen tapahtumien tiedotteena.

Salon sairaala 2023 -hanke on nimetty Salon kaupungin yhdeksi kärkihankkeeksi. Terveyspalvelut on osallistunut aktiivisesti hankkeen toiminnalliseen suunnitteluun vuoden 2022

aikana. Päähankkeen toteutuslupa on edennyt Hyvinvointialueen investointisuunnitelman osana ja toteutuksen käynnistymistä ennakoidaan alkuvuodelle 2023. Päähankkeen ulko-
puoliset rakennushankkeen Salon sairaalan valmisteluksi (sähkökeskus ja B0-rakennuksen
remontointi) toteutuivat aikataulussa vuoden 2022 aikana.

Tuloslaskelma, ulkoinen

201 Terveysthuollon palvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	6 892 903	0	6 892 903	10 562 707	-3 669 804	153,2	13 795 914
Myyntituotot	1 712 015	0	1 712 015	1 688 561	23 454	98,6	1 554 151
Maksutuotot	4 922 482	0	4 922 482	4 396 161	526 321	89,3	4 421 481
Tuet ja avustukset	21 291	0	21 291	4 167 371	-4 146 080	*****	7 552 666
Muut toimintatuotot	237 115	0	237 115	310 613	-73 498	131,0	267 616
Toimintakulut	-129 734 172	-57 060	-129 791 232	-130 212 973	421 741	100,3	-126 784 376
Henkilöstökulut	-34 291 983	-57 060	-34 349 043	-34 367 496	18 453	100,1	-32 965 279
Palkat ja palkkiot	-27 045 977	-47 260	-27 093 237	-27 187 091	93 854	100,3	-25 880 157
Henkilösivukulut	-7 246 006	-9 800	-7 255 806	-7 180 405	-75 401	99,0	-7 085 122
Eläkekulut	-6 211 829	-9 800	-6 221 629	-6 212 616	-9 013	99,9	-6 169 863
Muut henkilösivukulut	-1 034 177	0	-1 034 177	-967 789	-66 388	93,6	-915 258
Palvelujen ostot	-88 972 383	0	-88 972 383	-88 486 721	-485 662	99,5	-86 739 647
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 480 977	0	-4 480 977	-4 998 749	517 772	111,6	-4 656 058
Avustukset	-276 555	0	-276 555	-261 281	-15 274	94,5	-477 939
Muut toimintakulut	-1 712 274	0	-1 712 274	-2 098 727	386 453	122,6	-1 945 454
Toimintakate	-122 841 269	-57 060	-122 898 329	-119 650 267	-3 248 062	97,4	-112 988 462
Rahoitustuotot ja -kulut	-96	0	-96	-69	-27	71,8	-170
Muut rahoitustuotot	0	0	0	-20	20	*****	-40
Muut rahoituskulut	-96	0	-96	-49	-47	50,8	-130
Vuosikate	-122 841 365	-57 060	-122 898 425	-119 650 335	-3 248 090	97,4	-112 988 632
Poistot ja arvonalentumiset	-414 343	0	-414 343	-384 232	-30 111	92,7	-387 915
Suunnitelman muk. poistot	-414 343	0	-414 343	-384 232	-30 111	92,7	-387 915
Tilikauden tulos	-123 255 708	-57 060	-123 312 768	-120 034 567	-3 278 201	97,3	-113 376 548
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-123 255 708	-57 060	-123 312 768	-120 034 567	-3 278 201	97,3	-113 376 548

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Osaston hallinto					
Kulut €	551 080		551 080	747 685	831 761
Vakinaista henkilöstöä	7		7	7	7
Tuotot €	92 250		92 250	2 570 779	5 826 555
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €					
Kanttiinipalvelut					
Kulut €	202 676		202 676	212 661	198 729
Vakinaista henkilöstöä	3,5		4	3,5	3,5
Tuotot €	140 000		140 000	151 800	132 450
Keskityt palvelut, terveyden edistäminen					
Kulut €	1 617 069	17 830	1 634 899	1 814 391	1 620 514
Vakinaista henkilöstöä	6,5		7	6,5	6,5
Tuotot €	276 149		276 149	627 444	71 819
Hyvinvointipiste					
Asiakaskäynnit					
Kulut €	78 170		78 170	58 654	75 950
Terapia- ja asiantuntijapalvelut: Ravitsemusterapia					
Käynnit	600		600	590	586
Kulut €	122 007		122 007	130 546	124 512
Tuotot €	243		243	417	0
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Avohoito:					
Lääkärikäynnit	53 000		53 000	49 733	41 038
sisältäen röntgen, laboratorio ym. tutkimukset					
Kulut €	13 398 362	140	13 398 502	13 724 917	15 061 439
€/käynti	253		253	276	367
Tuotot €	1 251 923		1 251 923	1 509 410	2 963 874
Aikuisneuvontakäynnit	51 000		51 000	75 839	62 550
Kulut €	2 578 530		2 578 530	3 183 042	2 836 490
€/käynti	50,56		50,56	41,97	45,35
Tuotot €	7 254		7 254	28 549	10 264
Neuvolakäynnit	15 000		15 000	17 679	14 612
Kulut €	1 694 656		1 694 656	1 587 181	1 546 424
€/käynti	112,98		112,98	89,78	105,83
Tuotot €	70 025		70 025	63 244	55 170
Kouluterveydenhoidon käynnit	23 000		23 000	21 975	18 113
Kulut €	1 372 366		1 372 366	1 195 025	1 142 478
€/käynti	59,67		59,67	54,38	63,08
Tuotot €	62 100		62 100	12 150	7 423
Ennaltaehkäisevän lastensuojelun käynnit					
Kulut €	467 765		467 765	481 699	68 864
Avohoidon henkilökunta					
Lääkärit	36		36	36	36
Hoitajat	100		100	100	100
Muut	26		26	26	26
Päivystys ja kotisairaala:					
Päivystyskäynnit, ympärivuorokautiset	33 000		33 000	21 929	14 418
Kulut €	2 696 562		2 696 562	3 069 659	2 774 959
€/käynti	81,71		81,71	139,98	192,46
Vakinaista henkilöstöä	19,5		20	19,5	19,5
Tuotot €	796 396		796 396	1 015 064	728 748
Kotisairaalan hoitopäivät	3 000		3 000	3 720	3 033
Kulut €	1 005 411		1 005 411	1 168 983	873 722
€/hoitopäivä	335		335	314	288
Vakinaista henkilöstöä	6,5		7	6,5	6,5
Tuotot €	100 509		100 509	142 652	141 853
Kuntoutuspalvelut:					
Fysioterapiakuntoutuksen käynnit	24 000		24 000	10 779	10 378
Kulut €	1 751 658		1 751 658	1 526 520	1 637 479
€/käynti	72,99		72,99	141,62	157,78
Vakinaista henkilöstöä	30		30	30	30
Tuotot €	75 000		75 000	78 624	340 451
Puheterapiakäynnit	2 800		2 800	2 280	2 327
Kulut €	369 527		369 527	307 298	309 043
€/käynti	131,97		131,97	134,78	132,81
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	5
Tuotot €	1 700		1 700	3 410	1 881
Toimintaterapiakäynnit	2 400		2 400	951	933
Kulut €	274 782		274 782	260 669	251 406
€/käynti	114,49		114,49	274,10	269,46
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Tuotot €	4 071		4 071	6 625	3 309
Fysiatriakäynnit	1 400		1 400	522	501
Kulut €	331 540		331 540	343 714	337 946
€/käynti	237		237	658	675
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Tuotot €	53 380		53 380	23 751	29 992
Jalkaterapiakäynnit	1 100		1 100	864	856
Kulut €	69 247		69 247	69 298	62 903
€/käynti	63		63	80	73
Tuotot €	10 235		10 235	10 004	9 443
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Kuntoutuspalvelujen sos.työn käynnit	300		300	252	300
Kulut €	75 916		75 916	70 032	68 864
€/käynti	253		253	278	230
Suunterveydenhuollon palvelut:					
Hammaslääkäri- ja hoitajakäynnit	42 000		42 000	42 024	40 453
Kulut €	5 346 256	20 840	5 367 096	5 646 607	5 595 860
€/käynti	127		128	134	138
Vakinaista henkilöstöä	65		65	65	65
Tuotot €	2 183 800		2 183 800	2 103 760	2 040 563

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Suuhygienistikäynnit	12 700		12 700	12 876	13 783
Kulut €	707 509		707 509	797 150	735 671
€/käynti	55,71		55,71	61,91	53,38
Vakinaista henkilöstöä	11		11	11	11
Työterveyshuolto					
Työterveyshuollon käynnit	0		0		
Kulut €	0		0	0	675 239
€/käynti					
Vakinaista henkilöstöä	0		0	0	
Tuotot €	0		0	0	634 055
Terveyskeskussairaala					
Terveyskeskussairaalan hoitopäivät	32 500		32 500	29 547	30 886
Kulut €	12 191 333		12 191 333	12 626 274	11 701 141
€/hoitopäivä	375		375	427	379
Vakinaista henkilöstöä	128		128	128	128
Tuotot €	1 109 341		1 109 341	1 588 985	1 046 083
Erikoissairaanhoidon ostopalvelu					
TYKS					
Hoitopäivät			0	23 556	24 961
Hoitojaksot			0	5 480	6 599
Poliklinikkakäynnit			0	101 989	95 013
Kulut €	63 073 499		63 073 499	62 262 174	55 917 014
Salon aluesairaala					
Eläkemenoperusteinen eläkevakuutusmaksu €	0		0	530 029	552 146
Psykiatria					
Hoitopäivät	8 000		8 000	7 756	8 049
Hoitojaksot	350		350	356	380
Poliklinikkakäynnit	32 000		32 000	29 267	27 064
Kulut €	8 000 000		8 000 000	7 136 055	7 848 961
Muut yksiköt					
Kulut €					
Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos	1 900 000		1 900 000	2 164 167	2 102 900
Valmiuden ylläpitomaksu					
Kalliin hoidon tasaus ja erit.velv. maksu €	2 500 000		2 500 000	1 948 068	5 187 362
Päihdetyön palvelut:					
Päihdehuolto ostopalveluna					
Avopalvelujen kulut €	1 579 979		1 579 979	1 363 009	1 272 205
Laitospalvelujen Kulut €	1 382 729		1 382 729	1 299 472	1 019 192
Asumispalvelujen Kulut €	557 663		557 663	737 000	780 182
Kulut yhteensä €	3 520 371		3 520 371	3 399 481	3 071 578
Tuotot €	301 776		301 776	188 847	0
Korvaushoidon hoitokäynnit	9 500		9 500	6 996	8 817
Kulut €	950 393		950 393	827 449	790 201
€/hoitokäynti	100,04		100,04	118,27	89,62
Mielenterveystyön palvelut:					
Mielenterveystyön aikuispalvelut	7 000		7 000	8 450	8 347
Kulut €	1 423 133		1 423 133	1 502 615	1 342 078
€/käynti	203,30		203,30	177,82	160,79
Tuotot €	3 250		3 250	834	
Vakinaista henkilöstöä	14		14	14	14
Palveluasuminen					
Hoitopäivät	10 500		10 500	8 784	8 760
Kulut €	1 052 553	18 250	1 070 803	1 206 746	1 088 783
€/hoitopäivä	100,24		101,98	137,38	124,29
Vakinaista henkilöstöä	13		13	13	13
Palveluasuminen ostopalveluna					
Hoitopäivät	5 600		5 600	5 880	5 800
Kulut €	954 310		954 310	823 158	889 992
€/hoitopäivä	170		170	140	153
Palveluasumisen tuotot yhteensä €	334 751		334 751	424 982	415 051
Päivätoiminnan toimintapäivät	6 500		6 500	5 028	4 511
Kulut €	141 621		141 621	219 876	161 386
€/toimintapäivä/kävijä	21,79		21,79	43,73	35,78
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Tuotot €	10 000		10 000	6 897	8 268
Työtoiminnan toimintapäivät	3 800		3 800	4 260	4 425
Kulut €	501 647		501 647	341 068	376 568
€/toimintapäivä/asiakas	132,01		132,01	80,06	85,10
Vakinaista henkilöstöä	4		4	4	4
Tuotot €	12 000		12 000	14 721	12 403

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Terveyspalvelut yhteensä					
Tuotot €	6 892 903	0	6 892 903	10 572 115	14 470 212
Kulut €	130 919 949	57 060	130 977 009	131 382 891	127 860 354
Netto €	-124 027 046	-57 060	-124 084 106	-120 810 776	-113 375 096
Tilastotiedot					
Avohoitokäynnit	Lukumäärä			169 388	241 719
Päivystyskäynnit	Lukumäärä			21 929	22 022
Kuntoutus	Lukumäärä			15 322	15 395
Kotisairaala asiakkaita	Asiakas			828	659
hoitopäivä	Lukumäärä			4 042	3 033
Terveyskeskussairaala vuodepaikkoja	Lukumäärä			105/83	105/85
asiakkaita	Asiakas			1 083	1 189
hoitopäiviä	Lukumäärä			29 547	30 886
Suun terveydenhuollon asiakaskäynnit	Lukumäärä			51 692	54 236
Korvaushoito asiakaskäynnit	Lukumäärä			5 543	6 299
korvaushoitoasiakkaat 31.12.	Asiakas			84	77
Ehkäisevä päihdetyö järjestetyt tilaisuudet	Tilaisuus			3	3

2.8.3. Vanhuspalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuodelle 2022 asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti. Vanhuspalveluiden talousarvion toimintakate oli 96,9 prosenttia. Toimintakulut toteutuivat 97,7 prosenttia ja toimintatuotot 101 prosenttia.

Palvelurakennetta on Salossa tietoisesti muutettu kotona asumisen suuntaan. Vuonna 2008 Salossa (nykymuotoinen) kotona asui 89,4 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä, vuonna 2021 vastaava luku oli 93,1 prosenttia. Viimeisimmän Sotkanet-tietokannan mukaan Salossa ympärivuorokautisen hoidon kattavuus on 6,9 prosenttia, josta tehostetussa palveluasumisessa on 4,0 prosenttia. Varsinais-Suomessa vastaava luku ovat 7,6 prosenttia, josta tehostettua palveluasumista 6,8 prosenttia. Riskeistä haaste henkilöstön saatavuudesta toteutui.

Kotona asumisen tukeminen

Palveluohjaus koti-, omais- ja ympärivuorokautisen hoidon sekä rintamanveteraani- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden osalta tapahtuu keskitetysti koko kaupungin alueella. Palveluohjauksen tarkoituksena on asiakkaan toimintakyvyn vahvistaminen ja hänen itsenäisen elämänsä tukeminen siten että, palvelut ja henkilökohtainen tuki koordinoidaan toimivaksi kokonaisuudeksi. Asiantuntija-apuna vanhuspalveluissa toimii muistikoordinaattori. Kuntouttava arviointijakso (ARVI) oli vanhuspalveluiden palveluohjauksen, kotihoidon ja kotikuntoutuksen yhteinen kehittämiskohde vuonna 2021. Kehittämistä jatkettiin vuoden 2022 aikana. Asiakas ohjautuu ARVI-jaksolle palveluohjaajan kautta ensisijaisesti Kotiutustiimiin. Jaksolla kaikki asiakkaan luona käyvät kotihoidon sekä kotikuntoutuksen työntekijät edistävät asiakkaan toimintakykyä ja mahdollisimman itsenäistä kotona pärjäämistä. Jakson päätyttyä palveluohjaaja tekee käynnin asiakkaan luo, jolloin määritellään mahdollinen palveluntarve RAI-toimintakykymittaria hyödyntäen.

Ikäkeskustoiminta muuttui toimintavuoden aikana. Ikäkeskustoimintaa on ollut sekä Halikon Majakassa että Perniön Reimarissa. Reimari on ollut koronan takia suljettuna vuodesta 2020, koska Reimari sijaitsee ympärivuorokautisen hoidon yksikön kanssa samassa rakennuksessa. Koska vallitseva tilanne oli hyvin epävarma fyysisten kokoontumisten suhteen, suljettiin Ikäkeskus Reimari kokonaan talousarvion päätöksenteon yhteydessä vuoden 2022 alusta. Syksyllä Ikäkeskustoiminta jalkautui Kiikalaan, Suomusjärvelle ja Perniöön. Ikäkeskustoiminta jää kaupungille, eikä siirry Varhalle, joten ikäkeskustoiminta tulee varmasti olemaan kehittämiskohteena ja muutoksessa jatkossakin.

Kotihoidon asiakas- ja käyntien määrä pysyi edellisvuoden tasolla. Varahenkilöstöä oli kiinnitettynä satunnaisesti pitkiin sijaisuuksiin, erityisesti kesällä koska sijaisia ei saatu riittävästi vuosilomiin. Kotihoidon palveluseteliä tuotti edelleen vain yksi palveluntuottaja ja palveluseteliä käytti vain muutama keskusta-alueen asiakas, joten palvelusetelistä ei saatu merkittävää helpotusta kotihoidon resursseihin. Teknologinen kehitys ei edennyt kotihoi-

dossa vuoden 2022 aikana johtuen taloudellisista resursseista. Kotihoidon henkilöstön tekemien turva-auttajakäyntien määrä kasvoi kotihoidossa noin 29 prosenttia edellisvuoteen verrattuna (vuonna 2021 827 käyntiä ja vuonna 2022 1.162 käyntiä)

Tulevaisuuden asumis- ja palveluratkaisujen kehittäminen

Ympäri vuorokautisen hoidon paikkamäärä on jonotilanne ja odotusajat huomioon ottaen ollut tähän saakka palvelualueen näkökulmasta riittävä, vaikka ajoittaista ruuhkautumista olikin. Palvelutarve sekä ympärivuorokautiseen hoitoon että kevyempiin asumis- ja palveluratkaisuihin tulee kuitenkin tulevaisuudessa merkittävästi lisääntymään ikääntyneiden määrän kasvaessa. Vuosien 2023–2025 aikana tarvitaan arviolta 20 palveluasumisen paikkaa/vuosi. Suurin haaste on henkilöstön saatavuus suhteessa palvelutarpeen lisääntymiseen.

Loppuvuodesta 2022 tapahtui muutoksia ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä. Vuorelan yksikkö lakkautettiin marraskuussa, koska Attendo Oy irtisanoi vuokrasopimuksen. Campuskoti Merihelmi vastaavasti aukaisi ovensa marraskuussa.

Vanhuspalveluiden ympärivuorokautisen hoidon paikat jakaantuvat seuraavasti 31.12.2022: Kaupungin tehostetun palveluasumisen yksiköissä, joita on kuusi, on yhteensä 176 paikkaa. Laitoshoidtoa on neljässä yksikössä yhteensä 229 paikkaa. Osa paikoista on ollut tyhjinä joko käynnistymisen takia tai henkilöstön heikon saatavuuden takia. Lisäksi on ostettu tehostetun palveluasumisen paikkoja. Ostopalveluiden osuus on viime vuosina kasvanut ollen 31.12.2022 yhteensä 172.

Ympäri vuorokautisen hoidon lakisääteinen vähimmäismitoitus nousi 1.1.2022 0,6 työntekijään asiakasta kohden. Tätä varten ympärivuorokautisessa hoidossa aloitettiin lähihoitajien oppisopimusryhmä syksyllä 2022, johon saatiin 14 opiskelijaa. Opiskelijat aloittivat opintonsa eri yksiköissä siten, että vaadittu mitoitus täyttyi 1.1.2022 alkaen kaikissa yksiköissä.

Henkilöstön saatavuus on edelleen kriittinen. Henkilöstön rekrytoimiseen sekä työvuorojen järjestämiseen menee huomattavasti lähiesihenkilöiden työaika. Tartuntatautilain määräaikainen muutos vaikutti muutamien työntekijöiden osalta siihen, että he eivät voineet työskennellä vanhushuoneissa. Erityisen vaikeana työntekijätilanne näyttäytyi edelleen Hintan hoivakodissa, jossa jouduttiin pitkin vuotta vähentämään asiakaspaikkoja. Vuoden lopussa asiakaspaikkoja on ollut täyttämättä 37. Rekrytointi sekä vakituisiin että määräaikaisiin tehtäviin on ollut käynnissä koko ajan ja silti myös vakituisia tehtäviä on täyttämättä, koska hakijoita ei ole ollut. Erityisesti kesäaikana jouduttiin käyttämään paljon kouluttamatonta henkilökuntaa. Pysyvää henkilöstöväjettä on jouduttu paikkaamaan varahenkilöstön avulla.

Ympäri vuorokautisen hoidon varahenkilöstössä on ollut täyttämättömiä työsuhteita, koska niihin ei ole ollut hakijoita. Joulukuussa 2022 varahenkilöstössä työskenteli 25 työntekijää ja täyttämättömiä työsuhteita oli 18. Ympäri vuorokautisen hoidon varahenkilöstöä jouduttiin jakamaan maantieteellisesti alueisiin koska työntekijöitä ei onnistuttu rekrytoimaan koko Salon alueelle. Varahenkilöstöstä suurin osa työskentelee keskustan alueen yksiköissä. Kotihoidossa varahenkilöstössä on ollut kaikki työsuhteet täytettyinä.

Lääkkeiden koneellinen annosjakelu otettiin käyttöön palvelusetelillä tehostetussa palveluasumisessa ja kotihoidossa. Vuoden lopussa lähes kaikki asiakkaat, joille lääkkeiden koneellinen annosjakelu soveltui, olivat palvelun piirissä. Toimintatapa on vapauttanut hoitohenkilökunnan työaika muuhun asiakastyöhön sekä parantanut lääkitysturvallisuutta.

Ympäri vuorokautisessa hoidossa jatkui ihmislähtöinen valmentaja valmennus, jossa tavoitteena on ihmislähtöisten kulttuurin ja toimintatapojen omaksuminen kaikissa yksiköissä. Myös kotihoidossa oli laajasti koulutusta kotikuntoutukseen ja omahoitajuuteen. Yhteisenä koulutuksena vanhushuoneiden henkilöstölle järjestettiin hoidon tarpeen arviointikoulutusta, asiakkaan rajoittamiseen liittyvää juridiikan koulutusta, laatutyön koulutusta, lääketoimintasuunnitelmien laatimiseen liittyvää koulutusta, mielenterveyden ensiapukoulutusta, työturvallisuuskorttikoulutusta ja RAI-arviointijärjestelmän koulutusta.

Riskit ja epävarmuustekijät

- Henkilökunnan saatavuus ja työntekijöiden jaksaminen henkilökunnan huonon saatavuuden, toimitilojen sijainnin ja toiminnallisuuden sekä kasvavan työmäärän johdosta: Tämä riski toteutui sekä kotihoidossa että ympärivuorokautisessa hoidossa ja vaikeutti toimintaa koko vuoden ajan.

- Taloudellinen tilanne ja vanhuspalveluihin suunnatut resurssit suhteessa kasvavaan palvelutarpeeseen. Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannuksissa vuonna 2021 vanhuspalveluiden kustannukset Salossa olivat vertailukaupunkien toiseksi pienimmät, joten kustannuksista ei ole mahdollista leikata.
- Toiminnan kehittämiseen ja hyvinvointialueen vaatimaan suunnittelutyöhön ei ole riittävästi resursseja: Kehittämistä ja osallistumista suunnittelutyöhön tehtiin resurssien puitteissa.
- Palvelurakenne ei ole optimaalinen johtuen ympärivuorokautisen hoivan käytössä olevasta rakennuskannasta. Rakennuskannan uudistamiseen ei ole riittävästi resursseja tai yhteistä näkemystä. Lakiluonnokseen hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystoimintapalveluista on kirjattu, että vuoden 2027 jälkeen ei ole enää selvaista palvelumuotoa kuin pitkäaikainen sosiaalihuollon laitoshoido (vanhainkotihoito) vaan ympärivuorokautinen hoito on järjestettävä tehostettuna palveluasumisena: Toimintavuoden aikana uusia tilaratkaisuja saatiin merkittävästi eteenpäin.

Tuloslaskelma, ulkoinen

220 Vanhuspalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	10 189 369	22 760	10 212 129	10 376 279	-164 150	101,6	9 869 724
Myyntituotot	1 214 883	0	1 214 883	929 400	285 483	76,5	480 012
Maksutuotot	8 410 198	0	8 410 198	8 830 066	-419 868	105,0	8 809 372
Tuet ja avustukset	14 298	22 760	37 058	77 926	-40 868	210,3	29 542
Muut toimintatuotot	549 990	0	549 990	538 886	11 104	98,0	550 797
Toimintakulut	-48 635 231	-98 230	-48 733 461	-47 914 809	-818 652	98,3	-43 610 744
Henkilöstökulut	-31 905 245	-98 230	-32 003 475	-31 214 499	-788 976	97,5	-29 861 528
Palkat ja palkkiot	-25 700 699	-81 340	-25 782 039	-25 165 636	-616 403	97,6	-23 943 829
Henkilösivukulut	-6 204 546	-16 890	-6 221 436	-6 048 864	-172 572	97,2	-5 917 699
Eläkekulut	-5 227 367	-16 890	-5 244 257	-5 143 167	-101 090	98,1	-5 067 060
Muut henkilösivukulut	-977 179	0	-977 179	-905 696	-71 483	92,7	-850 640
Palvelujen ostot	-11 740 578	0	-11 740 578	-11 564 606	-175 972	98,5	-8 931 346
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 444 208	0	-1 444 208	-1 417 195	-27 013	98,1	-1 405 979
Avustukset	-2 769 550	0	-2 769 550	-2 911 154	141 604	105,1	-2 693 903
Muut toimintakulut	-775 650	0	-775 650	-807 355	31 705	104,1	-717 988
Toimintakate	-38 445 862	-75 470	-38 521 332	-37 538 530	-982 802	97,4	-33 741 021
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-51	51	*****	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0,0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	-51	51	*****	0
Vuosikate	-38 445 862	-75 470	-38 521 332	-37 538 582	-982 750	97,4	-33 741 021
Poistot ja arvonalentumiset	-13 610	0	-13 610	-1 697	-11 913	12,5	-4 205
Suunnitelman muk. poistot	-13 610	0	-13 610	-1 697	-11 913	12,5	-4 205
Tilikauden tulos	-38 459 472	-75 470	-38 534 942	-37 540 278	-994 664	97,4	-33 745 226
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-38 459 472	-75 470	-38 534 942	-37 540 278	-994 664	97,4	-33 745 226

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Osaston hallinto					
Kulut €	450 825		450 825	384 953	409 819
Varhaiseläkemenoperusteinen määräraha, käyttö palveluilla					
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Tuotot €	260		260	0	0
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €					
Vanhusneuvosto					
Kulut €			0	0	

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Ikäkeskustoiminta					
Kulut €	127 169	12 040	139 209	95 929	116 723
Kävijöitä				2 615	2 302
Tuotot €	7 332		7 332	3 831	0
Projektit					
Kulut €	0		0	899	
Tuotot €	0		0	26 622	
Myönnetyt toimintatuet ja avustukset					
Kulut €	1 004 987		1 004 987	651 980	565 239
Saadut avustukset					
Sotilasvammalain mukainen korvaus valtiolta					
Tuotot €	954 422		954 422	475 026	164 239
Palvelunohjaus ja muistitoiminta (aikaisemmin neuvontapalvelut)					
Asiakkaat	1 500		1 500	1 346	1 233
Kulut €	613 684		613 684	774 999	639 895
€/asiakas	409,12		409,12	575,78	518,97
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Kuntoutus					
Käynnit	6 500		6 500	5 180	6 097
Kulut €	674 211		674 211	608 642	573 839
€/käynti	103,72		103,72	117,50	94,12
Vakinaista henkilöstöä	13		13	13	13
Tuotot €	18 000		18 000	16 169	22 289
Omaishoidontuki					
Asiakkaat	465		465	427	513
Omaishoidontuki	2 116 550		2 116 550	2 239 473	2 083 563
Tuen myöntämisen muut kulut	247 954		247 954	349 075	462 720
Kulut yhteensä €	2 364 504		2 364 504	2 588 548	2 546 283
Vakinaista henkilöstöä	3,0		3	3	3
€/asiakas	5 085		5 085	6 062	4 964
Tuotot €	282		282	0	0
Kotihoito ja tukipalvelut					
Omana palveluna					
Käynnit	440 000		440 000	424 769	428 875
Kulut €	13 935 884		13 935 884	12 928 402	13 324 767
€/käynti	31,67		31,67	30,44	31,07
Tunnit	145 000		145 000	136 123	143 476
€/h (asiakkaan luona käytetty, sisältäen hoitotarvikkeet)	92,10		96,11	94,98	92,87
Säännöllisen kotihoidon asiakkaat	1 400		1 400	1 142	1 304
Tukipalvelu asiakkaat	400		400	378	566
Tilapäisen kotihoidon asiakkaat	750		750	827	781
Vakinaista henkilöstöä	223		223	220	220
Tuotot €	2 466 642		2 466 642	2 452 393	2 734 542
Ostopalveluna hankitut tukipalvelut					
Asiakkaat	750		750	802	757
Kulut €	966 664		966 664	747 349	222 803
Tuotot €	0		0	0	0
Vanhusten päivätoiminta ostopalveluna					
Toimintapäivät	2 000		2 000	1 562	2 653
Kulut €	284 465		284 465	194 814	224 178
€/toimintapäivä	142		142	125	84
Tuotot €	44 500		44 500	39 875	51 335
Palveluasuminen					
Käynnit	43 000		43 000	23 807	32 871
Kulut €	883 140	12 920	896 060	789 014	583 477
€/käynti	20,54		20,84	33,14	17,75
Vakinaista henkilöstöä	8		8	8	8
Tuotot €	160 000		160 000	174 823	168 038
Tehostettu palveluasuminen					
Hoitopäivät	60 000		60 000	59 526	60 309
Kulut €	10 301 857	25 990	10 327 847	10 768 664	9 475 249
€/hoitopäivä	172		172	181	157
Vakinaista henkilöstöä	133		133	133	124
Tehostettu palveluasuminen ostopalveluna					
Hoitopäivät	40 000		40 000	53 938	42 747
Kulut €	5 785 170		5 785 170	7 909 000	5 126 539
€/hoitopäivä	145		176	159	141

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Palvelusetelillä					
Kulut €	1 253 175		1 253 175	664 265	921 502
Palveluasumisen tuotot yhteensä €	3 541 149	2 230	3 543 379	4 426 851	3 594 211
Hoivakotihoito					
Hoitopäivät	79 000		79 000	70 754	79 313
Kulut €	14 625 094	47 280	14 672 374	13 096 054	13 255 122
€/hoitopäivä	185		186	185	167
Vakinaista henkilöstöä	183		183	164	172
Tuotot €	3 116 782	20 530	3 137 312	2 830 100	3 079 314
Vanhuspalvelut yhteensä					
Tuotot €	10 309 369	22 760	10 332 129	10 445 690	9 813 968
Kulut €	53 270 829	98 230	53 369 059	52 203 512	47 985 435
Netto €	-42 961 460	-75 470	-43 036 930	-41 757 822	-38 171 467
Tilastotiedot					
65 vuotta täyttäneiden lukumäärä 31.12.	Lukumäärä			ei vielä tietoa	14 633
Vanhainkodit	Lukumäärä			4	4
paikkamäärä	Lukumäärä			229	229
vanhaiskodeissa hoidossa olleita 31.12.	Lukumäärä			188	210
Tehostettu palveluasuminen					
tehostetun palveluasumisen asiakkaita 31.12.	Lukumäärä			328	296
Palveluasuminen					
palveluasumisasiakkaita 31.12.	Lukumäärä			356	328
Kodinhoito					
kodinhoitoapua saaneiden vanhusko- titalouksien määrä	Lukumäärä			843	958
kotihoidon käynnit	Käyntikerta			424 769	428 875
Omaishoidontukipäätökset (maksatuksessa 31.12.)	Lukumäärä			354	340

2.8.4. Sosiaalipalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Talousarviossa tulot kasvoivat ennakoitua enemmän, joten vuoden tulos pysyi raamissa (toimintakate 99 %), vaikka toimintakulut kasvoivat arvioidusta lähes miljoonan. Palkkakulujen noin puolen miljoonan ylitys johtuu omaishoidontuen sekä sijais- ja tukiperheiden KuEL-maksuista, joita ei voida talousarviossa varata palkkoihin. Palvelujen ostot olivat ennakoitua suuremmat ja kustannusten nousu kohdistui pääosin kehitysvammahuollon asumisen ostopalveluihin.

Koko palvelualueen painopistealueina olivat prosessien sujuvuuden varmistaminen sekä asiakkaiden että henkilöstön kannalta, hyvä johtaminen ja osaava henkilöstö. Sosiaalityön palvelujen QWL-tulokset olivat hieman yli koko kaupungin tasosta. Palvelualueen keskeisinä tavoitteina olivat valmistautuminen hyvinvointialueen aloittamiseen ja osallistuminen Varsinais-Suomen sotehankkeiden kehittämistyön eri hankekokonaisuuksiin. Kehittämistyöhön osallistuttiin hankkeiden kautta ja valmistelun työryhmiin osallistuen. Sosiaalipalveluiden vakituisista työntekijöistä neljä henkilöä oli Tulevaisuuden sotekeskuksen eri hankeosioissa vuoden aikana.

Tavoitteena oli myös palvelujen kehittäminen vastaamaan muuttuvia lainsäädännön vaatimuksia (mm. lastensuojelun sosiaalityöntekijämitoitus) ja lisääntyvää palveluntarvetta (palveluiden tehostaminen, mahdollisten synergiaetujen etsiminen, välttämätön resursointi). Resursseja saatiin lisää lastensuojelun avohuoltoon, mutta ongelmana oli virkojen saaminen täytetyksi. Perheteimin osalta sosiaalityöntekijän virka jouduttiin hakijoiden puutteessa muuttamaan määräaikaikaisesti sosiaaliohjaajan viraksi. Lisäksi Salon kaupungilla tehtiin keväällä 2022 suunnitelmallisen lastensuojeluun määräaikaaisia palkkakannustinratkaisuja, mutta niidenkään avulla ei saatu tilannetta täysin ratkaistuksi. Vaikuttamisvaihtoehtojen loputtua loppukevästä jouduttiin tekemään aluehallintovirastolle asiasta epäkohtailmoitus lakisääteisten henkilöstömitoitusten osalta. Rekrytoinnissa jouduttiin käyttämään vuoden mittaan myös useita, yksityiseltä yritykseltä hankittuja suorarekrytoituja sosiaalityöntekijöitä paikkaamaan vajetta.

Kehitysvammahuollon asumispalveluiden uudistaminen palveluntarvetta vastaavaksi ja yhteistyössä vanhushuollon kanssa ei toteutunut, koska Ara:n päätöstä senioritalosta ei

tullut vuoden aikana, eikä olisi hyväksynyt kehitysvammahuoltoa ja vanhuspalveluita samalle tontille. Myös sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän varautuminen Kanta II -vaiheeseen jäi toteutumatta, koska siihen varattu määräraha poistettiin talousarvioista.

Sosiaalityön perustehtävää tukevia yhdistyksiä tuettiin aiempien vuosien tapaan. Avustusta maksettiin Salon Syty ry:lle, Salon seudun työttömien yhdistykselle ja Varsinais-Suomen Mannerheimin lastensuojeluliitolle (tuki MLL:n Salon seudun yhdistykselle ja tukihenkilötoimintaan).

Maakunnallisina palveluina toimintaansa jatkoivat Turun kaupungin hallinnoimat perheoikeudellinen yksikkö ja virka-ajan ulkopuolisella toiminut sosiaalipäivystys. Vuoden aikana oli tarkoitus siirtää virka-aikainen sosiaalipäivystys maakunnalliseen yksikköön, mutta se ei toteutunut.

Aikuisten palveluissa asiakasmäärät kasvoivat tasaisesti johtuen pitkälti työllisyyden kuntakokeilussa tehtyjen työttömien palvelutarpeen arviointien palveluihin ohjauksesta. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen asiakkaat vähenivät hieman, mutta samalla keskimääräinen tuen tarve kasvoi. Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminnan kehittäminen jatkui vuonna 2021 tehdyn suunnitelman mukaisesti. Helmikuussa aloitti kolmas ryhmä, joka toteutettiin kuntouttavana työtoimintana. Ryhmät toimivat koko toimintavuoden Asemakadun tiloissa.

Vammaispalveluissa rakenteellinen palvelutarpeenarviointiprosessi jalkautui hyvin vuoden aikana. Selkeät tehtävänkuvat ja selkeästi raamitetut asiakasprosessit toivat järkevyyttä työskentelyyn ja päätösprosesseihin. Palveluiden ostojen kustannukset kehittyivät odotetulla tavalla. Vammaispalveluiden asiakasmäärät pysyivät keskimäärin vuoden 2021 tasolla, mutta kustannusten kasvua aiheutti asiakkaiden lisääntynyt palvelun tarve. Vammaispalveluissa voitiin eriyttää toimistosihteerin ja kuljetuskoordinaattorin tehtävät, kun molempiin tehtäviin saatiin omat työntekijät. Tämän ansiosta vammaispalveluiden asiakaslaskutus, kuljetuspalveluprosessit ja muu lakisääteinen työ saatiin vaaditulle tasolle.

Uuden sairaanhoitajan tehtävän ansiosta saatiin kehitysvammahuollon ammatillinen osaaminen hyvälle tasolle. Sairaanhoitaja koordinoi loppuvuodesta lääkeshoidon prosesseja ja auttoi osaamisellaan etenkin hoidollisia asumisyksiköitä. Kehitysvammaisten palvelutarpeenarviointia saatiin parannettua uuden sosiaaliohjaajan viran ansiosta. Sosiaaliohjaaja sijoitettiin vammaispalvelutiimiin. Työtoiminta muutti Örninkadun tiloista Hillerinkujalle entisen päiväkodin tiloihin. Tilat osoittautuivat toimiviksi ja uuden toimintayksikön piha-alue toi lisää mahdollisuuksia toiminnan järjestämiseen myös ulkona.

Perheiden palveluissa vuosi oli monella tavalla muutosten aikaa. Heti alkuvuodesta lähdettiin valmistelemaan yli 60 työntekijän muuttoa kaupungintalolta Ylhäistentielle AMK:n vanhaan kiinteistöön. Ylhäistentielle muuttivat palvelutarpeen arviointitiimi Sointu, perhetiimi, lastensuojelun avohuolto sekä sijais- ja jälkihuollon tiimi. Perheneuvolan ja Paavolan perhekuntoutuskeskuksen tilat säilyivät ennallaan. Muutto Ylhäistentielle toteutui kesäkuun alkupuolella. Muuton jälkeen asettuminen Ylhäistentielle ei sujunut toivotusti, koska heti lomien jälkeen henkilöstöllä alkoi enenevässä määrin ilmetä työ- ja neuvottelutiloissa oireita, jotka sopivat sisäilmaoireisiin. Lisääntyneet sairauspoissaolot ja toiminnan kannalta liian laaja etätöissä oleminen sisäilmaoireiden takia on vaikuttanut tiimien toimintaan ja työntekijöiden väliseen yhteistyöhön. Ylhäistentien kolmannen kerroksen C-siiven lattiapinoite uusittiin loppuvuonna. Remontin ajaksi suuri osa lastensuojelun työntekijöistä joutui siirtymään väistöön kaupungintalon tiloihin ja pääsi palamaan takaisin joulukuun alussa.

Paavolan perhetukikeskukseen tehdyissä sijoituksissa oli nähtävissä avohuollon sijoitusten lisääntyminen suhteessa kiireellisiin sijoituksiin ja avohuollon sijoitukset kestävät keskimäärin aiempaa pidempään. Sijoituksen syynä on aiempaa enemmän korostuneet psyykkiset ongelmat, joiden hoidossa psykiatrian rooli tulisi korostua.

Edellä mainituista haasteista huolimatta asiakkaille on tarjottu mahdollisimman laadukasta palvelua ja myös huostaanottojen määrä on vähentynyt verrattuna aiempiin vuosiin. Yhtenä selittäjänä tekijänä huostaanottojen määrään voidaan pitää avohuollon systeemistä lastensuojelutyötä, jonka ansiosta avohuollon työllä on saatu autettua perheitä.

Perheiden palveluista on osallistuttu myös aktiivisesti maakunnallisiin yhteistyötapaamisiin, moniammatillisiin työryhmiin ja hyvinvointialueelle tapahtuvan siirtymän valmisteluun. Asiakaspalautteiden keruuta ja laatutyötä toteutettiin suunnitelmallisesti tiimeittäin ja yksiköittäin.

Riskit ja epävarmuustekijät

Riskeistä toteutuivat henkilökunnan vaihtuvuus ja saatavuusvaikeudet, jotka hidastivat ja hankaloittivat palveluiden tarjoamista, vähensivät työhyvinvointia ja lisäsivät kustannuksia erityisesti lastensuojelun avohuollossa. Hyvinvointialuevalmistelu ja siihen liittyvät hankkeet veivät vakituista henkilöstöä kehittämistehtäviin ja sijaisten saaminen vapautuneisiin sijaisuuksiin oli vaikeaa.

Sairauspoissaolopäivien määrä ylitti selvästi vuoden 2017 tason, joka on ollut korkein tähän mennessä. Selkein syy poissaolojen lisääntymiseen oli koronasta johtuvat poissaolot, mutta myös mm. sisäilmaoireilun aiheuttamat poissaolot näkyvät poissaolojen määrässä.

Kehitysvammahuollon asumispalveluissa ostopalveluiden kustannukset nousivat. Asumispalvelujen tarvitsijoita ei ole voitu ennustaa talousarvioon ja näin ollen kustannukset ylittivät reilusti. Kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskuksen KTO palveluita käytettiin edellisvuosien tapaan tukemaan kehitysvammaisten asiakkaiden toimintakykyä ja terveyttä.

Perheiden palveluiden oikea-aikaista ja tehokasta toteuttamista on vaikeuttanut työntekijäpula ja sisäilmaoireilun aiheuttamat poissaolot sekä asiakkaiden määrän ja tilanteiden kompleksisuuden lisääntyminen. Erityisesti tämä on näkynyt lastensuojelun avohuollossa ja jälkihuollossa, joissa kaikkia lakisääteisiä tehtäviä ei ole saatu tehtyä suunnitellusti, esimerkiksi kaikki asiakassuunnitelmat eivät ole ajantasaisia.

Tuloslaskelma, ulkoinen

240 Sostyön palvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	3 106 230	20 320	3 126 550	4 371 512	-1 244 962	139,8	3 461 624
Myyntituotot	1 000 649	0	1 000 649	1 366 062	-365 413	136,5	1 500 056
Maksutuotot	1 543 578	0	1 543 578	1 211 754	331 824	78,5	1 232 631
Tuet ja avustukset	38 225	20 320	58 545	547 326	-488 781	934,9	186 101
Muut toimintatuotot	523 778	0	523 778	1 246 369	-722 591	238,0	542 836
Toimintakulut	-45 530 857	-60 680	-45 591 537	-46 573 335	981 798	102,2	-45 441 840
Henkilöstökulut	-11 656 108	-60 680	-11 716 788	-12 327 709	610 921	105,2	-11 503 423
Palkat ja palkkiot	-9 472 320	-50 250	-9 522 570	-9 637 618	115 048	101,2	-8 913 316
Henkilösivukulut	-2 183 788	-10 430	-2 194 218	-2 690 091	495 873	122,6	-2 590 107
Eläkekulut	-1 822 943	-10 430	-1 833 373	-2 329 630	496 257	127,1	-2 268 189
Muut henkilösivukulut	-360 845	0	-360 845	-360 462	-383	99,9	-321 918
Palvelujen ostot	-28 724 351	0	-28 724 351	-29 293 875	569 524	102,0	-29 036 392
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-362 788	0	-362 788	-347 033	-15 755	95,7	-324 323
Avustukset	-4 178 804	0	-4 178 804	-3 976 825	-201 979	95,2	-3 895 716
Muut toimintakulut	-608 806	0	-608 806	-627 893	19 087	103,1	-681 985
Toimintakate	-42 424 627	-40 360	-42 464 987	-42 201 823	-263 164	99,4	-41 980 216
Rahoitustuotot ja -kulut	-20	0	-20	-1	-19	4,0	0
Muut rahoituskulut	-20	0	-20	-1	-19	4,0	0
Vuosikate	-42 424 647	-40 360	-42 465 007	-42 201 824	-263 183	99,4	-41 980 216
Poistot ja arvonalentumiset	-13 229	0	-13 229	0	-13 229	0,0	0
Suunnitelman muk. poistot	-13 229	0	-13 229	0	-13 229	0,0	0
Tilikauden tulos	-42 437 876	-40 360	-42 478 236	-42 201 824	-276 412	99,3	-41 980 216
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-42 437 876	-40 360	-42 478 236	-42 201 824	-276 412	99,3	-41 980 216

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Osaston hallinto					
Kulut €	284 122		284 122	291 386	288 581
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Myönnetyt toimintatuet ja avustukset					
Kulut €	113 922		113 922	101 572	62 390
Projektit					
Projektien määrä					
Kulut €			0	97 085	

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Henkilöstöä Tuotot €	0		0	5 513	
Aikuis- ja vammaissosiaalityö: Aikuissosiaalityö					
Asiakkaita	1 350		1 350	1 399	1 058
Kulut €	1 255 993	12 460	1 268 453	556 119	1 027 456
€/asiakas	930		940	398	971
Vakinaista henkilöstöä	20		20	20	19
Tuotot €	14 591		14 591	19 439	
Toimeentulotuki, ei maahanmuuttajat					
Tuen piirissä olevat kotitaloudet	680		680	683	683
Kulut €	185 000		185 000	174 867	158 533
€/kotitalous	272		272	256	232
Tuotot €	7 500	2 760	10 260	0	11 929
Maahanmuuttajapalvelut					
Kotitalouksia	80		80	57	105
Kulut €	203 495		203 495	166 763	222 372
€/asiakas	2 544		2 544	2 926	2 118
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Toimeentulotuki					
Tuen piirissä olevat kotitaloudet	35			38	34
Palveluasuminen ostopalveluna					
Asiakkaita	23		23	20	18
Kulut €	320 000		320 000	332 186	310 167
€/asiakas	13 913		13 913	16 609	17 232
Tuotot €	637 000		637 000	475 871	723 169
Muut aikuissosiaalityön ostopalvelut velkaneuvonta, parisuhdeneuvonta ym.					
Kulut €	635 000		635 000	681 715	638 591
Perhesosiaalityö: Kasvatus- ja perheneuvola					
Asiakkaita	600		600	540	524
Kulut €	777 226		777 226	780 874	723 941
€/asiakas	1 295		1 295	1 446	1 382
Vakinaista henkilöstöä	10		10	10	10
Tuotot €	4 700		4 700	5 574	2 622
Perheoikeudelliset palvelut					
Asiakkaita	1 000		1 000	651	762
Kulut €	220 986		220 986	331 486	112 765
€/asiakas	221		221	509	148
Vakinaista henkilöstöä (ostopalv. 1.4.2020 alkaen)	0		0	0	1 368
Palvelutarpeen arviointi ja palveluluohjaus					
Asiakkaita	1 800		1 800	1 814	1 300
Kulut €	916 782		916 782	981 013	855 491
€/asiakas	509		509	541	658
Vakinaista henkilöstöä	13		13	14	13
Tuotot €	0		0	1 000	0
Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut					
Asiakkaita	700		700	766	450
Kulut €	2 218 059	43 860	2 261 919	1 305 472	1 696 876
€/asiakas	3 169		3 231	1 704	3 771
Vakinaista henkilöstöä	28		28	16	26
Tuotot €	1 800	6 180	7 980	8 879	
Lastensuojelun avohuolto					
Asiakkaita	400		400	447	
Kulut €	0		0	0	
€/asiakas	0		0	0	
Vakinaista henkilöstöä	19		19	22	
Avohuolto omana palveluna:					
Asiakkaita	160		160	320	390
Kulut €	1 626 291		1 626 291	2 601 953	1 269 239
€/asiakas	10 164		10 164	8 131	3 257
Vakinaista henkilöstöä					17
Avohuolto ostopalveluna:					
Asiakkaita	240		240	250	260
Kulut €	3 155 000		3 155 000	3 681 595	3 879 862
€/asiakas	13 146		13 146	14 726	14 923

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Lastensuojelun sijaishuolto					
Asiakkaat	152		152	133	143
Kulut €			0		8 712 940
€/asiakas	0		0	0	60 930
Vakinaista henkilöstöä			0		12
Sijaishuolto omana palveluna:					
Asiakkaat	50		50		
Kulut €	1 844 447		1 844 447	1 794 068	
€/asiakas	36 889		36 889		
Vakinaista henkilöstöä	14		14	12	
Sijaishuolto ostopalveluna:					
Asiakkaat	152		152	134	
Kulut €	7 335 624		7 335 624	7 063 407	
€/asiakas	48 261		48 261	52 712	
Lastensuojelun jälkihuolto					
Asiakkaat	120		120	118	107
Kulut €	588 218		588 218	628 534	581 512
€/asiakas	4 902		4 902	5 327	5 435
Tuotot €	915 175	0	915 175	1 455 239	1 392 502
Lastensuojelun vastaanottoyksikkö Paavola					
Asiakkaat	45		45	25	31
Kulut €	828 850		828 850	692 615	691 749
€/asiakas	18 419		18 419	27 705	22 314
Vakinaista henkilöstöä	10			10	10
Lastensuojelun laitosperhekuntoutus Paavola	kustannukset vastaanottoyksikössä				
Asiakkaat			0		10
Kulut €	0		0		159 265
€/asiakas					15 927
Tuotot €			0		
Vakinaista henkilöstöä					3
Vammaistyö: Vammaispalvelut					
Asiakkaat	1 319		1 319	1 691	1 367
Erytynen järjestämisvelvollisuus €	9 711 688		9 711 688	9 904 338	9 619 265
Muut kulut €	781 892		781 892	554 800	660 484
€/asiakas	7 956		7 956	6 185	7 520
Vakinaista henkilöstöä	6		6	6	6
Tuotot €	483 513		483 513	1 038 186	139 852
Vammaisavustukset					
Asiakkaat	139		139	138	227
Kulut €	318 000		318 000	612 394	720 823
€/asiakas	2 288		2 288	4 438	3 175
Vammaisten omaishoidontuki					
Asiakkaat	152		152	161	201
Kulut €	1 277 987		1 277 987	961 284	1 299 762
€/asiakas	8 408		8 408	5 971	6 466
Kehitysvammaisten asumispalvelut					
Asiakkaat	93		93	93	85
Kulut €	4 634 198		4 634 198	4 557 122	4 726 138
€/asiakas	49 830		49 830	49 001	55 602
Vakinaista henkilöstöä	66		66	66	66
Kehitysvammaisten asumispalvelu ostopalveluna					
Asiakkaat	48		48	50	52
Kulut €	4 644 116		4 644 116	6 082 838	5 459 316
€/asiakas	96 752		96 752	121 657	104 987
Tuotot €	903 441	4 460	907 901	1 170 877	994 189
Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminta					
Asiakkaat	150		150	143	130
Kulut €	2 770 667	4 360	2 775 027	2 796 914	2 631 227
€/asiakas	18 471		18 500	19 559	20 240
Vakinaista henkilöstöä	25		25	25	25
Tuotot €	138 510	6 920	145 430	204 625	209 853
Sosiaalityön palvelut yhteensä					
Tuotot €	3 106 230	20 320	3 126 550	4 385 203	3 474 116
Kulut €	46 647 563	60 680	46 708 243	47 732 400	46 508 745
Netto €	-43 541 333	-40 360	-43 581 693	-43 347 197	-43 034 629

	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Tilastotiedot					
Lastensuojelutyö					
Lapset ja nuoret (0-20v) 31.12.	Lukumäärä			544	556
Laitoshoito ja sijaisperhehoito					
lapsia ja nuoria laitoshoidossa 31.12.	Lukumäärä			37	60
hoitopäivät	Lukumäärä			11 189	21 782
lapsia ja nuoria sijaisperhehoidossa 31.12.	Lukumäärä			86	76
hoitopäivät	Lukumäärä			31 124	28 026
Lastensuojeluilmoitukset				1 822	1 777
päättös: selvitystä ei aloiteta	Lukumäärä			538	548
Sijoitukset					
avohuollon sijoitukset	Lukumäärä			44	21
kiireelliset sijoitukset	Lukumäärä			25	19
huostaanotto ja sijoitus	Lukumäärä			6	17
Vammaistyö					
omaishoidettavat 31.12.	Lukumäärä			161	201
omaishoitajat vuodessa	Lukumäärä			180	184
Ryhmämuotoinen asumispalvelu					
asiakkaita 31.12.	Lukumäärä			93	87
Kehitysvammaisten laitospalvelut					
hoidossa olleet 31.12.	Lukumäärä			13	20
laitoshoidon hoitopäivät	Lukumäärä			2 027	1 947
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut					
kuljetuspalveluja saaneet vuoden aikana	Lukumäärä			925	932
Henkilökohtainen apu					
avun saajat vuoden aikana	Lukumäärä			495	499
Vaikeavammaisten palveluasuminen					
avun saajat vuoden aikana	Lukumäärä			98	102
Asunnon muutostöitä ja asuntoon kuuluvia välineitä ja laitteita saaneet					
avun saajat vuoden aikana	Lukumäärä			258	228

2.8.5. Sosiaali- ja terveystalouden tuloslaskelma, ulkoinen

20 Sosiaali ja terveyslkt	TA2021	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	22 703 502	43 080	22 746 582	25 817 642	-3 071 060	113,5	27 458 307
Myyntituotot	4 242 547	0	4 242 547	4 339 524	-96 977	102,3	3 865 264
Maksutuotot	14 876 258	0	14 876 258	14 437 981	438 277	97,1	14 463 484
Tuet ja avustukset	2 273 814	43 080	2 316 894	4 944 267	-2 627 373	213,4	7 768 309
Muut toimintatuotot	1 310 883	0	1 310 883	2 095 869	-784 986	159,9	1 361 249
Toimintakulut	-224 205 833	-82 825	-224 288 658	-225 069 004	780 346	100,3	-216 279 933
Henkilöstökulut	-78 082 039	-82 825	-78 164 864	-78 220 833	55 969	100,1	-74 627 239
Palkat ja palkkiot	-62 410 427	-68 928	-62 479 355	-62 251 673	-227 682	99,6	-58 985 028
Henkilösivukulut	-15 671 612	-13 897	-15 685 509	-15 969 161	283 652	101,8	-15 642 211
Eläkekulut	-13 293 153	-17 976	-13 311 129	-13 726 843	415 714	103,1	-13 546 312
Muut henkilösivukulut	-2 378 459	4 079	-2 374 380	-2 242 318	-132 062	94,4	-2 095 899
Palvelujen ostot	-129 479 982	0	-129 479 982	-129 382 557	-97 425	99,9	-124 828 333
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 303 173	0	-6 303 173	-6 765 387	462 214	107,3	-6 388 169
Avustukset	-7 224 909	0	-7 224 909	-7 149 260	-75 648	99,0	-7 067 558
Muut toimintakulut	-3 115 730	0	-3 115 730	-3 550 966	435 236	114,0	-3 368 633
Toimintakate	-201 502 331	-39 745	-201 542 076	-199 251 362	-2 290 714	98,9	-188 821 626
Rahoitustuotot ja -kulut	-116	0	-116	-121	5	104,2	-170
Muut rahoitustuotot	0	0	0	-20	20	*****	-40
Muut rahoituskulut	-116	0	-116	-101	-15	86,7	-130
Vuosikate	-201 502 447	-39 745	-201 542 192	-199 251 483	-2 290 709	98,9	-188 821 797
Poistot ja arvonalentumiset	-441 182	0	-441 182	-385 928	-55 254	87,5	-392 120
Suunnitelman muk. poistot	-441 182	0	-441 182	-385 928	-55 254	87,5	-392 120
Tilikauden tulos	-201 943 629	-39 745	-201 983 374	-199 637 411	-2 345 963	98,8	-189 213 917
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-201 943 629	-39 745	-201 983 374	-199 637 411	-2 345 963	98,8	-189 213 917

2.8.6. Sosiaali- ja terveystalouden tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

20 Sosiaali ja terveyslkt	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	22 823 502	43 080	22 866 582	25 910 153	-3 043 571	113,3	28 104 387,0
Myyntituotot	4 242 547	0	4 242 547	4 386 474	-143 927	103,4	4 608 230,0
Maksutuotot	14 996 258	0	14 996 258	14 483 543	512 715	96,6	14 366 599,0
Tuet ja avustukset	2 273 814	43 080	2 316 894	4 944 267	-2 627 373	213,4	7 768 309,0
Muut toimintatuotot	1 310 883	0	1 310 883	2 095 869	-784 986	159,9	1 361 249,0
Toimintakulut	-231 166 645	-82 825	-231 249 470	-231 709 040	459 570	100,2	-222 821 788,0
Henkilöstökulut	-78 082 039	-82 825	-78 164 864	-78 220 833	55 969	100,1	-74 627 239,0
Palkat ja palkkiot	-62 410 427	-68 928	-62 479 355	-62 251 673	-227 682	99,6	-58 985 028,0
Henkilösivukulut	-15 671 612	-13 897	-15 685 509	-15 969 161	283 652	101,8	-15 642 211,0
Eläkekulut	-13 293 153	-17 976	-13 311 129	-13 726 843	415 714	103,1	-13 546 312,0
Muut henkilösivukulut	-2 378 459	4 079	-2 374 380	-2 242 318	-132 062	94,4	-2 095 899,0
Palvelujen ostot	-133 527 336	0	-133 527 336	-133 262 994	-264 342	99,8	-128 493 681,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 303 173	0	-6 303 173	-6 787 805	484 632	107,7	-6 413 882,0
Avustukset	-7 224 909	0	-7 224 909	-7 149 260	-75 648	99,0	-7 067 558,0
Muut toimintakulut	-6 029 188	0	-6 029 188	-6 288 147	258 959	104,3	-6 219 428,0
Toimintakate	-208 343 143	-39 745	-208 382 888	-205 798 887	-2 584 001	98,8	-194 717 401,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-116	0	-116	-121	5	104,2	-170,0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	-20	20	*****	-40,0
Muut rahoituskulut	-116	0	-116	-101	-15	86,7	-130,0
Vuosikate	-208 343 259	-39 745	-208 383 004	-205 799 008	-2 583 996	98,8	-194 717 571,0
Poistot ja arvonalentumiset	-441 182	0	-441 182	-385 928	-55 254	87,5	-392 120,0
Suunnitelman muk. poistot	-441 182	0	-441 182	-385 928	-55 254	87,5	-392 120,0
Tilikauden tulos	-208 784 441	-39 745	-208 824 186	-206 184 936	-2 639 250	98,7	-195 109 691,0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-208 784 441	-39 745	-208 824 186	-206 184 936	-2 639 250	98,7	-195 109 691,0

2.9. Sivistyspalvelut

2.9.1. Sivistyspalveluiden toimiala

Sivistyspalvelujen toteuma vuodelta 2022 ja olennaiset poikkeamat

Ukrainan kriisi, energiakriisi ja edellisten vuosien pandemiatilanne lisäsivät lasten ja nuorten keskuudessa pahoinvointia, turvallisuuden tunteen järkkymistä ja epävarmuutta tulevaisuudesta. Erilaisilla korona-avustuksilla pystyttiin kohdentamaan tukea palkkaamalla lisää opetus- ja ohjaushenkilöitä sekä yhteisöpedagogeja oppimisen tueksi perusopetukseen ja lukiokoulutukseen.

Ukrainan sotatilanne lisäsi peruskouluikäisten määrää kouluissa ja alle kouluikäisten lasten määrää varhaiskasvatuksessa.

Sivistyspalveluiden päiväkodeissa, kouluissa ja toimintayksiköissä suunniteltiin ja valmisteltiin mahdollisiin sähkökatkoihin varautumista.

Vapaa-aikapalveluissa valtakunnallinen SM-viikko ja Salo Volley -tapahtumat keräsivät useita tuhansia osallistuneita Saloon ja lisäsivät kaupungin valtakunnallista näkyvyyttä.

Vapaa-aikapalvelujen tapahtumatoiminta, palvelut ja tilankäyttö palautuivat normaalin tapahtumavuoden tarjontaan.

Opetuslautakunnan alaiset ulkoiset toimintakulut olivat vuoden 2022 tilinpäätöksessä 69,1 miljoonaa euroa (100,5 %), kasvua vuodesta 2021 yhteensä 2,8 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen toimintakulut olivat 24,3 miljoonaa euroa ja perusopetuksen 35,9 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen toimintakulut kasvoivat vuodesta 2021 noin 1,4 miljoonaa euroa, perusopetuksen 0,9 miljoonaa euroa, 2.asteen 0,1 miljoonaa euroa, nuorisotoimen 0,3 miljoonaa euroa ja musiikkiopiston 60.000 euroa.

Ulkoiset toimintatuotot olivat 6,2 miljoonaa euroa (142,3 %) ylittäen talousarvion 1,8 miljoonalla eurolla. Ylitys johtuu pääosin hankeavustuksista, joita toteutui yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset ovat vaikuttaneet varhaiskasvatuksen maksutuottoihin alentavasti, maksutuottojen osalta talousarvio alittui 160.000 euroa. Opetuslautakunnan ulkoinen toimintakate oli -63,0 miljoonaa euroa (97,7 %).

Kehityskatsaus ja olennaisimmat tapahtumat

Salon kaupunki aloitti Unicefin Lapsiystävällinen -kunta mallissa laatimalla nykytilan kartoituksen ja toimintasuunnitelmaluonnoksen.

Elokuussa 2021 alkanut kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jatkui varhaiskasvatuksessa.

Kirkonkylän uuden koulun vihkiäiset pidettiin syksyllä ja Alhaisten koulun uusi lähiliikunta- paikka otettiin käyttöön elokuussa.

Oppimisanalytiikan hyödyntämistä oppilaan tukemisessa kehitettiin VILLE-oppimisjärjestelmän laajemmalla käyttönotolla.

Riskit ja epävarmuustekijät

Isolla osalla nuorista hyvinvointiin ja oppimiseen liittyviä haasteita. Lisäksi Ukrainan sota on aiheuttanut ahdistuneisuutta ja turvallisuuden tunteen järkkymistä lasten ja nuorten keskuudessa.

Sijaisten heikko saatavuus varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.

Varhaiskasvatushenkilöstön rekrytointiongelmät.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3001 Sivistyspalveluiden hallinto	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	0	0	0	398	-398	*****	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	353	-353	*****	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	45	-45	*****	0
Toimintakulut	-263 932	98 887	-165 045	-190 649	25 604	115,5	-198 227
Henkilöstökulut	-177 735	98 887	-78 848	-166 792	87 944	211,5	-167 891
Palkat ja palkkiot	-129 318	81 640	-47 678	-116 989	69 311	245,4	-108 854
Henkilösivukulut	-48 417	17 247	-31 170	-49 803	18 633	159,8	-59 037
Eläkekulut	-44 293	14 218	-30 075	-45 824	15 749	152,4	-44 313
Muut henkilösivukulut	-4 124	3 029	-1 095	-3 980	2 885	363,5	-14 724
Palvelujen ostot	-78 647	0	-78 647	-20 348	-58 299	25,9	-27 520
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 203	0	-6 203	-1 214	-4 989	19,6	-483
Muut toimintakulut	-1 347	0	-1 347	-2 295	948	170,4	-2 334
Toimintakate	-263 932	98 887	-165 045	-190 250	25 205	115,3	-198 227
Vuosikate	-263 932	98 887	-165 045	-190 250	25 205	115,3	-198 227
Tilikauden tulos	-263 932	98 887	-165 045	-190 250	25 205	115,3	-198 227
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-263 932	98 887	-165 045	-190 250	25 205	115,3	-198 227

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Opetuslautakunta					
Kokoukset	9		9	10	10
Käsittellyt asiat	140		140	107	131
Kulut €	31 660		31 660	23 302	18 116
€/käsitelty asia	226		226	218	138
€/kokous	3 518		3 518	2 330	1 812
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	24 935		24 935	28 934	27 080
Opetustoimen hallinto					
Kulut €	245 524	-98 887	146 637	177 915	192 685
Vakituista henkilöstöä	3		3	3	3
Sivistyspalvelujen hallinto yhteensä					
Tuotot €	0	0	0	398	0
Kulut €	277 184	-98 887	178 297	201 217	210 802
Netto €	-277 184	98 887	-178 297	-200 819	-210 802

2.9.2. Varhaiskasvatuspalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Salo on ollut mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa elokuusta 2021 alkaen ja kokeilu jatkuu toukokuun loppuun 2024. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt kokeiluun osallistuville kunnille avustusta kokeilusta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö on valinnut Salosta kokeiluun kuusi päiväkotia. Elokuussa kaksivuotisen esiopetuskokeilun aloitti koeryhmään kuuluvat vuonna 2017 syntyneet lapset (noin 90 lasta). Loput vuonna 2017 syntyneiden lasten ikäluokasta kuuluvat ministeriön päätöksen mukaan verrokkiryhmään. Verrokkiryhmälle on järjestetty opetuslautakunnan päätöksellä maksutonta viisivuotiaiden varhaiskasvatusta päiväkodeissa neljä tuntia päivässä. Viisi- ja kuusivuotiaiden lasten osallistumisaste on vaihdellut vuoden aikana 95-98,8 prosentin välillä.

Lasten määrä ja varhaiskasvatukseen osallistumisaste on kohonnut; erityisesti alle kolmevuotiaiden lasten osalta. Myös Ukrainan sotatilanne on lisännyt alle kouluikäisten lasten määrää sekä varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkojen lisätarvetta. Näin ollen henkilöstöresurssit on tarvittu enemmän suhdeluvun mukaisen lakisääteisen palvelun järjestämiseen. Vuoteen 2030 mennessä tapahtuvaan lakisääteiseen henkilöstörakenteen muutokseen varautumista on viety eteenpäin talousarviokäsittelyn kautta muuttamalla vapautuneita varhaiskasvatuksen hoitajan tehtäviä varhaiskasvatuksen opettajan sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtäviksi.

Varhaiskasvatuksen lainsäädännön ja opetussuunnitelman muutokset jatkuivat. Varhaiskasvatuslain mukainen tuen uudistaminen on edellyttänyt kunnilta 1.8.2022 alkaen nopeaa ja riittävää resurssointia lapsen tuen järjestämiseen sekä hallintopäätösten laatimista. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen ja palvelusetelin suurimman arvon indeksitarkistukset astuivat voimaan 1.8.2022. Näillä muutoksilla oli negatiivinen vaikutus talouteen. Varhaiskasvatuksen varahenkilöstöä lisättiin vastaamaan välitöntä varhaiskasvatuslain edellyttämää sijaistarvetta. Perhepäivähoidon kustannuskorvauksia korotettiin vuoden aikana kahdesti Kuntaliiton suositusten mukaisesti. Perhepäivähoitajien palkkausrakenteen kokonaisuudistus siirsi omassa kodissaan työskentelevät perhepäivähoitajat kuukausipalkkaan 1.10.2022 lukien.

Puolukkapuiston päiväkotit lakkautettiin 1.8.2022 ja toiminta keskitettiin Lampolan päiväkotiin. Perniön Kirkonkylän koulun valmistuminen mahdollisti Lampolan päiväkodin kahden esiopetusryhmän ja sitä täydentävän varhaiskasvatustoiminnan siirtämisen koulun tiloihin elokuun alusta.

Riskit ja epävarmuustekijät

Ikäluokkien koot vähenevät alueittain. Vapautuvien varhaiskasvatuspaikkojen kohdentaminen kysyntään nähden on ollut haasteellista.

Koulutetun henkilöstön huono saatavuus on aiheuttanut rekrytointihaasteita. Erityisesti esiopetuskelpoisia varhaiskasvatuksen opettajia ja varhaiskasvatuksen erityisopettajia ei ole riittävästi saatavilla. Myös kelpoisuusehdot täyttävien sijaisten saatavuus on vaikeutunut ja sijaisia ei ole ollut saatavilla. Tämä on aiheuttanut epävarmuutta yksiköiden henkilöstösuunnitteluun ja palvelun järjestämiseen.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3110 Varhaiskasvatuspalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 881 320	45 060	1 926 380	2 632 081	-705 701	136,6	2 189 509
Myyntituotot	180 320	0	180 320	164 310	16 010	91,1	170 381
Maksutuotot	1 500 000	0	1 500 000	1 367 087	132 913	91,1	1 556 625
Tuet ja avustukset	200 000	45 060	245 060	1 098 022	-852 962	448,1	460 453
Muut toimintatuotot	1 000	0	1 000	2 662	-1 662	266,2	2 051
Toimintakulut	-24 746 781	-90 070	-24 836 851	-24 256 411	-580 440	97,7	-22 862 972
Henkilöstökulut	-18 464 533	-90 070	-18 554 603	-18 291 653	-262 950	98,6	-17 187 072
Palkat ja palkkiot	-14 686 600	-74 600	-14 761 200	-14 579 421	-181 779	98,8	-13 582 640
Henkilösivukulut	-3 777 933	-15 470	-3 793 403	-3 712 232	-81 171	97,9	-3 604 432
Eläkekulut	-3 212 621	-15 470	-3 228 091	-3 178 977	-49 114	98,5	-3 115 044
Muut henkilösivukulut	-565 312	0	-565 312	-533 255	-32 057	94,3	-489 388
Palvelujen ostot	-3 969 350	0	-3 969 350	-3 787 731	-181 619	95,4	-3 560 141
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-320 953	0	-320 953	-426 492	105 539	132,9	-248 804
Avustukset	-1 852 000	0	-1 852 000	-1 595 226	-256 774	86,1	-1 725 011
Muut toimintakulut	-139 945	0	-139 945	-155 309	15 364	111,0	-141 944
Toimintakate	-22 865 461	-45 010	-22 910 471	-21 624 330	-1 286 141	94,4	-20 673 463
Vuosikate	-22 865 461	-45 010	-22 910 471	-21 624 330	-1 286 141	94,4	-20 673 463
Poistot ja arvonalentumiset	-110 010	0	-110 010	-85 905	-24 105	78,1	-33 874
Suunnitelman muk. poistot	-110 010	0	-110 010	-85 905	-24 105	78,1	-33 874
Tilikauden tulos	-22 975 471	-45 010	-23 020 481	-21 710 234	-1 310 247	94,3	-20 707 337
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-22 975 471	-45 010	-23 020 481	-21 710 234	-1 310 247	94,3	-20 707 337

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Osaston hallinto					
Kulut €	323 000		323 000	268 715	292 140
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	5
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	559 571		559 571	679 396	681 813
Myönnetyt toimintatuet ja avustukset					
Kaupungin osarahoituksella tuotetut palvelut/MLL					
Tilapäinen lastenhoitoapu tuntia	0		0		208
Kulut €	0		0	0	3 500
€/h	0,00		0,00		16,83
Varhaiskasvatuksen projektit					
Projektien määrä	2		2	8	4
Kulut €	204 354		204 354	694 669	287 660
Henkilöstöä	10		10	37	11
Tuotot €	200 000		200 000	581 429	289 912
Palveluohjaus ja yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta					
Asiakkaat	2 342		2 342	2 470	2 550
Kulut €	121 200		121 200	107 486	116 856
€/asiakas	51,75		51,75	43,52	45,83
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Päiväkotihoido					
Lapsia 31.12.	1 405		1 405	1 482	1 449
Läsnäolopäivät täysinä päivinä	212 141		212 141	209 359	189 284
Kulut €	21 762 573	90 070	21 852 643	21 265 863	20 117 670
€/lapsi	15 489		15 553	14 349	13 884
€/läsnäolopäivä	102,59		103,01	101,58	106,28
Täyttöaste				89	87 %
Vakinaista henkilöstöä	344		344	359	358
Palveluseteleillä ostettavat päiväkotipaikat					
Kulut €	2 390 000		2 390 000	2 039 672	1 941 864
€/paikka	8 299		8 299	10 048	9 032
Ostopalveluna hankitut hoitopaikat					
Kulut €	255 000		255 000	214 547	210 562
€/lapsi	15 938		15 938	17 879	21 056
Päivähoidon tuotot yhteensä €	1 566 108	45 060	1 611 168	1 719 698	1 687 112
Esiopetus					
Oppilaita 31.12.	459		459	449	463
Läsnäolopäivät	77 000		77 000	70 280	71 475
Kulut €	2 508 540		2 508 540	2 730 232	2 479 732
€/lapsi	5 465		5 465	6 081	5 356
€/läsnäolopäivä	32,58		32,58	38,85	34,69
Vakinaista henkilöstöä	35		35	35	36
Ostopalveluna hankitut esiopetuspaikat					
Kulut €	86 000		86 000	164 576	195 631
€/oppilas	1 911		1 911	4 987	4 253
Esiopetuksen tuotot yhteensä €	108 212		108 212	276 369	136 977
Perhepäivähoido					
Lapsia 31.12.	74		74	69	79
Läsnäolopäivät täysinä päivinä	11 200		11 200	9 641	10 755
Kulut €	1 205 216		1 205 216	1 156 249	1 243 239
€/lapsi (keskiarvo 1.1. ja 31.12.)	16 287		16 287	16 757	15 737
€/läsnäolopäivä	107,61		107,61	119,93	115,60
Vakinaista henkilöstöä	29		29	26	31
Täyttöaste				92	78 %
€/paikka					
Palveluseteleillä ostettavat ryhmäppaikat					
Kulut €	480 000		480 000	539 019	446 793
€/hoitopaikka	10 000		10 000	10 780	9 308
Perhepäivähoidon tuotot yhteensä €	40 000		40 000	78 722	107 777

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Muu varhaiskasvatus:					
Avoin päiväkotitoiminta					
Käyntikerrat (kerhotoiminta)	8 000		8 000	6 936	7 660
Kulut €	449 567		449 567	277 070	405 252
€/käyntikerta	56,20		56,20	39,95	52,90
Vakinaista henkilöstöä	12		12	10	12
Tuotot €	12 000		12 000	4 670	9 605
Koti- ja yksityisenhoidontuki ja kuntalisä:					
Kotihoidontuen ja osittaisen hoitorahan hakijat 31.12.					
Lapsia 31.12.	414		414	336	340
Kulut €	513		513	382	395
€/asiakas	1 700 000		1 700 000	1 494 758	1 589 039
€/lapsi	4 106		4 106	4 449	4 674
	3 314		3 314	3 913	4 023
Yksityisenhoidontuen ja kuntalisän hakijat 31.12.					
Lapsia 31.12.	20		20	18	16
Kulut €	26		26	20	19
€/hakija	152 000		152 000	100 468	132 472
€/lapsi	7 600		7 600	5 582	8 280
	5 846		5 846	5 023	6 972
Varhaiskasvatus yhteensä					
Tuotot €	1 926 320	45 060	1 971 380	2 660 887	2 231 383
Kulut €	31 637 450	90 070	31 727 520	31 053 324	29 462 410
Netto €	-29 711 130	-45 010	-29 756 140	-28 392 437	-27 231 027
Tilastotiedot					
Lasten päiväkodit					
Päiväkodit 31.12.	Lukumäärä			24	25
Hoitopaikat 31.12.	Paikka			1 897	1 862
Esiopetus					
Esiopetuksen oppilaita 20.9.	Oppilas			449	463
Esiopetustuntien lukumäärä				22 836	24 920
Esikoulun kuljetusoppilaiden määrä				47	44
Perhepäivähoito					
Perhepäivähoitajien lkm 31.12.	Lukumäärä			20	22
Hoitopaikat 31.12.	Paikka			79	83

2.9.3. Perusopetus- ja nuorisopalvelut

2.9.3.1. Perusopetuspalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Venäjänsä hyökkäys Ukrainaan tarkoitti, että perusopetuksessa perustettiin lyhyellä aikataululla lisää valmistavan opetuksen ryhmiä, kun Ukrainasta saapui perusopetusikäisiä lapsia Saloon. Ensimmäiset lisäryhmät perustettiin maaliskuussa 2022 ja syyslukukaudella 2022 perusopetuksessa oli 12 ylimääräistä valmistavan opetuksen ryhmää. Opetuksen järjestämisen näkökulmasta tämä tarkoitti sopivien opetustilojen etsimistä sekä nopealla aikataululla henkilöstön rekrytointia opetusryhmien opettamiseen ja ohjaamiseen.

Viime vuosien pandemiatilanne, Ukrainan kriisi sekä varsinkin syksyllä esiin noussut energiakriisi on aiheuttanut lasten ja nuorten keskuudessa epävarmuutta tulevaisuudesta. Lasten ja erityisesti nuorten pahoinvointi on näyttäytynyt kouluissa lisääntyvinä poissaoloina sekä häiriökäyttäytymisen lisääntymisenä. Hyvinvointiprofiilikyselyn tuloksissa huolena nousevat lasten ja nuorten koettu terveydentila, väsymyksen kokemukset ovat hyvin yleisiä. Erilaisilla hankerahoituksilla on pystytty kohdentamaan tukea palkkaamalla lisää opetus- ja ohjaushenkilöstöä lasten ja nuorten oppimisen ja koulunkäynnin tueksi. Myös moniammatillista yhteistyötä esimerkiksi Ankkuritiimin kanssa on pyritty rakentamaan.

Mahdollinen energiakriisi ja sen myötä tulevat ennakoitavat ja ennakoimattomat sähkökatkokset merkitsivät perusopetuksessa, että varautumista tilanteisiin piti suunnitella ja valmistella yhdessä koulujen rehtoreiden kanssa. Yksiköissä pohdittiin tilanteita, miten toimitaan sähkökatkostilanteissa sekä mahdollisia tilanteita myös harjoiteltiin.

Riskit ja epävarmuustekijät

Ukrainasta pakoontulleiden lasten opiskelu valmistavassa opetuksessa on ollut osittain epävarmaa, sillä lapset ja nuoret eivät ole oppivelvollisia ja osa heistä on käynyt etäkoulua Ukrainaan. Lisäksi esiin on noussut psykososiaalinen tuki, jota nämä sodan keskeltä tulevat

lapset ja nuoret tulevat enenevässä määrin tarvitsemaan. Oikea-aikaisen tuen sekä omalla äidinkielellä saatavan tuen järjestäminen on tärkeää.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3200 Perusopetus	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 572 000	25 610	1 597 610	2 722 428	-1 124 818	170,4	1 829 448
Myyntituotot	515 000	0	515 000	1 041 666	-526 666	202,3	624 134
Maksutuotot	330 000	0	330 000	293 706	36 294	89,0	278 510
Tuet ja avustukset	717 000	25 610	742 610	1 362 865	-620 255	183,5	909 908
Muut toimintatuotot	10 000	0	10 000	24 190	-14 190	241,9	16 896
Toimintakulut	-34 750 120	-39 200	-34 789 320	-35 887 087	1 097 767	103,2	-34 893 408
Henkilöstökulut	-30 838 460	-39 200	-30 877 660	-31 790 165	912 505	103,0	-30 652 249
Palkat ja palkkiot	-25 209 541	-32 460	-25 242 001	-26 136 449	894 448	103,5	-25 114 446
Henkilösivukulut	-5 628 919	-6 740	-5 635 659	-5 653 716	18 057	100,3	-5 537 803
Eläkekulut	-4 671 407	-6 740	-4 678 147	-4 703 659	25 512	100,5	-4 641 418
Muut henkilösivukulut	-957 512	0	-957 512	-950 057	-7 455	99,2	-896 385
Palvelujen ostot	-1 998 239	0	-1 998 239	-2 405 203	406 964	120,4	-2 572 674
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 080 517	0	-1 080 517	-1 087 349	6 832	100,6	-1 138 339
Avustukset	0	0	0	-1 440	1 440	*****	-960
Muut toimintakulut	-832 904	0	-832 904	-602 929	-229 975	72,4	-529 186
Toimintakate	-33 178 120	-13 590	-33 191 710	-33 164 660	-27 050	99,9	-33 063 960
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0	-10
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0,0	-10
Vuosikate	-33 178 120	-13 590	-33 191 710	-33 164 660	-27 050	99,9	-33 063 970
Poistot ja arvonalentumiset	-279 584	0	-279 584	-242 553	-37 031	86,8	-163 036
Suunnitelman muk. poistot	-279 584	0	-279 584	-242 553	-37 031	86,8	-163 036
Tilikauden tulos	-33 457 704	-13 590	-33 471 294	-33 407 213	-64 081	99,8	-33 227 006
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-33 457 704	-13 590	-33 471 294	-33 407 213	-64 081	99,8	-33 227 006

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Infotietona osaston hallinto					
Vakinaista henkilöstöä	4		4	4	4
Kulut €	291 536		291 536	291 017	268 328
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	206 147		206 147	217 470	239 338
Projektit					
Projektien määrä					14
Kulut €	897 022		897 022	1 627 427	1 285 965
Henkilöstöä					49
Tuotot €	717 000		717 000	1 258 880	829 620
Perusopetus, yleisopetus					
Oppilaita	4 584		4 584	4 369	4 576
Kulut €	39 947 462	39 200	39 986 662	41 291 408	36 169 799
€/oppilas	8 715		8 723	9 451	7 904
Opetushenkilöstöä	345		345	340	345
Oppilaita/opettaja	13		13	13	13
Opetusryhmien keskikoko	19		19	17	18
Tuotot €	31 314	25 610	56 924	163 319	143 815
Opetus ostopalveluna					
Kulut €	1 185 600		1 185 600	1 463 305	1 501 145
Oppilaita	58		58	48	59
€/oppilas	20 441		20 441	30 486	25 443
Tuotot €	515 000		515 000	1 025 994	619 266
Perusopetus, erityisluokat					
Oppilaita	304		304	305	313
Kulut €	5 936 000		5 936 000	5 003 660	8 554 714
€/oppilas	19 526		19 526	16 405	27 331
Opetushenkilöstöä	45		45	45	45
Oppilaita/opettaja	7		7	7	7
Opetusryhmien keskikoko	7		7	9	8

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Perusopetus, erityiskoulut					
Hakastaro ja Uskelan koulu Anjalan- kadun yksikkö					
Oppilaita	101		101	103	101
Kulut €	2 623 357		2 623 357	2 597 842	2 541 269
€/oppilas	25 974		25 974	25 222	25 161
Opetushenkilöstöä	16		16	16	16
Oppilaita/opettaja	6		6	6	6
Opetusryhmien keskikoko	7		7	8	8
Tuotot €	0		0	912	1 121
Aamu- ja iltapäivätoiminta					
Osallistujien määrä	338		338	362	372
Kulut €	1 039 564		1 039 564	880 033	831 388
€/osallistuja	3 076		3 076	2 431	2 235
Toimintatuntien määrä	29 500		29 500	29 300	32 700
€/toimintatunti	35,24		35,24	30,04	25,42
Ohjaava henkilöstö	29		29	31	31
Osallistujia/ohjaaja	11		12	12	12
Tuotot €	330 000		330 000	312 318	295 100
Oppilashuolto					
Asiakaskäynnit	4 600		4 600	4 547	4 792
Kulut €	1 062 255		1 062 255	676 563	819 714
€/asiakaskäynti	232		231	149	171
Vakituista henkilöstöä	16		16	16	16
Perusopetus yhteensä					
Tuotot €	1 593 314	25 610	1 618 924	2 761 424	1 888 922
Kulut €	52 691 260	39 200	52 730 460	53 540 238	51 703 994
Netto €	-51 097 946	-13 590	-51 111 536	-50 778 814	-49 815 072
Oppilaiden kokonaismäärä	4 989		4 989	4 777	4 990
Tilastotiedot					
Peruskoulut					
Opetustoiminta					
Oppilasmäärä yhteensä 20.9.	Henkilö			4 945	4 990
Perusopetusryhmiä yhteensä	Lukumäärä			250	299
Kuljetusoppilaat yhteensä	Henkilö			1 499	1 580
Oppivelvolliset yhteensä	Henkilö			4 993	5 049
muissa kouluissa	Henkilö			48	59
Peruskoulun päättäneet yht.	Henkilö			583	587
Oman kunnan lukioon menneet	Henkilö			270	266
Ammatilliseen koulutukseen menneet	Henkilö			265	269
Muu (esim. lisäopetus)	Henkilö			31	22
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet	Lukumäärä			11	2

2.9.3.2. Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen painopisteenä vuonna 2022 oli erityisesti koronapandemian jälkeen nuorten kohtaaminen ja läsnäolo nuorten toimintaympäristöissä. Nuorisotilat ovat keskeisiä nuorisotyön toimintaympäristöjä, joille Salossa on selkeästi tarvetta. Halikon nuorisotoiminta siirrettiin kirjaston yhteydestä Hornintiellä sijaitsevaan kiinteistöön. Nuorisotyöllisiä menetelmiä on monipuolistettu ja kehitetty. Peruskoulujen yhteydessä toteutettavaa harrastustoimintaa on kehitetty Harrastamisen Suomen mallin ja koulujen kerhotoiminnan hankerahoitusten avulla. Salon kaupunki aloitti Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallissa, jonka mukaisesti on laadittu nykytilan kartoitus ja toimintasuunnitelmaluonnos.

Riskit ja epävarmuustekijät

Ennaltaehkäisevälle nuorisotyölle muun muassa kouluissa ja oppilaitoksissa on selkeästi enemmän tarvetta, kuin nykyisillä resursseilla on mahdollista toteuttaa. Riskeinä tunnustetaan palvelujen piirissä ja - ulkopuolella olevien nuorten toimintakyvyn heikkeneminen sekä tarkoituksenmukaisen ja oikea-aikaisen tuen saaminen nuorille. Nuorisotyön yksilöllisiin palveluihin (etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta) ohjautuvien nuorten elämänhallintaan ja hyvinvointiin liittyvät haasteet ovat lisääntyneet.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3360 Nuorisotoimi	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	499 060	0	499 060	428 796	70 264	85,9	522 844
Myyntituotot	49 800	0	49 800	20 943	28 857	42,1	9 811
Tuet ja avustukset	446 000	0	446 000	405 737	40 263	91,0	511 015
Muut toimintatuotot	3 260	0	3 260	2 115	1 145	64,9	2 018
Toimintakulut	-2 121 649	0	-2 121 649	-2 144 567	22 918	101,1	-1 903 383
Henkilöstökulut	-1 600 787	0	-1 600 787	-1 614 224	13 437	100,8	-1 403 054
Palkat ja palkkiot	-1 301 039	0	-1 301 039	-1 328 009	26 970	102,1	-1 134 973
Henkilösivukulut	-299 748	0	-299 748	-286 215	-13 533	95,5	-268 081
Eläkekulut	-250 568	0	-250 568	-239 513	-11 055	95,6	-226 866
Muut henkilösivukulut	-49 180	0	-49 180	-46 701	-2 479	95,0	-41 215
Palvelujen ostot	-189 829	0	-189 829	-190 829	1 000	100,5	-185 987
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-65 568	0	-65 568	-88 785	23 217	135,4	-119 142
Avustukset	-86 000	0	-86 000	-75 200	-10 800	87,4	-17 400
Muut toimintakulut	-179 465	0	-179 465	-175 528	-3 937	97,8	-177 799
Toimintakate	-1 622 589	0	-1 622 589	-1 715 771	93 182	105,7	-1 380 539
Vuosikate	-1 622 589	0	-1 622 589	-1 715 771	93 182	105,7	-1 380 539
Poistot ja arvonalentumi- set	-13 626	0	-13 626	-13 625	-1	100,0	-15 795
Suunnitel- man muk. poistot	-13 626	0	-13 626	-13 625	-1	100,0	-15 795
Tilikauden tulos	-1 636 215	0	-1 636 215	-1 729 396	93 181	105,7	-1 396 334
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-1 636 215	0	-1 636 215	-1 729 396	93 181	105,7	-1 396 334

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Osaston hallinto					
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Kulut €	149 713		149 713	144 631	142 880
Tuotot €	0		0	0	1 276
Infotietona varhe- ja eläkemeno- perust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	19 762		19 762	18 431	21 016
Nuorisovaltuusto					
jäseniä				15	15
Kokoukset				12	11
Kulut €					
€/kokous					
Projektit					
Projektien määrä	4		4	4	5
Kulut €	499 959		499 959	578 378	549 022
Henkilöstöä	9		9	9	9
Tuotot €	446 000		446 000	395 291	466 403
Myönnetyt toimintatuet ja avus- tukset					
Tuettujen yhteisöjen toimijoiden määrä	2 010		2 010	2 001	3 512
Kulut €	16 000		16 000	15 500	17 400
€/toimija	7,96		7,96	7,75	4,95
Nuorten työllistäminen:	Siirtynyt työllisyyspalveluista 2022				
Kaupungin työllistämät nuoret	130		130	130	
Kulut €	194 299		194 299	141 348	
€/nuori	1 495		1 495	1 087	
Yritysten kesätyöll.tuella työllistämät nuoret	230		230	233	
Kulut €	70 000		70 000	59 700	
€/nuori	304		304	256	
Nuorisotyön lähipalvelut: Nuorisotyö, tapahtumat, leirit, retket, bänditoiminta					
Kulut €	846 523		846 523	939 036	834 103
€/alle 29 v	62,83		62,83	72,91	60,79
Vakinaista henkilöstöä	11		11	11	11
Tuotot €	25 060		25 060	13 858	8 295

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Leirikeskus					
Käyttövuorokaudet/oma käyttö	51		51	53	37
Käyttövuorokaudet/ulkopuolisten käyttö	130		130	133	102
Kulut €	25 092		25 092	27 990	25 510
€/käyttövuorokausi	139		139	150	184
Erityisnuorisotyö:					
Etsivätyö, yksilötyö, ryhmätoiminta					
Kulut €	100 811		100 811	121 746	97 131
Vakinaista henkilöstöä	2		2	1	4
Työpajatoiminta					
Osallistuneiden määrä	129		129	100	98
Kulut €	444 682		444 682	388 271	417 524
€/osallistuja	3 447		3 447	3 883	4 260
Vakinaista henkilöstöä	8		8	8	8
Tuotot €	32 200		32 200	22 202	23 418
Nuorisopalvelut yhteensä					
Tuotot €	503 260	0	503 260	431 752	499 392
Kulut €	2 347 079	0	2 347 079	2 416 600	2 083 569
Netto €	-1 843 819	0	-1 843 819	-1 984 848	-1 584 177
Kulut/alle 29-vuotias asukas €	174,21		174,21	187,64	151,85
Alle 29-vuotiaat	13 473		13 473	12 879	13 721
Tilastotiedot					
Nuorisotilat					
Nuorisotilat	Osallistujat			33 093	31 472
Retket					
Retket	Lukumäärä			1	0
Retket	Osallistujat			50	0
Leirit					
Yöleirit	Lukumäärä			5	0
Yöleirit	Osallistujat			150	0
Päiväleiritoiminta	Lukumäärä			0	8
Päiväleiritoiminta	Osallistujat			0	96
Avustukset					
Avustetut yhteisöt	Lukumäärä			24	22
Jaetut avustukset	€			15 500	17 400
Avustukset asukasta kohti	€/asukas			0,30	0,34

2.9.4. Lukiokoulutus ja musiikkiopisto

2.9.4.1. Lukiokoulutus

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Lukioiden opiskelijahuoltopalvelujen kysyntä kasvoi. Opetushallituksen korona-avustuksilla pystyttiin palkkaamaan yhteisöpedagogeja, lisäämään tukiopetuksen ja opinto-ohjauksen resursseja. Korona-avustuksilla mahdollistettiin opiskelu tietyillä kursseilla tavanomaista pienemmissä ryhmissä.

Mahdollinen energiakriisi ja sen myötä tulevat ennakoidut ja ennakoimattomat sähkökatkokset merkitsivät varautumista ja suunnittelua yhdessä rehtoreiden ja lukioiden kanssa miten toimitaan sähkökatkostilanteissa.

Halikon lukion perustamisesta tuli kuluneeksi 50 vuotta ja lukion Halu-kuoron konsertti pidettiin samassa yhteydessä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Opiskelijoiden hyvinvointi edellyttää panostusta opiskelijahuollollisiin tukitoimenpiteisiin jatkossa. Oppimisvajeen paikkaamiseen tarvitaan resursseja. Lisäksi Ukrainan sota on aiheuttanut ahdistuneisuutta sekä turvallisuuden tunteen järkkymistä opiskelijoiden keskuudessa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3300 2. aste	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	125 600	8 190	133 790	197 185	-63 395	147,4	189 011
Myyntituotot	2 000	0	2 000	1 496	504	74,8	590
Maksutuotot	0	0	0	10 500	-10 500	*****	72 892
Tuet ja avustukset	100 000	8 190	108 190	164 625	-56 435	152,2	99 325
Muut toimintatuotot	23 600	0	23 600	20 564	3 036	87,1	16 204
Toimintakulut	-5 817 735	-17 640	-5 835 375	-5 606 340	-229 035	96,1	-5 466 749
Henkilöstökulut	-5 157 683	-17 640	-5 175 323	-5 032 087	-143 236	97,2	-4 997 265
Palkat ja palkkiot	-4 129 245	-14 610	-4 143 855	-4 076 983	-66 872	98,4	-3 997 642
Henkilösivukulut	-1 028 438	-3 030	-1 031 468	-955 104	-76 364	92,6	-999 623
Eläkekulut	-872 278	-3 030	-875 308	-806 700	-68 608	92,2	-858 839
Muut henkilösivukulut	-156 160	0	-156 160	-148 404	-7 756	95,0	-140 784
Palvelujen ostot	-103 780	0	-103 780	-191 855	88 075	184,9	-242 519
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-437 745	0	-437 745	-290 975	-146 770	66,5	-190 717
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0	-500
Muut toimintakulut	-118 527	0	-118 527	-91 423	-27 104	77,1	-35 748
Toimintakate	-5 692 135	-9 450	-5 701 585	-5 409 155	-292 430	94,9	-5 277 738
Vuosikate	-5 692 135	-9 450	-5 701 585	-5 409 155	-292 430	94,9	-5 277 738
Tilikauden tulos	-5 692 135	-9 450	-5 701 585	-5 409 155	-292 430	94,9	-5 277 738
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-5 692 135	-9 450	-5 701 585	-5 409 155	-292 430	94,9	-5 277 738

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Osaston hallinto					
Vakinaista henkilöstöä	0,85		0,85	0,85	0,85
Kulut €	86 860		86 860	72 696	69 666
Ammatillisen koulutuksen järjes- tämisestä jäänyt eläkemenoperusteinen maksu ja ostopalvelut €	136 515		136 515	107 598	166 862
Infotietona eläkemenoperust. elä- kevak.maksukulut					
Kulut €	7 263		7 263	8 393	8 424
Projektit					
Projektien määrä	1		4	3	14
Kulut €	95 000		95 000	194 371	145 881
Henkilöstöä	0		0	1	0
Tuotot €	100 000		100 000	162 238	99 325
Lukio					
Opiskelijoita yhteensä	907		907	886	893
Lukion varsinaiset opiskelijat	905		905	885	891
Aineopiskelijat	2		2	2	3
Ammatillisen tutkinnon suorittajat	0		0	0	0
Kulut €	7 335 759	17 640	7 353 399	6 996 054	6 725 393
€/varsinainen opiskelija	8 088		8 107	7 896	7 562
Opetuskurssien lukumäärä	1 052		1 052	1 028	1 005
€/opetuskurssi	6 973		6 990	6 806	6 692
Kurssia/opiskelija (lukion päättävät)				79	79
Opetushenkilöstöä (pääkoulun mu- kaan)	53		53	53	54
Hallintohenkilöstö (rehtorit ja kanslis- tit)	5,2		5,2	5,2	5,2
Tuotot €	32 516	8 190	40 706	28 720	91 805
Aikuislukio					
Opiskelijoita yhteensä	115		115	101	135
Kulut €	204 468		204 468	183 940	187 464
Lukion varsinaiset opiskelijat	65		65	42	58
Aineopiskelijat	50		50	59	77
€/varsinainen opiskelija (sis. perusas- teen opisk.)	3 146		3 146	4 380	3 314
Opetustunnit	1 300		1 300	1 250	1 321
€/opetustunti	157		157	147	142
Suoritettu kurssi/opiskelija	44		44	44	44

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Opetushenkilöstöä/toistaiseksi otetut	1		1	1	1
Opetushenkilöstö/määräaikaiset	9		9	9	9
Hallinto henkilöstö (rehtorit ja kanslistit)	1		1	1	1
Kokonaisopiskelijamäärä/opettaja	19		19	10	14
Tuotot €	0		0	13 031	3 844
Lukiokoulutus yhteensä					
Tuotot €	132 516	8 190	140 706	203 988	194 974
Kulut €	7 858 602	17 640	7 876 242	7 554 658	7 295 266
Netto €	-7 726 086	-9 450	-7 735 536	-7 350 669	-7 100 292
Tilastotiedot					
Lukiot					
Opetustoiminta					
Lukiot/päivälukiot					
Opetustoiminta					
Opiskelijamäärä yhteensä 20.9.	Lukumäärä			891	890
Lukiokoulutuksen opetustunnit*	Lukumäärä			39 415	38 387
Opettajien viikkotuntikertymä (päivälukiot)	Lukumäärä			1 035	1 006
Lukion päättäneet yhteensä	Lukumäärä			241	289
Aikuislukio					
Opetustoiminta					
Opiskelijamäärä yhteensä 20.09.	Lukumäärä			35	135
Aikuislukion opetustunnit	Lukumäärä			1 250	1 321
Aikuislukion päättäneet/lukioaste	Lukumäärä			28	17

*Päivälukioiden opetustunnit/laskentakaava: 38 x opettajien viikkotuntikertymä + tukiopetustunnit

2.9.4.2. Musiikkiopisto

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Musiikkiopisto antoi taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta. Talvilomaviikkoon 18.2. asti musiikin hahmotusaineiden opetus tapahtui etäopetuksena. Yksilöopetus ja musiikkileikkikoulutoiminta toteutettiin lähiopetuksena. Orkesteritoiminta toteutettiin lähiopetuksena pienemmissä ryhmissä. Talvilomaviikon jälkeen kaikki opetus toteutettiin lähiopetuksena.

Yhteisiä oppilasilloja järjestettiin livekonsertteina. Näitä konsertteja ja oppilasilloja myös striimattiin musiikkiopiston Youtube-kanavalle. Salon musiikkiopisto osallistui myös SML:n koordinoimaan valtakunnalliseen "Nuori soittaa" -tapahtumaan, jonka puitteissa muun muassa järjestettiin konserttavierailu Porin Palmgren-konservatorioon. Kevään 2022 oppilasvalinta toteutettiin videohaulla.

Sähköistä toimintakulttuuria sekä digiosaamista kehitettiin edelleen "Digistä virettä!" -hankkeen myötä. "Digistä virettä" -hanke päättyi kesäkuussa 2022. Elokuussa toimitettiin Opetushallitukselle hankkeen loppuselvitys.

Vuoden 2022 aikana toteutettiin yhteensä noin 65 oppilasiltaa ja konserttia.

Osana kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulaa järjestettiin opiston oppilaiden toteuttamana päiväkotikonsertteja yhteensä neljänä päivänä kahdeksaan eri päiväkotiin. Maaliskuussa 2022 oli vuorossa Märynummen ja Hajalan sekä Isohärjänmäen ja Ollikkalan päiväkodit ja marraskuussa vierailukonsertit kohdistuivat Perniön ja Särkisalon sekä Hähkänän ja Inkeeren päiväkoteihin.

Riskit ja epävarmuustekijät

Pandemiatilannetta tuli seurata etenkin alkuvuonna 2022 tiiviisti mahdollisten muuttuneiden opetusjärjestelyjen näkökulmasta. Maailmantilanne ja mahdolliset sähkökatkot ja niihin varautuminen oli otettava huomioon turvallista ja toimivaa opistoarkea suunniteltaessa vuoden 2022 loppupuolella.

Edelleen ikäluokkien pienentyessä musiikkileikkikouluun osallistuvien lasten lukumäärän kehitys sekä joidenkin instrumenttien kysynnän ja tarjonnan tasapaino tulee ottaa huomioon suunnittelutyössä myös jatkossa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3350 Musiikkiopisto	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	166 500	0	166 500	171 341	-4 841	102,9	181 993
Myyntituotot	6 000	0	6 000	8 425	-2 425	140,4	9 250
Maksutuotot	160 000	0	160 000	157 838	2 162	98,6	154 403
Tuet ja avustukset	0	0	0	4 913	-4 913	*****	17 340
Muut toimintatuotot	500	0	500	165	335	33,1	1 000
Toimintakulut	-1 027 185	0	-1 027 185	-1 036 183	8 998	100,9	-978 804
Henkilöstökulut	-936 815	0	-936 815	-970 989	34 174	103,6	-915 853
Palkat ja palkkiot	-755 249	0	-755 249	-788 644	33 395	104,4	-741 990
Henkilösivukulut	-181 566	0	-181 566	-182 345	779	100,4	-173 864
Eläkekulut	-153 018	0	-153 018	-155 345	2 327	101,5	-148 072
Muut henkilösivukulut	-28 548	0	-28 548	-27 000	-1 548	94,6	-25 792
Palvelujen ostot	-55 182	0	-55 182	-40 564	-14 618	73,5	-45 592
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-24 405	0	-24 405	-14 412	-9 993	59,1	-11 514
Muut toimintakulut	-10 783	0	-10 783	-10 218	-565	94,8	-5 844
Toimintakate	-860 685	0	-860 685	-864 842	4 157	100,5	-796 811
Vuosikate	-860 685	0	-860 685	-864 842	4 157	100,5	-796 811
Tilikauden tulos	-860 685	0	-860 685	-864 842	4 157	100,5	-796 811
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-860 685	0	-860 685	-864 842	4 157	100,5	-796 811

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Opiskelijat	384		384	397	385
josta musiikkileikkikoululaisia	74		74	81	75
valmennus- perus- ja syventävien opintojen opiskelijoita	310		310	316	310
Kulut €	1 183 343		1 183 343	1 183 728	1 128 618
€/opiskelija	3 082		3 082	2 982	2 931
Opetustunnit	13 650		13 650	13 500	13 632
€/opetustunti	86,69		86,69	87,68	82,79
Opetushenkilöstöä	21		21	20	20
Tuotot €	166 500		166 500	172 228	182 356
Infotietona varhe- ja eläkemeno- perust. eläkevak.maksukulut					
Yhteensä €	19 037		19 037	22 847	21 372
Musiikkiopisto yhteensä					
Tuotot €	166 500	0	166 500	172 228	182 356
Kulut €	1 183 343	0	1 183 343	1 183 728	1 128 618
Netto €	-1 016 843	0	-1 016 843	-1 011 499	-946 262
Tilastotiedot					
Musiikkiopisto					
Opetustoiminta (20.9. laskentapäi- vänä)					
Musiikkileikkikoulu					
Oppilaat	Henkilö			81	75
Perus- ja opistoaste ja soit.valm					
Oppilaat	Henkilö			316	310
Kaikki oppilaat yhteensä	Henkilö			397	385
Kaikki opetustunnit vuodessa	Tunti			13 500	13 632

2.9.5. Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

31 Opetuslautakunta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	4 244 480	78 860	4 323 340	6 152 230	-1 828 890	142,3	4 912 805
Myyntituotot	753 120	0	753 120	1 236 841	-483 721	164,2	814 165
Maksutuotot	1 990 000	0	1 990 000	1 829 131	160 869	91,9	2 062 430
Tuet ja avustukset	1 463 000	78 860	1 541 860	3 036 516	-1 494 656	196,9	1 998 040
Muut toimintatuotot	38 360	0	38 360	49 742	-11 382	129,7	38 169
Toimintakulut	-68 727 402	-48 023	-68 775 425	-69 121 237	345 812	100,5	-66 303 542
Henkilöstökulut	-57 176 013	-48 023	-57 224 036	-57 865 911	641 875	101,1	-55 323 385
Palkat ja palkkiot	-46 210 992	-40 030	-46 251 022	-47 026 496	775 474	101,7	-44 680 545
Henkilösivukulut	-10 965 021	-7 993	-10 973 014	-10 839 415	-133 599	98,8	-10 642 839
Eläkekulut	-9 204 185	-11 022	-9 215 207	-9 130 019	-85 188	99,1	-9 034 552
Muut henkilösivukulut	-1 760 836	3 029	-1 757 807	-1 709 397	-48 410	97,2	-1 608 288
Palvelujen ostot	-6 395 027	0	-6 395 027	-6 636 530	241 503	103,8	-6 634 433
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-1 935 391	0	-1 935 391	-1 909 227	-26 164	98,6	-1 709 000
Avustukset	-1 938 000	0	-1 938 000	-1 671 866	-266 134	86,3	-1 743 871
Muut toimintakulut	-1 282 971	0	-1 282 971	-1 037 703	-245 268	80,9	-892 854
Toimintakate	-64 482 922	30 837	-64 452 085	-62 969 007	-1 483 078	97,7	-61 390 737
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0	-10
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0,0	-10
Vuosikate	-64 482 922	30 837	-64 452 085	-62 969 007	-1 483 078	97,7	-61 390 747
Poistot ja arvonalentumi- set	-403 220	0	-403 220	-342 083	-61 137	84,8	-212 705
Suunnitel- man muk. poistot	-403 220	0	-403 220	-342 083	-61 137	84,8	-212 705
Tilikauden tulos	-64 886 142	30 837	-64 855 305	-63 311 090	-1 544 215	97,6	-61 603 453
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-64 886 142	30 837	-64 855 305	-63 311 090	-1 544 215	97,6	-61 603 453

2.9.6. Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

31 Opetuslautakunta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	4 321 910	78 860	4 400 770	6 230 678	-1 829 908	141,6	4 997 026,0
Myyntituotot	753 120	0	753 120	1 239 796	-486 676	164,6	832 963,0
Maksutuotot	2 035 000	0	2 035 000	1 876 549	158 451	92,2	2 103 074,0
Tuet ja avustukset	1 463 000	78 860	1 541 860	3 036 516	-1 494 656	196,9	1 998 040,0
Muut toimintatuotot	70 790	0	70 790	77 816	-7 026	109,9	62 950,0
Toimintakulut	-95 994 918	-48 023	-96 042 941	-95 949 764	-93 177	99,9	-91 884 659,0
Henkilöstökulut	-57 176 013	-48 023	-57 224 036	-57 865 911	641 875	101,1	-55 323 385,0
Palkat ja palkkiot	-46 210 992	-40 030	-46 251 022	-47 026 496	775 474	101,7	-44 680 545,0
Henkilösivukulut	-10 965 021	-7 993	-10 973 014	-10 839 415	-133 599	98,8	-10 642 839,0
Eläkekulut	-9 204 185	-11 022	-9 215 207	-9 130 019	-85 188	99,1	-9 034 552,0
Muut henkilösivukulut	-1 760 836	3 029	-1 757 807	-1 709 397	-48 410	97,2	-1 608 288,0
Palvelujen ostot	-23 505 443	0	-23 505 443	-23 657 846	152 403	100,6	-21 988 452,0
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-1 935 391	0	-1 935 391	-1 931 662	-3 729	99,8	-1 768 359,0
Avustukset	-1 938 000	0	-1 938 000	-1 671 866	-266 134	86,3	-1 743 871,0
Muut toimintakulut	-11 440 071	0	-11 440 071	-10 822 478	-617 593	94,6	-11 060 592,0
Toimintakate	-91 673 008	30 837	-91 642 171	-89 719 086	-1 923 085	97,9	-86 887 632,0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0	-10,0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0,0	-10,0
Vuosikate	-91 673 008	30 837	-91 642 171	-89 719 086	-1 923 085	97,9	-86 887 642,0
Poistot ja arvonalentumi- set	-403 220	0	-403 220	-342 083	-61 137	84,8	-212 705,0
Suunnitel- man muk. poistot	-403 220	0	-403 220	-342 083	-61 137	84,8	-212 705,0
Tilikauden tulos	-92 076 228	30 837	-92 045 391	-90 061 169	-1 984 222	97,8	-87 100 348,0
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-92 076 228	30 837	-92 045 391	-90 061 169	-1 984 222	97,8	-87 100 348,0

2.9.7. Vapaa-ajan palvelut

Lautakunnan toteuma vuodelta 2022 ja olennaiset poikkeamat

Vapaa-aikapalvelut järjestää kaupungin kulttuuri-, kirjasto-, museo-, liikunta- ja kansalaisopistopalveluja joita ohjaa erityiset lait palvelujen tuottamiseksi ja valtionosuuksien saamiseksi. Lait nojaavat sekä perustuslakiin että kuntalakiin asukkaiden hyvinvoinnin yleisestä edistämisestä. Salon vapaa-aikapalvelut toteuttaa hyvinvointia ja viihtyvyyttä edistäviä palveluja, jotka kannustavat myös aktiiviseen elämäntapaan ja itsensä kehittämiseen.

Toimintavuosi 2022 vapaa-aikapalveluissa oli tapahtuma- ja palvelutoiminnan osalta haasteellinen niin palveluiden järjestämisen kuin niihin osallistumisen osalta. Sulkupäätösten vuoksi suljettuina olleet tilat ja sen jälkeen, kesken toimintakautta, tapahtuneet sulkupäätösten poistumiset aiheuttivat palveluiden- ja tapahtumajärjestämisen monenkirjavia uusia haasteita muun muassa palveluiden toteuttamisen ja esim. niistä tiedottamisen osalta. Eri-laiset kulttuuritapahtumat ja taidenäyttelyt, opiston lähiopetustoiminta, kirjastojen aukeaminen, museonäyttelyt sekä muu kulttuuritapahtumatuotanto yhdessä liikuntaryhmien ja -tapahtumien toteutuksen kanssa näkyi kuitenkin Salon kaupunkikuvassa, kaiken koetun jälkeen, positiivisena palaamisena "uuteen normaaliin".

Valtakunnallisestikin merkittäviä tapahtumia toimintavuonna toteutui kaupungissa mm. SM-viikko kesä-heinäkuun vaihteessa ja yhteistyössä toteutettu Salo Volley tapahtumat. Pelkästään näiden kahden tapahtuman osalta laskettiin osallistujien määrä useissa tuhansissa aktiivitoimijoissa ja tapahtumat saivat myös valtakunnallista näkyvyyttä erityisesti Yle:n kanavilla. Eri-laisen kulttuuritapahtumien toteutus palasi myös normaalin toimintavuoden tapahtumatarjontaan, jossa yhteistyö muiden kulttuurituottajien kanssa oli merkittävä piristysruiske hiljaisiin pandemiavuosiin nähden. Liikuntatilojen ja alueiden avaaminen normaalikäytölle kahden koronapandemiavuoden toimintasulkujen jälkeen oli kuitenkin ollut vielä varsin maltillista ihmisten vielä mahdollisesti puntaroidessa alkuun riskejä osallistumisensa osalta. Kulttuuritapahtumiin osallistumisissa ja taidemuseokäynneissä koettiin kuitenkin erinomaista toiminnan ja käyntien määrän palautumista normaalitoiminnan tasolle.

Vapaa-aikapalveluiden merkittävimpiin toimintavuoden riskeihin kirjattu poikkeusolojen suora vaikutus kuntalaisten hyvinvointiin lähinnä palveluiden supistamisen, tilojen sulkujen tai kurssitoiminnan peruutusten osalta ei riskeinä käynyt toteen tilojen auettua sekä poikkeusolojen kieltojen peruunnuttua alkuvuodesta. Tilojen, palveluiden, kurssien sekä tapahtumien avautuminen nosti vapaa-ajanpalveluiden toiminnallisuuden edellisten kahden vuoden tasosta lähemmäs normaaliajan aktiivisuutta.

Myös palvelualueen toimintavuoden tilikauden tulos osoitti samaa toiminnallisuuden palautumista. Tilikauden toimintakulut olivat 8,8 miljoonaa euroa (98,7 %) ja toimintatuotot 1,8 miljoonaa euroa (98,4 %). Toimintatuotot nousivat lähes 0,4 miljoonaa euroa ja toimintakulut noin 0,2 miljoonaa euroa vuodesta 2021. Vapaa-ajan lautakunnan ulkoinen toimintakate oli -6,9 miljoonaa euroa (98,8 %). Toimintavuoden 2022 kokonaisuuden toteutumiseen voidaan kaikista epävarmuustekijöistä huolimatta olla erittäin tyytyväisiä.

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Olennaisin muutos toimintavuonna 2022 on tapahtumatoiminnan, palveluiden ja tilojenkäytön palautuminen normaaliajan rajoituksettomaan käyttöön jolloin palvelualueen toimintavuodelle kirjatut merkittävimmät riskit eivät toteutuneet ja palveluiden painopisteiden saattamisessa onnistuttiin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Koronapandemian, maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuvat epävarmuustekijät (esim. yleinen kustannuksien nousu ja erityisesti energiakustannukset) ja palveluihin liittyvät odotukset (mm. sotapakolaisten kieliopintojen järjestäminen) suhteessa resurssien niukkuuteen loivat epävarmuutta ja haasteita toimintavuoteen 2022. Kuitenkin jo edellä mainitusti toimintavuoden riskit arvioidussa laajuudessa eivät toteutuneet ja palvelutoiminnan "elpyminen" alkoi nopeasti jo heti alkuvuodesta.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4001 Vapaa aikapalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintakulut	-93 331	10 052	-83 279	-91 254	7 975	109,6	-38 401
Henkilöstökulut	-31 601	10 052	-21 549	-32 523	10 974	150,9	-30 582
Palkat ja palkkiot	-27 794	8 299	-19 495	-28 999	9 504	148,7	-25 542
Henkilösivukulut	-3 807	1 753	-2 054	-3 524	1 470	171,6	-5 039
Eläkekulut	-3 139	1 445	-1 694	-2 921	1 227	172,4	-3 315
Muut henkilösivukulut	-668	308	-360	-603	243	167,5	-1 724
Palvelujen ostot	-61 530	0	-61 530	-58 703	-2 827	95,4	-7 471
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100	0	-100	0	-100	0,0	0
Muut toimintakulut	-100	0	-100	-28	-72	28,2	-349
Toimintakate	-93 331	10 052	-83 279	-91 254	7 975	109,6	-38 401
Vuosikate	-93 331	10 052	-83 279	-91 254	7 975	109,6	-38 401
Tilikauden tulos	-93 331	10 052	-83 279	-91 254	7 975	109,6	-38 401
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-93 331	10 052	-83 279	-91 254	7 975	109,6	-38 401

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Vapaa-aika lautakunta					
Kokoukset	10		10	9	10
Käsittellyt asiat	100		100	89	118
Kulut €	15 907		15 907	22 727	17 516
€/käsitelty asia	159		159	255	148
€/kokous	1 591		1 591	2 525	1 752
Vapaa-ajan palvelujen hallinto					
Kulut €	77 431	10 052	67 379	69 140	23 636
Vakituista henkilöstöstä	0,3		0,3		0,3
Vapaa-ajanpalvelujen hallinto yhteensä					
Tuotot €	0	0	0	0	0
Kulut €	93 338	10 052	83 286	91 867	41 152
Netto €	-93 338	-10 052	-83 286	-91 867	-41 152

2.9.8. Kulttuuripalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Yleiset kulttuuripalvelut toteuttaa yhteistyössä ja osin itse taide- ja kulttuuripalveluita koko Salon alueella. Palveluita rahoitetaan avustuksilla, sopimuskumppanuuksilla ja palveluostoilla. Yhdistysten ja paikallistoimijoiden tuottamaa toimintaa ovat muun muassa konsertit, festivaalit, näyttelyt, teatteriesitykset sekä kulttuuri- ja kotiseututapahtumat. Oma toimintaa ovat kulttuuritila Näkkärin kausiohjelma, kulttuurikasvatussuunnitelma Nappula, lastenkulttuurisisällöt ja -tapahtumat, kulttuurin lähipalvelut ja kiertue toiminta sekä kulttuurihyvinvointityö, kuten esimerkiksi yhteisölliset projektit, vierailut laitoksissa ja matalan kynnyksen tapahtumat. Toimintaa ohjaa laki kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisestä (166/2019).

Taide- ja kulttuuripalveluiden merkitys kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä ja kunnan veto- ja elinvoimaan (suorat ja välilliset vaikutukset)

- Kulttuuriohjelmaan liittyen toteutettiin kaksi laajaa tiedonkeruuta. Kyselyiden avulla kartoitettiin sekä kuntalaisten että yhteistyökumppanien näkemyksiä nykyisistä kulttuuri- ja taidepalveluista sekä toiveita tulevaisuudelle. Vastauksia saatiin yhteensä 560. Kuntalaisten enemmistölle (92 %) omaa hyvinvointia vahvimmin edistävä tekijä oli viihtyisä elinympäristö, jossa taidetta ja tapahtumia on tarjolla ympäri vuoden. Taide- ja kulttuuritoimijoiden toimintaedellytysten tukemista kannatti myös vahva enemmistö (80 %). Nykyistä suuremmilla investoinneilla varmistettaisiin toiminnan jatkuvuus, uusien ideoiden kehittäminen sekä palveluiden laadun kohottaminen työllistämällä ammattitaiteilijoita. Vastaaajien enemmistö oli myös sitä mieltä, että kulttuuritarjonta vaikuttaa ihmisten mielikuvaan Salosta. Kulttuuriohjelmaa edistettiin lisäksi erilaisin tapahtumin ja eri kohderyhmille suunnatuin osallistavien menetelmin.
- Kulttuurikumppanien vuoden 2022 teemoja olivat vaikuttaminen, yhteistyö ja näkyvyys. Teemoja tuotiin esille muun muassa lausunnossa kaupunkistrategiapäivitykseen sekä keskusteluissa yhdistysten taide- ja kulttuuritoimintaan tarkoitettujen tilojen puutteista ja haasteista.

Tarjotaan eri-ikäisille kuntalaisille mahdollisuuksia osallistumiseen ja aktiivisen vapaa-ajan viettämiseen taiteen ja kulttuurin keinoin

- Yhteistyökumppaneita yleisillä kulttuuripalveluilla oli vuonna 2022 yhteensä 85 yhdistystä, työryhmää ja/tai yksittäistä taiteilijaa. Kohdeavustusten, sopimuskumppanuuksien ja palveluostojen avulla mahdollistettiin yli 350 tapahtumaa, joihin osallistui noin 42.000 henkilöä joko paikan päällä (~29.500) tai striimin/tallenteen (~12.500) kautta. Luvuissa ei ole huomioitu yleisavustuksin tuettavaa toimintaa.
- Uusia yhteistyömuotoja olivat toukokuussa yhdessä Mieli ry:n kanssa toteutettu valtakunnallinen MHAW Hyvää mieltä kulttuurista -tapahtumaviikko sekä Kirjan talo ry:n kanssa käynnistetty kirjallisuuteen keskittyvä Sanojen Salo -verkostoyhteistyö sekä marraskuun Salon Runoviikko.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulan toteuttaminen ja riittävä resursointi

- Kulttuurikasvatussuunnitelmassa pystyttiin toteuttamaan suunnitellut palvelut alkuvuoden koronahaasteista huolimatta. Kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyviä tapahtumia tai vierailuja järjestettiin yhteensä 106 vuoden 2022 aikana ja niistä pääsi osalliseksi 3.530 lasta tai nuorta. Luvuissa on mukana kulttuuripalveluiden koordinoimat tai toteuttamat Nappula-sisällöt. Lisäksi Nappulaan liittyvää ohjelmaa tuottavat muun muassa kirjastot sekä Musiikkiopisto.
- Nappulan käytännöt ovat toimijoille uusia ja erilaisten toimintakulttuurien ja aikataulujen yhteensovittamisessa on vielä haasteita, ennen kuin toiminta vakiintuu. Haasteita aiheuttaa laajan kaupungin alueella erityisesti kuljetusten koordinointi. Resursoinnissa tulisi huomioida, että Nappulan sisältöjen suunnittelun ja toteutuksen lisäksi työhön kuuluu paljon käytännön koordinoitavuutta ja aikatauluttamista, jonka toteuttaminen nykyresurssein on haasteellista ottaen huomioon kouluverkon laajuuden sekä erilaiset toimintatavat.

Museopalvelujen toiminta-ajatus on edistää Salossa kuvataiteen ja kulttuuriperinnön säilymistä, kehittymistä ja esille saattamista.

Museosisältöjen joustava tuotannonohjaus sekä evaluointi, uusien kumppanuuksien syntyminen sisältötuotannoissa

- Taidemuseo toteutti vuoden aikana kolme päätilanäyttelyä ja kolme gallerianäyttelyä. Taidemuseo löysi uusia kumppanimuseoita näyttelytuotantoihin ja taidemuseon museosisältöjä sekä asiakkaita tutkittiin Turun AMK:n opiskelijoiden tuottaman yleisötutkimuksen sekä asiakaspalautteen ja ovensuukyselyn avulla. Veturitallin ovensuukyselyn kerryttämän tiedon mukaan 39,1 prosenttia asiakkaista tuli Salon talousalueelta ja 60,9 prosenttia muualta Suomesta. Kävijöitä taidemuseossa oli kaikkiaan 241.680 alkukesän ollessa vielä pandemian jäljiltä hiljainen.
- Salon historiallisen museon kahdeksassa museokohteessa näyttelyitä ja toimintaa toteutettiin tiiviissä yhteistyössä lukuisten eri paikallisten toimijoiden kanssa. Historiallisen museon kävijämäärät (yhteensä 15 873) jakautuivat elektroniikkamuseon 5 101 kävijään ja paikallismuseoiden uuteen koronan jälkeiseen ennätykseen, 10 772 kävijään. Tapahtumajärjestämistä ja muuta yleisötyön tekemistä edesauttoi merkittävästi Perniön ja Meritalon museoihin ensimmäistä kertaa kesäkaudeksi palkatut museoammatilliset assistentit. Viime vuosina keskeisessä roolissa ollut kokoelmatyö eteni tehokkaasti paikallismuseoiden osalta. Marimekko-kokoelman esineistö saatiin kokonaisuudessaan luetteloitua, paikallismuseoiden valokuvakokoelmia varten laadittiin digitointisuunnitelma ja Halikon museon valokuvakokoelmien digitointi saatiin hyvään alkuun. Paikallisten kotiseutuyhdistysten lisäksi Salon historiallisen museon aktiivisina yhteistyötahoina toimivat Sagalundin museo ja lastenkulttuurikeskus. Salon historiallinen museo osallistui lisäksi yhdessä kaikkien muiden Varsinais-Suomen ammatillisten museoiden kanssa Varsinais-Suomen ilmastolupaushankkeeseen sekä aloitti yhteistyötä Luonnonvarakeskuksen kanssa geenipankkitoimintaan liittyen. Elektroniikkamuseossa saatettiin päätökseen tiedonkeruuosuus hankkeessa, joka keskittyi Salon elektroniikkateollisuudessa toimineisiin naisiin. Hankkeessa yhteistyökumppanina oli Turun yliopiston etnologian oppiaine. Hanke jatkui verkkonäyttelyn suunnittelulla ja toteuttamisella.

Museoiden yhteisvarastohankkeen eteneminen investointisuunnitelmaan/talousarvioon

- Yhteisvarastohankkeen edistäminen kariutui vuoden 2021 lopulla rakennuskonsultoinnin kilpailuttamiseen, kun tarjouspyyntöön ei saatu yhtään vastausta. Koska kilpailutus oli tehty loppuvuodesta ei investointirahaa saatu enää siirrettyä tai anottua vuodelle 2022. Museoiden yhteisvaraston selvitystyöstä valmisteltiin uusi investointi vuoden

2023 talousarvioon, jotta hankkeessa vihdoin päästäisiin etenemään. Vuoden 2022 investointimäärärahaa taidemuseo hankki alkuvuodesta uudet näyttelyvalot ERCO Oy:ltä. Näyttelyiden visuaalinen laatu parani samalla merkittävästi ja teknisen työn tekeminen helpottui.

Paikallismuseosuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen

- Henkilövaihdosten ja kaupungin strategiatyön katkon vuoksi paikallismuseosuunnitelman uudistaminen ei edennyt vuoden aikana. Suunnitelman uudistamiseen liittynyt uusi museomestarin toimi valmisteltiin 2023 talousarvioon, mutta toimi siirrettiin budjettikäsittelyssä vuodelle 2024. Ilman museomestaria kokoelmatyön edistäminen ja turvaaminen sekä näyttelyiden rakentaminen on vaikeaa.

Merkittävimmät riskit

Palveluita ja niiden hallinnointia ei pystytä toteuttamaan riittävän laajasti ja laadukkaasti henkilöstö- ja talousresurssien vähyden vuoksi

- Resurssien niukkuudesta ja rakenteiden puutteesta johtuva työnkuvien ja tehtävien moninaisuus ei mahdollista pitkäjänteistä kehittämistyötä, sillä suunnitteluun ja valmisteluun ei jää tarpeeksi aikaa.
- Kulttuuriohjelma ei valmistu, koska sisällön ohjelmatasolle vieminen ja valmistuminen edellyttävät selkeää projektijohtajuutta ja nykyistä enemmän resursseja, jotta tiedonkeruun tulokset voidaan analysoida, analyysin perusteella rakentaa yhteiset tavoitteet ja tavoitteille mittarit.
- Korona, yhteiskunnallinen epävarmuus ja näistä seurannut asiakaskäyttäytymisen muutos vaikuttavat edelleen heikentävästi kulttuuripalveluita tuottavien yhteistyökumppanien toimintaan ja talouteen. Nykyresurssien kumppanuuksien vahvistamiseen ja palvelutuotantoon ei voida investoida tarvittavalla tavalla.
- Museopalveluissa vuosien 2021 ja 2022 henkilöstövaihdokset ovat muuttaneet merkittävästi museon prosesseja. Hiljaista tietoa on menetetty runsaasti ja museaalisen perustyön puutteiden vuoksi työn suunnittelu vaatii runsaasti aikaa. Perustyötä museopalveluiden kivijalaksi ei pystytä nykyisillä resursseilla saattamaan vakaaksi ja ajan tasalle.

Museoesineistön säilytysolosuhteet ovat puutteelliset, esineistöä tuhoutuu ja kulttuuriperintöä menetetään. Tilojen huono kunto ja esineistön hajallaan olo vaikeuttavat työtä merkittävästi.

- Riski toteutuu käytännössä koko ajan. Nykyisten säilytystilojen huono kunto ja esineistön hajallaan olo vaikeuttavat ja hidastavat työtä merkittävästi. Historiallisen museon kokoelmasta ei saada valmistettua näyttelysisältöjä ja sen käsittely on erittäin hankalaa. Kiikalan museon inventointia ei pystytty terveysturvallisesti järjestämään.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4004 Kulttuuripalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	149 800	87 720	237 520	294 737	-57 217	124,1	286 812
Myyntituotot	25 000	0	25 000	46 926	-21 926	187,7	29 475
Tuet ja avustukset	10 000	87 720	97 720	107 247	-9 527	109,7	160 063
Muut toimintatuotot	114 800	0	114 800	140 565	-25 765	122,4	97 274
Toimintakulut	-1 379 135	-201 340	-1 580 475	-1 567 876	-12 599	99,2	-1 542 542
Henkilöstökulut	-598 177	-201 340	-799 517	-797 354	-2 163	99,7	-744 600
Palkat ja palkkiot	-482 165	-166 720	-648 885	-653 201	4 316	100,7	-605 211
Henkilösivukulut	-116 012	-34 620	-150 632	-144 153	-6 479	95,7	-139 389
Eläkekulut	-97 784	-34 620	-132 404	-121 845	-10 559	92,0	-118 956
Muut henkilösivukulut	-18 228	0	-18 228	-22 308	4 080	122,4	-20 433
Palvelujen ostot	-444 188	0	-444 188	-417 775	-26 413	94,1	-385 618
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76 100	0	-76 100	-91 772	15 672	120,6	-104 182
Avustukset	-160 000	0	-160 000	-160 250	250	100,2	-205 500
Muut toimintakulut	-100 670	0	-100 670	-100 725	55	100,1	-102 642
Toimintakate	-1 229 335	-113 620	-1 342 955	-1 273 139	-69 816	94,8	-1 255 730
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-1	1	*****	-61
Muut rahoituskulut	0	0	0	-1	1	*****	-61
Vuosikate	-1 229 335	-113 620	-1 342 955	-1 273 139	-69 816	94,8	-1 255 791

4004 Kulttuuripalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Poistot ja arvonalentumiset	-53 029	0	-53 029	-49 410	-3 619	93,2	-53 032
Suunnitelman muk. poistot	-53 029	0	-53 029	-49 410	-3 619	93,2	-53 032
Tilikauden tulos	-1 282 364	-113 620	-1 395 984	-1 322 550	-73 434	94,7	-1 308 822
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 282 364	-113 620	-1 395 984	-1 322 550	-73 434	94,7	-1 308 822

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Osaston hallinto					
Kulut €	28 619		28 619	24 118	29 114
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	12 248		12 248	16 231	14 597
Myönnetty toimintatuet ja avustukset					
Kulut €	160 000		160 000	160 250	205 500
Yleiset kulttuuripalvelut: Kulttuuritapahtumat ja -tilaisuudet					
Tapahtumat ja tilaisuudet	230		230	351	166
Kävijämäärä	27 000		27 000	41 722	35 367
Kulut €	240 624		240 624	247 318	209 411
€/tapahtumat, tilaisuudet	1 046		1 046	705	1 262
€/kävijä	8,91		8,91	5,93	5,92
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Tuotot €	5 000		5 000	3 216	2 974
€/asukas	4,66		4,66	4,79	6,62
Museopalvelut: Taidemuseopalvelut					
Kävijämäärä	28 500		28 500	24 680	17 842
Aukiolopäivät	244		244	264	253
Näyttely ja yleisötyö €	439 862		439 862	459 146	368 117
Taidekokoelmatyö €	88 726		88 726	91 314	101 356
Museoinfra €, josta					
Kiinteistömenot €	102 689		102 689	134 288	145 152
Markkinointi ja viestintä €	24 000		24 000	34 044	18 659
Ansaattu näkyvyys*	380 000		380 000	726 805	980 000
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	5
Kulut €	588 074	87 880	675 954	706 642	670 194
€/kävijä	20,63		23,72	28,63	37,56
€/asukas	11,40		13,10	13,69	13,04
Tuotot €	130 800	41 670	172 470	227 331	201 246
€/kävijä	4,59		6,05	9,21	11,28
€/asukas	11,40		13,10	13,69	3,91
Taidekokoelmatyö					
Kulut €	88 726		88 726	91 314	101 356
Kokoelman teosmäärä (sis. luonnokset)	2 458		2 458	2 485	2 465
Kokoelmasta kunnan tiloissa esillä	54 %		54 %	52 %	53 %
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
€/asukas				1,75	1,94
Samu, tuotanto- ja kulttuurihistorialliset museopalvelut					
Kävijämäärä	10 500		10 500	15 948	10 288
Aukiolopäivät (laskentatavan muutos 2021)	200		200	163	199
Näyttely ja yleisötyö €	395 095		395 095	149 543	154 105
Kokoelmatyö €	3 800		3 800	19 181	15 804
Museoinfra €, josta					
Kiinteistömenot	147 827		147 827	146 400	151 078
Markkinointi ja viestintä	16 000		16 000	15 795	6 577
Digitoidut esineet ja valokuvat	30 000		30 000	35 626	34 071
Ansaattu näkyvyys	35 500		35 500	37 880	93 810
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Kulut €	501 048	113 460	614 508	568 621	553 825
€/kävijä	47,72		58,52	35,65	53,83
€/asukas	9,71		11,91	11,02	10,77

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Tuotot €	14 000	46 050	60 050	64 891	83 829
€/kävijä	1,33		5,72	4,07	8,15
€/asukas	10,84		10,84	1,26	1,63
Kulttuuriperinteen säilyttäminen (kokoelmat)					
Kokoelmien kokonaismäärä, josta luetteloidut esineet ja valokuvat	73 000		73 000	75 328	73 814
Kulut €	44 500		44 500	40 524	38 353
	3 800		3 800	19 181	15 804
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Museot, yhteiset					
Tuotot €				168	
Henkilöstökulut	106 077		106 077	107 557	125 058
Palvelut, aineet, tarvikkeet ja tavarat ja muut toimintakulut	10 668		10 668	4 150	5 780
Kulut €	116 745		116 745	111 707	130 838
Kulttuuripalvelut yhteensä					
Tuotot €	149 800	87 720	237 520	295 606	288 049
Kulut €	1 635 110	201 340	1 836 450	1 818 656	1 798 882
Netto €	-1 485 310	-113 620	-1 598 930	-1 523 050	-1 510 833
Netto €/asukas	-28,79		-30,99	-29,52	-29,39
Tilastotiedot					
Yleiset kulttuuripalvelut					
Palvelusopimusten tilaisuudet					
Tilaisuudet	Lukumäärä			256	46
Osallistuneet	Henkilö			21 775	19 381
Muut tilaisuudet					
Tilaisuudet	Lukumäärä			95	127
Osallistuneet	Henkilö			19 947	15 427
Kulttuurimatkat					
Matkat	Lukumäärä			0	0
Osallistuneet	Henkilö			0	0
Opastettuja retkiä					
Osallistuneet	Kpl			0	3
	Henkilö			0	39
Avustukset					
Avustetut kohteet (yleis- ja kohdeav.)	Lukumäärä				(sisältää koronatu- en)
Jaetut avustukset yhteensä	1 000 €			160 250	205 500
Jaetut avustukset asukasta kohti	€/asukas			3	4
Salon Taidemuseo Veturitali					
Aukiolopäivät	Päivä			264	253
Kävijät	Henkilö			24 680	17 842
Museoiden järjestämät näyttelyt	Lukumäärä			6	5
SAMU Salon historiallinen museo					
Aukiolopäivät	Päivä			163	199
Kävijät	Henkilö			15 948	10 288
Museoiden järjestämät näyttelyt	Lukumäärä			4	15

2.9.9. Kirjastopalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Koronapandemia vaikutti vielä vuoden ensimmäisellä puolella kirjastopalveluiden järjestämiseen. Osa sovituista vierailuluennosta peruuntui tai siirtyi tuonnetuksi. Alkuvuodesta kävijämääriä ei enää rajoitettu. Poikkeuksena olivat kirjastoautot, joihin otettiin kerralla vain rajoitettu määrä asiakkaita. Kirjaston asiakkaille suositeltiin edelleen hengityssuojaimien käyttöä ja käsihygieniasta huolehtimista. Huhtikuussa maskinkäyttösuosituksista vähitellen luovuttiin. Alkuvuodesta omatoimikirjastot ja elektroniset aineistot olivat asiakkaiden käytettävissä myös silloin, kun palveluiden saatavuutta oli muuten rajoitettu. Poikkeuksena oli Kiskon kirjasto. Siellä omatoimikirjasto ei ollut käytössä vesivahinkokorjausten aikana. Kesää kohti palveluiden järjestämisessä päästiin kaikissa yksiköissä lähelle normaaleja, ennen pandemiaa noudatettuja käytäntöjä.

Koronarajoitusten poistuttua pääkirjaston lastenosastolla vieraili huhti-toukokuussa esi-koulu- ja kouluryhmiä Salon kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulaan sisältyvässä kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetuksessa lähes päivittäin. Rajoitusten poistuttua päästiin järjestämään yleisötapahtumia, kuten huhtikuussa järjestetty kirjastopalveluiden ja Tasaus-kohtuus -pajan yhteistyönä Juha Kauppinen kirjailijavierailu. Kauppinen on teoksisiaan ympäristöasioita käsittelevä vapaa toimittaja ja kirjailija. Tasaus-kohtuus -pajan

kanssa yhteistyönä järjestettävät kirjailijavierailut pyritään ajoittamaan Suomen maakoh-
taisen ylikulutuspäivän kanssa (kyseessä on arvio siitä, milloin luonnonvarojen kulutus ylittää
kestävän kehityksen rajat). Syyskaudella Halikon lukiossa kävi kouluyhteistyön mer-
keissä luennoimassa Maanpuolustuskorkeakoulun tutkija Matti Puranen, joka luennoi kan-
sainvälisestä politiikasta. Hänen luentonsa keskittyi erityisesti Kiinan, Taiwanin ja Yhdysval-
tojen keskinäisiin suhteisiin.

Vuonna 2022 kirjastoissa järjestettiin edellisvuoteen verrattuna merkittävästi enemmän
erilaisia tapahtumia. Kirjallisuutta ja lukemisen edistämistä koskevia tapahtumia järjestet-
tiin 93 kappaletta. Näihin osallistui 1 398 henkilöä. Muita tapahtumia, kuten musiikkiesityk-
siä järjestettiin yhteensä 18 kappaletta. Näihin osallistui yhteensä 396 henkilöä. Suurin osa
tapahtumista järjestettiin yhdessä kaupungin ja ulkopuolisten toimijoiden kesken. Kaikista
tapahtumista ulkopuolisten toimijoiden järjestämiä tapahtumia järjestettiin 46 kappaletta.
Näyttelyitä Salon kirjastoissa järjestettiin 48 kappaletta.

Kevätkaudella nuorisopalvelut muutti Halikon kirjastosta omiin tiloihin. Tämän jälkeen Hali-
kon kirjastossa ei ole enää muita kaupungin palveluita. Halikon kirjastoon asennettiin tar-
vittavat laitteet omatoimikirjastopalveluiden käyttöönottamiseksi. Kulunvalvontatekniikan
asentamista edeltävät sähkötyöt teki Halikon Huoltosähkö Oy. Tämän jälkeen Mikro-Väylä
teki omalta osaltaan tarvittavat asennukset. Omatoimikirjastopalvelut otettiin käyttöön Ha-
likossa alkuvuodesta 2023. Kesällä Kiskon ja Suomusjärven kirjastoissa vaihtui omatoimi-
kirjastopalveluiden toimittaja. Nykyinen sopimustoimittaja Mikro-Väylä Oy päivitti kirjasto-
jen laitteet. Muutostöistä aiheutui runsaan kuukauden mittainen käyttökatkos omatoimipal-
veluissa.

Kirjastopalvelut teki Lukeva Salo –hankkeessa yhteistyötä sanataidepalveluita tuottavan
turkulaisen Kirjan talo ry:n kanssa. Tämä mahdollisti kirjaston ja koulujen väliseen yhteis-
työhön keskittyvän hankkeen onnistuneen toteuttamisen. Yhteistyössä keskityttiin sekä las-
ten ja nuorten lukemisen edistämiseen, että henkilöstön täydennyskoulutukseen kouluyh-
teistyötä koskevissa asioissa. Hankkeen toteuttamista olivat hidastaneet aikaisemmin ko-
ronarajoitukset ja henkilöstövaihdokset. Hanke jatkui vuoden 2022 loppuun asti.

Vaski-kirjastojen yhteistä KOHA-käyttöjärjestelmää päivitettiin 7.–8.6. Päivityksen aikana
kirjastot olivat kiinni. Kirjastopalveluiden henkilöstön kehittämispäivä pidettiin kiinnioloai-
kana 7.6. Käyttöjärjestelmän päivitykseen sisältyi suuria odotuksia. Käyttöjärjestelmää py-
ritään saamaan nopeammaksi ja käyttökatkosten määrää vähäisemmäksi.

Salon kirjastoauto osallistui heinäkuussa Kouvolassa järjestetyille kirjastoautopäiville. Loka-
kuun alussa Salon kirjastopalveluiden työntekijöitä osallistui Turun kirjamesuille muun
muassa messuosaston päivystäjänä. Saman kuukauden lopussa Salon kirjastopalveluiden
työntekijöitä osallistui Helsingin kirjamesuille.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Korona-pandemian jatkuminen voi vaikuttaa kirjastopalveluiden kävijä- ja lainamääriin las-
kevasti.

- Vuoden 2022 osalta tämä riski jäi toteutumatta. Salon kirjastopalveluiden kokonaislai-
naus nousi 1,60 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Sekä fyysisten käyntien että
verkkoasioinnin määrät kasvoivat. Vähitellen toiminta on palautunut normaaliksi ko-
ronapandemian jälkeen.

Henkilökunnan mahdolliset sairastumiset vaikuttavat kielteisesti palveluiden saatavuuteen.

- Riski on toteutunut osittain. Omatoimikirjastopalvelut ovat toki loiventaneet henkilös-
tön puuttumisesta aiheutuvaa haittaa, mutta ne eivät korvaa sairauspoissalojen ai-
heuttamaa haittaa tilanteissa, kun asiakkaat olisivat tarvinneet apua palvelupisteasi-
oissa. Pääkirjastossa henkilöstövaje sairaustapausten kohdalla on hidastanut muun
muassa varausten ja palautusten käsittelyä.

Vaski-kirjastojen käyttöjärjestelmä KOHAN epävarmaa toimintaa voi pitää asiakaspalve-
lussa onnistumisen kannalta riskinä.

- Käyttöjärjestelmän toimintaa pyritään kehittämään koko ajan. KOHasta itsestään joh-
tuvien katkosten määrä on pienentynyt. Kun arvioidaan asiointia koskevia katkoksia,
kokonaisuudessa tulee huomioon myös esimerkiksi kaupungin ja Lounean verkoissa
esiintyvät katkokset, jotka vaikuttavat myös kirjastopalveluiden saatavuuteen.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4100 Kirjasto ja tietopalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	84 923	18 550	103 473	92 977	10 496	89,9	57 156
Myyntituotot	5 000	0	5 000	8 309	-3 309	166,2	6 549
Maksutuotot	10 000	0	10 000	28 285	-18 285	282,9	11 885
Tuet ja avustukset	21 923	18 550	40 473	35 166	5 307	86,9	16 716
Muut toimintatuotot	48 000	0	48 000	21 216	26 784	44,2	22 007
Toimintakulut	-2 286 794	-44 150	-2 330 944	-2 210 938	-120 006	94,9	-2 158 576
Henkilöstökulut	-1 582 074	-44 150	-1 626 224	-1 572 613	-53 611	96,7	-1 547 686
Palkat ja palkkiot	-1 242 904	-36 560	-1 279 464	-1 244 633	-34 831	97,3	-1 211 975
Henkilösivukulut	-339 170	-7 590	-346 760	-327 980	-18 780	94,6	-335 711
Eläkekulut	-292 187	-7 590	-299 777	-282 936	-16 841	94,4	-292 781
Muut henkilösivukulut	-46 983	0	-46 983	-45 044	-1 939	95,9	-42 930
Palvelujen ostot	-220 320	0	-220 320	-179 013	-41 307	81,3	-191 949
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-453 870	0	-453 870	-425 038	-28 832	93,6	-385 203
Muut toimintakulut	-30 530	0	-30 530	-34 274	3 744	112,3	-33 738
Toimintakate	-2 201 871	-25 600	-2 227 471	-2 117 961	-109 510	95,1	-2 101 420
Vuosikate	-2 201 871	-25 600	-2 227 471	-2 117 961	-109 510	95,1	-2 101 420
Poistot ja arvonalentumiset	-49 624	0	-49 624	-46 732	-2 892	94,2	-106 152
Suunnitelman muk. poistot	-49 624	0	-49 624	-46 732	-2 892	94,2	-106 152
Tilikauden tulos	-2 251 495	-25 600	-2 277 095	-2 164 693	-112 402	95,1	-2 207 573
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-2 251 495	-25 600	-2 277 095	-2 164 693	-112 402	95,1	-2 207 573

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Osaston hallinto					
Kulut €	207 528		207 528	181 567	176 648
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	2
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	71 695		71 695	77 589	92 526
Pääkirjasto					
Kokoelmat	240 000		240 000	214 605	218 116
Tapahtumat, kirjailijavierailut	25		25	37	10
Näyttelyt	20		20	17	28
Ryhmäkäynnit, tiedonhaun opetus jne. kerrat	80		80	92	26
Ryhmäkäynnit, tiedonhaun opetus jne. osallistujat	860		860	1 496	778
Kulut €	1 840 072	36 880	1 876 952	1 764 287	1 733 321
Lainat	840 000		840 000	415 953	428 030
€/laina	2,19		2,23	4,24	4,05
Käynnit	239 000		239 000	83 255	86 764
€/käynti	7,70		7,85	21,19	19,98
Vakinaista henkilöstöä	20		20	20	20
Tuotot €	85 003	18 550	103 553	93 057	57 258
Lähikirjastot					
Kokoelmat	183 325		183 325	179 476	95 395
Tapahtumat, kirjailijavierailut	80		80	84	21
Näyttelyt	55		55	31	28
Ryhmäkäynnit, tiedonhaun opetus jne. kerrat	240		240	89	176
Ryhmäkäynnit, tiedonhaun opetus jne. osallistujat	1 600		1 600	1 427	1 848
Kulut €	986 922	7 270	994 192	950 746	961 499
Lainat	420 000		420 000	183 069	232 150
€/laina	2,35		2,37	5,19	4,14
Käynnit	200 000		200 000	164 131	167 631
€/käynti	4,93		4,97	5,79	5,74
Vakinaista henkilöstöä	11		11	11	11
Kirjastoautot					
Kokoelmat	24 715		24 715	23 578	22 891
Kulut €	155 908		155 908	167 254	153 229

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Lainat	170 000		170 000	107 664	86 969
€/laina	0,92		0,92	1,55	1,76
Käynnit	60 000		60 000	41 386	32 809
€/käynti	2,60		2,60	4,04	4,67
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Kirjastopalvelut yhteensä					
Tuotot €	85 003	18 550	103 553	93 057	57 258
Kulut €	3 190 430	44 150	3 234 580	3 063 854	3 024 697
Netto €	-3 105 427	-25 600	-3 131 027	-2 970 797	-2 967 439
Tilastotiedot					
Toimipisteet					
Pääkirjasto	Lukumäärä			1	1
Lähikirjastot	Lukumäärä			9	9
Kirjastoautot	Lukumäärä			2	2
Kirjastoaineisto					
Kirjojen hankinta vuoden aikana	Lukumäärä			15 834	12 007
E-aineistojen hankinta vuoden aikana	Lukumäärä			411	368
Kirjoja yhteensä 31.12.	Lukumäärä			358 626	336 402
Kirjat/asukas	Lukumäärä			6,98	6,5
E-aineiston hankinta vuoden aikana	Lukumäärä			411	368
Muun aineiston hankinta vuoden aikana	Lukumäärä			1 378	1 146
Kirjojen ja muun aineiston poisto vuoden aikana	Lukumäärä			13 012	13 285
Muun aineisto yhteensä 31.12.	Lukumäärä			59 033	60 242
Lehtivuosikerrat yhteensä	Lukumäärä			2 739	2 493
aikakauslehtivuosikerrat	Lukumäärä			2 674	2 435
sanomalehtivuosikerrat	Lukumäärä			65	58
Lainauttoiminta					
Lainaaajia yhteensä	Henkilö			20 507	12 777
Lainaaajia kunnan asukkaista	%			40,23	25
Lainauksia yhteensä	Lukumäärä			759 196	747 149
e-aineistojen käyttökerrat (lainaus)	Lukumäärä			52 510	52 049
pääkirjasto	Lukumäärä			415 953	375 981
lähikirjastot	Lukumäärä			183 069	232 150
kirjastoauto	Lukumäärä			107 664	86 969
Vaski yhteistyö					
Aineistoa lainattu muille	Lukumäärä			138 655	83 187
Aineistoa lainattu meille	Lukumäärä			108 067	78 499
Kaukopalvelu					
Saapuneet tilaukset yhteensä	Lukumäärä			144	119
Lähetetyt tilaukset yhteensä	Lukumäärä			143	173
Muut kirjastopalvelut					
Kirjaston käytön opetus	Lukumäärä			188	202
Osallistuneet	Henkilö			2 923	2 626
Kirjastossa järjestetyt tapahtumat	Lukumäärä			121	31
Osallistuneet	Henkilö			1 230	303

2.9.10. Liikuntapalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Liikuntapalvelut tarjoaa kuntalaisille liikuntatoimintaa toteuttamalla sitä sekä omana toimintana että yhteistyössä muun muassa urheilujärjestöjen kanssa, luovuttamalla tiloja käyttöön, ylläpitämällä niitä ja tiedottamalla niistä. Liikuntapalvelut tukee niin olosuhteiden ylläpidolla, järjestöyhteistyöllä kuin liikunnanohjauksen sekä -neuvonnan avulla kaupungin hyvinvointia ja aktiivista elämäntapaa edistäviä tavoitteita. Vuoden 2022 osalta toiminta ja tilat siirtyivät uuteen normaaliin, jossa rajoitusten purku mahdollisti tilojen täysimittaisen käytön niin kilpaurheilun kuin muunkin liikuntatoiminnan osalta. Liikunnan ohjaustoiminta palautui normaalivuosien tasolle niin ohjaus-, neuvonta-, vesi- ja ryhmäliikuntaohjauskerrojen osalta kuitenkin täysimääräisesti vasta toimintavuoden jälkipuoliskolla.

Toimintavuoden olennaisimpia tapahtumia oli koronavirusepidemian sulkujen ja palvelukatojen päättyminen alkuvuodesta 2022. Tilojen ja palveluiden aukeaminen aiheutti sekä palveluiden toteuttamiselle, että niistä tiedottamiselle erityisiä haasteita. Kesäkuussa toteutetut SM-viikko ja yhteistyössä toteutunut Salo Volley toivat kaupunkiin tuhansia harrastajia ja paljon valtakunnallista medianäkyvyyttä.

Kaupunkitason hyvinvointisuunnitelman ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2021-2025 valmistuminen ja liikuntapalvelujen merkitys osana ennaltaehkäiseviä palveluja (esimerkiksi lasten harrastamisen tukeminen, ryhmämuotoisen liikuntaneuvonnan toimintamallin kehittäminen ja vakiinnuttaminen) saatettiin sekä päättäjien että kuntalaisten tietoon.

Uimahallilla juhli toimintansa 50-vuotista taivalta vuonna 2022. Juhlatapahtumia järjestettiin useana viikkona syksyn aikana viikosta 40 alkaen jatkuen vuoden loppuun. Varsinaisena hallin avauspäivän (17.7.1973) aikana halli oli kiinni ja vuosipäivänä julkaistiin video 70-luvun hengessä. Erityisesti tapahtumia keskitettiin viikoille 42 ja 43, merkittävimpänä päivänä 27.10.2022, koska tuona päivänä 50 vuotta sitten hallin vihkiäisiä vietettiin. Juhlallisuuksien järjestämiseen osallistui useita Salolaisia yhdistyksiä liikuntapalveluiden henkilökunnan lisäksi. Uimahallin kävijämäärä palasi syksyn aikana normaalille tasolle koronan jälkeen ja vuoden kokonaismäärä oli 178.588 käyntiä.

Muissa liikuntahalleissa ja kuntosaleissa palattiin myös kohti normaalia. Salohallissa aktivoitui jälleen messu- ja konserttitapahtumien järjestäminen urheilutapahtumien lisäksi. Liikuntahallien kävijämäärät sekä tapahtumien määrä oli vuonna 2022 jo loppuvuodesta normaalivuosien tasolla.

Salohalli kuntosalin muuttaminen oheisharjoittelutilaksi aloitettiin syksyllä 2022. Kuntosalin investointimääräraha oli jaettu vuosille 2022 ja 2023, suuri osa uudesta välineistöstä kilpailutettiin vuonna 2022, lisää hankintoja sekä tarvittavat korjaukset saatetaan loppuun kevään ja kesän 2023 aikana.

Alkuvuodesta 2022 kilpailutettiin saunallisten uimarantojen hoito ja valvonta vuosille 2022-2023 sekä optio vuosille 2024-2025. Kesän 2022 oltua säiden puolesta hyvä, uimarannoilla riitti väkeä kiitettävästi läpi kesän. Uimarantojen vedenlaatu oli hyvällä tasolla, esimerkiksi sinilevä ei aiheuttanut sulkuja uimarannoille. Kaikkien rantojen ilmoitustaulut/opastekyltit uusittiin ennen uintikauden alkua. Lehmijärven uimarannalle hankittiin matto, joka helpottaa esteetöntä kulkemista veteen esimerkiksi pyörätuolia käyttäville.

Toimintavuoden 2022 ensimmäinen puoliskon merkittävin tapahtuma oli liikuntatilojen avaaminen yleiselle käytölle ja ryhmätoiminnan käynnistyminen. Kilpaurheilun katsojarajoitusten purku oli myös merkittävä ja tervetullut muutokset edellisien kahden vuoden toiminta-aikaan nähden. Kesällä nähtiin jo valtakunnallisestikin merkittäviä urheilutapahtumia Salossa ja kilpaurheilun osalta täysiä katsomoita lähinnä koripallossa ja lentopallossa.

Liikuntainvestointeja toteutettiin lähiliikuntapaikkojen osalta mm. Alhaisten ja Perniön kaupunginosien koulujen pihalle sekä Inkereen leikkipuistoon. Tämän lisäksi saatiin Perniön koulun liikuntasali takaisin käyttöön ja Halikon frisbeegolfrata valmistui loppuvuonna 2022. SM-viikon tapahtumaa varten kunnostettiin myös Urheilupuiston esteettömyyttä mm. asfalttoineilla.

Vapaa-aikalautakunta jakoi myös liikuntatoiminta-avustuksia kaikkiaan 72 seuralle yhteensä 122.000 euroa josta 10.100 euroa vähävaraisten perheiden lasten harrastamisen mahdollistamiseen.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimmät riskit muodostuvat hyvinvoinnin ylläpitämisen riskeihin minkä rajoitukset ja rajoitusten jälkeisenkin ajan epävarmat liikunnan harrastajat ja sulkuvuosien harrastustoiminnan "drop out" ilmiö ovat saattaneet aiheuttaa. Lyhytaikaiset vaikutukset liittyvät passiivisuudesta johtuviin nopeisiin terveysvaikutuksiin ja myös ikääntyvillä kokoontumiskieltojen mahdollisesti aiheuttamiin psyko-sosiaalisiin tekijöihin.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4500 Liikuntapalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 075 928	21 080	1 097 008	1 020 506	76 502	93,0	711 371
Myyntituotot	840 000	0	840 000	786 240	53 760	93,6	546 776
Tuet ja avustukset	0	21 080	21 080	21 431	-351	101,7	20 985
Muut toimintatuotot	235 928	0	235 928	212 835	23 093	90,2	143 609
Toimintakulut	-3 071 314	-13 360	-3 084 674	-3 029 918	-54 756	98,2	-3 082 851
Henkilöstökulut	-1 810 959	-13 360	-1 824 319	-1 863 727	39 408	102,2	-1 810 818
Palkat ja palkkiot	-1 435 424	-11 070	-1 446 494	-1 479 572	33 078	102,3	-1 433 683
Henkilösivukulut	-375 535	-2 290	-377 825	-384 155	6 330	101,7	-377 135
Eläkekulut	-321 273	-2 290	-323 563	-331 662	8 099	102,5	-327 076
Muut henkilösivukulut	-54 262	0	-54 262	-52 493	-1 769	96,7	-50 059
Palvelujen ostot	-686 029	0	-686 029	-585 443	-100 586	85,3	-582 111
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-347 300	0	-347 300	-350 112	2 812	100,8	-396 633
Avustukset	-172 000	0	-172 000	-172 000	0	100,0	-238 890
Muut toimintakulut	-55 026	0	-55 026	-58 637	3 611	106,6	-54 400
Toimintakate	-1 995 386	7 720	-1 987 666	-2 009 412	21 746	101,1	-2 371 480
Vuosikate	-1 995 386	7 720	-1 987 666	-2 009 412	21 746	101,1	-2 371 480
Poistot ja arvonalentumi- set	-447 141	0	-447 141	-453 363	6 222	101,4	-477 590
Suunnitel- man muk. poistot	-447 141	0	-447 141	-453 363	6 222	101,4	-477 590
Tilikauden tulos	-2 442 527	7 720	-2 434 807	-2 462 775	27 968	101,1	-2 849 070
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-2 442 527	7 720	-2 434 807	-2 462 775	27 968	101,1	-2 849 070

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Osaston hallinto					
Kulut €	277 482		277 466	252 087	261 251
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	5
Tuotot €	0		0	350	492
Infotietona varhe- ja eläkemeno- perust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	66 630		66 630	83 941	81 359
Myönnetyt toimintatuot					
Seuroja ja järjestöjä	112		112	112	112
Tuettuja seuroja kpl	60		60	72	48
Harjoituskertoja	270 000		270 000	252 456	233 285
Kulut €	123 500		123 500	123 329	182 308
€/tuettu seura	2 058		2 058	1 713	3 798
€/asukas	2,39		2,39	2,39	3,55
Ulkoliikuntapaikat					
Liikuntapaikkoja kpl kesäkaudella 1.4- 31.10	114		114	114	119
Liikuntapaikkoja kpl talvikaudella 1.11-31.3	45		45	45	44
Oman toiminnan kulut €	818 050		821 028	870 086	926 773
Ostopalvelujen kulut €	346 949		357 353	348 924	424 001
Kulut yhteensä €	1 164 999	13 360	1 178 381	1 219 010	1 350 774
kesäkausi €	503 101		503 101	531 274	594 340
talvikausi €	640 310		640 310	676 169	756 432
€/kesäliikuntapaikka	4 413		4 413	4 660	4 994
€/talviliikuntapaikka	14 229		14 229	15 026	17 192
Vakinaista henkilöstöä	10		10	10,0	10
€/asukas	22,58		22,84	23,62	25,88
Tuotot €	8 000	21 080	29 080	33 799	31 168
Jäähallit					
Aukiolotunnit (ei sis. halliyhtiön tun- teja)	3 393		3 393	3 393	3 744
Kulut € (sis. halliyhtiön kuluja)	378 472		378 523	377 968	409 206
Kaupungin jäähallin kulut	241 662		241 662	210 442	240 000
€/aukiolotunti	71,22		71,22	62,02	64,10
Varausaste %	90 %		90 %	92 %	90 %
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Tuotot €	106 800		106 800	106 355	117 914

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Uimahalli					
Aukiolotunnit vuodessa	3 722		3 722	3 722	2 172
Kävijämäärä	200 000		200 000	178 588	107 280
Kulut €	1 744 390		1 744 403	1 639 739	1 569 793
€/aukiolotunti	469		469	441	723
€/asiakas	8,72		8,72	9,18	14,63
Vakinaista henkilöstöä	11		11	11	11
Tuotot €	532 838		532 838	502 057	292 684
Saunalliset uimarannat	6		6	6	6
Aukiolotunnit	2 737		2 737	2737	2 737
Kulut €	162 880		162 880	152 221	156 940
€/aukiolotunti	59,51		59,51	55,62	57,34
Uimapaikat	8		8	8	8
Kulut €	3 000		3 000	12 745	6 500
€/uimaranta	375		375	1 593	813
Tuotot €	87 000		87 000	74 446	51 116
Liikuntahallit ja kuntosalit:					
Aukiolotunnit vuodessa	23 000		23 000	23 000	13 417
Kulut €	1 480 452		1 480 382	1 446 232	1 488 632
€/aukiolotunti	64,37		64,36	62,88	110,95
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3,0	3
Varausaste %	180 %		80 %	80 %	80 %
Tuotot €	213 100		213 100	185 078	149 513
Valvomattomat kuntosalit	7		7	7	
Kulut €	262 233		262 233	277 672	269 277
€/kuntosali	37 462		37 462	39 667	29 920
Tuotot €	65 900		65 900	86 206	63 261
Koulujen salit	23		23	23	22
Aukiolotunnit/vuosi	54 400		54 400	54 400	30 391
Kulut €	605 430		605 430	696 043	658 911
€/aukiolotunti	11,13		11,13	12,79	21,68
Varausaste%, illat ja viikonloput	180 %		80 %	80	80 %
Vakinaista henkilöstöä	0		0	0	0
Tuotot €	68 240		68 240	78 254	65 587
Ohjattu liikuntatoiminta					
Oman toiminnan kulut €	274 120		273 535	286 510	259 057
Ostopalvelujen kulut €	119 690		120 275	98 583	57 983
Kulut yhteensä €	393 810		393 810	385 093	317 040
Asiakkaita	61 000		61 000	46 102	34 743
Ryhmiä	440		440	440	260
€/asiakas	6,46		6,46	8,35	9,13
€/ryhmä	895		895	875	1 219
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	6
Määräaikaista henkilöstöä (henkilötyö- vuosina)	1,0		1,0	1,0	1,5
Tuotot €	150 000		150 000	121 033	80 824
Liikuntapalvelut yhteensä					
Tuotot €	1 231 878	21 080	1 252 958	1 187 578	852 559
Kulut €	6 596 648	13 360	6 610 008	6 582 139	6 670 632
Netto €	-5 364 770	7 720	-5 357 050	-5 394 561	-5 818 073
Tilastotiedot					
Ohjattu liikuntatoiminta ja - tapahtumat					
Lasten ja erityislasten ohj.liikunta	käynti			13 676	15 197
Työikäisten ohjattu liikunta	käynti			7 731	5 656
Eläk.vamm.pitkäaikaissairaat ohj.liikunta	käynti			19 009	13 890
Liikuntatapahtumiin osallistuneet	käynti			7 736	2 990
Ohjattu liikuntatoiminta yhteensä	käynti			48 152	36 733
Liikuntapaikat 31.12.					
Ulkokentät ja liikuntapuistot	Lukumäärä			122	122
Sisäliikuntatilat	Lukumäärä			55	55
Vesiliikuntapaikat	Lukumäärä			20	20
Maastoliikuntapaikat	Lukumäärä			29	28
Veneily, ilmailu ja moottoriurheilu	Lukumäärä			1	1
Liikuntapaikat yhteensä	Lukumäärä			227	226
Uimarantojen saunojen käyttö	kävijät			28 512	26 626
Sisäliikuntapaikkojen käyttö					
Uimahalli	kävijät			178 588	107 280
Jäähalli	kävijät			32 585	30 441
Liikuntahalli (vain Salohalli)	kävijät			120 070	82 645
Ollikkalan kuntosali	kävijät			18 216	10 920
Sisäliikuntapaikkojen kävijät yht.	kävijät			349 459	231 286

2.9.11. Kansalaisopisto

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Opiskelijoiden jatkuvan oppimisen, hyvinvoinnin ja aktiivisen kansalaisuuden edistäminen

- Kurssitoiminnassa oli koronapandemian aiheuttamaa sulkua lukuvuoden alkaessa. Muilta osin toiminta toteutui suunnitelmien mukaisesti. Osallistumista tuettiin tarjoamalla etäopiskelumahdollisuuksia useilla kursseilla. Tarjontaa lisättiin kesälukukauden kursseilla. Osallistujamäärässä (netto) tavoitettiin vuoden 2020 taso.

Kestävän kehityksen, yhdenvertaisuuden ja monikulttuurisuuden toteutuminen

- Jatkettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimista ja toimenpiteiden suunnittelua.
- Esittävässä taiteessa toteutettiin erityislasten teatteriryhmä keväällä ja syksyllä 2022.
- Erityisen tuen tarpeen aikuisille järjestettiin kuvataidekursseja.
- Ukrainan kriisiä paenneille järjestettiin suomen kielen opetusta.
- Muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvia opiskelijoita oli toimintavuoden aikana 410.

Laadukkaan ja monipuolisen opintotarjonnan ylläpitäminen ja uudistaminen sekä toteuttaminen hyvin saavutettavana eri osallistujaryhmille

- Kurssseja tarjottiin noin tuhat kappaletta ja niistä toteutui vajaa 800. Opetus jatkui kaikissa kurssilajeissa ja pääluokissa. Pienryhmä- ja yksilöopetuksen kysyntä kasvoi syyslukukaudella ja sitä laajennettiin uusiin oppiaineisiin.
- Kuntouttavan työtoiminnan kurssien opiskelijoilla toteutui viimeinen lukuvuosi.
- Taiteen perusopetukseen laadittiin uusia opseja tanssiin ja sanataiteeseen.

Opiston erityistehtävien pitkäjänteinen kehittäminen

- Toimintavuoden aikana päättyneillä hankkeilla pystyttiin tukemaan erityistehtävien toteutumista.
- Ukrainan kriisi toi uusia haasteita erityistehtäviin ja niistä selviytyttiin hyvin aloittaen opetus joustavasti ja nopeasti niin opiston vos-kurssina kuin myyntipalvelunakin.

Yhteistyö ja verkostoituminen opiston toiminnan kannalta merkittävien toimijoiden kanssa

- Digitukiverkoston toiminta jatkui koko vuoden ajan.
- Kurssien ja maksuttomien yleisöluentojen toteutukseen löytyi uusia yhteistyökumppaneita.
- Tilajärjestelyjen vuoksi yhteistyö kulttuuripalveluiden ja perheiden palveluiden kanssa tiivistyi.
- Kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulan sisällön tuottamista teatteritaiteessa.

Myyntipalvelu- ja hanketoiminnan hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä

- Hyvinvointialueen toiminnan aloittamiseen liittyvässä valmistelussa kävi ilmi, että kuntouttavaa työtoimintaa ei jatkossa voida toteuttaa kansalaisopiston toimesta. Sama koskee kaupungin vanhuspalveluille toteutettua myyntikoulutusta.
- Kaksi pidempikestoista hanketta päättyi toimintavuoden päättyessä.
- Mun juttu -kerhoja tuotettiin peruskouluille 22 kpl.

Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen ja osaamisen kehittäminen

- Syksyn 2022 QWL indeksi 82,6. Työelämän laadun itsearvostustekijöissä kaikki tavoitearvot saavutettiin ja ylitettiin. Strategisten tavoitteiden tavoitetasot saavutettiin.
- Kehityskeskustelut käyty 100 prosenttia.
- Henkilöstö kouluttautui pääosin verkkokoulutuksilla, mutta myös lähiopetuksessa esimerkiksi EA I koulutuksessa sekä kädentaitojen koulutuksissa. Koulutuspäiviä kertyi laskennallisesti noin 3 päätoimiselle henkilöstölle. 19 henkilöä hyödynsi mahdollisuutta osallistua opiston omille kursseille maksutta ja 6 tuntiopettajaa käytti työnantajan tarjoamaa koulutustukea oman oppiaineen osaamisen kehittämiseen.

Riskit ja epävarmuustekijät

Opiston sivistystehtävän toteuttamisen edellytykset heikkenevät

- Riski ei realisoitunut. Valtionosuusrahoituksen väheneminen opetustunteina oli hyvin pieni ja samalla tuntihinta nousi hieman. Opetustuntien toteutuma nousi kohti koronaa edeltävää tasoa ja opiskelijamäärän kasvu osoitti toipumista koronapandemian aiheuttamasta notkahduksesta.

Erityistehtävien pitkäjänteinen kehittäminen ei saa tarvittavaa tukea

- Riski realisoitui osittain. Aikuisten perusopetuksen kehittäminen yhteistyössä jatkovaiheen kanssa ei merkittävästi edennyt toimintavuoden aikana. Maahanmuuttajanuorten koulutustakuun asiakasohjautuvuudessa oli ongelmia.

Tilajärjestelyihin tulee toimintaa heikentäviä muutoksia eri puolilla kaupunkia

- Riski realisoitui vähäisessä määrin. Perniön uuden koulun valmistumiseen liittyen teknisen työn tilat siellä eivät valmistuneet syyslukukauden alkuun mennessä. Oppimisympäristö ei kaikilta osin enää vastaa kansalaisopisto-opetuksen edellyttämiä tarpeita, mikä joudutaan huomioimaan kurssisuunnittelussa. Toisaalta osa uusista laitteista ja välineistä tarjoaa uusia mahdollisuuksia.
- Sirkuskoulun tilajärjestelyihin ei löydetty ratkaisua. Opetustilan sijainti haastaa opettajien saatavuutta.
- Kustannusten nousu haastaa eräitä vuokratiloja, joissa opistolla on ollut toimintaa. Epävarmuus toiminnan jatkumisesta näissä tiloissa lisääntyy.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4600 Kansalaisopisto	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	404 300	8 140	412 440	413 035	-595	100,1	368 498
Myyntituotot	30 050	0	30 050	30 559	-509	101,7	25 048
Maksutuotot	316 000	0	316 000	301 540	14 460	95,4	200 460
Tuet ja avustukset	58 250	8 140	66 390	80 679	-14 289	121,5	142 825
Muut toimintatuotot	0	0	0	257	-257	*****	165
Toimintakulut	-1 772 959	-15 730	-1 788 689	-1 856 225	67 536	103,8	-1 715 811
Henkilöstökulut	-1 546 609	-15 730	-1 562 339	-1 615 798	53 459	103,4	-1 504 392
Palkat ja palkkiot	-1 238 140	-13 020	-1 251 160	-1 309 557	58 397	104,7	-1 207 702
Henkilösivukulut	-308 469	-2 710	-311 179	-306 241	-4 938	98,4	-296 690
Eläkekulut	-261 668	-2 710	-264 378	-261 398	-2 980	98,9	-254 657
Muut henkilösivukulut	-46 801	0	-46 801	-44 843	-1 958	95,8	-42 033
Palvelujen ostot	-168 150	0	-168 150	-166 332	-1 818	98,9	-155 743
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 700	0	-39 700	-38 815	-885	97,8	-31 358
Muut toimintakulut	-18 500	0	-18 500	-35 280	16 780	190,7	-24 319
Toimintakate	-1 368 659	-7 590	-1 376 249	-1 443 190	66 941	104,9	-1 347 313
Vuosikate	-1 368 659	-7 590	-1 376 249	-1 443 190	66 941	104,9	-1 347 313
Poistot ja arvonalentumiset	-3 000	0	-3 000	-3 176	176	105,9	0
Suunnitelman muk. poistot	-3 000	0	-3 000	-3 176	176	105,9	0
Tilikauden tulos	-1 371 659	-7 590	-1 379 249	-1 446 367	67 118	104,9	-1 347 313
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 371 659	-7 590	-1 379 249	-1 446 367	67 118	104,9	-1 347 313

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	42 022		42 022	48 720	49 825
Opiskelijat	4 800		4 800	4651	3 601
Kulut €	1 940 507	15 730	1 956 237	2 149 778	1 902 888
€/opiskelija	404		408	462	528
Opetustunnit	24 599		24 599	20514	17 469
€/opetustunti	78,89		79,53	104,80	108,93
Kurssilaisia	10 000		10 000	9012	6 191
€/kurssilainen	194		196	239	307
Taiteen perusopetus					
Opiskelijoita	430		430	591	567
Kursseja	76		76	54	52
Opetushenkilöstöä (päätoimiset)	10		10	10	11
Hallintohenkilöstö (rehtorit ja kanslistit)	4,5		4,5	14,5	4,5
Tuotot €	456 800	8 140	464 940	442 044	415 507
Netto €/asukas	28,75		28,90	33,10	28,93

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Maahanmuuttajakoulutus					
Opiskelijat (netto)	180		180	256	172
Kulut €	295 595		295 595	270 832	269 412
€/opiskelija	1 642		1 642	1 058	1 566
Opetustunnit	2 800		2 800	3026	3 242
€/opetustunti	106		106	90	83
Kurssilaiset (brutto)	500		500	755	541
Tuotot €	67 500		67 500	96 832	90 193
Netto €	228 095		228 095	174 000	179 219
Netto €/asukas	4,42		4,42	3,37	3,49
Kansalaisopisto yhteensä					
Tuotot €	524 300	8 140	532 440	538 876	505 699
Kulut €	2 236 102	15 730	2 251 832	2 420 610	2 172 300
Netto €	-1 711 802	-7 590	-1 719 392	-1 881 734	-1 666 601
Netto €/asukas	-33,17		-33,32	-36,47	-32,32
Tilastotiedot					
Opetustoiminta					
Toimipisteet	Lukumäärä			60	60
Opiskelijat yhteensä	Henkilö			4 644	3 601
miehet	Henkilö			1 092	891
naiset	Henkilö			3 552	2 710
alle 20-vuotiaat*	Henkilö			938	711
Opetustunnit vuodessa	Tunti			20 514	17 469
Edellisestä eriteltynä					
Taiteen perusopetus					
Kuvataide	Kursseja/osall.			25/263	23/259
Käsityö	Kursseja/osall.			8/78	8/71
Teatteri	Kursseja/osall.			21/250	21/237
Opetustunnit vuodessa	Tunti			1 586	1 727

2.9.12. Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

41 Vapaa ajan lauta-kunta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 714 951	135 490	1 850 441	1 821 256	29 185	98,4	1 423 836
Myyntituotot	900 050	0	900 050	872 034	28 016	96,9	607 848
Maksutuotot	326 000	0	326 000	329 826	-3 826	101,2	212 345
Tuet ja avustukset	90 173	135 490	225 663	244 523	-18 860	108,4	340 589
Muut toimintatuotot	398 728	0	398 728	374 873	23 855	94,0	263 055
Toimintakulut	-8 603 533	-264 528	-8 868 061	-8 756 212	-111 849	98,7	-8 538 181
Henkilöstökulut	-5 569 420	-264 528	-5 833 948	-5 882 015	48 067	100,8	-5 638 077
Palkat ja palkkiot	-4 426 427	-219 071	-4 645 498	-4 715 962	70 464	101,5	-4 484 113
Henkilösivukulut	-1 142 993	-45 457	-1 188 450	-1 166 053	-22 397	98,1	-1 153 964
Eläkekulut	-976 051	-45 765	-1 021 816	-1 000 762	-21 054	97,9	-996 785
Muut henkilösivukulut	-166 942	308	-166 634	-165 291	-1 343	99,2	-157 180
Palvelujen ostot	-1 580 217	0	-1 580 217	-1 407 266	-172 951	89,1	-1 322 892
Aineet, tarvikkeet ja ta-varat	-917 070	0	-917 070	-905 737	-11 333	98,8	-917 376
Avustukset	-332 000	0	-332 000	-332 250	250	100,1	-444 390
Muut toimintakulut	-204 826	0	-204 826	-228 944	24 118	111,8	-215 447
Toimintakate	-6 888 582	-129 038	-7 017 620	-6 934 956	-82 664	98,8	-7 114 345
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-1	1	*****	-61
Muut rahoituskulut	0	0	0	-1	1	*****	-61
Vuosikate	-6 888 582	-129 038	-7 017 620	-6 934 957	-82 663	98,8	-7 114 406
Poistot ja arvonalentumi-set	-552 794	0	-552 794	-552 682	-112	100,0	-636 774
Suunnitel-man muk. poistot	-552 794	0	-552 794	-552 682	-112	100,0	-636 774
Tilikauden tulos	-7 441 376	-129 038	-7 570 414	-7 487 639	-82 775	98,9	-7 751 180
Tilikauden yli-jäämä (alij.)	-7 441 376	-129 038	-7 570 414	-7 487 639	-82 775	98,9	-7 751 180

2.9.13. Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

41 Vapaa ajan lauta- kunta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 990 981	135 490	2 126 471	2 115 115	11 356	99,5	1 703 567,0
Myyntituotot	1 064 050	0	1 064 050	1 032 756	31 294	97,1	763 960,0
Maksutuotot	326 000	0	326 000	330 827	-4 827	101,5	213 209,0
Tuet ja avustukset	90 173	135 490	225 663	244 523	-18 860	108,4	340 589,0
Muut toimintatuotot	510 758	0	510 758	507 009	3 749	99,3	385 809,0
Toimintakulut	-13 751 628	-264 528	-14 016 156	-13 977 126	-39 030	99,7	-13 707 664,0
Henkilöstökulut	-5 569 420	-264 528	-5 833 948	-5 882 015	48 067	100,8	-5 638 077,0
Palkat ja palkkiot	-4 426 427	-219 071	-4 645 498	-4 715 962	70 464	101,5	-4 484 113,0
Henkilösivukulut	-1 142 993	-45 457	-1 188 450	-1 166 053	-22 397	98,1	-1 153 964,0
Eläkekulut	-976 051	-45 765	-1 021 816	-1 000 762	-21 054	97,9	-996 785,0
Muut henkilösivukulut	-166 942	308	-166 634	-165 291	-1 343	99,2	-157 180,0
Palvelujen ostot	-2 655 781	0	-2 655 781	-2 651 946	-3 835	99,9	-2 399 908,0
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-917 070	0	-917 070	-910 368	-6 702	99,3	-924 189,0
Avustukset	-332 000	0	-332 000	-332 250	250	100,1	-444 390,0
Muut toimintakulut	-4 277 357	0	-4 277 357	-4 200 547	-76 810	98,2	-4 301 101,0
Toimintakate	-11 760 647	-129 038	-11 889 685	-11 862 010	-27 675	99,8	-12 004 097,0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-1	1	*****	-61,0
Muut rahoituskulut	0	0	0	-1	1	*****	-61,0
Vuosikate	-11 760 647	-129 038	-11 889 685	-11 862 011	-27 674	99,8	-12 004 157,0
Poistot ja arvonalentumi- set	-552 794	0	-552 794	-552 682	-112	100,0	-636 774,0
Suunnitel- man muk. poistot	-552 794	0	-552 794	-552 682	-112	100,0	-636 774,0
Tilikauden tulos	-12 313 441	-129 038	-12 442 479	-12 414 693	-27 786	99,8	-12 640 931,0
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-12 313 441	-129 038	-12 442 479	-12 414 693	-27 786	99,8	-12 640 931,0

2.10. Kaupunkikehityspalvelut

2.10.1. Kaupunkikehityspalvelujen hallinto

Lautakunnan toteuma vuodelta 2022 ja olennaiset poikkeamat

Kaupunkikehityslautakunnan ulkoinen toimintakate vuoden 2022 talousarviossa oli -47,5 miljoonaa euroa ja toteuma -45,9 miljoonaa euroa. Lautakunnan toimintakate oli siten 1,6 miljoonaa euroa parempi kuin talousarviossa (toteuma 96,7 %). Talouden toteumaa vuoteen 2021 vertailtaessa on otettava huomioon, että kehittämis-, elinkeino- ja työllisyyspalvelut siirtyivät kaupunginhallituksen tulosalueelta kaupunkikehityslautakunnan alaisuuteen vuoden 2022 alusta.

Vuonna 2022 toimintatuottoja toteutui 0,3 miljoonaa (3,7 %) enemmän kuin talousarviossa. Mm. liikennepalvelujen osalta saatiin valtionavustusta sekä Kelalta korvausta opiskelijoiden matkustuksesta ennakoitua enemmän. Maankäyttöpalveluissa ylitystä talousarvioon toivat maankäyttökorvaukset ja luovutusvoitot.

Toimintakulut alittivat talousarvion 1,2 miljoonalla eurolla (toteuma 97,9 %). Valtaosa alituksesta tulee palveluiden ostosta kuljetuspalveluiden osalta siitäkin huolimatta, että Ukrainan kriisin aiheuttamien polttoainekustannusten hinnannousun myötä tehtiin indeksitarkastuksia olemassa oleviin sopimuksiin. Kunnossapitopalvelut puolestaan ylittivät talousarvion lisämäärärahaa huolimatta. Lisämäärärahaa varattiin kunnossapidon osalta yleisen hinnannousun aiheuttamiin indeksikorotuksiin ja hankalan alkutalven aiheuttamiin lisäkustannuksiin. Alitusta vuoden 2022 talousarvioon oli myös henkilöstökuluissa johtuen resurssivajeesta varsinkin tilapalveluissa ja maankäyttöpalveluissa. Avustuksissa suurin alitus tulee työmarkkinatuen kuntaosuuden jäädessä alle talousarvion. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroitten kustannukset taas ylittivät talousarvion. Elintarvikekustannusten hinnannousu aiheuttaa ylityksen ravitsemispalveluissa samoin kuin muiden materiaalien yleinen hintojen nousu toi ylityksen kunnossapidon kustannuksiin.

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Koronapandemian vaikutukset jatkuivat osin vuonna 2022 ja uutena haasteena tuli Ukrainan tilanteen aiheuttamat kustannusten nousut ja vuoden lopussa myös mahdolliseen sähköpulaan varautuminen. Kaiken poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttaman erityislaatuisen toiminnan takaa on tunnistettava, että Salon yleinen taloudellinen tilanne ja toimeliaisuus on vilkastunut ja kehityksen suunta kääntynyt parempaan toivottavasti pysyvästi. Tämä on näkynyt välittömästi mm. työllisyystilanteessa, jossa päästiin hetkellisesti jopa alle 2.000 työttömän työnhakijan määrän, kun aikanaan enimmillään työttömiä oli yli 4.000. Samaan aikaan vilkastunut toimeliaisuus kasvattaa palvelujen kysyntää kaikessa kaupungin kehittämiseen liittyvässä toiminnassa. Kun lisäksi vuoden aikana avainasemassa olleita henkilöitä jäi eläkkeelle, käytiin henkilöstön määrässä hetkellisesti alle kriittisen rajan. Vuoden aikana on kuitenkin tehty päätöksiä, joiden pohjalta haasteeseen pyritään vastaamaan ja vuoden loppua kohti saatiin tunnelma tältä osin käännettyä parempaan suuntaan. Kaiken tämän ohella osallistuttiin omalta osalta myös Varsinais-Suomen hyvinvointialueen aloittamiseen, joka virallisesti tapahtui 1.1.2023, mutta käytännössä monien yksityiskohtien ja isompien kokonaisuuksien ratkominen jäi vuoden 2023 puolelle.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5000 Kaupunkikehityspalv hallinto	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0	35
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0	35
Toimintakulut	-4 198 614	32 716	-4 165 898	-4 657 401	491 503	111,8	-4 166 589
Henkilöstökulut	-283 344	32 716	-250 628	-309 170	58 542	123,4	-302 273
Palkat ja palkkiot	-114 646	27 010	-87 636	-122 388	34 752	139,7	-102 466
Henkilösivukulut	-168 698	5 706	-162 992	-186 781	23 789	114,6	-199 807
Eläkekulut	-165 091	4 704	-160 387	-183 194	22 807	114,2	-193 510
Muut henkilösivukulut	-3 607	1 002	-2 605	-3 588	983	137,7	-6 297
Palvelujen ostot	-3 890 050	0	-3 890 050	-4 319 878	429 828	111,0	-3 846 819
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 000	0	-2 000	-6 204	4 204	310,2	-1 424
Avustukset	-12 000	0	-12 000	-12 000	0	100,0	-12 000
Muut toimintakulut	-11 220	0	-11 220	-10 149	-1 071	90,5	-4 073
Toimintakate	-4 198 614	32 716	-4 165 898	-4 657 401	491 503	111,8	-4 166 554

5000 Kaupunkikehitys- palv hallinto	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Vuosikate	-4 198 614	32 716	-4 165 898	-4 657 401	491 503	111,8	-4 166 554
Tilikauden tulos	-4 198 614	32 716	-4 165 898	-4 657 401	491 503	111,8	-4 166 554
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-4 198 614	32 716	-4 165 898	-4 657 401	491 503	111,8	-4 166 554

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Kaupunkikehityslautakunta					
Kokoukset ja seminaarit	12		12	12	11
Käsitellyt asiat	250		250	242	265
Kulut €	54 228		54 228	54 768	39 300
€/asiat	217		217	226	148
€/kokous	4 519		4 519	4 564	3 573
Toimialahallinto					
Kulut €	197 777	-32 716	165 061	274 454	227 145
Vakinaista henkilöstöä	1		1		1
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut			0		
Kulut €	148 157		148 157	167 535	178 381
V-S aluepelastuslaitos			0		
Kulut €	3 954 542		3 954 542	4 253 677	3 819 278
€/asukas	76,64		76,64	83,46	74,29
Väestönsuojelu					
Kulut €	707		707	793	1 430
€/asukas	0,01		0,01	0,02	0,03
Kaupunkikehityspalvelujen hallinto yhteensä					
Tuotot €	0	0	0	0	0
Kulut €	4 207 254	-32 716	4 174 538	4 667 268	4 087 153
Netto €	-4 207 254	32 716	-4 174 538	-4 667 268	-4 087 153

2.10.2. Maankäyttöpalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Rakentamattomien rakennuspaikkojen tarkistus kiinteistöverotusta varten tehtiin määräajassa. Kiinteistöverotarkistuksiin liittyen rakennus- ja huoneistorekisterin perusparannustyöhön ei ole voitu osoittaa raportointikaudella samaa resurssimäärää kuin aiemmin. Tästä huolimatta verohallinnolle on ilmoitettu n. 5.000 krs-m²/kk kiinteistöverosta puuttuneita rakennuksia yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa. Yritystontteja on varattu ja vuokrattu jonkin verran vähemmän kuin aiempina vuosina. Rakennettujen vuokratonttien myynnin valmistelutyö on ollut jatkuvaa. Samasta syystä myytävien kiinteistöjen selvitystä ei ole voitu tehdä niin tehokkaasti kuin olisi voitu. Kaupungin maanhankinta on ollut aktiivista kun otetaan huomioon käytettävissä olleet henkilöstöresurssit. Maapoliittisen ohjausryhmän käsittelyn kautta on hankittu kaupungille tarjolla olevista maa-alueista tarpeellisiksi ja tärkeimmiksi katsotut. Metsänhoitotöitä jatketaan hoitosuunnitelman mukaisesti.

Tulojen lisäämiseksi on toteutettu kaupungin omien tarpeiden lisäksi mittauspalvelujen myyntiä yksityisille. Kiinteistötoimituksiin liittyviä mittaus tapahtumia on ollut erityisen paljon kuluneella tarkastelujaksolla.

Asiakkaiden hakemien lohkomistoimitusten ohella on tehty määrälainhuudon myöntämisestä käynnistyviä lohkomisia. Erityisesti on keskitytty lohkomiaan kaupungin omistukseen sellaisia rakennettuja katuja, joiden maapohja edelleen sisältyy yksityisen omistamaan kiinteistöön. Loimaan kaupungille on edelleen myyty lakisääteisiä kiinteistöinsinöörin palveluja. Puutteellisista henkilöresursseista johtuen on pystytty ylläpitämään parhaimmillaan vain tyydyttävää palvelutasoa. Kiinteistötoimituksissa on ollut viivettä johtuen mittauspalvelujen henkilöstövajeesta ja rekrytointiongelmista.

Kaavoitus on toiminut hyväksytyin kaavoituskatsauksen mukaisesti.

Salon kärkihankkeisiin liittyen Espoo-Salo oikoradan yleiskaavat sekä kt 52 asemakaava ja asemakaavan muutos on hyväksytty kaupunginvaltuustossa, näistä kaavoista Aarnionperä-Muurla osayleiskaava on saanut lainvoiman. Muista kaavahankkeista mm. asemakaavat Iot

Campus ja Riikin teollisuusalueen laajennus ovat tulleet lainvoimaisiksi. Vesihuollon toiminta-alueiden määrittelytyö on valmistunut.

Kaavoitushenkilöstön määrässä on vajausta mm. vanhempainvapaasta, eläköitymisistä ja toisen työnantajan palvelukseen siirtymisestä johtuen. Kaavoitushenkilökunnan palkkaamisessa on ollut haasteita, joten kaavoitustoiveisiin nähden henkilöstöresurssit ovat suppeat.

Raportointikaudella on saapunut kaavoitusanomuksia. Poikkeamisten määrä on ollut huomattavasti normaalia suurempi, mikä on myös sitonut voimavaroja pois varsinaisesta kaavan laadintatyöstä. Yleisesti voidaan todeta, että maankäytön suunnitteluun liittyvä palvelutarve on lisääntynyt, mikä voidaan nähdä positiivisena signaalina. Korona epidemialla on ollut vaikutusta vain lähinnä työtapoihin.

Riskit ja epävarmuustekijät

Taloudelliset riskit ovat vähäisiä ja ne ovat hallinnassa. Suurimmat riskitekijät liittyvät ohuen organisaation takia avainhenkilöiden varahenkilöresurssien puutteeseen, mikä on jo aiheuttanut toiminnallisia ongelmia ja tulee jatkossa aiheuttamaan entistä suurempia ongelmia, jos henkilöstöresursseja ei saada korjattua. Henkilöresurssien korjaamisessa on myös havaittu haasteita rekrytoinnissa. Vaikka uusia henkilöitä yritetään palkata, hakijoita ei ole.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5100 Maankäyttöpalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	4 353 300	5 880	4 359 180	4 667 895	-308 715	107,1	4 730 644
Myyntituotot	415 900	0	415 900	263 220	152 680	63,3	395 244
Maksutuotot	49 400	0	49 400	247 564	-198 164	501,1	89 797
Tuet ja avustukset	0	5 880	5 880	10 247	-4 367	174,3	3 307
Muut toimintatuotot	3 888 000	0	3 888 000	4 146 864	-258 864	106,7	4 242 297
Toimintakulut	-2 713 840	-665 090	-3 378 930	-2 689 873	-689 057	79,6	-2 376 346
Henkilöstökulut	-1 671 621	-20 090	-1 691 711	-1 427 754	-263 957	84,4	-1 597 094
Palkat ja palkkiot	-1 322 611	-16 630	-1 339 241	-1 128 820	-210 421	84,3	-1 258 299
Henkilösivukulut	-349 010	-3 460	-352 470	-298 935	-53 535	84,8	-338 795
Eläkekulut	-299 015	-3 460	-302 475	-258 908	-43 567	85,6	-296 072
Muut henkilösivukulut	-49 995	0	-49 995	-40 027	-9 968	80,1	-42 723
Palvelujen ostot	-551 600	-125 000	-676 600	-331 941	-344 659	49,1	-339 853
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 850	0	-25 850	-16 913	-8 937	65,4	-18 842
Avustukset	-385 000	0	-385 000	-365 673	-19 327	95,0	-361 213
Muut toimintakulut	-79 769	-520 000	-599 769	-547 591	-52 178	91,3	-59 344
Toimintakate	1 639 460	-659 210	980 250	1 978 023	-997 773	201,8	2 354 298
Vuosikate	1 639 460	-659 210	980 250	1 978 023	-997 773	201,8	2 354 298
Poistot ja arvonalentumiset	-15 161	0	-15 161	-9 362	-5 799	61,8	-42 864
Suunnitelman muk. poistot	-15 161	0	-15 161	-9 362	-5 799	61,8	-42 864
Tilikauden tulos	1 624 299	-659 210	965 089	1 968 661	-1 003 572	204,0	2 311 434
Tilikauden ylijäämä (alij.)	1 624 299	-659 210	965 089	1 968 661	-1 003 572	204,0	2 311 434

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Kiinteistö- ja mittauspalvelu: Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	53 256		53 256	62 254	62 856
Myönnetty toimintatuet					
Yksityistiekulut €	415 224		415 224	398 696	392 153
josta avustuksia	385 000		385 000	364 173	358 213
Avustettavia teitä km	950		950	914	933
€/km	437		437	436	420
Tuotot	0		0	0	0

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Tonttipalvelut:					
Maa- ja vesialueet					
Kulut €	436 415	645 000	1 081 415	867 196	405 433
Kaupungin pinta-ala (km ²)	2 100		2 100	2100	2 100
€/ km ²	208		515	413	193
Tonttien varaus (kpl/v)	20		20	12	47
Luovutusilmoitukset (kpl/v)	850		850	890	1 200
Vakinaista henkilöstöä	3,5		4		3
Tonttivuokratuotot €	3 904 400		3 904 400	4 349 594	4 250 812
Taloustmetsät					
Metsää (ha)	2 490		2 490	2500	2 484
Kulut €	167 888		167 888	147 315	151 877
Vakinaista henkilöstöä	2,5		2,5		2,5
Kuluista 55% kohdistuu taloustmetsiin ja 45 % muihin ammattitaitoa vaativiin tehtäviin					
Kulut €/ha	37,08		37,08	32,41	33,63
Tuotot €/ha	145		145	71	131
Tuotot €	360 000		360 000	178 168	325 280
Kiinteistönmuodostuspalvelu:					
Kulut €	207 936		207 936	177 952	176 102
Toimitusmääräykset kpl	60		60	108	112
Kaupanhahvistuksia kpl	30		30	38	26
Osoitteenmuutospäätöksiä kpl	30		30	64	26
Palvelutapahtumien määrä/vuosi	2 000		2 000	2000	2 500
€/toimenpide	98,08		98,08	80,52	66,10
Vakinaista henkilöstöä			0	4	4
Tuotot €	35 500		35 500	48 495	49 392
Mittauspalvelut:	Toiminta yhdistetty paikkatietopalveluihin 2022				
Kulut €			0		310 368
Mittaustapahtumien lukumäärä kpl/v			0		800
€/kaupungin km ²			0		148
Vakinaista henkilöstöä			0		3
Tuotot €			0		48 337
Paikkatietopalvelut:					
Kulut €	556 875		556 875	432 385	232 234
Mittaustapahtumien lukumäärä kpl/v	700		700	870	
Koulutus- ja opastustapahtumien määrä kpl	100		100	150	300
Ylläpidettävää opaskarttaa km ²	2 100		2 100	2100	2 100
€/kaupungin km ²	265,18		265,18	205,90	110,59
Vakinaista henkilöstöä	6		6	6	3
Tuotot €	23 400		23 400	35076	6 968
Kaupunkisuunnittelu:					
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	11 128		11 128	9374	10 798
Oma kaupunkisuunnittelu					
Kulut €	809 835	20 090	829 925	730 921	766 514
Vakinaista henkilöstöä	11		11	8	11
Tuotot €	30 000	5 880	35 880	57 148	50 447
€/asukas	15,11		15,39	13,22	13,93
Ostopalveluna hankittu suunnittelu					
Kulut €	202 120		202 120	12 146	19 231
€/asukas	3,92		3,92	0,24	0,37
Maankäyttöpalvelut yhteensä					
Tuotot €	4 353 300	5 880	4 359 180	4 668 481	4 731 236
Kulut €	2 796 293	665 090	3 461 383	2 766 611	2 453 912
Netto €	-1 557 007	659 210	-897 797	-1 901 870	-2 277 324
Tilastotiedot					
Maastoon merk. asemakaavakorttelit	Lukumäärä			5	5
Valmistellut asema- ja rakennuskaava-alueen pohjakartat	Hehtaari			0	0
Tehdyt kaavoitukseen liittyvät maaperätutkimukset	Hehtaari			0	0
Kartoitetut, vaaitut ja maastoon merkityt kaavatie- ja vesihuoltolinjat yhteensä	Km			10	7

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Tehdyt teiden ja vesihuollon rakentamiseen liittyvät maaperätutkimukset yht.	Km			0	0
Hyväksytytjätonttijakoja	Lukumäärä			10	43
Tontinmittaustoimituksissa muod. tontteja	Lukumäärä			49	27
Rakennuspaikan maalle merkitsemisiä	Lukumäärä			35	53
Maa- ja metsätilat					
Kunnan om. maa- ja metsätalousmaa yhteensä 31.12.	Hehtaari			3 544	3 526
siitä: viljeltyä peltoa	Hehtaari			1 054	1 042
kasvullista metsää	Hehtaari			2 490	2 484
Kunnan omistamat sora-alueet	Hehtaari			0	0
Vuokralle annettujen alueiden pinta-ala	Hehtaari			771	771
Metsän myynti kertomusvuonna yht. arvo	Kiinto-m ³ 1 000 €			4 000 178 €	7 500 325 €
Metsän perusparannus-, raivaus- ja ojitustöitä tehty kertomusvuonna	Hehtaari			1	2
Vuokralle annetut alueet 31.12.					
Asuntotontit/-rakennuspaikat	Lukumäärä			10	17
niiden: pinta-ala	Hehtaari			2,4	2,6
Teollisuustontit/-rakennuspaikat	Lukumäärä			3	5
niiden: pinta-ala	Hehtaari			2,9	4
Muut tontit/rakennuspaikat	Lukumäärä			3	15
niiden: pinta-ala	Hehtaari			3	0,3
Kaavoitus					
Voimaan tulleet kaavat kertomusvuonna					
Asemakaavat	Hehtaari			55,6	0,2
Asemakaavan muutokset	Hehtaari			17,5	1,9
Rantakaavat	Hehtaari			3,1	-
Rantakaavan muutokset	Hehtaari			9,2	-
Osayleiskaavat	Hehtaari				1 473
Osayleiskaavan muutokset	Hehtaari				-
Kaavoitettu maa-alue yht. 31.12.2018					
Asema- ja rakennuskaava-alueita	Hehtaari			6 244	6 188
Rantakaava-alueita	Hehtaari			3 769	3 766
Osayleiskaava-alueita	Hehtaari			51 960	51 960

2.10.3. Yleisten alueiden ylläpito ja kehittäminen

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Investointihankkeista Kirjolankadun kiertoliittymä, Märynummen kevyenliikenteenväylä ja Perniönjoen tulvasuojeluhanke ovat valmistuneet ja edenneet suunnitellusti sekä aikataulullisesti että taloudellisesti. Honkarinteen alueen kunnallistekniikan rakentamisurakan toteuttaminen aloitettu. Suunnittelua vaativat hankkeiden käynnistyminen odottaa koko kaupungin suunnittelutöistä tehtävää puitesopimuskilpailutusta. Eläköitymisen ja poislähtemisen myötä osastolle on rekrytoitu uusi suunnitteluinsinööri ja kaksi uutta katumestaria. Suunnittelijan vakanssi lakkautettiin ja muutettiin katumestarin vakanssiin.

Koko vuosi on ollut kunnossapito sää olosuhteiltaan poikkeuksellisen vaativa. Liikenteenväylien määrärahoihin ylitystä noin 20 prosenttia. Kunnossapito urakoitsijoiden hintoihin tuli 1.5. alkaen 14.2 prosenttia sopimuksen mukainen indeksikorotus, koska maailmantilanteesta johtuen eritoten polttoaineiden kustannukset nousivat rajusti vuoden aikana.

Salon joessa jäiden lähtö sujui rauhallisesti.

Riskit ja epävarmuustekijät

Käyttötalouteen varatut määrärahat on arvioitu normaalien keliolosuhteiden mukaisesti. Sää olosuhteet ovat olleet normaalia kovemmat, kunnossapitoon varatut määrärahat ylittymään noin 20 prosentilla. Yleiset rakennusmateriaalien, sähkön ja polttoaineiden suuret hinnan nousut lisäsivät määrärahojen ylitystä. Tästä johtuen emme ole pystyneet toteuttamaan esim. liikenneturvallisuuden liittyviä parantamishankkeita, koska määrärahat ovat nykykäytännön mukaan kirjattu käyttötalouteen.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5200 Yleisten alueid.ylläpito ja ke	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	267 319	110	267 429	423 306	-155 877	158,3	273 847
Myyntituotot	39 521	0	39 521	119 573	-80 052	302,6	41 204
Maksutuotot	86 876	0	86 876	120 589	-33 713	138,8	82 524
Tuet ja avustukset	11 700	110	11 810	14 987	-3 177	126,9	27 852
Muut toimintatuotot	129 222	0	129 222	168 158	-38 936	130,1	122 266
Toimintakulut	-4 768 476	-766 010	-5 534 486	-5 838 415	303 929	105,5	-4 738 730
Henkilöstökulut	-1 598 042	-16 010	-1 614 052	-1 624 482	10 430	100,6	-1 601 486
Palkat ja palkkiot	-1 223 091	-13 260	-1 236 351	-1 260 171	23 820	101,9	-1 224 833
Henkilösivukulut	-374 951	-2 750	-377 701	-364 311	-13 390	96,5	-376 653
Eläkekulut	-328 717	-2 750	-331 467	-320 289	-11 178	96,6	-335 635
Muut henkilösivukulut	-46 234	0	-46 234	-44 023	-2 211	95,2	-41 019
Palvelujen ostot	-2 146 975	-750 000	-2 896 975	-3 055 970	158 995	105,5	-2 210 376
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-958 972	0	-958 972	-1 112 180	153 208	116,0	-877 756
Muut toimintakulut	-64 487	0	-64 487	-45 783	-18 704	71,0	-49 112
Toimintakate	-4 501 157	-765 900	-5 267 057	-5 415 108	148 051	102,8	-4 464 883
Vuosikate	-4 501 157	-765 900	-5 267 057	-5 415 108	148 051	102,8	-4 464 883
Poistot ja arvonalentumiset	-3 733 430	0	-3 733 430	-3 564 165	-169 265	95,5	-3 849 754
Suunnitelman muk. poistot	-3 733 430	0	-3 733 430	-3 564 165	-169 265	95,5	-3 849 754
Tilikauden tulos	-8 234 587	-765 900	-9 000 487	-8 979 274	-21 214	99,8	-8 314 637
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-8 234 587	-765 900	-9 000 487	-8 979 274	-21 214	99,8	-8 314 637

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	111 741		111 741	114 189	128 829
Kunnallistekniikan suunnittelu					
Kulut €	362 990		362 990	259 262	279 103
Vakinaista henkilöstöä	4		4	3	4
€/asukas	7,03		7,03	5,09	5,43
Tuotot €	86 876		86 876	120 589	82 524
Liikenneväylien kunnossapito					
Kunnossapidetyt tiet, m ²	2 146 625		2 146 625	2 146 652	2 021 700
Kulut €	2 000 864	750 000	2 750 864	3 042 114	2 162 927
Vakinaista henkilöstöä	11		11	11	10
€/kunnossapito m ² (brutto)	0,93		1,28	1,42	1,07
Tuotot €	20 180		20 180	16 339	20 352
Ajoneuvojen siirtäminen ja hävittäminen					
Siirretyt ajoneuvot	90		90	48	85
Kulut €	3 126		3 126	2 003	1 252
€/ajoneuvo	34,73		34,73	41,73	14,73
Tuotot €	1 371		1 371	3 632	1 335
Katuvalaistuksen ylläpito					
Valaisinyksiköt	11 600		11 600	11 600	11 600
Kulut €	583 500		583 500	832 616	705 750
€/valaisinyksikkö	50,30		50,30	71,78	60,84
Tuotot €	20 000		20 000	65 598	18 574
Vanhojen kaatopaikkojen ja maankaatopaikkojen hoito ja tarkkailuohjelman toteutus					
Vanhat kaatopaikat ja maankaatopaikat	5		5	5	5
Kulut €	59 551		59 551	50 748	28 816
€/kaatopaikka	11 910		11 910	10 150	5 763
Tuotot €	2 062		2 062	1 690	1 690

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Venepaikat					
kpl	136		136	145	136
Kulut €	40 413		40 413	12 016	26 276
€/venepaikka	297		297	83	193
Tuotot €	15 900		15 900	15 721	16 205
Puistot					
Ylläpito, ha	838		838	838	838
Kulut €	1 668 546	16 010	1 684 556	1 563 348	1 473 740
€/ha	1 991		2 010	1 991	1 759
Puistometsät ha	662		662	662	662
Puistot ha	166		166	166	166
Maisemapellot ha	7		7	7	2
Leikkaipaikat kpl	81		81	80	80
Vakinaista henkilöstöä	14		14	14	14
Tuotot €	30 750	110	30 860	102 418	42 838
Torialueet					
m ²	9 477		9 477	9 477	9 477
Kulut €	116 804		116 804	127 070	130 861
€/m ²	12,32		12,32	13,41	13,81
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Tuotot	104 530		104 530	99 375	92 585
Matonpesupaikat					
Matonpesupaikat, kpl	13		13	13	13
Kulut €	35 320		35 320	31 800	25 516
€/matonpesupaikka	2 717		2 717	2 446	1 963
Muut yleiset alueet					
Ha	90		90	90	90
Kulut €	18 120		18 120	27 579	15 647
€/ha	201		201	306	174
Yleisten alueiden ylläpito ja kehittäminen yhteensä					
Tuotot €	281 669	110	281 779	425 363	276 103
Kulut €	4 889 234	766 010	5 655 244	5 948 557	4 849 888
Netto €	-4 607 565	-765 900	-5 373 465	-5 523 194	-4 573 785
Tilastotiedot					
Liikenneväylät					
Rakennettu kertomusvuonna					
Kadut ja kaavatiet	Km			0,1	1,3
Kevyen liikenteen väylät	Km			0,5	0,9
Päällystystyöt kertomusvuonna					
Kadut ja kaavatiet; päällystäminen tehty uutta	m ²			19 032	24 922
uusittu/korjattu	m ²			46 809	59 271
Kevyen liikenteen väylät yhteensä	m ²			4 566	14 075
Muut alueet yhteensä	m ²				
Kadut ja kaavatiet 31.12.					
Kunnan toimesta kunnossapidetyt	Km			309	309
Kevyenliikenteen väylät 31.12.					
Kunnan toimesta kunnossapidetyt	Km			145	145
Yksityistiet 31.12.					
Kunnan toimesta kunnossapidetyt	Km			0	0
Muut yksityistiet	Km			1 090	1 090
Puistot ja muut yleiset alueet					
Rakennettu, hankittu kertomusvuonna					
Puistometsät	Hehtaari			0	0
Yhteensä 31.12.	Hehtaari			662	662
Puistot	Hehtaari			0,1	0
Yhteensä 31.12.	Hehtaari			166	166
Maisemapellot	Hehtaari			0	0,4
Yhteensä 31.12.	Hehtaari			2	2
Leikkaipaikat	Kpl			0	-1
Yhteensä 31.12.	Kpl			80	80
Kasvihuoneet					
Kasvihuoneet 31.12.	Lukumäärä			0	0
Pinta-ala	m ²			0	0
Jätehuolto					
Vanhat sorakuopat					
Pinta-ala	Hehtaari			12	12
Maankaatopaikka					
Vastaanotettu ylijäämämaa	Tonni			9 115	5 637

	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Venepaikat					
Venepaikat	Kpl			145	136
Jäiden lähtö	Pvm			11.huhti	30.maalis
Linjavalot sytytetty	Pvm			paloivat	paloivat
Linjavalot sammutettu	Pvm			27.loka	10.joulu
Syysmarkkinoille saapuneet veneet	Pvm			1	1
Konekeskus					
Työkoneet					
Autot 31.12.	Lukumäärä			3	4
Käyttötunnit kertomusvuonna	Tunti			4 200	4 100
Traktorit 31.12.	Lukumäärä			5	5
Käyttötunnit kertomusvuonna	Tunti			3 350	3 200
Maansiirtokoneet 31.12.	Lukumäärä			3	3
Käyttötunnit kertomusvuonna	Tunti			4 200	4 100
Työpajat					
Henkilötyöpäivät kertomusvuonna	Lukumäärä			90	90

2.10.4. Tilapalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Tilapalveluissa vuosi 2022 oli kiireinen. Saimme Perniön kirkonkylän koulun valmiiksi. Hanke oli Salon viime vuosien suurin rakennushanke. Torin huoltorakennus valmistui ja vastaanotettiin sovitus aikataulussa. Armfeltin koulun entisen lukio-osan korjauksen suunnittelu saatiin aluille.

Erilaisia korjaustoimenpiteitä on tehty useissa kiinteistöissä. Suoritettiin useita sisäilmatutkimuksia ja tutkimuksissa selvinneitä korjaustarpeita. Moision koulun hammashoitolan lattiamateriaalit uusittiin sekä rakenteet korjattiin terveysturvallisiksi. Huopakattoja korjattiin mm. Halikon liikuntahalli, Halikon terveysasema osalta. Kiikalan vanhustentalojen vesikatot uusittiin.

Salo on mukana Kuntien Energiatehokkuussopimuksessa kaudella 2017 – 2025. Osana tähän liittyen on mm. ilmanvaihtokoneiden koneikkoja uusittu energiatehokkuudeltaan paremmiksi. Henkilöstövajeen vuoksi lämmitystapamuutoksia ei saatu toteutettua vuoden 2022 aikana. Kiinteistöjen valaistuksia on uusittu energiatehokkaampiin. Halikon terveysaseman katolle asennettiin aurinkopaneelit.

Käyttämättömiksi jääneiden kiinteistöjen myyntiä tai purkua on valmisteltu yhteistyössä muiden osastojen kanssa. Asunto-osakkeita on vuoden 2022 aikana myyty seitsemän. Kiinteistö Oy Säästötähkän osakkeet myytiin vuoden 2022 aikana.

Kaupunkikehityspalvelujen korvausinvestointihankkeiden osalta kokonaismääräraha riitti hyvin.

Henkilöstökulut alittuivat, johtuen henkilöstövajeesta. Vuoden 2022 aikana saimme rekrytoitua uuden kiinteistömestarin, huoltomiehen, erikoisammattimiehen sekä energia-asiantuntijan.

Riskit ja epävarmuustekijät

Henkilökunnan osin pitkät sairauslomat ja eläköitymiset ovat haitanneet palvelutason ylläpittoa. Henkilökunnan ja varsinkin esimiestehtäviä hoitavien jaksaminen on ollut koetuksella rakennusurakoiden suuren määrän, henkilöstövajeen sekä sisäilma-asioiden selvittelyn johdosta. Resurssit eivät ole kokoaikaisesti riittäneet vastaamaan kysyntään.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5300 Tilapalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 842 490	2 710	1 845 200	1 514 367	330 833	82,1	1 726 025
Myyntituotot	5 000	0	5 000	12 907	-7 907	258,1	763
Tuet ja avustukset	0	2 710	2 710	2 711	-1	100,0	11 198
Muut toimintatuotot	1 837 490	0	1 837 490	1 498 749	338 741	81,6	1 714 063
Toimintakulut	-11 902 378	-4 130	-11 906 508	-11 582 199	-324 309	97,3	-11 191 017
Henkilöstökulut	-2 556 118	-4 130	-2 560 248	-2 419 087	-141 161	94,5	-2 332 547
Palkat ja palkkiot	-2 021 011	-3 420	-2 024 431	-1 917 494	-106 937	94,7	-1 836 163

5300 Tilapalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Henkilösivukulut	-535 107	-710	-535 817	-501 593	-34 224	93,6	-496 384
Eläkekulut	-458 711	-710	-459 421	-433 231	-26 190	94,3	-432 541
Muut henkilösivukulut	-76 396	0	-76 396	-68 362	-8 034	89,5	-63 843
Palvelujen ostot	-3 845 557	0	-3 845 557	-3 628 557	-217 000	94,4	-3 314 340
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-5 229 680	0	-5 229 680	-5 236 303	6 623	100,1	-5 218 417
Muut toimintakulut	-271 023	0	-271 023	-298 252	27 229	110,0	-325 713
Toimintakate	-10 059 888	-1 420	-10 061 308	-10 067 832	6 524	100,1	-9 464 992
Vuosikate	-10 059 888	-1 420	-10 061 308	-10 067 832	6 524	100,1	-9 464 992
Poistot ja arvonalentumi- set	-8 697 913	0	-8 697 913	-8 517 279	-180 634	97,9	-8 357 902
Suunnitel- man muk. poistot	-8 697 913	0	-8 697 913	-8 517 279	-180 634	97,9	-8 207 473
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0	-150 429
Tilikauden tulos	-18 757 801	-1 420	-18 759 221	-18 585 111	-174 110	99,1	-17 822 894
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-18 757 801	-1 420	-18 759 221	-18 585 111	-174 110	99,1	-17 822 894

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Osaston hallinto					
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Kulut €	91 635		91 635	96 370	88 597
Tuotot €	0		0	0	0
Infotietona varhe- ja eläkemeno- perust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	100 331		100 331	112 061	113 345
Talonsuunnittelu					
Asukasluku, 31.12.	51 600		51 600	50 969	51 407
Kulut €	323 574		323 574	317 728	310 942
€/asukas	6,27		6,27	6,23	6,05
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	5
Isännöinti :					
Isännöinti ja kiinteistöjen val- vonta					
Isännöidyt kiinteistöt m ²	267 948		267 948	264 442	265 563
Kulut €	765 994		765 994	633 501	685 955
Etävalvotut kiinteistöt (LVI) kpl	77		77	77	73
Vakinaista henkilöstöä	8		8	9	7
Tuotot €	3 000		3 000	0	
Talonmiespalvelut					
Palvelua saavat kiinteistöt m ²	267 948		267 948	264 442	265 563
Kulut €	1 466 109	4 130	1 470 239	1 473 975	1 292 951
Vakinaista henkilöstöä	29		29	29	30
Tuotot €	5 000	2 710	7 710	3 811	11 303
Käytössä olevien kiinteistöjen käyttömenot, m²					
Kulut €	239 347		239 347	234 500	236 355
€/m ² /kk	6 112 245		6 112 245	6 230 418	5 994 886
Tuotot €	2,13		2,13	2,21	2,11
	20 245 225		20 245 225	19 250 182	20 137 213
Tyhjät ja vajaikäytössä olevat kiinteistöt, m² (sis.poistot)					
Kulut €	29 364		29 364	29 942	28 446
€/m ² /kk	1 923 748		1 923 748	1 759 887	1 819 976
Tuotot €	5,46		5,46	4,90	5,33
	1 923 748		1 923 748	1 759 887	1 819 976
Kiinteistöjen vuosikorjaukset					
Kulut €	1 337 942		1 337 942	1 209 576	1 117 578
Vakinaista henkilöstöä	7		7	7	6
Tuotot €	0		0	0	0
Tilapalvelut yhteensä					
Tuotot €	22 176 973	2 710	22 179 683	21 013 880	21 968 492
Kulut €	12 021 247	4 130	12 025 377	11 721 454	11 310 885
Netto €	10 155 726	-1 420	10 154 306	9 292 426	10 657 607
Poistot €	8 697 913		8 697 913	8 517 279	8 207 473
Netto €	1 457 813		1 456 393	775 147	2 450 134

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Pinta-ala yhteensä, m ²	268 711		268 711	264 442	264 801
Kaikki kiinteistöt, €/m ² /kk (ilman poistoja)	3,73		3,73	3,69	3,56
Kaikki kiinteistöt, poistot, €/m ² /kk	2,70		2,70	2,68	2,58
Kaikki kiinteistöt, menot yht. €/m²/kk	6,43		6,43	6,38	6,14
Tilastotiedot					
Rakennukset ja huoneistot					
Kunnan omist. rakennukset 31.12.					
Yleiset rakennukset	Lukumäärä			192	192
niiden: kerrosala	m ²			228 301	228 301
tilavuus	m ³			992 291	992 291
Asuinrakennukset	Lukumäärä			55	55
niiden: kerrosala	m ²			21 569	21 569
tilavuus	m ³			84 280	84 280
Teollisuusrakennukset	Lukumäärä			1	1
niiden: kerrosala	m ³			169	169
tilavuus	m ³			1 825	1 825
Muut rakennukset	Lukumäärä			138	138
niiden: kerrosala	m ²			24 139	24 139
tilavuus	m ³			103 629	103 629
Kunnan suoraan omist. huoneistot 31.12.					
Asuinhuoneistot	Lukumäärä			198	198
niiden: huoneistoala	m ²			8 797	8 797
Asunto-osakehuoneistot	Lukumäärä			10	17
Kunnan määräysvallassa olevien asunto- ja kiint.yhtiöiden omist. asunnot 31.12.	Lukumäärä			1 686	1 686
Vuokralle annetut rakennukset ja huoneistot 31.12.					
Rakennukset yhteensä	Lukumäärä			291	291
asuinrakennukset	Lukumäärä			83	83
teollisuusrakennukset	Lukumäärä			1	1
liikerakennukset	Lukumäärä			2	2
muut rakennukset	Lukumäärä			205	205
Huoneistot yhteensä	Lukumäärä			607	607
asuinhuoneistot	Lukumäärä			550	550
teollisuushuoneistot	Lukumäärä			11	11
liikehuoneistot	Lukumäärä			18	18
muut huoneistot	Lukumäärä			28	28

2.10.5. Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden perustehtävä ja tavoite on tuottaa ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelua tilaaja-asiakkaan ja Rapu-tuottajan yhteisesti laaditun palvelusopimuksen mukaisesti, palveluprosesseja kaiken aikaa kehittämällä ja parantaen. Toteuttaen samalla ammattialakohtaista lainsäädäntöä ja ohjeistusta ja kaikkea muuta työelämää säätelevää lainsäädäntöä ja ohjeistusta, kaupungin arvot, strategia ja taloudelliset perusteet ja resurssit huomioiden. Entiseen malliin jatkettiin perustehtävän tuottamista vuoden 2022 alussa.

Kevätkesällä, ravitsemispalveluissa järjestettiin puolipäiväiset kehittämispäivät ja puhtaanapidossa suoritettiin työturvallisuuskortteja. Kehittämispäivien teemoina mm. vastuullisuus, omavalvonta, työhyvinvointi- ja työergonomia. Luennoitsijat mm. Salon Seudun ammattiopistosta ja Länsirannikon työterveys Oy:stä.

Elokuun alussa päättäjien päätöksellä Perniön uuden koulun, ala-asteen yhteyteen valmistui Perniö-, Särkisalo-, Teijo - ja Kiskoaluevalmistuskeittiö. Ruuan valmistus uudessa ammattikeittiössä aloitettiin elokuun alussa päiväkotien ruokatuotannolla.

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut ylitti talousarvionsa 2022. Toimintatuotot sen sijaan kattoivat kulut, kate investoinnit ja runsaan puolenmiljoonan ns. vyöryt ja netto 231.500 €.

Riskit ja epävarmuustekijät

Koronapandemian vaikutukset jatkuivat toimintavuoden 2022 alussa. Maaliskuun alusta koronapandemia siirtyi syrjään Ukrainan sodan vaikutusten johdosta. mm. elintarvikkeiden

hintojen noususta ohjautui kaksi miltei kolmen kuukauden mittaista elintarvikkeiden hinta-neuvottelua kaikkien neljän elintarviketoimittajan kanssa. Ukrainan sota vaikutti myös kaikkien muiden aineiden- ja tarvikkeiden hankintahintoihin, kuten pesu- ja puhdistusaineisiin, ammattikoneisiin- ja laitteisiin ja edellisten uusittaviin osiin, mm. yhdistelmäuuunien piirikortteihin ja palvelujen ostoihin, kuten ruokakuljetuksiin ja ammattikoneiden- ja laitteiden huolto- ja korjauskustannuksiin.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen toiminnan aloitus 2023 työllisti ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelua koko vuoden. Ensimmäinen neuvottelu Varhan tukipalveluiden edustajien kanssa järjestyi jo huhtikuun alussa, sillä mm. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kautta Kaarea Oy:lle siirtyi ravitsemispalveluista 34- työntekijää ja kolme valmistuskeittiötä ja kolme palvelukeittiötä tulevan vuoden ensimmäisenä päivänä

Syksyllä, yhdessä Varhan tukipalveluiden ja Kaarea Oy:n kanssa suunniteltiin mielenkiintoinen, osaamista ja yhteistyötä vaativa ruoanvalmistus- ja toimitusprojekti 1.1.2023, alkaen. Tällöin, Armfeltin koulun yhteydessä sijaitsevassa Halikon monitoimikeittiö Kimarassa tuotetaan Kaarea Oy:lle Kimarasta siirtyneen keittiöhenkilökunnan toimesta ikäihmisten ruoka- ja ateriapalvelu. Armfeltin yhtenäiskoulun ruoka valmistetaan Salon keskuskeittiössä, kuljetetaan Armfeltin koulun ruokasaliin ja tarjolle aseteltu, asiakaspalvelu ja astiahuolto Kimarassa Salon ravitsemispalveluhenkilöstön toimesta. Näin toimitaan siihen asti, kunnes Salon entisen Amk-rakennukseen valmistuu ns. Ylhäistentien valmistuskeittiö vuoden 2023 kesäkuun loppuun mennessä.

Edelleen valtakunnallinen catering- ja puhtaanapitopalvelualojen työvoimapula aiheutti arjen haasteita ja epävarmuutta.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5400 Rapupalvelut(rav+puht)	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	568 555	77 540	646 095	687 282	-41 187	106,4	618 928
Myyntituotot	555 493	0	555 493	596 319	-40 826	107,3	560 778
Maksutuotot	63	0	63	0	63	0,0	0
Tuet ja avustukset	12 999	77 540	90 539	90 473	66	99,9	57 500
Muut toimintatuotot	0	0	0	490	-490	*****	649
Toimintakulut	-13 476 231	-263 010	-13 739 241	-14 337 794	598 553	104,4	-13 485 759
Henkilöstökulut	-9 154 188	-113 010	-9 267 198	-9 614 617	347 419	103,7	-9 202 764
Palkat ja palkkiot	-7 489 740	-93 580	-7 583 320	-7 909 684	326 364	104,3	-7 536 185
Henkilösivukulut	-1 664 448	-19 430	-1 683 878	-1 704 933	21 055	101,3	-1 666 579
Eläkekulut	-1 381 334	-19 430	-1 400 764	-1 414 007	13 243	100,9	-1 395 289
Muut henkilösivukulut	-283 114	0	-283 114	-290 926	7 812	102,8	-271 290
Palvelujen ostot	-494 889	0	-494 889	-569 395	74 506	115,1	-502 386
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 801 916	-150 000	-3 951 916	-4 092 364	140 448	103,6	-3 726 158
Muut toimintakulut	-25 238	0	-25 238	-61 417	36 179	243,4	-54 452
Toimintakate	-12 907 676	-185 470	-13 093 146	-13 650 512	557 366	104,3	-12 866 831
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-6	6	*****	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	-6	6	*****	0
Vuosikate	-12 907 676	-185 470	-13 093 146	-13 650 518	557 372	104,3	-12 866 831
Poistot ja arvonalentumiset	-62 152	0	-62 152	-28 819	-33 333	46,4	-141 577
Suunnitelman muk. poistot	-62 152	0	-62 152	-28 819	-33 333	46,4	-141 577
Tilikauden tulos	-12 969 828	-185 470	-13 155 298	-13 679 337	524 039	104,0	-13 008 409
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-12 969 828	-185 470	-13 155 298	-13 679 337	524 039	104,0	-13 008 409

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Osaston hallinto					
Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut					
Kulut €	215 636		215 636	235 751	182 074
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Tuotot €	13 095		13 095	11 755	14 062

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	52 654		52 654	61 692	63 901
Ravitsemispalvelut: Monitoimikeittiö Kimara ja muut kokopäivähoitolaitosten keittiöt palvelukeittiöineen ja Halikon koulukeskus					
Suoritteet*	1 000 000		1 000 000	900 000	900 000
Kulut €	3 547 312	65 350	3 612 662	3 570 302	3 427 814
€/suorite	3,55		3,61	3,97	3,81
Vakinaista henkilöstöä	50		50	50	50
Tuotot €	3 258 096	10 140	3 268 236	3 126 415	3 202 301
Salon keskuskeittiö palvelukeittiöineen					
Suoritteet*	1 500 000		1 500 000	1 300 000	1 300 000
Kulut €	4 225 855	77 360	4 303 215	4 734 369	4 450 469
€/suorite	2,82		2,87	3,64	3,42
Vakinaista henkilöstöä	68		68	68	68
Tuotot €	5 558 028	7 610	5 565 638	6 092 299	5 443 723
Valmistavat koulujen ja päiväkotien keittiöt palvelukeittiöineen					
Suoritteet*	550 000		550 000	615 000	500 000
Kulut €	2 143 600	52 550	2 196 150	2 210 014	1 936 430
€/suorite	3,90		3,99	3,59	3,87
Vakinaista henkilöstöä	34		34	34	34
Tuotot €	2 041 395	11 320	2 052 715	2 105 925	1 851 932
Ravitsemispalvelut yhteensä					
Tuotot €	10 870 614	29 070	10 899 684	11 336 394	10 512 018
Kulut €	10 132 403	195 260	10 327 663	10 750 437	9 996 787
Netto €	738 211	-166 190	572 021	585 957	515 231
Puhtaanapitopalvelut:					
Koulujen puhtaanapito, siivousala m²					
	94 000		94 000	94 500	94 500
Kulut €	1 978 436	28 620	2 007 056	2 168 618	2 025 111
€/m ² /kk	1,75		1,78	1,91	1,79
Vakinaista henkilöstöä	55		55	55	55
Tuotot €	2 367 990	27 170	2 395 160	2 472 964	2 381 692
Päiväkotien puhtaanapito, siivousala m²					
	23 500		23 500	23 455	23 055
Kulut €	1 062 970	20 320	1 083 290	966 505	975 628
€/m ² /kk	3,77		3,84	3,43	3,53
Vakinaista henkilöstöä	16		16	16	15
Tuotot €	1 262 330	12 610	1 274 940	1 209 959	1 213 529
Liikuntatoimen puhtaanapito, siivousala m²					
	24 000		24 000	24 000	24 500
Kulut €	456 533		456 533	478 481	485 045
€/m ² /kk	1,59		1,59		1,65
Vakinaista henkilöstöä	14		14	14	14
Tuotot €	606 507		606 507	660 065	587 805
Nuorisotoimen puhtaanapito, siivousala m²					
	5 000		5 000	5 000	5 000
Kulut €	30 224		30 224	42 489	35 408
€/m ² /kk	0,50		0,50	0,71	0,59
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Tuotot €	81 210		81 210	69 487	56 868
Kirjastojen puhtaanapito, siivousala m²					
	8 000		8 000	8 000	8 000
Kulut €	61 955		61 955	103 013	66 077
€/m ² /kk	0,65		0,65	1,07	0,69
Vakinaista henkilöstöä	4		4	4	4
Tuotot €	169 153		169 153	170 506	162 866
Virastojen ja toimistojen puht.pito, siivousala m²					
	22 000		22 000	22 500	22 000
Kulut €	220 014	6 360	226 374	323 141	263 209
€/m ² /kk	0,83		0,86	1,20	1,00
Vakinaista henkilöstöä	4		4	4	4
Tuotot €	203 407		203 407	193 188	169 916
Liikelaistosten puhtaanapito, siivousala m²					
	545		545	545	545
Kulut €	2 700		2 700	3 200	3 361
€/m ² /kk	0,41		0,41	0,49	0,51

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Vakinaista henkilöstöä	0		0		1
Tuotot €	55 460		55 460	35 729	34 873
Yhteiset palvelut					
Kulut €	804 647	12 450	817 097	773 312	826 744
Vakinaista henkilöstöä	18		18	18	17
Tuotot €	202 539	8 690	211 229	257 917	289 959
Puhtaanapitopalvelut yhteensä					
Tuotot €	4 948 596	48 470	4 997 066	5 069 815	4 897 508
Kulut €	4 617 479	67 750	4 685 229	4 858 759	4 680 583
Netto €	331 117	-19 280	311 837	211 056	216 925
Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut yhteensä					
Tuotot €	15 819 210	77 540	15 896 750	16 406 209	15 409 526
Kulut €	14 749 882	263 010	15 012 892	15 609 197	14 677 370
Netto €	1 069 328	-185 470	883 858	797 012	732 156
Poistot ja arvon alentumiset					
Ravitsemuspalvelut	62 152		62 152	28 819	141 577
Puhtaanapitopalvelut					0
Yhteensä	62 152		62 152	28 819	141 577
Netto €	1 007 176		821 706	768 193	590 579
*Suoritteiden mittana on yksi ateriasuorite joka sisältää osuudet valmistuksesta, jakelusta, tarjoilusta ja jälkitöistä. Tavanomainen lounas saa arvon yksi (1) ateriasuorite, aamupala, välipala ja iltapala 0,5. Erikoisruokavalioiden lounas saa arvon 1,5, aamupala, välipala ja iltapala 0,75					
Tilastotiedot					
Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut					
Suoritteet	kpl			2 815 000	2 700 000
Puhtaanapitopalvelut					
Siivottavat neliöt	m ²			178 000	177 600

2.10.6. Liikennepalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuonna 2022 liikennepalvelujen tukipalveluna koordinoimat ateria- ja koulukuljetukset hoidettiin suunnitellusti. Koulukuljetuksen osalta palattiin normaalimpaan päiväjärjestykseen. Tosin keväällä uusien, ukrainalaisten oppilaiden kuljetukset toivat lisätyötä samoin Meri-Halikon koulun väistöiloihin siirtymisen kuljetusjärjestelyt. Koulukuljetusten osalta loppuvuonna selvitettiin, miten voitaisiin jatkaa sotepalvelujen kanssa tehtyä hyvää yhteistyötä lapsiasiakkaiden kuljetuksissa hyvinvointialueen käynnistymisen jälkeenkin. Vanhusten ateriakuljetusten osalta suurin muutos oli Perniön kirkonkylän koulun valmistuskeittiön käynnistyminen. Syksyllä puolestaan valmistettiin kotiin kuljetettavien aterioiden kuljetuskoordinaation siirtäminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueen vastuulle. Joukkoliikennettä liikennöitiin vuoden 2022 loppuun asti vielä väliaikaisin järjestelyin, mutta joukkoliikenne saatiin onnistuneesti kilpailutettua helmi-maaliskuussa, ja hankintapäätös vuoden 2023 alussa käynnistyvistä ostoliikenteistä sai lainvoiman huhtikuussa 2022. Toukokuussa joukkoliikenteen palvelupiste siirtyi Steissiltä kaupungintalon infoon. Palvelupisteen henkilökunta on ottanut upeasti haltuun uudet joukkoliikenneasiat ja asiakkaat ovat löytäneet palvelupisteen ilman ongelmia.

Ukrainan sota vaikutti kuljetuspalveluntuottajien kustannuksiin polttoaineiden hintojen noustessa keväällä ennalta-arvaamattomasti. Palveluntuottajien pyynnöstä sopimuksiin kirjattujen indeksitarkastusten aikataulutusta aikaistettiin ja tihennettiin kustannusnousun kompensoimiseksi. Toteutuneet indeksikorotukset olivat talousarviossa arvioituja suuremmat, ja selittävät täysin koulukuljetuskustannusten nousun vuoteen 2021 verrattuna. Joukkoliikenteen positiivinen kustannuskehitys kuitenkin kattoi indeksikorotusten lisäkustannukset eikä lisämäärärahaa tarvittu.

Joukkoliikenteen matkamäärät lähtivät nousuun heti vuoden 2022 alusta. Myös sähköisten palvelujen käyttö lisääntyi ilahduttavasti. Muun muassa mobiililippuja käytettiin 57 prosenttia edellisestä vuodesta enemmän. Lippujärjestelmän osalta puolestaan siirryttiin kokonaisuudessaan tunnistepohjaisuuteen, mikä jatkossa yksinkertaistaa matkustuksen seurantaan. Matkustuksen elpymisen edistämiseksi ja Paikun tunnettavuuden lisäämiseksi anottiin keväällä liikkumisen ohjauksen valtionavustusta Paikulla perille -hankkeelle. Rahoitus myönnettiin ja osana hanketta toteutettiin kaksi joukkoliikennekokeilua: maksuton Paikku-matkustus kesällä sekä aikuisten alennettu kertalippu keskipäivällä syksyllä. Molemmat kokeilut olivat onnistuneita. Kesällä matkustus oli lähes nelinkertainen edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Keskipäivän alennuskokeilu puolestaan lisäsi matkustusta syksyn hiljaisilla vuoroilla. Paikun nousumäärät kehittyivät positiivisesti koko vuoden ollen 30 prosenttia edellisestä vuodesta suuremmat. Vuonna 2022 Paikussa tehtiin ensimmäisen kerran yli

puoli miljoonaa matkaa. Marras-joulukuussa matkustus ylitti koronaa edeltäneet vastaavan ajanjakson nousumäärät. Erityisen positiivista nousumäärien kehityksessä on, että kaupungin kustantama koululaisten matkustus säilyi ennallaan ja Paikun löysivät heidän lisäksi muut matkustajat. Suurin kasvu oli opiskelijoiden matkustuksessa, mitä selittää paluu lähiopiskeluun sekä se, että entistä useampi oppilas kuuluu maksuttoman oppivelvollisuuden piiriin. Kaupungin KELA:lta saama korvaus opiskelijoiden matkustuksesta kasvoikin lähes kolminkertaiseksi vuoteen 2021 verrattuna. Lipputulojen kasvu oli huomattavasti maltillisempaa, mutta kokonaisuudessaan joukko- ja palveluliikenteen toimintatuotot ylittivät talousarvion n. 140.000 eurolla. Palveluliikenteen käyttö lisääntyi runsaat 10 prosenttia, mutta oli vielä 20 prosenttia vähäisempää kuin ennen koronaa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Liikennepalvelujen osalta merkittävä riski on epävarman maailmantilanteen heijastuminen kuljetusten kustannuskehitykseen. Erityisesti polttoaineiden hinnannousu vaikutti vuonna 2022 sopimushintojen indeksitarkistusten myötä kaupungin kuljetuskustannuksiin. Vuonna 2022 indeksikorotukset olivatkin n. 10,5 – 16,7 prosenttia eli merkittävästi edellisiä vuosia suurempia. Indeksikehitys onneksi hidastui vuoden lopussa, mutta tilanne tulee pysymään epävarmana.

Suuri epävarmuus kuljetuspalvelujen osalta liittyy kaupungin joukkoliikenteeseen. Kaupungin rahallinen panostus kuljetuksiin on huomattava, mutta riskinä on, ettei joukkoliikenteen palvelutarjontaa saada yhteensovittettua kuntalaisten tarpeisiin. Tärkeää olisi viivytyksettä saada poliittinen linjaus Salon sisäisen joukkoliikenteen pitkäjänteiselle kehittämiselle, sillä nykyisellään ilta- ja viikonloppujen vuorotarjonnan puuttuessa joukkoliikenteen uudistus on vaarassa jäädä vajaaksi. Kyselyissä kuntalaiset ovat pitäneet tarjonnan puutetta sellaisena palvelutason heikkoutena, ettei joukkoliikenne toimi tosiasiallisena kulkemisvaihtoehtona. Toimiva joukkoliikenne on tutkitusti kaupungeille tärkeä vetovoimatekijä. Vahvistamalla joukkoliikenteen palvelutarjontaa kaupunki voisi osaltaan varmistaa kuntalaisten pääsyn palvelujen luo myös tulevaisuudessa, kun globaalin ilmastomuutoksen hillitsemisen toimenpiteet väistämättä vaikeuttavat yksityisautoilua myös kansallisesti. Tärkeää olisi, että poliittisilla päätöksillä tuetaan vuonna 2022 alkanutta positiivisen matkustuskehityksen jatkumista.

Koulukuljetusten osalta on tunnistettu riski kustannusnousuun, koska harkinnanvaraisten päätösten perusteella kuljetettavien koululaisten osuus kasvaa tasaisesti. Muutos näkyy suoraan tilausajoina ajettavien koulukuljetusten tarpeessa, eikä kuljetusten määrä vähene samassa suhteessa pienenevien ikäryhmien kanssa. Pysyvänä epävarmuustekijänä on myös koulujen väistötiloihin siirtymiset, jotka aiheuttavat ennalta-arvaamatonta työtä jo muutenkin kuormittuneelle yksikölle. Kustannusten, kaluston riittävyyden ja aikatauluttamisen osalta on erityisen haastavaa, jos oppilaiden kuljetussuuntia on useampia, kuten Kokkila-Vartsala -alueella, jossa oppilaita kuljetettiin sekä Meri-Halikon että Mustamäen kouluihin. Koulujen väistötilanteissa liikennepalvelut tekee tiivistä yhteistyötä lasten ja nuorten palvelujen kanssa lisäkustannusten vähentämiseksi.

Merkittävä riski liittyy edelleen liikennepalvelujen henkilöstön jaksamiseen. Liikennepalvelujen henkilöstö on asiantuntevaa ja motivoitunut kouluttautumaan, mutta heidän kuormituksensa on huolestuttavalla tasolla. Tehtäväkenttä on monimutkaistunut ja muutosnopeus kiihtynyt, minkä keskellä asioiden valmisteluun ei nykyisellä henkilöstöllä ole riittävästi aikaa. Kuormitusta lisäsi vuonna 2022 se, että yksikkö oli muutamia viikkoja lukuun ottamatta koko vuoden vajaamiehistöillä. Liikennealan asiantuntijoista on koko Suomessa pulaa. Lisäksi kaupungin kankea rekrytointiprosessi vaikeuttaa sijaisten sekä pysyvän henkilöstön rekrytointia huomattavasti. Vuoden 2022 aikana liikennepalvelujen henkilöstön tehtävänkuvia ja työnjakoa päivitettiin pyrkimyksenä korjata yksikön haavoittuvuutta erityisesti tilanteissa, joissa joku tiimistä on pitkään poissa.

Tulevaisuudessa EU:n puhtaiden ajoneuvojen -direktiivin (EU 2019/1161) myötä julkisille kuljetuskalustoille asetetut tiukemmat päästömääräykset tulevat osaltaan nostamaan kaupungin hankkimien kuljetuspalvelujen kustannuksia seuraavalla hankintakierroksella eli viimeistään vuonna 2025. Direktiivin suurimmat vaikutukset kohdistuvat M2-luokan ajoneuvoilla ajettaviin kuljetuksiin, joita ovat lähes kaikki kaupungin tilausajoina ajettavat koulukuljetukset ja joista merkittävän osan on jatkossa oltava sähköautoja.

On tunnistettu, että hyvinvointialueen käynnistyminen synnyttää uuden riskin, kun ennen sujuvat kaupungin sisäiset kuljetusprosessit monimutkaistuvat. Käytäntönä on ollut, että sotepalvelujen lapsiasiakkaat ovat kulkeneet koulukuljetusten vapailla paikoilla, ja laskut on jyvitetty sisäisesti oikealle maksajalle. Uusien yhteistyöprosessien sopimista pyrittiin

käynnistämään vuoden 2022 syksyllä, mutta heikolla menestyksellä, sillä hyvinvointialueen on ensin organisoiduttava itse.

Tuloslaskelma, ulkoinen

6100 Liikennepalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	901 500	0	901 500	1 123 995	-222 495	124,7	912 354
Myyntituotot	579 000	0	579 000	484 338	94 662	83,7	448 129
Tuet ja avustukset	230 000	0	230 000	377 438	-147 438	164,1	320 909
Muut toimintatuotot	92 500	0	92 500	262 219	-169 719	283,5	143 316
Toimintakulut	-8 812 193	-4 290	-8 816 483	-7 982 838	-833 645	90,5	-7 425 561
Henkilöstökulut	-328 493	-4 290	-332 783	-308 314	-24 469	92,6	-309 882
Palkat ja palkkiot	-270 319	-3 550	-273 869	-254 424	-19 445	92,9	-255 845
Henkilösivukulut	-58 174	-740	-58 914	-53 890	-5 024	91,5	-54 037
Eläkekulut	-47 955	-740	-48 695	-44 581	-4 114	91,6	-45 054
Muut henkilösivukulut	-10 219	0	-10 219	-9 309	-910	91,1	-8 983
Palvelujen ostot	-8 441 000	0	-8 441 000	-7 637 615	-803 385	90,5	-7 085 582
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 700	0	-8 700	-4 125	-4 575	47,4	-5 790
Muut toimintakulut	-34 000	0	-34 000	-32 783	-1 217	96,4	-24 307
Toimintakate	-7 910 693	-4 290	-7 914 983	-6 858 843	-1 056 140	86,7	-6 513 207
Vuosikate	-7 910 693	-4 290	-7 914 983	-6 858 843	-1 056 140	86,7	-6 513 207
Tilikauden tulos	-7 910 693	-4 290	-7 914 983	-6 858 843	-1 056 140	86,7	-6 513 207
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-7 910 693	-4 290	-7 914 983	-6 858 843	-1 056 140	86,7	-6 513 207

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Henkilöliikennepalvelut					
Tehtyjen matkojen määrä	420 000		420 000	557 400	424 200
Kulut €	5 013 139	4 290	5 017 429	4 457 857	4 096 099
Joukkoliikenteen tuki €	230 000		230 000	377 438	320 909
Muut tuotot €	1 954 000		1 954 000	1 954 359	1 433 118
€/matka netto	11,4		11,4	7,3	8,9
Koulukuljetukset					
Kuljetettavia oppilaita	1 580		1 580	1 500	1 580
Kulut €	2 949 436		2 949 436	2 792 716	2 594 734
Tuotot €	3 002 500		3 002 500	2 850 872	2 643 667
Kulut €/oppilas/v	1 867		1 867	1 862	1 642
Ateriakuljetukset					
Kuljetettavia aterioita	42 000		42 000	34 730	41 240
Kulut €	875 572		875 572	754 218	756 162
Tuotot €	875 000		875 000	777 402	760 212
Kulut €/ateria/v	20,85		20,85	21,72	18,34
Vakinaista henkilöstöä					
Liikennepalvelut yhteensä					
Tuotot €	6 061 500	0	6 061 500	5 960 070	5 157 906
Kulut €	8 838 147	4 290	8 842 437	8 004 791	7 446 995
Netto €	-2 776 647	-4 290	-2 780 937	-2 044 721	-2 289 089

2.10.7. Kehittämisen, elinkeino- ja työllisyyspalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Kehittäminen, elinkeino- ja työllisyyspalvelut

Elinkeinoelämän kehitys on edelleen ollut suotuisaa ja yritysten kasvun este on edelleen enenevästi myös Salossa osaavan työvoimaan saannin haasteet. Kehittämisspalvelut osallistui uuden kaupunkistrategian valmisteluun. Yhdessä Yrityssalon kanssa on ohjattu ja koordinoitu elinkeinopoliittisen ohjelman ja sen toimien toteutumista. Helppo Salo -hankkeen jatkohanke alkoi 1.9.2022 ja kestää vuoden. Matka-hanke päättyi 30.6.2022 ja loppuraportti ja -maksatukset valmistuvat elokuussa 2022. Kehittämispäällikkö työskenteli talvesta alkaen 50 prosenttia Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valmistelussa ja siirtyi vuoden vaihteessa Varhan palvelukseen.

Ympäristöministeriöltä haettiin ja saatiin 70 prosentin rahoitus Kohti hiilineutraalia Saloa 2035 -hankkeeseen, jossa jalkautetaan Salon ilmasto- ja ympäristöohjelma. Hankkeen

kesto on 1.12.2022–30.4.2024. Turun yliopiston yhteistyö jatkui sivistysuhankepainotteisena. Turun ammattikorkeakoulun kanssa solmittiin kumppanuussopimus syventämään ja laajentamaan yhteistyötä. Kehittämispalveluista nimettiin edustaja Varsinais-Suomen ilmastovastuujaoostoon. Myös Varsinais-Suomen kumppanuusfoorumien toimintaan osallistuttiin. USO:n 6. kauden sopimusta hyödynnetään helmikuussa 2023 ohjelmajohtamisen työpajassa ja muutoin osallistuttiin verkoston työpajoihin ja teams-tapaamisiin. Kehittämispalveluista toimittiin yhteyshenkilönä mm. Pohjoinen Kasvuvyöhyke ja C21 -verkostoissa. Kansainväliseen Scandria Alliance -verkostoon päästiin mukaan alkuun tarkkailijajäsenenä. Kaupungin edunvalvontamallia valmisteltiin. Lähdettiin mukaan SYKE:n KEKANUA-indikaattorityöprojektiin valtakunnallisten mittareiden sisällyttämiseksi strategian toimeenpanoon. Osallistuttiin OSBU (osallistuva budjetointi) tiimiin ja viestittiin OTO:na mm. koulutus- ja verkostoyhteistyöstä. Ympäristönäkölmaa kannateltiin Hankintapoliittisen ohjelman seurattatyöryhmässä.

Työllisyyspalvelut

Yleinen työllisyystilanteen paraneminen ja työllisyyden kuntakokeilussa mukana oleminen ovat edistäneet työllisyyspalveluiden tavoitteiden toteutumista.

Tavoite 1: Kehitetään alueen työllisyydenhoitoa ja kokonaiskoordinaatiota/työllisyyden kuntakokeilu yhdessä TE-palveluiden kanssa

- Asiakasmäärässä vaihtelua kokeilun aikana, mutta pysynyt alle tavoitteen (2900). 12/2022 asiakkaita yht. 2702. Työnhaun kestot laskeneet: 3/21: 45 vk, nyt 12/22: 41 vk. Haastattelusuunnitelmavelan tilanne hyvä, 20 prosenttia asiakkaista.
- Aktivointiaste kokonaistavoite 35 prosenttia toteutui, 12/2022 38 prosenttia.
- Erilaisia asiakaspalautteen keruun kanavia käytössä, mutta vastaaminen heikkoa tasoa ja vaatii kehittämistä.
- Koulutuksessa olevien määrä laskussa, tavoite 500 henkilöä ei toteutunut (12/2022: 364) -työmarkkinat vetää tällä hetkellä opiskeluita paremmin.
- Palkkatukityön määrä kasvanut ja yli tavoitteiden.
- Uusi asiakaspalvelumalli 2.5.2022 alkaen mullisti kokeilun asiakastyön ja omavalmentajilla on ollut siinä paljon uutta opeteltavaa koko vuoden ajan.

Tavoite 2: Pitkäaikaistyöttömyys vähenee

- Yleisesti ottaen pitkäaikaistyöttömyys laski, 12/2021: 816, 12/2022: 528 -> -288 henk.
- Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki: työllisyysohjelmaan asetettu tavoite ei toteutunut (3M€), mutta 2022 talousarvion tavoite (3,5 miljoonaa euroa) kyllä: 2022 maksettiin yht. 3,2 miljoonaa euroa

Tavoite 3: Panostetaan nuorisotyöttömyyden pienentämiseen

- Kuntakokeilun, Ohjaamon ja työllisyysuhanke Väylän (ESR) toimenpiteet etenivät hyvin
- Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä vaihteli vuoden aikana, mutta on hieman laskenut 12/2021 (271), 12/2022 (251) -> -20 henkilöä

Tavoite 4: Erytystä tukea tarvitsevien työnhakijoiden palvelut

- TYP-toiminnan vaikuttavuus hyvä, mutta tavoiteltu asiakasmäärän lisääminen ei toteutunut
- Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteet pääosin toteutuivat
- HVA-uudistukseen valmistautuminen eteni suunnitellusti, mutta moni asia jäi kesken
- Maahanmuuttajien palveluissa edettiin hyvin, myös maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluissa useita asiakasasiointoja

Riskit ja epävarmuustekijät

Kehittämispalvelut

Epävarmuustekijänä yksikön toiminnassa on vähäiset resurssit. Kehittämispäällikkö siirtyi vuodenvaihteessa 2022-2023 kokonaan Varhalle. Yksikössä työskentelee vuoden 2023 alusta enää erityisasiantuntija ja Hiilineutraali Salo 2035 hanketyöntekijät (2).

Työllisyyspalvelut

- Työmarkkinoiden ja yhteiskunnallisen tilanteen nopeat viime vuosien muutokset ovat tehneet tulevaisuudenkuvan entistä vaikeammiksi ennakoitavaksi. Työttömien määrä voi kasvaa nopeasti ja aiheuttaa ajoittaisia työruuhkia palveluissa, esimerkiksi vuoden vaihteessa paljon lomautuksia.

- Ukraina-tilanteen aiheuttama epävarmuus ja tilapäistä suojelua saavien tuleminen ko-keilun asiakkuuteen 1.3.2023 alkaen (lakimuutos), kotouttamistyön tehostaminen ja polut työhön.
- Sote-uudistukseen liittyvät epäselvyyden kuntouttavassa työtoiminnassa, selvittely jatkuu vielä 2023.
- Palkkatuki uudistus piti toteutua 1.1. alkaen, mutta lykkäytyi. Tilanne aiheuttaa haas-teita kaupungin palkkatukityöllistämiseen 2023.
- TE-palveluiden siirto kuntiin 2025 etenemässä, vaatii mittavaa suunnittelutyötä kun-nassa ja huomioitava jo nyt toiminnassa.
- Osaajapula, kohtaanto-ongelma, työvoimapula -näihin uusien ratkaisujen löytäminen haastavaa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

6500 Kehittämis , elin-keino ja työ	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 686 817	-375 950	1 310 867	1 260 005	50 862	96,1	0
Myyntituotot	69 400	0	69 400	55 045	14 355	79,3	0
Tuet ja avustukset	1 617 417	-375 950	1 241 467	1 207 858	33 609	97,3	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	-2 898	2 898	*****	0
Toimintakulut	-10 139 926	853 810	-9 286 116	-8 527 633	-758 483	91,8	0
Henkilöstökulut	-4 564 380	853 810	-3 710 570	-3 441 126	-269 444	92,7	0
Palkat ja palkkiot	-3 748 878	707 030	-3 041 848	-2 843 460	-198 388	93,5	0
Henkilösivukulut	-815 502	146 780	-668 722	-597 666	-71 056	89,4	0
Eläkekulut	-673 794	146 780	-527 014	-493 834	-33 180	93,7	0
Muut henkilösivukulut	-141 708	0	-141 708	-103 832	-37 876	73,3	0
Palvelujen ostot	-1 586 305	0	-1 586 305	-1 466 143	-120 162	92,4	0
Aineet, tarvikkeet ja ta-varat	-171 936	0	-171 936	-174 401	2 465	101,4	0
Avustukset	-3 631 794	0	-3 631 794	-3 259 889	-371 905	89,8	0
Muut toimintakulut	-185 511	0	-185 511	-186 075	564	100,3	0
Toimintakate	-8 453 109	477 860	-7 975 249	-7 267 627	-707 622	91,1	0
Vuosikate	-8 453 109	477 860	-7 975 249	-7 267 627	-707 622	91,1	0
Poistot ja arvonalentumi-set	0	0	0	-18 337	18 337	*****	0
Suunnitel-man muk. poistot	0	0	0	-18 337	18 337	*****	0
Tilikauden tulos	-8 453 109	477 860	-7 975 249	-7 285 964	-689 285	91,4	0
Tilikauden yli-jäämä (alij.)	-8 453 109	477 860	-7 975 249	-7 285 964	-689 285	91,4	0

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Strateginen suunnittelu					
Kulut €	133 305	12 200	145 505	173 205	118 727
Vakinaista henkilöstöä	1		1	0,5	1
Infotietona varhe- ja eläkemeno-perust.eläkevak.maksukulut					
Kulut €	8 743		8 743	10 596	0
Elinkeinkehittäminen					
Kulut €	172 481		172 481	104 514	127 687
Vakituista henkilökuntaa	1		1	1	1
Tuotot €			0	-2 908	-4 087
Ostopalveluiden hankinta					
Yrityssalo Oy					
Perusrahoitus	647 000		647 000	645 800	645 000
Hankkeet + markkinointi	130 000		130 000	131 200	150 000
Markkinointi				60 000	
Turun Yliopisto	200 000		200 000	167 888	200 000
It-koulutus			0		
Turku Science Park	0		0		
Muut yhteistoimintaosuudet	0		0		
Kulut €	977 000		977 000	1 004 888	995 000
Toimintatuet ja avustukset					
Maaseudun toimintaryhmät	82 794		82 794	0	82 794
Kulut yhteensä €	82 794		82 794	0	82 794

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Hankkeet					
Määrä kpl	2		2		3
Projektien Kulut yhteensä €:	367 917	3 150	371 067	286 880	788 363
Strateginen suunnittelu kulut €	147 863	3 150	151 013	101 040	9 700
Kotoutus ja maahanmuutto			0		56 260
Elinkeinokehittäminen kulut €			0		109 882
Työllistäminen Kulut €	220 054		220 054	185 840	0
Projektien tuotot yhteensä €	208 417		208 417	206 503	30 076
Strateginen suunnittelu tuotot €	72 055		72 055	50 645	171 918
Kotoutus ja maahanmuutto			0		98 623
Elinkeinokehittäminen tuotot €			0		311 904
Työllistäminen tuotot €	136 362		136 362	155 858	167 635
Netto €	-159 500		-159 500	-80 377	0
Henkilöstöä			0		38 895
Työllisyyspalvelut					
Työllisyyspalvelut:					
Kulut €	316 581		316 581	452 224	634 406
Vakituista henkilöstöä	11		11	11	
Tuotot €	0		0	45 669	36 986
Työllisyyden kuntakokeilu:					
Asiakkaita	2 700		2 700	2 702	
Kulut €	634 780		634 780	619 123	
Tuotot €				51 941	
€/asiakas	235		235	229	
Henkilöstöä	29		29	31	
Nuorten työllistäminen:	Siirtynyt 2022 nuorisopalveluihin				
Kaupungin työllistämät nuoret			0		230
Kulut €			0		148 280
€/nuori			0		645
Tuotot €	0		0		100
Yritysten kesätyöll.tuella työllistämät nuoret			0		230
Kulut €			0		58 972
€/nuori			0		256
Palkkatukipaikat:			0		
Työllistettävien määrä	180		180	173	150
Kulut €	2 910 778	-869 160	2 041 618	1 284 752	1 229 705
Tuotot €	1 150 000	-375 950	774 050	592 143	467 644
Kulut €/työllistetty	16 171		11 342	7 426	8 198
Työllisyyslisä:					
Työllistettävien määrä	10		10	0	
Kulut €	10 000		10 000	0	30 000
josta avustusta	10 000		10 000	0	
Kulut €/työllistetty	1 000		1 000	0	
Voimala:					
Kulut €	16 706		16 706	51 828	12 789
Tuotot €	0		0	3 409	
TYP-palvelut: (ent. Työvoiman palvelukeskus)					
Palvelukeskustoiminta					
Asiakkaita	200		200	220	
Kulut €			0	0	
€/asiakas	0		0		
Waltin työpajat:					
Asiakkaita	150		150	128	205
Kulut €	608 652		608 652	893 581	836 754
€/asiakas	4 058		4 058	6 981	4 082
Tuotot €	69 400		69 400	249 562	233 068
Kuntouttava työtoiminta					
Asiakkaita	500		500	368	398
Kulut €	495 481		495 481	541 035	420 907
€/asiakas	991		991	1 470	1 058
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	
Tuotot €	259 000		259 000	121 687	66 101
Työmarkkinatuen kuntaosuus Kelalle					
Pitkäaikaistyöttömiä 31.12	800		800	527	
Aktivointi kulut €	109 820		109 820	95 310	46 549
Työmarkkinatuen kuntaosuus Kelalle €	3 500 000		3 500 000	3 228 929	4 106 482
€/työtön	4 512		4 512	6 308	
Tuotot €	0		0	10 291	8 890

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
6500 Kehittämisen-, elinkeino- ja työllisyyspalvelut yhteensä					
Tuotot €	1 686 817	-375 950	1 310 867	1 278 298	976 337
Kulut €	10 336 295	-853 810	9 482 485	8 736 269	9 637 415
Netto €	-8 649 478	477 860	-8 171 618	-7 457 971	-8 661 078

2.10.8. Kaupunkikehityslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

50 Kaupunkikehityslautakunta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	9 619 981	-289 710	9 330 271	9 676 851	-346 580	103,7	8 261 833
Myyntituotot	1 664 314	0	1 664 314	1 531 403	132 911	92,0	1 446 154
Maksutuotot	136 339	0	136 339	368 153	-231 814	270,0	172 321
Tuet ja avustukset	1 872 116	-289 710	1 582 406	1 703 714	-121 308	107,7	420 767
Muut toimintatuotot	5 947 212	0	5 947 212	6 073 581	-126 369	102,1	6 222 591
Toimintakulut	-56 011 658	-816 004	-56 827 662	-55 616 152	-1 211 510	97,9	-43 384 002
Henkilöstökulut	-20 156 186	728 996	-19 427 190	-19 144 550	-282 640	98,5	-15 346 046
Palkat ja palkkiot	-16 190 296	603 600	-15 586 696	-15 436 440	-150 256	99,0	-12 213 790
Henkilösivukulut	-3 965 890	125 396	-3 840 494	-3 708 110	-132 384	96,6	-3 132 256
Eläkekulut	-3 354 617	124 394	-3 230 223	-3 148 044	-82 179	97,5	-2 698 100
Muut henkilösivukulut	-611 273	1 002	-610 271	-560 066	-50 205	91,8	-434 156
Palvelujen ostot	-20 956 376	-875 000	-21 831 376	-21 009 499	-821 877	96,2	-17 299 355
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 199 054	-150 000	-10 349 054	-10 642 491	293 437	102,8	-9 848 386
Avustukset	-4 028 794	0	-4 028 794	-3 637 561	-391 233	90,3	-373 213
Muut toimintakulut	-671 248	-520 000	-1 191 248	-1 182 050	-9 198	99,2	-517 001
Toimintakate	-46 391 677	-1 105 714	-47 497 391	-45 939 301	-1 558 090	96,7	-35 122 169
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-6	6	*****	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	-6	6	*****	0
Vuosikate	-46 391 677	-1 105 714	-47 497 391	-45 939 307	-1 558 084	96,7	-35 122 169
Poistot ja arvonalentumiset	-12 508 656	0	-12 508 656	-12 137 962	-370 695	97,0	-12 392 097
Suunnitelman muk. poistot	-12 508 656	0	-12 508 656	-12 137 962	-370 695	97,0	-12 241 668
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0	-150 429
Tilikauden tulos	-58 900 333	-1 105 714	-60 006 047	-58 077 269	-1 928 779	96,8	-47 514 266
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-58 900 333	-1 105 714	-60 006 047	-58 077 269	-1 928 779	96,8	-47 514 266

2.10.9. Kaupunkikehityslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

50 Kaupunkikehityslautakunta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	50 379 469	-289 710	50 089 759	49 752 301	337 458	99,3	47 543 299,0
Myyntituotot	22 089 319	0	22 089 319	22 100 944	-11 625	100,1	20 475 538,0
Maksutuotot	136 339	0	136 339	368 363	-232 024	270,2	172 741,0
Tuet ja avustukset	1 872 116	-289 710	1 582 406	1 703 714	-121 308	107,7	420 767,0
Muut toimintatuotot	26 281 695	0	26 281 695	25 579 281	702 414	97,3	26 474 254,0
Toimintakulut	-57 838 352	-816 004	-58 654 356	-57 454 147	-1 200 209	98,0	-44 915 996,0
Henkilöstökulut	-20 156 186	728 996	-19 427 190	-19 144 550	-282 640	98,5	-15 346 046,0
Palkat ja palkkiot	-16 190 296	603 600	-15 586 696	-15 436 440	-150 256	99,0	-12 213 790,0
Henkilösivukulut	-3 965 890	125 396	-3 840 494	-3 708 110	-132 384	96,6	-3 132 256,0
Eläkekulut	-3 354 617	124 394	-3 230 223	-3 148 044	-82 179	97,5	-2 698 100,0
Muut henkilösivukulut	-611 273	1 002	-610 271	-560 066	-50 205	91,8	-434 156,0
Palvelujen ostot	-21 854 088	-875 000	-22 729 088	-21 936 256	-792 832	96,5	-17 924 209,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 199 054	-150 000	-10 349 054	-10 650 641	301 587	102,9	-9 853 898,0
Avustukset	-4 028 794	0	-4 028 794	-3 637 561	-391 233	90,3	-373 213,0
Muut toimintakulut	-1 600 230	-520 000	-2 120 230	-2 085 139	-35 091	98,3	-1 418 630,0
Toimintakate	-7 458 883	-1 105 714	-8 564 597	-7 701 846	-862 751	89,9	2 627 303,0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-6	6	*****	0,0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	-6	6	*****	0,0
Vuosikate	-7 458 883	-1 105 714	-8 564 597	-7 701 852	-862 745	89,9	2 627 303,0
Poistot ja arvonalentumiset	-12 508 656	0	-12 508 656	-12 137 962	-370 695	97,0	-12 392 097,0
Suunnitelman muk. poistot	-12 508 656	0	-12 508 656	-12 137 962	-370 695	97,0	-12 241 668,0
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0	-150 429,0
Tilikauden tulos	-19 967 539	-1 105 714	-21 073 253	-19 839 813	-1 233 440	94,1	-9 764 794,0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-19 967 539	-1 105 714	-21 073 253	-19 839 813	-1 233 440	94,1	-9 764 794,0

2.11. Rakennus- ja ympäristövalvonta

Lautakunnan toteuma vuodelta 2022 ja olennaiset poikkeamat

Rakennus- ja ympäristölautakunnan ulkoinen toimintakate vuoden 2022 talousarviossa oli -1,44 miljoonaa euroa ja toteuma -1,09 miljoonaa euroa. Lautakunnan toimintakate oli siten 344.800 euroa parempi kuin talousarviossa (toteuma 76 %). Talouden toteumaa vuoteen 2021 vertailtaessa tulee ottaa huomioon, että maatalousomituspalvelut siirtyivät Vehmaan kunnan vastuulle vuoden 2022 alusta.

Vuonna 2022 toimintatuottoja toteutui 112.000 euroa (10,6 %) enemmän kuin talousarviossa. Ympäristönsuojelussa yksittäinen maa-aineslupa toi lisätuloja samoin kuin rakennusvalvonnassa rakennusvalvontamaksuja kertyi oletettuja enemmän.

Toimintakulut alittivat talousarvion 232.800 eurolla (toteuma 90,7 %). Eniten alittivat henkilöstökulut johtuen koko vuoden jatkuneesta resurssivajeesta rakennusvalvonnassa ja ympäristöterveydenhuollossa. Myös muut kulut alittivat talousarvion.

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Rakennusvalvonnassa saapuneiden lupahakemusten määrä laski edellisvuoteen verrattuna. Lupapiste Kaupan myydyt ja digitoidut asiakirjat pysyivät edellisvuoden tasolla. Myös rakennetun ympäristön valvontakohteet pysyivät edellisvuoden tasolla.

Ympäristönsuojelussa ohjattiin valvontaresurssia luonnon monimuotoisuuteen liittyviin edistämistehtäviin. Vuoden aikana myönnettiin yhteensä neljä maa-aineslupaa, yksi yhteiskäyttölupa, yksi ympäristölupa ja yksi eläinsuojailmoituspäätös. Viranhaltijapäätöksiä tehtiin yhteensä 55 kpl. Suunnitelmallisen valvonnan toteuma oli viime vuonna 93 prosenttia.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma toteutui elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalain valvonnan osalta suunnitelmallisesti. Eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia ei pystytty toteuttamaan suunnitelmallisesti. Someron ympäristöterveydenhuollon järjestämismäärä siirtyi Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä Salon kaupungille 1.1.2023 alkaen. Sopimusneuvottelut ja muut uuden valvontayksikön käynnistymiseen ja henkilöstön siirtoon liittyvät valmistelut aloitettiin vuoden 2022 puolella.

Maaseutupalveluissa pääpaino toiminnassa oli maksajavirastosopimuksen mukainen maataloustukien hallinta ja aktiivinen asiakaspalvelu. Vuonna 2022 valmistauduttiin uuteen vuonna 2023 alkavaan maataloustukien ohjelmakauteen.

Riskit ja epävarmuustekijät

Yleisellä tasolla lupahakemusten määrän ennakoitiin aiheuttavan epävarmuutta lupapäätöksistä saatujen tulojen suuruuteen. Henkilöresurssien muutokset aiheuttavat haasteita toiminnan järjestämiselle kautta linjan.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7000 Rakennus ja ymp. valvonta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	0	0	0	20 666	-20 666	*****	0
Myyntituotot	0	0	0	20 666	-20 666	*****	0
Toimintakulut	-49 680	3 263	-46 417	-42 774	-3 643	92,2	-1 154
Henkilöstökulut	-13 130	3 263	-9 867	-21 025	11 158	213,1	5 384
Palkat ja palkkiot	-13 130	2 694	-10 436	-17 841	7 405	171,0	3 651
Henkilösivukulut	0	569	569	-3 185	3 754	-559,7	1 733
Eläkekulut	0	469	469	-3 073	3 542	-655,2	1 733
Muut henkilösivukulut	0	100	100	-112	212	-111,8	0
Palvelujen ostot	-34 250	0	-34 250	-20 135	-14 115	58,8	-6 171
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-438	438	*****	-342
Muut toimintakulut	-2 300	0	-2 300	-1 176	-1 124	51,1	-24
Toimintakate	-49 680	3 263	-46 417	-22 109	-24 308	47,6	-1 154

7000 Rakennus ja ymp. valvonta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Vuosikate	-49 680	3 263	-46 417	-22 109	-24 308	47,6	-1 154
Tilikauden tulos	-49 680	3 263	-46 417	-22 109	-24 308	47,6	-1 154
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-49 680	3 263	-46 417	-22 109	-24 308	47,6	-1 154

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Rakennus- ja ympäristölautakunta					
Kokoukset	11			10	10
Käsitellyt asiat	185			145	167
Kulut €	26 209		26 209	26 801	14 899
€/asia	142		142	185	89
€/kokous	2 383		2 383	2 680	1 490
Osaston hallinto					
Kulut €	23 811	-3 263	20 548	2 673	11 069
Vakinaista henkilöstöä	0,5		1	0,5	0,5
Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	81 122		81 122	95 319	0

2.11.1. Rakennusvalvonta

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Rakennusvalvonnan lupien käsittelyn seuranta laajennettiin Lupapiste Raportoinnit -osion käyttöön otolla. Lupapisteen raportit toimivat perinteisen tilastoinnin ja seurannan rinnalla ja ne tuovat aikaisempaa paremmin esille mm. rakennushankkeiden maantieteellisen ja kautumisen Salon alueella.

Hallitus on vuonna 2022 antanut eduskunnalle ehdotuksen uudesta rakentamislaista. Rakentamislain uudistusta on seurattu Salon rakennusvalvonnassa aktiivisesti mm. osallistamalla infotilaisuuksiin ja seuraamalla uudistuksen virallisia verkkosivuja sekä etenkin Kuntaliiton viestintää asiasta.

Rakennusvalvonnan henkilöstöressurssista puuttui edellisvuoteen nähden lähes koko vuoden yksi tarkastaja rekrytointihaasteiden vuoksi (kelpoisten hakijoiden määrä). Lisäksi osan vuotta oli yhden lupasihteerin vaje tavanomaisten syiden vuoksi.

Kaikkiaan rakentamisen lupia haettiin viime vuonna ennakoitua vähemmän. Ukrainan sota ja siihen liittyvät laajat vaikutukset yhteiskunnassa oletettavasti vähensivät saapuvien rakentamisen lupien määrää. Rakentamisen lupia tuli vireille viime vuonna yhteensä 574 kpl (2021: 741 kpl). Lupia myönnettiin 544 kpl (2021: 706 kpl). Katselmuksia suoritettiin 843 kpl (2021: 1.042 kpl).

Rakennetun ympäristön valvontakohteita (mm. luvaton- tai luvan/säädösten vastainen rakentaminen, rumentava ulkovarastointi, hulevesihaitat yms.) oli viime vuonna yhteensä 107 kpl, joka on lähes saman verran kuin edellisenä vuonna (114 kpl). Valvontaa tehdään viranhaltijatyönä muiden töiden kuten lupakäsittelyn rinnalla.

Asiakkaat ovat ostaneet Lupapiste Kauppaan digitoituja asiakirjoja vuonna 2022 saman verran (1 455 kpl) kuin vastaavaan aikaan edellisenä vuonna (1.421 kpl) ja asiakirjoja on digitoitu sähköiseen arkistoon saman verran (14.704 kpl) kuin edellisenä vuonna (14.721 kpl).

Yhdyskuntateknisten laiteiden sijoittamislupahakemukset työllistivät rakennusvalvontaviranomaista vuonna 2022 poikkeuksellisen paljon. Alueellinen sähkönjakelun verkkoyhtiö ei päässyt kaikkialla sopimukseen maanomistajien kanssa saneerattavan sähkönjakeluverkon sijoittamisesta, jolloin asia on tullut ratkaista rakennus- ja ympäristölautakunnassa. Kaikki vireille tulleet hakemukset eivät tyypillisesti lopulta etene lautakuntaan saakka, mutta lautakunnassa käsiteltiin vuonna 2022 lopulta yhteensä yhdeksää sijoittamislupahakemusta.

Pientalojen öljylämmityslaitteistoja on vaihdettu vuonna 2022 huomattavasti muihin lämmönlähteisiin. Vaihtamiseen on ollut mahdollisuus hakea valtiolta rahallista tukea, jonka ehtona on ollut öljysäiliön poistaminen vaihdon yhteydessä. Joissain tapauksissa säiliön

poistaminen rakennuksen sisätiloista ei ole kuitenkaan ollut mahdollista, jolloin rakennusvalvonta on tutkinut asiaa ja antanut puolueettoman lausunnon öljysäiliön poistamismahdollisuudesta. Tällaisia tapauksia tutkittiin ja lausuntoja annettiin vuonna 2022 yhteensä 15 kpl.

Kaavalausuntoja rakennusvalvontaviranomainen antoi vuonna 2022 yhteensä kahdeksan kappaletta.

Rakennusvalvonnan kaikkien lupien tilastollinen keskiarvokäsittelyaika jatkoi lyhenemistään edellisvuosiin verrattuna:
2020: 32 vuorokautta
2021: 26 vuorokautta
2022: 22 vuorokautta

Huomioitavaa on, että tilastollinen käsittelyaika sisältää myös sen ajan, jonka asiakas käyttää luvan täydentämiseen.

Riskit ja epävarmuustekijät

Vireilletulleiden rakentamisen lupien määrä väheni merkittävästi edelliseen vuoteen nähden. Luvista saatuja toimintatuottoja kertyi tästä huolimatta arvioidusti pääosin yksittäisten suurten hankkeiden myötävaikutuksella.

Henkilöresurssin vajuus näkyi toiminnassa etenkin suoritettujen katselmusten vähenemisenä. Lisäksi rakennetun ympäristön valvontaan ei voitu osoittaa henkilöresurssia täysin ennakkoon suunnitellulla tavalla.

Asiantuntijatehtävän rekrytoinnissa oli varsinkin alkuvuodesta haasteita saada kelpoisuusvaatimuksen täyttäviä hakijoita.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7005 Rakennusvalvonta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	350 121	2 610	352 731	395 203	-42 472	112,0	450 479
Myyntituotot	5 000	0	5 000	7 297	-2 297	145,9	8 330
Maksutuotot	345 000	0	345 000	383 798	-38 798	111,2	435 705
Tuet ja avustukset	121	2 610	2 731	4 108	-1 377	150,4	6 445
Toimintakulut	-655 535	0	-655 535	-572 806	-82 729	87,4	-631 666
Henkilöstökulut	-516 357	0	-516 357	-439 312	-77 045	85,1	-527 196
Palkat ja palkkiot	-377 782	0	-377 782	-315 985	-61 797	83,6	-379 621
Henkilösivukulut	-138 575	0	-138 575	-123 326	-15 249	89,0	-147 574
Eläkekulut	-124 294	0	-124 294	-112 213	-12 081	90,3	-135 093
Muut henkilösivukulut	-14 281	0	-14 281	-11 113	-3 168	77,8	-12 482
Palvelujen ostot	-118 112	0	-118 112	-119 274	1 162	101,0	-97 774
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 350	0	-6 350	-7 084	734	111,6	-3 918
Muut toimintakulut	-14 716	0	-14 716	-7 137	-7 579	48,5	-2 778
Toimintakate	-305 414	2 610	-302 804	-177 603	-125 201	58,7	-181 187
Vuosikate	-305 414	2 610	-302 804	-177 603	-125 201	58,7	-181 187
Tilikauden tulos	-305 414	2 610	-302 804	-177 603	-125 201	58,7	-181 187
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-305 414	2 610	-302 804	-177 603	-125 201	58,7	-181 187

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Rakennusvalvonta					
Rakentamiseen liittyvät luvat, kpl	750		750	544	706
Kulut €	695 330		695 330	610 947	668 288
€/käsitelty lupa	927		927	1 123	947
Vakinaista henkilöstöä	8		8	8	8
Tuotot €	350 121	2 610	352 731	398 330	458 995

	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Tilastotiedot					
Rakennusvalvonta					
Myönnetyt luvat yhteensä	Lukumäärä			544	706
uudisrakennuslupia	Lukumäärä			144	232
muutoslupia	Lukumäärä			86	172
muuta lupia	Lukumäärä			314	302
Luvissa myönn. rakenn.yht.	Lukumäärä			444	614
asuinrakennukset	Lukumäärä			22	43
liikerakennukset	Lukumäärä			4	1
teollisuusrakennukset	Lukumäärä			2	6
maatalouden tuotantorak.	Lukumäärä			13	7
vapaa-ajan rakennukset	Lukumäärä			26	66
muut rakennukset	Lukumäärä			377	491
Luvissa myönn. asunnot yht.	Lukumäärä			96	108
pientalo-, paritaloasunnot	Lukumäärä			37	54
rivitaloasunnot	Lukumäärä			6	0
kerrostaloasunnot	Lukumäärä			21	0
muut asunnot	Lukumäärä			32	54
Uudisrakennuslupien tilavuus	1000 m ³			144	159
Uudisrakennuslupien kerrosala	1000 m ²			25	35
Valmistuneet rakennukset yht.	Lukumäärä			392	425
Valmistuneet asunnot yht.	Lukumäärä			102	139
pientalo-, paritaloasunnot	Lukumäärä			41	45
rivitaloasunnot	Lukumäärä			8	5
kerrostaloasunnot	Lukumäärä			1	23
muut asunnot	Lukumäärä			54	66
Valmist. rakennusten tilavuus	1000 m ³			139	337
Valmist. rakennusten kerrosala	1000 m ²			30	46
Tarkastuskäynnit	Lukumäärä			843	1 042

2.11.2. Ympäristönsuojelu

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Ympäristönsuojelu toimi suuren osan vuodesta täydellä henkilöstöllä. Rakennusvalvonnan kanssa yhteisen lupasihteerin puuttuminen loppuvuodesta hidasti vanhan arkiston selvitystyötä ja hankaloitti toimintoja lupasihteerin lomien aikana. Lisäksi valvontaresurssia jouduttiin ohjaamaan lakisääteisiin edistämistehtäviin, jotka vuonna 2022 olivat pääosin monimuotoisuuteen liittyviä hankkeita. Ympäristönsuojelussa oli puolen vuoden ajan työllistetty toimistosihteerin ja kesäkuussa myös yksi kesätyöntekijä. Etätyö on lisännyt työn tehokkuutta ja työssä viihtymistä ja ympäristönsuojelussa on kaupungin mahdollistamaa etätyövaihtoehtoa käytetty runsaasti.

Lupa- ja valvonta-asiat:

Vuoden aikana myönnettiin neljä maa-aineslupaa, yksi yhteiskäsittelylupa ja yksi ympäristölupa. Lisäksi tehtiin yksi eläinsuojan ilmoituspäätös. Maa-aineslupan keskimääräinen käsittelyaika oli 7,3 kk. Maa-ainesten käsittelyä koskevista luvista saatu tulo oli tavanomaista suurempi, minkä vuoksi talouden toteuma oli positiivinen. Vuoden lopussa vireillä oli viisi erilaista lupa-asiaa. Rakennus- ja ympäristölautakunta käsitteli vuoden aikana 27 ympäristönsuojelun asiaa, joista 8 oli lausuntoja muille viranomaisille.

Ympäristönsuojelussa tehtiin vuoden aikana 55 viranhaltijapäätöstä, joista yksi oli koeluontoista toimintaa koskeva päätös, 13 meluilmoituspäätöstä, yksi maa-aineslupan vakuuden hyväksymispäätös, kaksi päätöstä vesientarkkailuohjelman muuttamisesta ja 38 poikkeamista ympäristönsuojelumääräyksistä, jotka kaikki koskivat käytöstä poistettujen öljysäiliöiden jättämistä maahan. Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamispäätösten määrä kasvoi 46 prosenttia edellisvuodesta. Lisäksi viranhaltijat ovat antaneet Lupapisteessä erilaisia lausuntoja 52 kpl.

Valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista saatiin toteutettua 93 prosenttia. Tulos saatiin aikaan kiinnittämällä erityistä huomiota valvontaan, varsinkin eläinsuojien osalta. Valtion YLVA-järjestelmän käyttöönottoa kiirehdyttiin vuonna 2022 ja järjestelmässä olevien tietojen päivittämiseen käytettiin huomattavia määriä työaika. Lisäksi teollisuuden valvonnassa on pitkälti siirrytty vuosiraportointiin YLVA:n kautta, mikä on vaatinut asiakkaiden neuvontaa ja ohjausta. Toiminnassa on kuitenkin priorisoitu lupien valmistelu, jotta yrittäjien toimintaedellytykset säilyvät. Maa-ainestenoton lupavalmistelu ja valvonta, joka on lain mukaan tehtävä joka vuosi, vie huomattavan osan yksikön valvontaresursseista mutta se myös tuottaa suurimman osan ympäristönsuojelun tuloista. Autokorjaamojen tarkastuksia

tehtiin muutamia, mutta kemikaalivalvonnan osalta todettiin niin suuri neuvonnan tarve, että tarkastukset keskeytettiin. Haja-asutuksen jätevesivalvontaa, joka aloitettiin 2021 ei ole pystytty tekemään yhtä tehokkaasti, koska valvontaan ei ole ollut riittävästi resursseja.

Ympäristönsuojelumääräysten uudistusta lähdettiin viemään eteenpäin keskustelemalla määräyslunnonoksesta kaupunginhallituksen iltakoulussa. Uudistaminen on edelleen kesken.

Edistämistehtävät

Ympäristönsuojelun työpanosta käytettiin runsaasti erilaisissa luonnon monimuotoisuutta edistävissä ja turvaavissa hankkeissa. Merkittävimmät hankkeet, joissa ympäristönsuojelu-tarkastajan asiantuntijatyötä tarvittiin, olivat:

- Varsinais-Suomen Helmikunnat - hankkeen aikana kunnostettiin ja saatiin hoidon piiriin yhteensä viisi arvokkaaksi tunnistettua perinnebiotooppikohdetta. Hankkeeseen annettiin työpanosta ympäristönsuojelusta ja viheraluetiimistä. Hyötynä Saloon saatiin noin 45.000 euron arvosta esim. laidunaitaa ja uhanalaisen luontotyypin kunnostustyöt.
- Valonian vetämässä Puujalka-hankkeessa ennallistettiin Nairassuon vesitaloutta noin 160 ha alueelta ojia umpeen laittamalla. Lisäksi tehtiin kunnostustoimia yksityisessä omistuksessa olevalla Kontolan tilalla. (Panos 5.000 euroa ja henkilötyöpanos n. 10 henkilötyöpäivää, saatu hyöty 9.500 euroa ostopalveluja ja Valonian henkilötyöpanos 3 kk)
- Salon pölyttäjälänna -hanke käynnistyi syksyllä. Meriniityn Nakolinnassa Puustoon kohdistuvilla toimilla parannetaan pölyttäjien elinolosuhteita ja alueen monimuotoisuutta. Hankkeeseen annettiin työpanosta ympäristönsuojelusta ja viheraluetiimistä.
- Holstenkosken padon purkuhanke, jossa poistetaan kalojen noususte Aneriojoesta. Kaupunki toimii vesilain mukaisen luvan hakijana. Hakemuksen teko koordinoitiin ympäristönsuojelussa.

Lisäksi asiantuntijana toimittiin Lumoa yhteistyöllä -hankkeessa ja Paijonniitty-hankkeessa. Mahanpurua muovista hankkeesta saatiin 2.500 euron arvoiset kampanjatarrat, joille etsittiin sopivat paikat. Yleisten alueiden ylläpito ja kehittäminen asensi ja poisti tarrat elokuussa.

Vesistölinikka - Salon vesistöjen hoitoyhdistys ry:n aloitteesta järjestettiin yhteistyössä Valonian, ELY-keskuksen ja Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistyksen kanssa Salon vesistöt tilaisuus elokuussa. Tilaisuuden avulla paikalliset vesiensuojeluyhdistykset halusivat tuoda tietoa vesistöjen tilasta ja tarpeista niin mökkiläisille kuin päättäjille.

Valonia, ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta järjestivät keväällä kaksi energiaiiltaa Perniössä ja Salossa. Energiailloissa annettiin neuvontaa omakotiasukkaille erilaisten lämmitysenergiamuotojen valintaan. Salon tilaisuudesta tuotettiin YouTube-video, joka on nähtävillä kaupungin YouTube-kanavalla.

Riskit ja epävarmuustekijät

Maa-aineslupahakemusten määrä on pysynyt lievän nousun jälkeen tasaisena. Tarmokkaasta ennakkoneuvottelumenettelystä huolimatta hakemuksia jätetään puutteellisina, mikä on johtanut käsittelyaikojen pitenemiseen. Henkilöstöressurssin yllättävä muutos oli jälleen toteutunut riski, kun kesken vuoden jäätiin yhden lupasihteerin varaan. Lisäksi henkilöstöressurssia jouduttiin ohjaamaan valvontatehtävistä edistämistehtäviin, koska niiden tekemättä jättäminen ei ole vaihtoehto nykyisessä maailmantilanteessa ja kansallisessa asenneilmastossa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7100 Ympäristönsuojelu	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	110 000	13 260	123 260	163 332	-40 072	132,5	123 933
Myyntituotot	0	0	0	5 634	-5 634	*****	0
Maksutuotot	110 000	0	110 000	144 438	-34 438	131,3	118 614
Tuet ja avustukset	0	13 260	13 260	13 261	-1	100,0	5 319
Toimintakulut	-600 339	-18 480	-618 819	-603 352	-15 467	97,5	-572 371
Henkilöstökulut	-513 481	-18 480	-531 961	-521 406	-10 555	98,0	-506 949
Palkat ja palkkiot	-417 941	-15 300	-433 241	-428 142	-5 099	98,8	-413 271
Henkilösivukulut	-95 540	-3 180	-98 720	-93 263	-5 457	94,5	-93 678
Eläkekulut	-79 741	-3 180	-82 921	-77 896	-5 025	93,9	-79 032
Muut henkilösivukulut	-15 799	0	-15 799	-15 367	-432	97,3	-14 646
Palvelujen ostot	-65 200	0	-65 200	-55 742	-9 458	85,5	-57 891
Aineet, tarvikkeet ja tarvat	-2 600	0	-2 600	-2 548	-52	98,0	-977
Avustukset	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	100,0	-4 250
Muut toimintakulut	-9 058	0	-9 058	-13 656	4 598	150,8	-2 304
Toimintakate	-490 339	-5 220	-495 559	-440 020	-55 539	88,8	-448 438
Vuosikate	-490 339	-5 220	-495 559	-440 020	-55 539	88,8	-448 438
Tilikauden tulos	-490 339	-5 220	-495 559	-440 020	-55 539	88,8	-448 438
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-490 339	-5 220	-495 559	-440 020	-55 539	88,8	-448 438

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Ympäristönsuojelu					
Tarkastukset, luvat, lausunnot ja ilmoitukset	400		400	337	369
Kulut €	626 135	18 480	644 615	628 737	598 017
€/suorite	1 565		1 612	1 866	1 621
Vakinaista henkilöstöä	7,5		8	7,5	7,5
€/asukas	12,13		12,49	12,34	11,63
Tuotot €	110 000	13 260	123 260	163 932	123 933
Tilastotiedot					
Ympäristönsuojelu					
Lausunnot	Lukumäärä			51	119
Myönnetyt maa-ainesluvut	Lukumäärä			4	5
Myönnetyt ympäristöluvut	Lukumäärä			3	3
Muut päätökset	Lukumäärä			60	59
Ilmoitukset	Lukumäärä			28	15
Valvontatoimenpiteet	Lukumäärä			190	168

2.11.3. Ympäristöterveydenhuolto

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Ympäristöterveydenhuollon keskeisenä tavoitteena on riskiperusteisen valvonnan toteutuminen kaikilla valvonnan osa-alueilla. Vuoden 2022 osalta valvontasuunnitelma toteutui suunnitelman mukaisesti elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalain sekä lääkelain mukaisten nikotiinivalmisteiden valvonnan osalta. Eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelman mukaisia eläinsuojelutarkastuksia ilmoituksenvaraiseen toimintaan (esim. tallit, eläinhoitolat) ei pystytty toteuttamaan suunnitellusti. Tarkastuksista toteutui vain 7/41 eli 17 prosenttia. Eläinsuojelussa pääpaino on epäilyyn perustuvissa valvontakäynneissä ja käytössä oleva valvontaresurssi kohdistetaan ensisijaisesti akuutteihin eläinsuojelutapauksiin. Eläintautivalvonnan osalta kaikki suunnitelman mukaiset tarkastukset ja näytteet pystyttiin ottamaan. Eläinsuojelutapauksiin liittyvät valitukset, kantelut ja muut selvitykset työllistivät runsaasti. Valvontaeläinlääkärin virka oli vuonna 2022 täytettynä 75 prosenttisesti.

Valvontakäytäntöjen yhtenäistämistä jatkettiin. Terveysvalvonta osallistui molempiin Laatu-Netin järjestämään interkalibroitiin ja niihin liittyviin palautetilaisuuksiin. Tulokset käsiteltiin myös valvonnan omassa palaverissa. Lisäksi vertaamme säännöllisesti oman yksikköme Oiva-arvosanojen jakautumista alueellisiin ja valtakunnallisiin tilastoihin.

Omaan toimintaan liittyvä poikkeamakirjanpito on otettu varsin hyvin käyttöön terveystalvonnin osalta. Eläinlääkintähuollon osalta toiminnan käynnistyminen ei ole vielä onnistunut suunnitellusti.

Someron ympäristöterveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyi Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä Salon kaupungille 1.1.2023 alkaen. Periaatepäätös yhteistoiminta-alueen muodostamisesta tehtiin kesäkuussa ja yhteistoimintasopimus hyväksyttiin Salon ja Someron kaupunginhallituksissa lokakuussa. Syksyn aikana aloitettiin myös muut valmistelutyöt valvontayksikön käynnistämiseksi ja henkilöstön siirtymiseksi uuteen valvontayksikköön.

Riskit ja epävarmuustekijät

Eläinlääkintähuollon resursseihin liittyvä riski toteutui. Erityisesti sijaisten rekrytointi on eläinlääkäripulasta johtuen haasteellista. Sekä pidempiaikaisia sijaisuuksia että päivystyksiä jouduttiin hoitamaan jatkuvasti vaihtuvien sijaisten avulla.

Vuonna 2022 tuli uutena maksuna käyttöön elintarvike- ja terveydensuojelulain mukainen toimijoilta vuosittain perittävä 150 euron suuruinen perusmaksu. Maksun käyttöönotto onnistui melko hyvin eikä maksuihin liittyviä yhteydenottoja tullut kuin muutamia.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7200 Ympäristö- terv.huolto	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	252 300	3 630	255 930	245 030	10 900	95,7	210 766
Myyntituotot	82 300	0	82 300	84 366	-2 066	102,5	59 543
Maksutuotot	170 000	0	170 000	157 030	12 970	92,4	106 745
Tuet ja avustukset	0	3 630	3 630	3 635	-5	100,1	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0	44 478
Toimintakulut	-882 594	-7 250	-889 844	-763 440	-126 404	85,8	-810 859
Henkilöstökulut	-783 816	-7 250	-791 066	-684 016	-107 050	86,5	-685 468
Palkat ja palkkiot	-611 315	-6 000	-617 315	-529 802	-87 513	85,8	-528 245
Henkilösivukulut	-172 501	-1 250	-173 751	-154 213	-19 538	88,8	-157 223
Eläkekulut	-149 431	-1 250	-150 681	-131 214	-19 467	87,1	-134 924
Muut henkilösivuku- lut	-23 070	0	-23 070	-23 000	-70	99,7	-22 300
Palvelujen ostot	-62 220	0	-62 220	-50 790	-11 430	81,6	-52 166
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-13 700	0	-13 700	-11 834	-1 866	86,4	-8 963
Avustukset	-4 000	0	-4 000	-1 985	-2 015	49,6	-2 302
Muut toimintakulut	-18 858	0	-18 858	-14 816	-4 042	78,6	-61 959
Toimintakate	-630 294	-3 620	-633 914	-518 410	-115 504	81,8	-600 093
Vuosikate	-630 294	-3 620	-633 914	-518 410	-115 504	81,8	-600 093
Tilikauden tulos	-630 294	-3 620	-633 914	-518 410	-115 504	81,8	-600 093
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-630 294	-3 620	-633 914	-518 410	-115 504	81,8	-600 093

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Ympäristöterveydenhuolto					
Terveystalvonnin tarkastukset ja luvat					
Kulut €	460 558		460 558	384 956	405 430
€/tarkastus ja lupa	921		921	750	745
Vakinaista henkilöstöä	6,5		7	6,5	6,5
Tuotot €	172 300		172 300	205 410	123 127
Eläinlääkinnän tarkastukset ja käynnit					
Kulut €	453 049	7 250	460 299	416 607	441 877
€/tarkastus ja käynti	151,02		153,43	156,91	154,07
Vakinaista henkilöstöä	4,5		5	4,5	4,5
Tuotot €	80 000	3 630	83 630	86 134	104 051
Löytöeläimet, lkm					
Kulut €	19 885		19 885	11 339	11 681
€/löytöeläin	265		265	378	162

	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Tilastotiedot					
Terveysvalvonta					
Elintarvikelain mukaiset tarkastukset	Lukumäärä			211	262
EL:n mukaiset uudet huoneistot	Lukumäärä			45	49
Terv.suoj.lain muk.tarkastukset	Lukumäärä			182	180
TsL:n mukaiset uudet huoneistot	Lukumäärä			21	12
Tupakkalain muk.tarkastukset	Lukumäärä			31	37
Tupakanmyyntiluvat	Lukumäärä			8	4
Viranomaisnäytteet elintarvikkeista	Lukumäärä			32	33
Viranomaisnäytteet talousvedestä	Lukumäärä			94	123
Viranomaisnäytteet uimavedestä	Lukumäärä			81	69
Eläinlääkintähuolto					
Maidontuotantotilatarkastukset	Lukumäärä			0	0
Eläinsuojelutarkastukset	Lukumäärä			108	60
Eläintautikäynnit	Lukumäärä			44	36
Muut virkamatkat	Lukumäärä			0	2
Praktiikkakäynnit tiloille	Lukumäärä			344	434
Vastaanottokäyntejä	Lukumäärä			2 159	2 336

2.11.4. Maaseutupalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Maaseutupalveluiden keskeinen tehtävä on maataloustukien hallinnointi maksajavirastoso-pimuksen mukaisesti sekä aktiivinen, asiakaslähtöinen palvelu. Aktiivisia maatiloja oli vuonna noin 820. Salon maaseutupalvelut myönsi vuoden 2022 aikana tukea noin 33,6 miljoonaa euroa. Yhteensä Ely:n kanssa maksetut maataloustuet olivat noin 36,2 miljoonaa euroa. Loppuvuonna 2022 valmistauduttiin uuden, vuonna 2023 alkavan maataloustukien ohjelmakauden ehtoihin ja mahdollisuuksiin. Uuden ohjelmakauden viljelijäkoulutukset aloitettiin pienimuotoisesti jo vuoden 2022 puolella, vaikka pääpaino ajoittuikin vuoden 2023 keväälle. Tukioikeusjärjestelmä päättyi vuoteen 2022.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Maaseutupalveluiden aikataulut ja tukiehtojen hallinnointi sujuivat tavoitteiden mukaisesti, joskin vähäiset henkilöstöresurssit ja henkilöstön vaihdokset aiheuttivat riskejä tukien yksityiskohtaisissa käsittelyissä.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7300 Maaseutupalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	325 000	0	325 000	344 695	-19 695	106,1	349 201
Muut toimintatuotot	325 000	0	325 000	344 695	-19 695	106,1	349 201
Toimintakulut	-283 593	0	-283 593	-279 031	-4 562	98,4	-261 225
Henkilöstökulut	-234 493	0	-234 493	-243 842	9 349	104,0	-224 588
Palkat ja palkkiot	-187 134	0	-187 134	-190 060	2 926	101,6	-175 686
Henkilösivukulut	-47 359	0	-47 359	-53 783	6 424	113,6	-48 902
Eläkekulut	-40 286	0	-40 286	-46 683	6 397	115,9	-42 340
Muut henkilösivukulut	-7 073	0	-7 073	-7 100	27	100,4	-6 562
Palvelujen ostot	-16 910	0	-16 910	-8 978	-7 932	53,1	-8 773
Aineet, tarvikkeet ja tarvat	-2 190	0	-2 190	-760	-1 430	34,7	-768
Avustukset	-5 000	0	-5 000	-5 803	803	116,1	0
Muut toimintakulut	-25 000	0	-25 000	-19 648	-5 352	78,6	-27 096
Toimintakate	41 407	0	41 407	65 665	-24 258	158,6	87 976
Vuosikate	41 407	0	41 407	65 665	-24 258	158,6	87 976
Tilikauden tulos	41 407	0	41 407	65 665	-24 258	158,6	87 976
Tilikauden ylijäämä (alij.)	41 407	0	41 407	65 665	-24 258	158,6	87 976

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Maaseutuyksikkö					
Neuvonta ja tukien hallinnointi					
Asiakkaat (maatilat)	900		900	900	940
Kulut €	285 179		285 179	279 913	263 880
€/asiakas	317		317	311	281
Vakinaista henkilöstöä	4,0		4	3,9	
Tuotot €	0		0	1 337	
Maanvuokraus					
Kulut €	6 096		6 096	4 907	4 117
Vakinaista henkilöstöä				0,1	
Tuotot €	325 000		325 000	343 358	345 995
Tilastotiedot					
Maaseututoimi					
Luopumis- ja sukupolvenvaihdoselä- kehak./koko tilan hallinnan siirrot	Lukumäärä			9	14
Maataloustukea hakeneita tiloja	Lukumäärä			818	835
Aktiivitulojen lukumäärä	Lukumäärä			818	835
Keskimääräinen peltoala	Hehtaari			66,56	65,12
Tukihakemukset ja ilmoitukset	Lukumäärä			3994	4880

2.11.5. Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

70 Rakennus ja ympäristöltk	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 037 421	19 500	1 056 921	1 168 926	-112 005	110,6	4 904 582
Myyntituotot	87 300	0	87 300	117 962	-30 662	135,1	3 516 754
Maksutuotot	625 000	0	625 000	685 265	-60 265	109,6	978 972
Tuet ja avustukset	121	19 500	19 621	21 004	-1 383	107,0	11 763
Muut toimintatuotot	325 000	0	325 000	344 695	-19 695	106,1	397 093
Toimintakulut	-2 471 741	-22 467	-2 494 208	-2 261 404	-232 804	90,7	-5 796 619
Henkilöstökulut	-2 061 277	-22 467	-2 083 744	-1 909 600	-174 144	91,6	-3 867 492
Palkat ja palkkiot	-1 607 302	-18 606	-1 625 908	-1 481 830	-144 078	91,1	-3 007 943
Henkilösivukulut	-453 975	-3 861	-457 836	-427 771	-30 065	93,4	-859 549
Eläkekulut	-393 752	-3 961	-397 713	-371 079	-26 634	93,3	-734 463
Muut henkilösivukulut	-60 223	100	-60 123	-56 691	-3 432	94,3	-125 085
Palvelujen ostot	-296 692	0	-296 692	-254 919	-41 773	85,9	-723 187
Aineet, tarvikkeet ja tarvarat	-24 840	0	-24 840	-22 664	-2 176	91,2	-27 036
Avustukset	-19 000	0	-19 000	-17 788	-1 212	93,6	-1 053 060
Muut toimintakulut	-69 932	0	-69 932	-56 432	-13 500	80,7	-125 845
Toimintakate	-1 434 320	-2 967	-1 437 287	-1 092 478	-344 809	76,0	-892 037
Vuosikate	-1 434 320	-2 967	-1 437 287	-1 092 478	-344 809	76,0	-892 037
Tilikauden tulos	-1 434 320	-2 967	-1 437 287	-1 092 478	-344 809	76,0	-892 037
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 434 320	-2 967	-1 437 287	-1 092 478	-344 809	76,0	-892 037

2.11.6. Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

70 Rakennus ja ympäristöltk	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 037 421	19 500	1 056 921	1 219 168	-162 247	115,4	4 929 510,0
Myyntituotot	87 300	0	87 300	117 962	-30 662	135,1	3 516 754,0
Maksutuotot	625 000	0	625 000	735 507	-110 507	117,7	1 003 900,0
Tuet ja avustukset	121	19 500	19 621	21 004	-1 383	107,0	11 763,0
Muut toimintatuotot	325 000	0	325 000	344 695	-19 695	106,1	397 093,0
Toimintakulut	-2 596 252	-22 467	-2 618 719	-2 381 530	-237 189	90,9	-5 924 583,0
Henkilöstökulut	-2 061 277	-22 467	-2 083 744	-1 909 600	-174 144	91,6	-3 867 492,0
Palkat ja palkkiot	-1 607 302	-18 606	-1 625 908	-1 481 830	-144 078	91,1	-3 007 943,0
Henkilösivukulut	-453 975	-3 861	-457 836	-427 771	-30 065	93,4	-859 549,0
Eläkekulut	-393 752	-3 961	-397 713	-371 079	-26 634	93,3	-734 463,0
Muut henkilösivukulut	-60 223	100	-60 123	-56 691	-3 432	94,3	-125 085,0
Palvelujen ostot	-368 770	0	-368 770	-327 018	-41 752	88,7	-796 992,0
Aineet, tarvikkeet ja tarvat	-24 840	0	-24 840	-23 326	-1 514	93,9	-28 174,0
Avustukset	-19 000	0	-19 000	-17 788	-1 212	93,6	-1 053 060,0
Muut toimintakulut	-122 365	0	-122 365	-103 797	-18 568	84,8	-178 865,0
Toimintakate	-1 558 831	-2 967	-1 561 798	-1 162 362	-399 436	74,4	-995 073,0
Vuosikate	-1 558 831	-2 967	-1 561 798	-1 162 362	-399 436	74,4	-995 073,0
Tilikauden tulos	-1 558 831	-2 967	-1 561 798	-1 162 362	-399 436	74,4	-995 073,0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 558 831	-2 967	-1 561 798	-1 162 362	-399 436	74,4	-995 073,0

II Talousarvion toteutuminen

3. Toimintatuottojen ja menojen toteutuminen

Toimielinkohtainen toteutumisvertailu 2022, tuotot

Vastuualue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2022	Poikkeama	Tot-%
Tarkastuslautakunta	0	0	0	0	0	***
Keskusvaalilautakunta	90 000	0	90 000	114 909	24 909	127,7 %
Kaupunginvaltuusto	0	0	0	0	0	***
Kaupunginhallitus	4 311 682	6 130	4 317 812	4 146 821	-170 991	96,0 %
Sosiaali- ja terveyslautakunta	22 823 502	43 080	22 866 582	25 910 153	3 043 571	113,3 %
Opetuslautakunta	4 321 910	78 860	4 400 770	6 230 678	1 829 908	141,6 %
Vapaa-ajan lautakunta	1 990 981	135 490	2 126 471	2 115 115	-11 356	99,5 %
Kaupunkikehityslautakunta	50 379 469	-289 710	50 089 759	49 752 301	-337 458	99,3 %
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1 037 421	19 500	1 056 921	1 219 168	162 247	115,4 %
Vesilaitoksen johtokunta	9 241 000	6 650	9 247 650	9 099 670	-147 980	98,4 %
Toimintatuotot yhteensä	94 195 965	0	94 195 965	98 588 816	4 392 851	104,7 %

Toimielinkohtainen toteutumisvertailu 2022, menot

Vastuualue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2022	Poikkeama	Tot-%
Tarkastuslautakunta	-110 914	0	-110 914	-89 465	-21 449	80,7 %
Keskusvaalilautakunta	-178 534	0	-178 534	-159 372	-19 162	89,3 %
Kaupunginvaltuusto	-358 538	0	-358 538	-310 348	-48 190	86,6 %
Kaupunginhallitus	-15 188 259	-349 409	-15 537 668	-16 681 652	1 143 984	107,4 %
Sosiaali- ja terveyslautakunta	-231 166 645	-82 825	-231 249 470	-231 709 040	459 570	100,2 %
Opetuslautakunta	-95 994 918	-48 023	-96 042 941	-95 949 764	-93 177	99,9 %
Vapaa-ajan lautakunta	-13 751 628	-264 528	-14 016 156	-13 977 126	-39 030	99,7 %
Kaupunkikehityslautakunta	-57 838 352	-816 004	-58 654 356	-57 454 147	-1 200 209	98,0 %
Rakennus- ja ympäristölautakunta	-2 596 252	-22 467	-2 618 719	-2 381 530	-237 189	90,9 %
Vesilaitoksen johtokunta	-4 226 678	-11 744	-4 238 422	-4 578 663	340 241	108,0 %
Toimintamenot yhteensä	-421 410 718	-1 595 000	-423 005 718	-423 291 107	285 389	100,1 %

4. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatulot	94 196	0	94 196	98 589	4 393
Myyntitulot	40 494	0	40 494	40 805	312
Maksutulot	18 119	0	18 119	17 795	-324
Tuet ja avustukset	6 580	0	6 580	11 175	4 595
Muut toimintatulot	29 003	0	29 003	28 813	-190
Toimintamenot	-421 411	-1 595	-423 006	-423 291	-285
Henkilöstömenot	-169 360	0	-169 360	-170 298	-938
Palvelujen ostot	-191 151	-875	-192 026	-190 657	1 369
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 745	-150	-20 895	-21 859	-964
Avustukset muille	-13 745	-50	-13 795	-13 848	-53
Muut toimintamenot	-26 410	-520	-26 930	-26 629	301
Toimintakate	-327 215	-1 595	-328 810	-324 702	4 108
Verotulot	203 922	9 410	213 332	215 799	2 467
Valtionosuudet	130 171	0	130 171	131 431	1 260
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotulot muilta	546	0	546	554	8
Muut rahoitustulot muilta	1 827	0	1 827	3 846	2 019
Korkomenot	-1 100	0	-1 100	-920	180
Muut rahoitusmenot	-1 565	0	-1 565	-1 560	5
Vuosikate	6 586	7 815	14 401	24 448	10 047
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 516	0	-16 516	-15 992	524
Tilikauden tulos	-9 930	7 815	-2 115	8 456	10 571
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	535	0	535	535	0
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)					
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)					
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-9 395	7 815	-1 580	8 990	10 571

Verotulot 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma 31.12.2022	Poikkeama
Kunnan tulovero	177 715	3 954	181 669	181 341	-328
Osuus yhteisöveron tuotosta	11 831	5 342	17 173	19 066	1 893
Kiinteistövero	14 376	114	14 490	15 392	902
	203 922	9 410	213 332	215 799	2 467

Tulovero	Tulovero-prosentti	Verotettava-tulo M€	Muutos
2018	20,75	783,3	1,5 %
2019	20,75	800,8	2,2 %
2020	20,75	819,6	2,4 %
2021	20,75	847,3	3,4 %
2022	20,75	880,7	3,9 %

	2018	2019	2020	2021	2022
Tulovero-%	20,75	20,75	20,75	20,75	20,75
Kiinteistövero-%					
yleinen	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
vakituinen asuinrakennus	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
muut asuinrakennukset	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
voimalaitokset	2,00	2,00	2,50	2,50	2,50
rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
yleishyödyllinen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Valtionosuudet 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma 31.12.2022	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valt.osuus	77 329	0	77 329	77 228	-101
Valt.osuuden tasaus	26 641	0	26 641	26 612	-30
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-2 078	0	-2 078	-2 396	-317
Verotulomenetyksen kompensatio	28 279	0	28 279	29 987	1 708
	130 171	0	130 171	131 431	1 260

5. Investointiosan toteutuminen

Proj. nro	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026 €	TA 2022 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2022 €	Toteuma 2022 €	Poikkeama 2022 €	Toteuma -% 2022 €
	Investointimenot (ilman liikelaitosta)							
10	Korvausinvestoinnit							
	111 KI/Rakennukset							
	Sosiaali- ja terveystyöpalvelujen hankkeet							
	Sosiaalityön palvelut							
9243	Työ- ja toimintakeskus tilasaneeraus	-50 000	-50 000	0	-50 000	-5 774	44 226	11,5 %
	Sosiaali- ja terveystyöpalvelujen hankkeet yhteensä	-50 000	-50 000	0	-50 000	-5 774	44 226	11,5 %
	Sivistystyöpalvelujen hankkeet							
	Varhaiskasvatustyöpalvelut							
9170	Kärävuoren päiväkoti	-830 000	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0,0 %
	Perusopetus ja nuorisotyöpalvelut							
9171	Armfeltin koulun erityisen lukio-osan korjaus	-1 350 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
	Sivistystyöpalvelujen hankkeet yhteensä	-2 180 000	-80 000	0	-80 000	0	80 000	0,0 %
	Vapaa-aikatyöpalvelujen hankkeet							
9251	Jäähallin uudisrakennus	-8 350 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
	Vapaa-aikatyöpalvelujen hankkeet yhteensä	-8 350 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
	Kaupunkikehitystyöpalvelujen hankkeet							
	Tilatyöpalvelut							
9203	Vuohensaaren kehittäminen	-315 000	-117 500	0	-117 500	-31 369	86 131	26,7 %
9204	Energiasäästökorjaukset	-800 000	-200 000	0	-200 000	-210 520	-10 520	105,3 %
9205	Kiinteistöjen hälytysjärjestelmät	-490 000	-130 000	0	-130 000	-107 703	22 297	82,8 %
9208	Sisäilmakorjaukset	-1 900 000	-400 000	0	-400 000	-314 134	85 866	78,5 %
9214	Suojeltujen ja SAMU-rakennusten korjaukset	-150 000	-70 000	0	-70 000	-51 642	18 358	73,8 %
9224	Lämmitystapamuutokset	-1 950 000	-400 000	0	-400 000	-26 885	373 115	6,7 %
9229	Muurilan koulun korjaus, vanha osa	-120 000	-120 000	0	-120 000	-36 233	83 767	30,2 %
9236	Paukkulakodin korjaukset	-50 000	-50 000	0	-50 000	-171 759	-121 759	343,5 %
9241	Kiikalan vanhustentalon korjaukset	-150 000	-150 000	0	-150 000	-167 500	-17 500	111,7 %
9242	Vaskion koulun vanhan osan vesikatkon korjaus	-100 000	-100 000	0	-100 000	-132 107	-32 107	132,1 %
9245	Halikon liikuntahallin korjaukset	-250 000	-250 000	0	-250 000	-113 959	136 041	45,6 %
	Kaupunkikehitystyöpalvelujen hankkeet yhteensä	-6 275 000	-1 987 500	0	-1 987 500	-1 363 810	623 690	68,6 %
	111 KI/Rakennukset yhteensä	-16 855 000	-2 167 500	0	-2 167 500	-1 369 584	797 916	63,2 %

Proj. nro	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026 €	TA 2022 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2022 €	Toteuma 2022 €	Poikkeama 2022 €	Toteuma -% 2022 €
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Sivistyspalvelujen hankkeet							
	Perusopetus ja nuorisopalvelut							
9567	Koulujen ja päiväkotien pihojen kunnostaminen	-1 000 000	-200 000	0	-200 000	0	200 000	0,0 %
	Sivistyspalvelujen hankkeet yhteensä	-1 000 000	-200 000	0	-200 000	0	200 000	0,0 %
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet							
9546	Urheilupuiston pukutilojen edustan ja kenttäalueen esteettömyyden parantaminen	-35 000	-35 000	-22 000	-57 000	-49 920	7 080	87,6 %
	Vapaa-ajan palvelujen hankkeet yhteensä	-35 000	-35 000	-22 000	-57 000	-49 920	7 080	87,6 %
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet							
	Liikenneväylät							
9351	Uudelleen päällystettävät kadut	-3 500 000	-700 000	0	-700 000	-693 993	6 007	99,1 %
	Katuinfran saneeraus			0				
9402	Huonokuntoiset jalkakäytävät ja kevyenliik.väylät	-520 000	-120 000	0	-120 000	-119 455	545	99,5 %
9415	Olemassa olevien kaava-alueiden saneeraus	-750 000	-150 000	0	-150 000	-25 932	124 068	17,3 %
9416	Muu katurakentaminen	-250 000	-50 000	0	-50 000	-27 049	22 951	54,1 %
9421	Liikennevalojen saneeraus	-100 000	-50 000	0	-50 000	-49 940	60	99,9 %
9429	Kajalankadun katualueen saneeraus	-100 000	-100 000	0	-100 000	-47 531	52 469	47,5 %
9430	Opinahjontien katualueen saneeraus	-120 000	-120 000	0	-120 000	-93 461	26 539	77,9 %
9431	Uuden tieliikennelain mukaiset liikennemerkit	-250 000	-50 000	0	-50 000	-49 440	560	98,9 %
9432	Perniön kevyen liikenteen siltayhteyden saneeraus	-136 000	-136 000	0	-136 000	0	136 000	0,0 %
9433	Kirjolankadun kiertoliittymä	-600 000	-500 000	0	-500 000	-324 554	175 446	64,9 %
	Katuvalaistus			0				
9502	Katuvalaistuksen saneeraus yhdessä Lounea/Caruna	-350 000	-100 000	0	-100 000	-14 938	85 062	14,9 %
9503	Katuvalaistuksen saneeraus (SpNa)	-500 000	-150 000	0	-150 000	-4 999	145 001	3,3 %
	Yhteistyöhankkeet ELY:n kanssa			0				
9512	Muut yhteishankkeet ELY:n kanssa	-1 020 000	-820 000	0	-820 000	-601 285	218 715	73,3 %
	Puistot			0				
9521	Heikkokuntoiset puistot	-380 000	-60 000	0	-60 000	-64 889	-4 889	108,1 %
9525	Perhepuiston peruskunnostus	-175 000	-95 000	0	-95 000	-94 154	846	99,1 %
9529	Salonjoen rantapuistojen viherrakentaminen	-1 150 000	-50 000	0	-50 000	-40 014	9 986	80,0 %
9427	Vähäjoen kunnostus	-80 000	-80 000	0	-80 000	-85 001	-5 001	106,3 %
9559	Ruukinlammen padon peruskorjaus ja muutostyöt	-630 000	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0,0 %
	Venepaikat							
9561	Halikonlahden venereitin linjataulujen uusiminen	-50 000	-50 000	0	-50 000	-48 359	1 641	96,7 %
	Tori							
9562	Torin sähköistyksen uusiminen	-65 000	-25 000	0	-25 000	-6 211	18 789	24,8 %
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet yhteensä	-10 726 000	-3 436 000	0	-3 436 000	-2 391 207	1 044 793	69,6 %

Proj. nro	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026 €	TA 2022 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2022 €	Toteuma 2022 €	Poikkeama 2022 €	Toteuma -% 2022 €
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-11 761 000	-3 671 000	-22 000	-3 693 000	-2 441 127	1 251 873	66,1 %
	116 KI/Koneet ja kalusto							
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet							
9630	Liikuntapalvelujen irtain	-80 000	-40 000	0	-40 000	-16 961	23 039	42,4 %
9672	Ulkojäiden jääkiekkokaukalot	-120 000	-60 000	0	-60 000	-63 980	-3 980	106,6 %
9673	Taidemuseon näyttelyvalojen uusiminen	-75 000	-75 000	0	-75 000	-78 900	-3 900	105,2 %
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet yhteensä	-275 000	-175 000	0	-175 000	-159 841	15 159	91,3 %
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet							
9653	Tilapalvelukeskus	-300 000	-100 000	0	-100 000	-8 097	91 903	8,1 %
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet yhteensä	-300 000	-100 000	0	-100 000	-8 097	91 903	8,1 %
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-575 000	-275 000	0	-275 000	-167 938	107 062	61,1 %
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-29 191 000	-6 113 500	-22 000	-6 135 500	-3 978 649	2 156 851	64,8 %
20	Laajennusinvestoinnit							
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Sivistyspalvelujen hankkeet							
	Perusopetus ja nuorisopalvelut							
9674	Lähiliikuntapaikkojen rakentaminen, alakoulut	-260 000	-260 000	0	-260 000	-379 409	-119 409	145,9 %
	Sivistyspalvelujen hankkeet yhteensä	-260 000	-260 000	0	-260 000	-379 409	-119 409	145,9 %
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet							
	Katuinfran saneeraus							
9558	Joukkoliikenteen infra ja pysäkit	-250 000	-50 000	0	-50 000	-18 680	31 320	37,4 %
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet yhteensä	-250 000	-50 000	0	-50 000	-18 680	31 320	37,4 %
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-510 000	-310 000	0	-310 000	-398 089	-88 089	128 %
	216 LI/Koneet ja kalusto							

Proj. nro	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026 €	TA 2022 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2022 €	Toteuma 2022 €	Poikkeama 2022 €	Toteuma -% 2022 €
	Sivistyspalvelujen hankkeet							
	Perusopetus ja nuorisopalvelut							
9620	Perusopetuspalvelujen yhteiset	-150 000	-150 000	0	-150 000	-119 135	30 865	79,4 %
9626	Kirkonkylän koulun irtaimisto	-1 300 000	-1 300 000	80 000	-1 220 000	-1 018 600	201 400	83,5 %
	Sivistyspalvelujen hankkeet yhteensä	-1 450 000	-1 450 000	80 000	-1 370 000	-1 137 735	232 265	83,0 %
	216 LI/Koneet ja kalusto yhteensä	-1 450 000	-1 450 000	80 000	-1 370 000	-1 137 735	232 265	83,0 %
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-1 960 000	-1 760 000	80 000	-1 680 000	-1 535 824	144 176	91,4 %
30	Uusinvestoinnit							
	310 UI/Maa- ja vesialueet							
9050	Maa- ja vesialueet, tontit	-3 500 000	-700 000	-380 000	-1 080 000	-1 205 806	-125 806	111,6 %
	Maa- ja vesialueet yhteensä	-3 500 000	-700 000	-380 000	-1 080 000	-1 205 806	-125 806	111,6 %
	310 UI/Maa- ja vesialueet yhteensä	-3 500 000	-700 000	-380 000	-1 080 000	-1 205 806	-125 806	111,6 %
	311 UI/Rakennukset							
	Sivistyspalvelujen hankkeet							
	Perusopetus ja nuorisopalvelut							
9157	Kirkonkylän koulu, Perniö	-4 000 000	-4 000 000	-450 000	-4 450 000	-4 627 084	-177 084	104,0 %
	Sivistyspalvelujen hankkeet yhteensä	-4 000 000	-4 000 000	-450 000	-4 450 000	-4 627 084	-177 084	104,0 %
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet							
	Tilapalvelut							
9183	Satamakatu 9, lämpimän tallitilan lisääminen	-800 000	-30 000	0	-30 000	-57	29 943	0,2 %
9221	Torin huoltorakennuksen rakentaminen	-380 000	-380 000	0	-380 000	-395 429	-15 429	104,1 %
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet yhteensä	-1 180 000	-410 000	0	-410 000	-395 486	14 514	96,5 %
	311 UI/Rakennukset yhteensä	-5 180 000	-4 410 000	-450 000	-4 860 000	-5 022 570	-162 570	103,3 %
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet							
9563	Sähköautojen latauspisteiden asennus	-240 000	-80 000	0	-80 000	-70 538	9 462	88,2 %
	Kaava-alueet							
9311	Uudet kaava-alueet	-2 500 000	-100 000	0	-100 000	0	100 000	0,0 %
9316	Halikonrinne	-120 000	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0,0 %

Proj. nro	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026 €	TA 2022 €	Talousarvio-muutokset €	MTA 2022 €	Toteuma 2022 €	Poikkeama 2022 €	Toteuma -% 2022 €
9564	Papinkujan kunnallistekniikka	-62 000	-62 000	0	-62 000	-3 985	58 015	6,4 %
9435	Pikkupellonkuja	-79 000	-79 000	0	-79 000	0	79 000	0,0 %
9565	Honkarinne, Muurla	-90 000	-40 000	0	-40 000	-20 882	19 118	52,2 %
	Liikenneväylät							
9350	Uusien alueiden asfaltointi	-1 400 000	-200 000	0	-200 000	-199 302	698	99,7 %
	Katuvalaistus							
9500	Uuden katuvalaistuksen rakentaminen	-350 000	-70 000	0	-70 000	-1 790	68 210	2,6 %
	Puistot							
9566	Inkereen leikkipaikka	-75 000	-75 000	0	-75 000	-95 248	-20 248	127,0 %
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet yhteensä	-4 916 000	-736 000	0	-736 000	-391 744	344 256	53,2 %
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-4 916 000	-736 000	0	-736 000	-391 744	344 256	53,2 %
	316 UI/Koneet ja kalusto							
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet							
9657	Kansalaisopiston teatteritekniikka	-60 000	-60 000	0	-60 000	-51 706	8 294	86,2 %
9677	kirjastojen automatisointi	-105 000	-35 000	0	-35 000	-32 557	2 443	93,0 %
9666	Prosenttitaide	-60 000	-60 000	0	-60 000	0	60 000	0,0 %
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet yhteensä	-225 000	-155 000	0	-155 000	-84 263	70 737	54,4 %
	316 UI/Koneet ja kalusto yhteensä	-225 000	-155 000	0	-155 000	-84 263	70 737	54,4 %
	320 UI/Osakkeet ja osuudet							
	Arvopaperit							
9000	Osakkeet (tunnin juna)	-3 228 400	-1 736 200	0	-1 736 200	-849 604	886 596	48,9 %
9000	Osakkeet (muut)	-50 000	-50 000	0	-50 000	-1 100	48 900	2,2 %
	Arvopaperit yhteensä	-3 278 400	-1 786 200	0	-1 786 200	-850 704	935 496	47,6 %
	320 UI/Osakkeet ja osuudet yhteensä	-3 278 400	-1 786 200	0	-1 786 200	-850 704	935 496	47,6 %
	Uusinvestoinnit yhteensä	-17 099 400	-7 787 200	-830 000	-8 617 200	-7 555 088	1 062 112	87,7 %
	Investointimenot yhteensä (ilman liikelaitosta)	-48 250 400	-15 660 700	-772 000	-16 432 700	-13 069 561	3 363 139	79,5 %

Proj. nro	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026 €	TA 2022 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2022 €	Toteuma 2022 €	Poikkeama 2022 €	Toteuma -% 2022 €
	Investointitulot (ilman liikelaitosta)							
10	Korvausinvestoinnit							
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet							
9512	ELYn yhteishankkeet (Perniön tulvahanke)	350 000	350 000	0	350 000	300 000	-50 000	85,7 %
	Kaupunkikehityspalvelujen hankkeet yhteensä	350 000	350 000	0	350 000	300 000	-50 000	85,7 %
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet	350 000	350 000	0	350 000	300 000	-50 000	85,7 %
	Korvausinvestoinnit yhteensä	350 000	350 000	0	350 000	300 000	-50 000	85,7 %
20	Laajennusinvestoinnit							
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Sivistyspalvelujen hankkeet							
	Perusopetus ja nuorisopalvelut							
9674	Lähiliikuntapaikkojen rakentaminen, alakoulut	0	0	0	0	135 000	135 000	-
	Sivistyspalvelujen hankkeet yhteensä	0	0	0	0	135 000	135 000	-
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	0	0	0	0	135 000	135 000	-
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	0	0	0	0	135 000	135 000	-
30	Uusinvestoinnit							
	310 UI/Maa- ja vesialueet							
	Kiinteä omaisuus							
9050	Maa- ja vesialueet, tontit	0	0	0	0	164 006	164 006	-
	Kiinteä omaisuus yhteensä	0	0	0	0	164 006	164 006	-
	310 UI/Maa- ja vesialueet yhteensä	0	0	0	0	164 006	164 006	-
	320 UI/Osakkeet ja osuudet							

Proj. nro	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026 €	TA 2022 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2022 €	Toteuma 2022 €	Poikkeama 2022 €	Toteuma -% 2022 €
	Arvopaperit							
9000	Osakkeet	0	0	0	0	47 093	47 093	-
9001	Käyttöomaisuuden myynti, asunto-osakkeet	0	0	0	0	90 942	90 942	-
	Arvopaperit yhteensä	0	0	0	0	138 034	138 034	-
	320 UI/Osakkeet ja osuudet yhteensä	0	0	0	0	138 034	138 034	-
	Uusinvestoinnit yhteensä	0	0	0	0	302 040	302 040	-
	Investointitulot yhteensä (ilman liikelaitosta)	350 000	350 000	0	350 000	737 040	387 040	210,6 %
	Investoinnit, netto (ilman liikelaitosta)	-47 900 400	-15 310 700	-772 000	-16 082 700	-12 332 521	3 750 179	76,7 %

Liikelaitos Salon Veden Investointisuunnitelma 2022-2026

Proj. nro	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026 €	TA 2022 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2022 €	Toteuma 2022 €	Poikkeama 2022 €	Toteuma -% 2022 €
	Investointimenot (Liikelaitos Salon Vesi)							
10	Korvausinvestoinnit							
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Vesihuollon saneeraus							
9750	Vesijohtoverkoston saneeraus	-3 100 000	-300 000	0	-300 000	-248 196	51 804	82,7 %
9751	Viemäriverkoston saneeraus	-2 800 000	-400 000	0	-400 000	-126 280	273 720	31,6 %
9752	Vesijohtoverkoston uv-laitteet	-250 000	-50 000	0	-50 000	-19 030	30 970	38,1 %
9753	Vesihuollon automaatiojärjestelmät	-440 000	-100 000	0	-100 000	-9 033	90 967	9,0 %
9754	Vedenottamot	-450 000	-50 000	0	-50 000	-20 828	29 172	41,7 %
9755	Viemäriverkoston kapasiteettikyvyn muuttaminen	-500 000	-100 000	0	-100 000	0	100 000	0,0 %
9756	Pumppaamoiden saneeraus	-800 000	-200 000	0	-200 000	-162 681	37 319	81,3 %
9760	Keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus	-7 700 000	-200 000	0	-200 000	-150 391	49 609	75,2 %
9763	Itärannan pääviemärin korjaus	-600 000	-600 000	0	-600 000	-438 660	161 340	73,1 %
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-16 640 000	-2 000 000	0	-2 000 000	-1 175 099	824 901	58,8 %

Proj. nro	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026 €	TA 2022 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2022 €	Toteuma 2022 €	Poikkeama 2022 €	Toteuma -% 2022 €
	116 KI/Koneet ja kalusto							
9850	Vesihuoltolaitoksen irtain	-150 000	-150 000	0	-150 000	-83 759	66 241	55,8 %
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-150 000	-150 000	0	-150 000	-83 759	66 241	55,8 %
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-16 790 000	-2 150 000	0	-2 150 000	-1 258 858	891 142	58,6 %
20	Laajennusinvestoinnit							
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Haja-asutusalueiden vesihuolto							
9804	Viemäriverkoston laajennus toim. alueiden lähialueilla	-450 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-450 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-450 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
30	Uusinvestoinnit							
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Uusien alueiden vesihuolto							
9711	Uusien kaava-alueiden vesihuolto	-2 100 000	-200 000	0	-200 000	0	200 000	0,0 %
9724	Honkarinne, Muurla	-100 000	-50 000	0	-50 000	-24 896	25 104	49,8 %
	Haja-asutusalueiden vesihuolto							
9721	Perniö-Teijo yhdysvesijohto	-100 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-2 300 000	-300 000	0	-300 000	-24 896	275 104	8,3 %
	Uusinvestoinnit yhteensä	-2 300 000	-300 000	0	-300 000	-24 896	275 104	8,3 %
	Investointimenot yhteensä (Liikelaitos Salon Vesi)	-19 540 000	-2 500 000	0	-2 500 000	-1 283 754	1 216 246	51,4 %
	Investointitulot (Liikelaitos Salon Vesi)							
	Investointitulot yhteensä (Liikelaitos Salon Vesi)	0	0	0	0	0	0	0,0 %
	Investoinnit, netto (Liikelaitos Salon Vesi)	-19 540 000	-2 500 000	0	-2 500 000	-1 283 754	1 216 246	51,4 %

Investoinnit yhteensä

Proj. nro	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026 €	TA 2022 €	Talousarvio-muutokset €	MTA 2022 €	Toteuma 2022 €	Poikkeama 2022 €	Toteuma -% 2022 €
	Investointimenot							
10	Korvausinvestoinnit	-45 981 000	-8 263 500	-22 000	-8 285 500	-5 237 507	3 047 993	63,2 %
20	Laajennusinvestoinnit	-2 410 000	-1 810 000	80 000	-1 730 000	-1 535 824	194 176	88,8 %
30	Uusinvestoinnit	-19 399 400	-8 087 200	-830 000	-8 917 200	-7 579 984	1 337 216	85,0 %
	Investointimenot, yhteensä	-67 790 400	-18 160 700	-772 000	-18 932 700	-14 353 315	4 579 385	75,8 %
	Investointitulot							
10	Korvausinvestoinnit	350 000	350 000	0	350 000	300 000	-50 000	85,7 %
20	Laajennusinvestoinnit	0	0	0	0	135 000	135 000	-
30	Uusinvestoinnit	0	0	0	0	302 040	302 040	-
	Investointitulot, yhteensä	350 000	350 000	0	350 000	737 040	387 040	210,6 %
	Investoinnit, netto	-67 440 400	-17 810 700	-772 000	-18 582 700	-13 616 275	4 966 425	73,3 %

6. Rahoitusosan toteutuminen

1 000 €	Alkuper. talousarvio 2022	Talousar- vio- muutokset 2022	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta	5 801	7 815	13 616	24 351	-10 735	-78,8 %
Vuosikate	6 586	7 815	14 401	24 448	-10 047	-69,8 %
Tulorahoituksen korjauserät	-785	0	-785	-97	-688	87,6 %
Investointien rahavirta	-17 026	-772	-17 798	-13 050	-4 748	26,7 %
Investointimenot	-18 161	-772	-18 933	-14 353	-4 580	24,2 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	350	0	350	435	-85	-24,3 %
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	785	0	785	869	-84	-10,7 %
Toiminta ja investoinnit, netto	-11 225	7 043	-4 182	11 302	-15 484	370,3 %
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset	315	0	315	414	-99	-31,4 %
Antolainasaamisten lisäykset muille	-35	0	-35	-65	30	-85,7 %
Antolainasaamisten vähennykset muilta	350	0	350	478	-128	-36,6 %
Lainakannan muutokset	10 910	-7 043	3 867	-16 547	20 414	527,9 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	22 910	-7 043	15 867	0	15 867	100,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 000	0	-12 000	-11 547	-453	3,8 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-5 000	5 000	****
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	3 992	-3 992	****
Toimeksiantojen varojen muutokset	0	0	0	-8	8	****
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	32	-32	****
Saamisten muutos	0	0	0	-189	189	****
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	4 157	-4 157	****
Rahoituksen rahavirta	11 225	-7 043	4 182	-12 141	16 323	390,3 %
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	-839	839	****

7. Yhteenvedo valtuuston hyväksymistä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus N / B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA 2022	TA muutokset	TA muut. jäl- keen	Toteutuma 2022	Poikkeama	Alkup. TA 2022	TA muutokset	TA muut. jäl- keen	Toteutuma 2022	Poikkeama
Käyttötalousosa											
Tarkastuslautakunta	N	106 162	0	106 162	84 861	21 301					
Keskusvaalilautakunta	N	78 362	0	78 362	25 958	52 404					
Kaupunginvaltuusto	N	239 235	0	239 235	198 962	40 273					
Kaupunginhallitus	N	11 208 182	343 279	11 551 461	12 868 889	-1 317 428					
Kaupunginhallitus		-169 326	330 269	160 943	2 496 149	-2 335 206					
Sisäinen valvonta		137 190	0	137 190	132 689	4 501					
Kesk hallinto-, laki-, toimisto- palv		2 163 408	0	2 163 408	1 975 049	188 359					
Viestintä- ja suhdetoim palvel		1 236 492	-2 680	1 233 812	1 037 803	196 009					
Tietohallintopalvelut		2 398 725	0	2 398 725	2 118 475	280 250					
Talous- ja henkilöstöpalvelut		5 441 693	15 690	5 457 383	5 108 724	348 659					
Sosiaali- ja terveyslautakunta	N	201 485 577	39 745	201 525 322	199 232 950	2 292 372					
Toimialahallinto/sote		-2 209 427	-133 145	-2 342 572	-139 257	-2 203 315					
Terveystieteiden palvelut		122 827 017	57 060	122 884 077	119 634 091	3 249 986					
Vanhuspalvelut		38 445 862	75 470	38 521 332	37 538 530	982 802					
Sosiaalityön palvelut		42 422 125	40 360	42 462 485	42 199 586	262 899					
Opetuslautakunta	N	64 482 922	-30 837	64 452 085	62 969 007	1 483 078					
Vapaa-ajan lautakunta	N	6 866 175	129 038	6 995 213	6 919 359	75 854					
Kaupunkikehityslautakunta	N	46 012 105	1 105 714	47 117 819	45 572 615	1 545 204					
Rakenn. ja ympäristölautakunta	N	1 436 660	2 967	1 439 627	1 094 968	344 659					
Vesilaitoksen johtokunta	N						4 700 627	-5 094	4 695 533	4 265 278	430 255
Käyttötalousosa yhteensä		331 915 380	1 589 906	333 505 286	328 967 569	4 537 717	4 700 627	-5 094	4 695 533	4 265 278	430 255
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B	0	0	0	0	0	203 922 000	9 410 000	213 332 000	215 798 634	-2 466 634
Valtionosuudet	B	0	0	0	0	0	130 171 035	0	130 171 035	131 431 262	-1 260 227
Korkotulot	B	0	0	0	0	0	545 824	0	545 824	554 171	-8 347
Muut rahoitustulot	B	0	0	0	0	0	264 184	0	264 184	2 283 616	-2 019 432
Korkomenot	B	1 100 000	0	1 100 000	919 929	180 071	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	B	2 313	0	2 313	-2 523	4 836	0	0	0	0	0
Tuloslaskelmaosa yhteensä		1 102 313	0	1 102 313	917 406	184 907	334 903 043	9 410 000	344 313 043	350 067 683	-5 754 640

	Sito- vuus N / B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA 2022	TA muutokset	TA muut. jäl- keen	Toteutuma 2022	Poikkeama	Alkup. TA 2022	TA muutokset	TA muut. jäl- keen	Toteutuma 2022	Poikkeama
Investointiosa											
Korvausinvestoinnit:		6 113 500	22 000	6 135 500	3 978 649	2 156 851	420 000	0	420 000	300 000	120 000
Rakennukset	N	2 167 500	0	2 167 500	1 369 584	797 916	70 000	0	70 000	0	70 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	3 671 000	22 000	3 693 000	2 441 127	1 251 873	350 000	0	350 000	300 000	50 000
Koneet ja kalusto	N	275 000	0	275 000	167 938	107 062	0	0	0	0	0
Laajennusinvestoinnit:		1 760 000	-80 000	1 680 000	1 535 824	144 176	0	0	0	135 000	-135 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	310 000	0	310 000	398 089	-88 089	0	0	0	135 000	-135 000
Koneet ja kalusto	N	1 450 000	-80 000	1 370 000	1 137 735	232 265	0	0	0	0	0
Uusinvestoinnit:		7 787 200	830 000	8 617 200	7 555 087	1 062 113	750 000	0	750 000	302 041	447 959
Maa- ja vesialueet	N	700 000	380 000	1 080 000	1 205 806	-125 806	350 000	0	350 000	164 006	185 994
Rakennukset		4 410 000	450 000	4 860 000	5 022 570	-162 570	0	0	0	0	0
Kirkonkylän koulu, Perniö	N	4 000 000	450 000	4 450 000	4 627 084	-177 084	0	0	0	0	0
Satamakatu 9, lämmin tallitila	N	30 000	0	30 000	57	29 943	0	0	0	0	0
Torin huoltorakennus	N	380 000	0	380 000	395 429	-15 429	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	736 000	0	736 000	391 744	344 256	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto	N	155 000	0	155 000	84 263	70 737	0	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet	N	1 786 200	0	1 786 200	850 704	935 496	400 000	0	400 000	138 035	261 965
Vesihuoltolaitos	N	2 500 000	0	2 500 000	1 283 754	1 216 246	0	0	0	0	0
Investointiosa yhteensä		18 160 700	772 000	18 932 700	14 353 314	4 579 386	1 170 000	0	1 170 000	737 041	432 959
Rahoitusosa											
Pakolliset varaukset	B	0	0	0	0	0	0	0	470 000	-470 000	
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäykset	B	35 000	0	35 000	64 179	-29 179	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähenn.	B	0	0	0	0	0	350 000	0	350 000	477 792	-127 792
Lainakannan muutokset											
Pitkäaik. lainojen lisäys	B	0	0	0	0	0	22 909 723	-7 043 000	15 866 723	0	15 866 723
Pitkäaik. lainojen vähennys	B	12 000 000	0	12 000 000	11 546 717	453 283	0	0	0	0	0
Lyhytaik. lainojen muutos	B	0	0	0	5 000 000	-5 000 000	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	B	0	0	0	0	0	0	0	0	3 992 350	-3 992 350
Vaikutus maksuvalmiuteen	B	0	0	0	0	0	0	0	0	839 042	-839 042
Rahoitusosa yhteensä		12 035 000	0	12 035 000	16 610 896	-4 575 896	23 259 723	-7 043 000	16 216 723	5 779 184	10 437 539
Yhteensä		363 213 393	2 361 906	365 575 299	360 849 185	4 726 114	364 033 393	2 361 906	366 395 299	360 849 186	5 546 113

III Tilinpäätöslaskelmat

8. Tuloslaskelma

	2022		2021	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	16 880 630,53		19 431 686,50	
Maksutuotot	17 647 865,39		17 887 211,93	
Tuet ja avustukset	11 175 336,54		12 510 034,72	
Muut toimintatuotot	9 116 753,67	54 820 586,13	8 563 662,94	58 392 596,09
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-136 742 996,92		-131 495 603,18	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-28 603 381,49		-28 730 440,06	
Muut henkilösivukulut	-4 951 663,47		-4 698 633,78	
Palvelujen ostot	-166 868 891,73		-158 777 725,22	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 583 535,37		-20 229 531,22	
Avustukset	-13 848 135,90		-15 102 644,61	
Muut toimintakulut	-6 924 272,26	-379 522 877,14	-5 700 180,61	-364 734 758,68
Toimintakate		-324 702 291,01		-306 342 162,59
Verotulot	215 798 634,13		206 826 208,85	
Valtionosuudet	131 431 262,00		123 390 052,00	
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot	554 171,16		623 839,17	
Muut rahoitustuotot	2 283 616,18		255 665,89	
Korkokulut	-919 928,59		-978 897,24	
Muut rahoituskulut	2 523,13	1 920 381,88	-2 409,28	-101 801,46
Vuosikate		24 447 987,00		23 772 296,80
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 992 247,19		-16 007 163,87	
Arvonalentumiset	0,00	-15 992 247,19	-150 428,62	-16 157 592,49
Tilikauden tulos		8 455 739,81		7 614 704,31
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		534 524,46		534 524,46
Tilikauden ylijäämä / alijäämä		8 990 264,27		8 149 228,77

9. Rahoituslaskelma

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	24 447 987,00		23 772 296,80	
Tulorahoituksen korjauserät	-96 688,33	24 351 298,67	-822 141,16	22 950 155,64
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-14 353 315,13		-19 460 534,80	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	435 000,00		89 316,25	
Pysyvien vastaav.hyödykkeiden luovutustulot	868 728,46	-13 049 586,67	1 428 076,82	-17 943 141,73
Toiminnan ja investointien rahavirta		11 301 712,00		5 007 013,91
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-64 179,09		-65 074,97	
Antolainasaamisten vähennys	477 792,35	413 613,26	369 158,92	304 083,95
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 546 717,43		-12 975 314,39	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 000 000,00	-16 546 717,43	5 000 000,00	-7 975 314,39
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääom.muutokset	-7 646,97		-3 597,59	
Vaihto-omaisuuden muutos	31 920,48		86 845,45	
Saamisten muutos	-189 208,49		-1 348 502,09	
Korottomien velkojen muutos	4 157 285,05	3 992 350,07	1 399 862,39	134 608,16
Rahoituksen rahavirta		-12 140 754,10		-7 536 622,28
Rahavarojen muutos		-839 042,10		-2 529 608,37
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	20 671 366,82		21 510 408,92	
Rahavarat 1.1.	21 510 408,92	-839 042,10	24 040 017,29	-2 529 608,37

10. Tase

Vastaavaa	2022	2021
Pysyvät vastaavat	366 501 691,17	369 291 276,62
Aineettomat hyödykkeet	0,00	4 985,40
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	4 985,40
Aineelliset hyödykkeet	296 861 786,10	299 945 442,70
Maa- ja vesialueet	110 524 697,12	109 482 896,34
Rakennukset	116 058 291,15	110 404 134,74
Kiinteät rakenteet ja laitteet	65 909 911,44	66 127 414,25
Koneet ja kalusto	1 252 943,54	1 391 810,75
Muut aineelliset hyödykkeet	743 262,28	743 262,28
Ennakkomaksut ja keskenener.hankinnat	2 372 680,57	11 795 924,34
Sijoitukset	69 639 905,07	69 340 848,52
Osakkeet ja osuudet	45 654 470,41	44 016 379,53
Osakkuusyhteisöosuudet	5 626 313,78	6 551 734,85
Muut lainasaamiset	18 359 120,88	18 772 734,14
Toimeksiantojen varat	1 399 604,27	1 513 312,03
Valtion toimeksiannot	952 431,19	1 066 380,12
Lahjoitusrahastojen varat	447 173,08	446 931,91
Vaihtuvat vastaavat	32 979 050,74	33 660 804,83
Vaihto-omaisuus	41 402,92	73 323,40
Aineet ja tarvikkeet	41 402,92	73 323,40
Saamiset	12 266 281,00	12 077 072,51
Lyhytaikaiset saamiset	12 266 281,00	12 077 072,51
Myyntisaamiset	8 462 836,56	6 479 768,88
Muut saamiset	1 290 430,77	884 533,85
Siirtosaamiset	2 513 013,67	4 712 769,78
Rahoitusarvopaperit	12 917,92	12 917,92
Osakkeet ja osuudet	12 917,92	12 917,92
Rahat ja pankkisaamiset	20 658 448,90	21 497 491,00
Vastaavaa	400 880 346,18	404 465 393,48
Vastattavaa	2022	2021
Oma pääoma	253 758 702,17	244 768 437,90
Peruspääoma	223 782 949,58	223 782 949,58
Muut omat rahastot	1 543 549,13	1 543 549,13
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	19 441 939,19	11 292 710,42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8 990 264,27	8 149 228,77
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	8 786 362,16	9 320 886,62
Poistoero	8 786 362,16	9 320 886,62
Pakolliset varaukset	470 000,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	470 000,00	0,00
Toimeksiantojen pääomat	1 515 483,87	1 636 838,60
Valtion toimeksiannot	943 392,51	1 059 851,51
Lahjoitusrahastojen pääomat	572 091,36	576 987,09
Vieras pääoma	136 349 797,98	148 739 230,36
Pitkäaikainen	32 729 841,33	47 713 944,20
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	29 962 775,82	44 622 822,25
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	33 140,00
Saadut ennakot	1 596,00	5 336,00
Ostovelat	837 597,95	1 124 774,39
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 927 871,56	1 927 871,56
Lyhytaikainen	103 619 956,65	101 025 286,16
Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00	45 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 660 046,43	11 480 037,43
Lainat julkisyhteisöiltä	33 140,00	66 680,00
Saadut ennakot	2 694 172,52	1 967 415,28
Ostovelat	14 678 946,71	14 705 129,93
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 950 475,89	2 910 902,61
Siirtovelat	28 603 175,10	24 895 120,91
Vastattavaa	400 880 346,18	404 465 393,48

11. Konsernituloslaskelma

	2022		2021	
Toimintatuotot		191 998 674,80		195 013 343,63
Toimintakulut		-522 226 212,37		-504 415 497,73
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)		-499 564,39		2 153 171,51
Toimintakate		-330 727 101,96		-307 248 982,59
Verotulot		215 448 842,87		206 488 539,63
Valtionosuudet		150 003 317,36		141 960 725,80
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	261 248,92		607 621,40	
Muut rahoitustuotot	824 384,82		354 140,25	
Korkokulut	-1 999 770,62		-1 834 890,67	
Muut rahoituskulut	-39 216,49	-953 353,37	-232 587,70	-1 105 716,71
Vuosikate		33 771 704,90		40 094 566,13
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 211 760,76		-25 323 905,46	
Omistuksen eliminoin- tierot	0,00		33 278,06	
Arvonalentumiset	-10 178,78		-150 428,62	
Satunnaiset erät	0,00	-26 221 939,54	0,00	-25 441 056,02
Tilikauden tulos		7 549 765,36		14 653 510,11
Tilinpäätössiirrot		315 039,38		24 569,30
Tilikauden verot		-1 173 561,15		-422 813,53
Laskennalliset verot		-295 777,06		-172 926,25
Vähemmistöosuudet		-20 614,25		119 419,51
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)		6 374 852,28		14 201 759,13

12. Konsernirahoituslaskelma

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	33 771 704,90		40 094 566,12	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tilikauden verot	-1 173 561,15		-422 813,53	
Tulorahoituksen korjaukset	<u>3 592 569,15</u>	36 190 712,90	<u>-2 848 921,97</u>	36 822 830,62
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-55 714 159,33		-26 563 923,94	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 228 669,02		310 410,15	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutus-tulot	<u>1 193 703,74</u>	-53 291 786,57	<u>2 197 676,00</u>	-24 055 837,79
Toiminnan ja investointien rahavirta		-17 101 073,67		12 766 992,83
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-64 179,09		-222 340,63	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>151 122,08</u>	86 942,99	<u>186 974,58</u>	-35 366,05
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	26 288 044,20		2 831 750,23	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 834 642,98		-23 116 559,82	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>-2 043 271,94</u>	3 410 129,28	<u>4 111 322,00</u>	-16 173 487,59
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutokset	-2 582,46		-30 747,49	
Vaihto-omaisuuden muutos	114 519,82		439 578,26	
Saamisten muutos	11 754 129,48		-2 631 587,23	
Korottomien velkojen muutos	<u>3 649 262,01</u>	15 515 328,85	<u>2 799 956,89</u>	577 200,43
Rahoituksen rahavirta		19 012 401,12		-15 631 653,21
Rahavarojen muutos		1 911 327,45		-2 864 660,37
Rahavarat 31.12.	44 842 633,22		42 931 305,78	
Rahavarat 1.1.	<u>42 931 305,78</u>	1 911 327,44	<u>45 795 966,15</u>	-2 864 660,37

13. Konsernitase

	2022	2021
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	462 656 891,14	438 885 331,35
Aineettomat hyödykkeet	98 719,44	99 547,40
Aineettomat oikeudet	8 946,85	3 021,07
Muut pitkävaikutteiset menot	89 772,59	96 526,33
Aineelliset hyödykkeet	435 820 439,67	417 481 251,55
Maa- ja vesialueet	114 632 137,59	113 567 024,11
Rakennukset	230 084 095,82	206 693 997,48
Kiinteät rakenteet ja laitteet	66 103 004,33	66 323 713,38
Koneet ja kalusto	11 449 470,01	9 002 468,81
Muut aineelliset hyödykkeet	8 057 015,31	7 155 780,91
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	5 494 716,60	14 738 266,85
Sijoitukset	26 737 732,03	21 304 532,40
Osakkuusyhteisöosuudet	14 751 889,89	10 779 500,19
Muut osakkeet ja osuudet	6 190 897,04	4 643 144,12
Muut lainasaamiset	4 708 491,16	4 782 654,42
Muut saamiset	1 086 453,93	1 099 233,66
Toimeksiantojen varat	3 444 431,31	3 088 134,55
Vaihtuvat vastaavat	69 969 467,91	79 926 789,76
Vaihto-omaisuus	1 686 162,24	1 800 682,06
Saamiset	23 440 672,44	35 194 801,92
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	8 342 049,41
Lyhytaikaiset saamiset	23 440 672,44	26 852 752,51
Rahoitusarvopaperit	1 894 666,99	1 966 784,61
Rahat ja pankkisaamiset	42 947 966,24	40 964 521,17
Vastaavaa yhteensä	536 070 790,35	521 900 255,67
	2022	2021
Vastattavaa		
Oma pääoma	286 240 060,36	280 180 247,47
Peruspääoma	223 782 949,58	223 782 949,58
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	47 283,01	47 283,01
Muut omat rahastot	1 917 672,21	2 232 711,59
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	54 117 303,29	39 915 544,16
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 374 852,28	14 201 759,13
Vähemmistöosuudet	187 013,74	153 727,98
Pakolliset varaukset	5 297 480,28	4 928 926,90
Eläkevaraukset	15 507,29	15 188,65
Muut pakolliset varaukset	5 281 972,99	4 913 738,25
Toimeksiantojen pääomat	3 559 896,08	3 206 181,78
VIERAS PÄÄOMA	240 786 339,90	233 431 171,54
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	88 447 141,53	86 140 922,19
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 838 528,35	6 302 699,75
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	66 488 533,64	65 384 623,70
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	80 012 136,38	75 602 925,90
Vastattavaa yhteensä	536 070 790,35	521 900 255,67

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

14. Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot 1-5

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Tilikaudella jaksotettiin menojäämäpalkkoja 1.603.659,73 € (vuonna 2021 563.406,18 €). Lomapalkkavelan muutosta kirjattiin lisäyksenä 294.432,07 € (vuonna 2021 vähennyksenä 380.169,64 €). Lomapalkkavelan määräksi muodostui 18.911.880,99 € (vuonna 2021 18.617.448,92 €).

Salon kaupungin osuus Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiriin ky:n alijäämän kattamisesta 778.050,00 € jaksotettiin ennakkotiedon (23.1.2023) perusteella. Lopullinen osuus alijäämän kattamisesta oli 211.093,18 €. Muutos jätettiin huomioimatta tilinpäätöksessä.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno- vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Salon kaupunki on vahvistanut suunnitelmapoistojen perusteet 1.1.2009 alkaen (Kvalt 7.12.2009§ 194). Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien hyödykkeet jotka on hankittu ennen 1.1.2009 noudattavat vanhojen lakkautettujen kuntien vahvistettuja poistosuunnitelmia.

Salon kaupungin talousarvion 2022 laadintaohjeissa on vahvistettu pienhankintarajat. Investointeja ovat talonrakennushankkeet, joiden verottomat kulut ylittävät 50.000 € ja muut hankkeet ja hankinnat, joiden veroton hinta on yli 20.000 €.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeessa kunnan suunnitelman mukaisista poistoista tilivuodesta 2013 alkaen, kuntajaosto suosittelee poistoaikojen alarajojen käyttämistä. Salon kaupungin vahvistamissa suunnitelmapoistojen perusteissa on noudatettu pääsääntöisesti suosituksen alarajojen mukaisia poistoajoja lukuun ottamatta hallinto- ja laitosrakennusten 30 vuoden (suositus 20 v) sekä asuinrakennusten 40 vuoden (suositus 30 v) poistoaikaa.

Rakennusten poistot sisältävät kertaluonteisia poistoja 4.261,63 € (vuonna 2021 30.186,47 €) tyhjillään olevien tilojen alaskirjauksista.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno määräisinä.

Vaihto-omaisuus

Metsäjaanun teollisuusalueen rakentamisesta syntyneestä murskeesta on muodostettu murskevarasto vuonna 2018 jolloin murskevaraston arvo on siirretty pysyvien vastaavien tililtä varastotilille. Varastotililtä on käytetty v. 2022 eri kohteille 31.920,48 € (vuonna 2021 86.845,45 €). Varaston arvo 31.12.2022 on 41.402,92 €.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoonsa.

Johdannaissopimusten käsittely

Salon kaupunki on suojautunut lainojen korkovaihteluilta solmimalla koronvaihtosopimuksia nimellisarvoltaan 30,0 miljoonaa. Liitetietojen vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevissa tiedossa on esitetty selvitys arvostus- ja laskentaperusteista.

Ympäristöasioita koskevia liitetietoja on esitetty kunnan ja konsernin liitetietojen yhteydessä.

2. Tuloslaskelman ja taseen esittäminen

Tuloslaskelma ja tase on laadittu kirjanpitolain säännösten sekä kuntajaoston yleisohjeiden mukaisesti, tuloslaskelmayleisohje v. 2021 ja taseyleisohje v. 2020. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta v.2020 tilinpäätöksen liitetiedoista sekä ohjeen liitetietonumerointia 1-46.

Liikelaitoksen tilinpäätöksen yhdisteleminen kaupungin tilinpäätökseen
Liikelaitos Salon Vesi on yhdistetty kaupungin tilinpäätökseen ja liitetietoihin. Liikelaitoksen oma erillinen tilinpäätös kokonaisuudessaan on esitetty kaupungin tilinpäätöksen kohdassa eriytetyt tilinpäätökset.

3. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on tehty oikaisuja edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin liitetietojen 6, 19, 39 ja 45 osalta.

4. Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa.

5. Tilinpäätöksessä ei ole aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja tai kuluja eikä virheiden korjauksia.

15. **Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätöksessä kunnan tilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä kunnan tytäryhteisöt ja osakkuusyhteisöt.

Tilikaudella konsernitilinpäätöksessä tapahtuneet muutokset

Tytäryhtiö Tiipilän Lämpö Oy:n omistusosuus on korjattu konserniin, korjauksen vaikutus on eliminoitu.

Osakkuusyhtiöistä As Oy Sassinpelto, As Oy Halikon Härkpuisto ja Kiinteistö Oy Säästö-tähkä on myyty tilikauden aikana loput Salon kaupungin omistuksessa olleet osakkeet, yhtiöt poistuivat konsernirakenteesta.

Osakkuusyhtiöstä As Oy Makasiinintie on myyty tilikauden aikana osakkeita, Salon kaupungin omistus pieneni 33,33 %:iin.

Osakkuusyhtiö Lounais-Suomen Jätehuollon osuus konsernissa pieneni alle 20 % Uudenkaupungin kaupungin tultua mukaan yhtiöön, yhtiö poistui Salon konsernirakenteesta. Vaikeus konsernin tuloslaskelmaan 3.163.199,91 € myyntitappiota omistusjärjestelyjen vuoksi (ei myyntiä).

Yhdisteltävien yhteisöjen tietojen yhdenmukaiseksi saattaminen

Konsernitase on esitetty lyhennetyllä tasekaavalla

Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen tilinpäätökset on muutettu yhdistelyvaiheessa kunnassa noudatettujen tilinpäätösperiaatteiden mukaisiksi.

Salon seudun koulutuskuntayhtymän saama valtion yksikköhintarahoitusta on siirretty konsernituloslaskelmassa myyntituotoista ja esitetty valtionosuuksien rivillä. Konsernin omistussuuden mukainen osuus yksikkörahoituksesta on 20.903.613,00 € (vuonna 2021 18.570.673,80 €).

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot, kulut ja rahoitustapahtumat sekä saamiset ja velat on eliminoitu. Konsernitytäryhtiöiden maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä sisäisinä erinä kunnan verotuloja vastaan 349.791,26 € (vuonna 2021 337.669,22 €). Salon kaupungille maksetut liittymismaksut ja eliminoinnit on esitetty konserniyhtiön taseen sijaiten kohdassa; muut saamiset. Eliminointi on suoritettu joko edellisten tilikausien yli/alijäämään tai vieraan pääoman muita velkoja vastaan yhteensä 49.510,41 €. Kaupungin lainoja tytäryhteisöille on eliminoitu 13.650.629,72 € (vuonna 2021 13.990.079,72 €).

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisena vieraana pääomana.

Lyhytaikaiseen korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat olivat 2.173.97,45 € (vuonna 2021 1.878.194,38 €). Laskennallista verovelkaa on tilikaudella kirjattu 295.777,07 € (vuonna 2021 172.926,25 €).

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintakaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Jos yhtiön oma pääoma on muodostunut negatiiviseksi, ei vähemmistöosuutta ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernitytäryhteisöjen aineellisten hyödykkeiden ryhmään kuuluvien rakennusten poistot on oikaistu Salon kaupungin 1.1.2009 voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisiksi. Asuinrakennukset 40 v tasapoisto, Hallinto- ja laitosrakennukset 30 v tasapoisto ja Tehdas- tai tuotanto rakennukset 20 v tasapoisto. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen

Konsernirakenne

	Kotikunta	Omistus%
Kuntayhtymät		
Salon seudun koulutuskuntayhtymä	Salo	88,84615
Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin ky	Paimio	12,73456
Varsinais-Suomen lastensuojeluky	Salo	35,11171
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ky	Turku	13,27679
Varsinais-Suomen liitto	Turku	10,74424
Tytäryhteisöt		
Koy Halikonrinne	Salo	100,00
Koy Olleföre	Salo	51,33
Koy Tiilitehtaanpiha	Salo	100,00
Koy Tiipilä	Salo	71,83
Tiipilän Lämpö Oy (Koy Tiipilän tytär)	Salo	0,00
	(Yhdistely 55,81)	
Salon Vuokratalot Oy	Salo	100,00
Salon Jääliikuntahalli Oy	Salo	74,18
Yrityssalo Oy	Salo	100,00
Salon Kaukolämpö Oy	Salo	100,00
Koy Hirviluhta	Salo	100,00
Salon Palvelutalosaatiö sr	Salo	92,00
Osakkuusyhteisöt		
As Oy Merisärki	Salo	24,15
Koy Inkerenkurvi	Salo	45,07
Salon seudun työkeskus Oy	Salo	49,60
As Oy Makasiinintie	Salo	33,33
Salon IoT Park Oy	Salo	36,00
Lounavoima Oy	Salo	0,00
	(Yhdistely 50,00)	

16. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 6-16

6.	Toimintatuotot tehtävälueittain, ulkoiset	Konserni		Kunta	
		2022	2021	2022	2021
	Yleishallinto (*) V-S liitto *) Yrityssalo	2 535 756,76	4 668 424,76	1 621 553,55	2 494 411,92
	Sosiaali- ja terveystoimi (*) V-S shpky, V-S erityish.piiiriky, V-S lastens.ky, Salon Palvelutalosaäitiö	136 748 972,19	136 808 807,41	25 817 641,91	27 458 306,55
	Opetustoimi (*) Salon seudun koulutusky	7 760 571,36	6 810 627,42	6 151 829,96	4 912 804,87
	Vapaa-aikatoimi	1 821 255,73	1 423 836,29	1 821 255,73	1 423 836,29
	Kaupunkikehitys (*) tytäryhtiöt	33 333 886,17	31 393 784,06	9 610 072,39	8 195 372,80
	Rakennus- ja ympäristötoimi	1 166 436,32	4 902 242,28	1 166 436,32	4 902 242,28
	Liikelaitos Salon Vesi	8 631 796,27	9 005 621,38	8 631 796,27	9 005 621,38
	Toimintatuotot yhteensä	191 998 674,80	195 013 343,60	54 820 586,13	58 392 596,09

Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Ympäristötuotot ja -kulut (Kustannuspaikat 7111 ja 7112)	Kunta	
	2022	2021
Ympäristötuotot	163 332,12	123 932,79
Siitä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset	0,00	0,00
Ympäristökulut	614 691,30	584 051,97
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	10 000,00	4 250,00
Ympäristökulut netto	-451 359,18	-460 119,18

7.	Verotulojen erittely	Kunta	
		2022	2021
	Kunnan tulovero	181 340 578,34	175 123 739,15
	Osuus yhteisöveron tuotosta	19 065 643,88	16 995 934,88
	Kiinteistövero	15 392 411,91	14 706 534,82
	Verotulot yhteensä	215 798 634,13	206 826 208,85

8.	Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	Kunta	
		2022	2021
	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	103 840 108,00	100 179 164,00
	Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	26 611 922,00	27 134 849,00
	Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-2 395 741,00	-2 153 994,00
	Verotulomenetysten korvaus	29 986 895,00	25 364 882,00
	Valtionosuudet yhteensä	131 431 262,00	123 390 052,00

9.	Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
		2022	2021
	Asiakaspalvelujen ostot	118 929 761,58	114 171 698,38
	Muiden palvelujen ostot	47 939 130,15	44 606 026,84
	Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	166 868 891,73	158 777 725,22

10.	Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä (KuntaL 19.2 §)	Kunta	
		2022	2021
	Kaupungin valtuustoryhmittäin antamat tuet yhteensä	0,00	0,00

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista
Kaupunginvaltuusto on vahvistanut poistosuunnitelman 1.1.2009 alkaen 7.12.2009 § 194.
Ennen kuntaliitosta hankitun omaisuuden poistoajoissa noudatetaan kunnissa aikaisemmin hyväksytyjä poistosuunnitelmia.

Salon kaupungin talousarvion laadintaohjeissa on vahvistettu pienhankintarajat.
Investointeja ovat talonrakennushankkeet, joiden verottomat kulut ylittävät 50.000 € ja muut hankkeet ja hankinnat, joiden veroton hinta on yli 20.000 €.

Poistosuunnitelman poistomenetelmät ja poistoajat omaisuusryhmittäin

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2-5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut	2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta

Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta
Talusrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	10 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta
Maakaasuverkko	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Sähkö-, vesi- yms.laitosten laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	

Luonnonvaroista tehdään käytön mukainen poisto. Arvo ja taide-esineille ei määritellä. Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat eivät ole poistojen alaisia. Pysyvien vastaavien sijoituksille kuten poistoaikaa osakkeille ja osuuksille ei poistoaikaa määritellä.

12. Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Kiskon vanhainkotiyhd takaus 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	470 000,00	0,00	470 000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Kiskon vanhainkotiyhd vastuu 31.12.	470 000,00	0,00	470 000,00	0,00
Eläkevastuu 1.1.	15 188,64	15 520,56	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	318,65	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-331,92	0,00	0,00
Eläkevastuu 31.12.	15 507,29	15 188,64	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	4 913 738,26	4 670 833,01	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	242 905,25	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-101 765,27	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	4 811 972,99	4 913 738,26	0,00	0,00
Lounavoima Oy tappion kattamisvaraus 1.1.	0,00	533 012,74	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-533 012,74	0,00	0,00
Vastuu 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Pakolliset varaukset 31.12	5 297 480,28	4 928 926,90	470 000,00	0,00

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja luovutustappiot	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	511 618,69	712 300,78	495 310,90	695 538,71
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	165 611,40	0,00	145 326,75
Osakkeiden luovutusvoitot	0,00	9 892,25	121 039,90	34 107,75
Muut luovutusvoitot	220 164,87	170 924,19	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	731 783,56	1 058 728,62	616 350,80	874 973,21

13.	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja luovutustappiot	Konserni		Kunta	
		2022	2021	2022	2021
	Muut toimintakulut				
	Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	18 931,30	37 413,19	18 931,30	37 413,19
	Rakennusten luovutustappiot	0,00	12 965,46	0,00	12 965,46
	Osakkeiden luovutustappiot	3 429 925,81	0,00	30 731,17	0,00
	Muut luovutustappiot	7 377,84	70 026,18	0,00	2 453,40
	Luovutustappiot yhteensä	3 456 234,95	120 404,83	49 662,47	52 832,05
15.	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Kunta			
		2022	2021		
	Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 533 090,08	191 704,56		
	Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	690 077,15	3 139,97		
	Yhteensä	2 223 167,23	194 844,53		
16.	Erittely poistoeron muutoksista	Kunta			
		2022	2021		
	Investointivaraukseen liittyvä poistoero 1.1.	9 320 886,62	9 855 411,08		
	Investointivaraukseen liittyvä poistoeron purku tuloslaskelmaan	534 524,46	534 524,46		
	Poistoeroa jäljellä 31.12.	8 786 362,16	9 320 886,62		

17. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 17-24

17. Kunnalla ei ole joukkovelkakirjalainoja

18. Tilikaudella ei ole tehty arvonkorotuksia

19 Pysyvät vastaavat, Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset tase-eräkohtaisesti

	1.1.2022	siirrot	ostot +	rah.osuudet-	myynnit -	poistot	Arvon- alennuk- set	31.12.2022
Aineettomat hyödykkeet								
Aineettomat oikeudet	4 985,40	0,00	0,00	0,00	0,00	4 985,40	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	4 985,40	0,00	0,00	0,00	0,00	4 985,40	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet								
Maa- ja vesialueet	109 482 896,34	0,00	1 205 806,48	0,00	-164 005,70	0,00	0,00	110 524 697,12
Rakennukset	110 404 134,74	8 370 846,49	6 046 989,65	0,00	0,00	8 763 679,73	0,00	116 058 291,15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	66 127 414,25	2 655 015,21	3 643 280,76	0,00	0,00	6 515 798,78	0,00	65 909 911,44
Koneet ja kalusto	1 391 810,75	130 782,16	438 133,91	0,00	0,00	707 783,28	0,00	1 252 943,54
Muut aineelliset hyödykkeet	743 262,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	743 262,28
Keskeneräiset	11 795 924,34	-11 156 643,86	2 168 400,09	-435 000,00	0,00	0,00	0,00	2 372 680,57
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	299 945 442,70	0,00	13 502 610,89	-435 000,00	-164 005,70	15 987 261,79	0,00	296 861 786,10
Sijoitukset								
Konsernitytäryhtiöt	8 367 816,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 367 816,60
Konsernikuntayhtymät	31 527 475,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31 527 475,15
Konserniosakkuusyhteisöt	6 551 734,85	-802 791,24	0,00	0,00	-122 629,83	0,00	0,00	5 626 313,78
Muut osakkeet ja osuudet	4 121 087,78	802 791,24	850 704,24	0,00	-15 404,60	0,00	0,00	5 759 178,66
Sijoitukset yhteensä	50 568 114,38	0,00	850 704,24	0,00	-138 034,43	0,00	0,00	51 280 784,19
Yhteensä	350 518 542,48	0,00	14 353 315,13	-435 000,00	-302 040,13	15 992 247,19	0,00	348 142 570,29
Sijoitusten saamiset								
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	13 990 079,72	0,00	0,00	0,00	-339 450,00	0,00	0,00	13 650 629,72
Lainasaamiset osakkuusyhteisöiltä	4 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 500 000,00
Muut lainasaamiset muilta *)	282 654,42	0,00	64 179,09	0,00	-138 342,35	0,00	0,00	208 491,16
Sijoitusten saamiset yhteensä	18 772 734,14	0,00	64 179,09	0,00	-477 792,35	0,00	0,00	18 359 120,88
Pysyvät vastaavat yhteensä	369 291 276,62	0,00	14 417 494,22	-435 000,00	-779 832,48	15 992 247,19	0,00	366 501 691,17

Kiinteät rakenteet ja laitteet: Metsämaan teollisuusalueen rakentamisesta 2016-2017 muodostuneesta murskeesta on muodostettu murskevarasto arvoltaan 590.642,92 €. Vuonna 2022 murskevaraston arvo on 41.402,92 €.

Rakennusten poistot sisältävät kertaluonteisena poistona kirjatut rakennusten arvonmuutokset yhteensä 4.261,63 €.

*) Muut lainasaamiset muilta sisältää sosiaalisen luototuksen lainoja 71.185,91 €.

Pysyviin vastaaviin sisältyviä aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja Käyttöomaisuuslaji 2241 kp 8134 Puhdistamojen saneeraushankkeet, jäljellä oleva hankintameno 31.12.	Kunta	
	2022	2021
	983 123,98	1 062 107,51

20.- 22) Omistukset muissa yhteisöissä

20. Tytäryhteisöt

Y-tunnus	kunnan om.osuus %	konsernin om.osuus %	kuntakonsernin osuus (1000e)			
			OPO:sta	VPO:sta	tilikauden voitosta/ tappiosta	
Koy Halikonrinne	0132449-6	100,00	100,00	176	15	0
Koy Ollefore	3019839-6	51,33	51,33	29	15	0
Koy Tiilitehtaanpiha	0225153-2	100,00	100,00	159	1 905	0
Koy Tiipilä	0136412-1	71,83	71,83	108	1 624	0
Tiipilän Lämpö Oy (Tiipilän tytär)	0136401-7	0,00	55,81	34	8	-13
Salon Vuokratalot oy	0783611-8	100,00	100,00	3 165	22 912	0
Salon Jääliikuntahalli Oy	1710897-4	74,18	74,18	407	41	-32
Yrityssalo Oy	2237179-3	100,00	100,00	667	230	1
Koy Hirviluhta	0224643-4	100,00	100,00	27	18	0
Salon Kaukolämpö Oy	2659366-8	100,00	100,00	10 018	18 949	4 689
Salon Palvelutalosaatiö sr	0568344-5	92,00	92,00	881	139	-20
Tytäryhteisöt yhteensä				15 670	45 855	4 625

20.- 22) Omistukset muissa yhteisöissä

	Y-tunnus	kunnan om.osuus %	konsernin om.osuus %	kuntakonsernin osuus (1000e)		
				OPO:sta	VPO:sta	tilikauden voitosta/ tappiosta
21. Kuntayhtymät						
Salon seudun koulutus ky	0139545-4	88,84615	88,84615	28 712	4 792	-21
V-Suomen erityishuoltopiirin ky	0136167-6	12,73456	12,73456	446	2 953	43
V-Suomen lastensuojeluky	0783597-5	35,11171	35,11171	315	653	0
V-Suomen sairaanhoitopiirin ky	0828255-9	13,27679	13,27679	23 850	63 771	-3 454
V-Suomen liitto	0922305-9	10,74424	10,74424	253	203	-7
Kuntayhtymät yhteensä				53 576	72 372	-3 439

	Y-tunnus	kunnan om.osuus %	konsernin om.osuus %	kuntakonsernin osuus (1000e)		
				OPO:sta	VPO:sta	tilikauden voitosta/ tappiosta
22. Osakkuusyhteisöt						
As Oy Merisärki	0223155-8	24,15	24,15	23	8	3
Koy Inkerenkurvi	0850649-5	45,07	45,07	693	16	2
Salon seudun työkeskus Oy	0490431-4	49,60	49,60	15	152	-14
As Oy Makasiinintie	0704928-8	33,33	33,33	103	2	0
Salon IoT Park Oy	2821657-5	36,00	36,00	3 603	4 461	218
Lounavoima Oy	2875090-3	0,00	50,00	8 801	48 273	-53
Osakkuusyhteisöt yhteensä				13 239	52 912	157

23. Saamisten erittely tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja omistusyhteisyhteisöiltä	2022		2021	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	920 568,59	0,00	268 295,65
Yhteensä	0,00	920 568,59	0,00	268 295,65
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	118 815,70	0,00	85 427,73
Siirtosaamiset	0,00	280 021,96	0,00	930 031,01
Yhteensä	0,00	398 837,66	0,00	1 015 458,74
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	70 383,04	0,00	130 164,68
Yhteensä	0,00	70 383,04	0,00	130 164,68
Saamiset yhteensä	0,00	1 389 789,29	0,00	1 413 919,07

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakko investointihankkeelle	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Investointituet	0,00	3 568 168,22	0,00	0,00
Siirtosaamiset kuntayhtymiltä	0,00	805 867,14	280 021,96	930 031,01
Kela korvaus työterveydenhuoltoon	1 690 582,05	1 432 038,33	1 133 200,00	775 000,00
Vakuutusyhtiöiden vahinkokorvaukset	0,00	158 992,72	0,00	144 477,74
Covid 19 valtionavustus	0,00	2 300 000,00	0,00	2 300 000,00
Muut siirtosaamiset valtiolta	699 875,27	513 866,85	699 875,27	513 186,55
Sote myyntilaskujen jaksotus	321 650,39	0,00	321 650,39	0,00
Muut tulojäämät yhteensä	912 715,09	1 490 955,98	78 266,05	50 074,48
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 624 822,80	10 269 889,24	2 513 013,67	4 712 769,78

18. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 25-33

25. Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	223 782 949,58	223 782 949,58	223 782 949,58	223 782 949,58
Peruspääoma 31.12.	223 782 949,58	223 782 949,58	223 782 949,58	223 782 949,58
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	47 283,01	47 283,01	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	47 283,01	47 283,01	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	2 232 711,59	2 257 280,89	1 543 549,13	1 543 549,13
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	-315 039,38	-24 569,30	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12	1 917 672,21	2 232 711,59	1 543 549,13	1 543 549,13
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	54 117 303,29	39 915 544,16	19 441 939,19	11 292 710,42
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	54 117 303,29	39 915 544,16	19 441 939,19	11 292 710,42
josta:				
- olennaiset omaisuuden luovutusvoitot v.2015 Liikelaitos Salon Kaukolämpölaitoksen yhtiöittäminen Salon Kaukolämpö Oy:ksi			6 049 863,09	6 049 863,09
- v.2018 neljän eri tytäryhteisön purkaminen kaupungin taseeseen*			2 102 169,00	2 102 169,00
- Investointivaraukset 31.12.			-9 320 886,62	-9 855 411,08
- Liikelaitos Salon Veden peruspääoman muodostamisessa huomioitu edellisten tilikausien yli-/alijäämään liitoskuntien vesilaitosten 31.3.2004 puretut rahastopääomat			2 210 066,68	2 210 066,68
Tilikauden yli-/alijäämä	6 374 852,28	14 201 759,13	8 990 264,27	8 149 228,77
josta:				
- poistoeron muutos			534 524,46	534 524,46
Oma pääoma yhteensä	286 240 060,36	280 180 247,46	253 758 702,17	244 768 437,90

* Puretut yhtiöt Koy Kiskon sosiaali- ja terveystalo, Koy Kuusjoen sosiaali- ja terveystalo, Koy Suomensjärven sosiaali- ja terveystalo ja Koy Kiskon kotilinna.

26. Erittely poistoeroista Investointivaraukseen liittyvät poistoerot	Kunta	
	2022	2021
Kiikalan vesiprojekti, Liikelaitos Salon vesi	667 469,00	740 321,46
Alhaisten koulu	245 554,22	262 373,02
Liikuntahalli	196 219,21	229 856,80
Salon vanhainkoti	397 343,95	422 572,14
Uusi kaupungintalo	7 279 775,78	7 665 763,20
Poistoero yhteensä	8 786 362,16	9 320 886,62

27. Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista ve-loista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Pitkäaikaiset lainat jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaiset lainat	61 041 128,04	57 689 913,24	26 786 702,37	33 064 342,12

28. Lyhytaikaiseen rahoitukseen käytetyt kuntatodistuslainat	Kunta	
	2022	2021
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat e		
Handelsbanken	15 000 000,00	15 000 000,00
Danske Bank	0,00	15 000 000,00
OP	10 000 000,00	15 000 000,00
Kuntarahoitus	15 000 000,00	0,00
Kuntatodistuslainat yhteensä	40 000 000,00	45 000 000,00

29. Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Kiskon Vanhankotiyhd takaus	470 000,00	0,00	470 000,00	0,00
Eläkevastuuvaraus	15 507,29	15 188,64	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu	4 811 972,99	4 913 738,26	0,00	0,00
Pakolliset varaukset yhteensä	5 297 480,28	4 928 926,90	470 000,00	0,00

30. Vieras pääoma Konsernin keskinäisten velkojen erittely	2022		2021	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	335 184,06	0,00	356 912,92
Yhteensä	0,00	335 184,06	0,00	356 912,92
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	1 475 217,23	0,00	2 091 977,31
Siirtovelat	0,00	947 839,38	0,00	88 072,48
Yhteensä	0,00	2 423 056,61	0,00	2 180 049,79
Velat osakkuus- tai omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	3 740,00	0,00
Ostovelat	0,00	2 838,12	0,00	4 373,00
Yhteensä	0,00	2 838,12	3 740,00	4 373,00
Konsernin keskinäiset velat yhteensä	0,00	2 761 078,79	3 740,00	2 541 335,71

31. Kunnassa sekkilimiittä ei ole kirjattu taseeseen

32. Muiden velkojen erittely liittymismaksuihin ja muihin velkoihin	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaiset muut velat				
Liittymismaksut	5 012 591,04	5 031 817,94	1 927 871,56	1 927 871,56
Muut velat	800,00	800,00	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	5 013 391,04	5 032 617,94	1 927 871,56	1 927 871,56

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Korkojaksotukset lainoista	386 881,80	479 194,60	91 028,11	412 513,53
Lomapalkkavelkajaksotus	30 183 315,22	29 418 459,42	18 911 880,99	18 617 448,92
Menojäämäpalkat	2 444 392,01	2 018 333,88	1 603 659,73	563 406,18
Ostolaskujen jaksotukset	389 726,78	910 908,88	389 726,78	910 908,88
Valtionosuusennakot	305 212,00	75 607,00	305 212,00	75 607,00
Vakuutusmaksujen jaksotukset	454 260,71	494 645,40	0,00	0,00
Pelastustoimen lisämaksu	325 979,24	0,00	325 979,24	0,00
Sote erilliskorvaukset	308 038,83	0,00	308 038,83	0,00
Hoitajien kertapalkkio 2022	637 623,36	0,00	637 623,36	0,00
Muut menojäämät yhteensä	8 584 729,82	7 348 096,91	6 030 026,06	4 315 236,40
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	44 020 159,77	40 745 246,09	28 603 175,10	24 895 120,91

19. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot 34-41

34. Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 232 117,70	2 247 151,43	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	73 912 701,04	75 321 464,04	0,00	0,00

35. Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	2 416 037,00	2 108 237,00	0,00	0,00
Muut	893,26	893,26	0,00	0,00
Yhteensä	2 416 930,26	2 109 130,26	0,00	0,00

36. Kunnalla ei ole konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annettuja vakuuksia.

37. Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Takaukset	22 816,51	25 085,81	0,00	0,00
Yhteensä	22 816,51	25 085,81	0,00	0,00

38. Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Kiinteistöjen vuokravastuut yhteensä	20 827 690,42	17 241 964,31	6 005 562,22	1 898 989,42
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus (ilman kons.yhtiöiden tietoa)	4 081 037,04	3 821 895,64	1 909 037,06	1 579 329,12
Maa-alueiden vuokravastuut yhteensä	592 290,84	547 144,85	329 245,48	253 579,03
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	23 050,89	29 800,10	15 140,74	13 949,12
Laitteistojen leasingvastuut yhteensä	4 837 705,72	5 310 994,94	2 549 028,57	2 828 082,36
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 604 326,24	1 177 113,70	1 604 326,24	1 177 113,70
Muut (mm. autot) leasingvastuut yhteensä	2 235 923,65	1 381 919,83	644 719,36	268 094,51
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	815 565,93	622 340,47	243 090,21	159 732,78
Yhteensä	28 493 610,63	24 482 023,93	9 528 555,63	5 248 745,32

39. Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset yhteensä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	19 997 775,33	24 523 436,33
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	11 137 115,09	15 788 058,26
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	25 077 241,30	24 130 674,69	25 077 241,30	24 130 674,69
Jäljellä oleva pääoma	15 179 363,39	14 825 291,99	15 179 363,39	14 825 291,99

40. Muut kunnan antamat vastuusitoumukset, erityis- ja täytetakaukset yhteensä

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	389 129 777,00	364 554 651,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskesk.rahastoista 31.12	225 027,00	238 803,00

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni	
	2022	2021
Arvonlisäveron palautusvastuu	849 851,01	1 339 885,08
Muut sopimusvastuut	82 721,57	83 933,78
Yhteensä	932 572,58	1 423 818,86

Järjestelyn luonne ja liiketoiminnallinen peruste Johdannaissopimukset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Koronvaihtosopimus 1 Kuntarahoitus 31960 (vanha:KSWAP034/12), (lainakoht.), korkoswap10 v. Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen Kuntarahoituksen lainan (16165/12) korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella kaupunki maksaa kiinteää 1,185 % korkoa ja Kuntarahoitus maksaa vaihtuvaa 3 kk euribor korkoa. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 5.12.2022. Kyseessä on 10-vuotinen perus koronvaihtosopimus. Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0,00	1 500 000,00	0,00	1 500 000,00
Käypä arvo (luottolaitoksen ilmoituksen mukaan)	0,00	-14 289,07	0,00	-14 289,07
Koronvaihtosopimus 2 Kuntarahoitus 67443 (vanha:KSWAP013/15), (salkun suojaus) korkoswap 20 v. Sopimuksella kaupunki maksaa kiinteää 1,329 % korkoa ja Kuntarahoitus maksaa vaihtuvaa 6 kk euribor korkoa. Maksut puolivuositain. Sopimus tehty 30.6.2015. Sopimuksen alkamispäivä 2.7.2018 ja erääntyy 2.7.2038. Kuntarahoitus Oyj:llä on yksipuolinen oikeus eräännyttää koronvaihtosopimus 2.7.2028. Mikäli Kuntarahoitus käyttää oikeuttaan eräännyttää sopimus, tulee ilmoitus viimeistään 10 Target-pankkipäivää ennen eräännyttämistä. Kyseessä on 20-vuotinen purkuoikeudellinen koronvaihtosopimus. Bullet-lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Käypä arvo (luottolaitoksen ilmoituksen mukaan)	2 100 364,36	-5 202 527,83	2 100 364,36	-5 202 527,83
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ky				
Koronvaihtosopimus 3 Pohjola Pankki Oyj 75324 Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Nimellisarvot	531 071,60	708 095,47		
Markkina-arvot	-1 581,41	-50 676,05		
Koronvaihtosopimus 4 Pohjola Pankki Oyj 268481 Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Nimellisarvot	2 655 358,00	2 655 358,00		
Markkina-arvot	13 798,82	-80 963,67		
Koronvaihtosopimus 5 Kuntarahoitus Oyj 67429 Sopimus on purkuoikeudellinen koronvaihtosopimus. Sopimuskumppanilla on mahdollisuus käyttää purkuoikeutta 30.3.2022, johon saakka sopimuksella on vaihdettu olemassa olevan lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Mikäli Purkuoikeutta käytetään, on purun kustannus shp:lle pieni. Mikäli purkuoikeutta ei käytetä, kohdistetaan jälleenrahoitustarvetta varten nostettava tuleva laina sopimusta vastaavasti				
Nimellisarvot	3 983 037,00	3 983 037,00		
Markkina-arvot	553 118,85	-545 191,14		

Järjestelyn luonne ja liiketoiminnallinen peruste Johdannaissopimukset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Koronvaihtosopimus 6 Kuntarahoitus Oyj 199093 Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Nimellisarvot Markkina-arvot	2 655 358,00 201 336,03	2 655 358,00 -974 288,32		
Salon seudun koulutuskuntayhtymä Koronvaihtosopimus 7 Koronvaihtosopimus OP Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Nimellisarvot Markkina-arvot	0,00 0,00	1 273 466,52 -113 195,41		

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt, Konserni	Konserni	
	2022	2021
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, vakuutena kiinteistökiinnityksiä	2 232 117,70	2 247 151,43
Lainojen vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset		
Rahoitus- ja vakuutuslainojen vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	73 912 701,04	75 321 464,04
Muut omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	2 416 930,26	2 109 130,26

Päästöoikeudet 2022, Konserni		
	tCO 2	euro
Salon Kaukolämpö Oy		
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1	1 106	
Toteutuneiden päästöjen määrä -	313,7	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	792	

Päästöoikeudet 2021, Konserni		
	tCO 2	euro
Salon Kaukolämpö Oy		
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1	2 236	
Toteutuneiden päästöjen määrä -	1 129,60	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	1 106	

20. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapah- tumia koskevat liitetiedot 42-46

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtävälueit- tain	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto *) V-S liitto *) tytäryhtiöt; Yrityssalo	106	102	87	84
Sosiaali- ja terveystoimi *) V-S shpky, V-S erityish.piiriky, V-S las- tens.ky, Salon Palvelutalosaatiö	2 836	2 869	1 591	1 613
Opetustoimi *) Salon seudun koulutusky	1 472	1 415	1 243	1 196
Vapaa-aikatoimi	121	116	121	116
Kaupunkikehitys *) tytäryhtiöt	503	472	492	461
Rakennus- ja ympäristötoimi	32	86	32	86
Liikelaitos Salon Vesi	21	21	21	21
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	5 091	5 081	3 587	3 577

43. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut, jos henkilöstömenoja on aktivoitu taseeseen

Henkilöstökulut	Kunta	
	2022	2021
Palkat ja palkkiot	136 742 996,92	131 495 603,18
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	28 603 381,49	28 730 440,06
Muut henkilösivukulut	4 951 663,47	4 698 633,78
Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan	170 298 041,88	164 924 677,02
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	51 510,72	74 642,65
Henkilöstökulut yhteensä 31.12.	170 349 552,60	164 999 319,67

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2022	2021
Keskusta	8 006,25	9 160,89
Kokoomus	13 495,00	13 483,50
Kristilliset	712,88	1 312,50
Perussuomalaiset	7 919,25	5 016,75
SDP	13 557,25	14 821,50
Vasemmistoliitto	3 127,52	2 943,13
Vihreät	3 410,25	3 382,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	50 228,40	50 120,77

45. Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	Kunta	
	2022	2021
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastus lakisääteinen	42 237,96	38 670,07
Tilintarkastus hankkeet	1 250,00	0,00
Tilintarkastus tarkastusltk	325,84	2 137,95
Tilintarkastus konsultointi ja lausunnot	3 700,00	0,00
Palkkiot yhteensä	47 513,80	40 808,02

46. Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Kunnanjohtajan kanssa on 29.8.2022 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 6 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta, kun palvelussuhde on kestänyt alle 2 vuotta. Kun kunnanjohtajan palvelussuhde on kestänyt yli 2 vuotta, erokorvauksen suuruus on 9 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

21. Liikelaitos Salon Veden tilinpäätös vuodelta 2022

Tilinpäätös 2022
Liikelaitos Salon Vesi

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	3
Tuloslaskelma	4
Toiminta- ja tilastotiedot	5
Vuoden 2022 investointisuunnitelman toteuma.....	7
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	9
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	11
Tase ja sen tunnusluvut.....	14
Tilinpäätöksen liitetiedot 2022.....	16
Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	16
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	17
Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	20
Luettelot ja selvitykset.....	20
Laskennallisesti eriytetty hulevesi.....	21
Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	22

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuosi 2022 oli Liikelaitos Salon Veden neljästoista toimintavuosi. Liikelaitos Salon Vesi on itsenäinen liikelaitos, jota johtaa johtokunta. Johtokunta (seitsemän jäsentä) kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa. Toimitusjohtaja irtisanoutui 22.11.2022 allekirjoittamallaan ilmoituksella virastaan siirtyäkseen vuosilomien jälkeen 15.1.2023 alkaen toisen työnantajan palvelukseen. Toimitusjohtajan sijaisena toimi oman virkansa ohella 1.12.2022 alkaen kaupunkikehitysjohtaja ja uuden toimitusjohtajan valintaprosessi käynnistettiin välittömästi. Myös viemäriulaitospäällikkö irtisanoutui aikaisemmin vuoden aikana ja uusi viemäriulaitospäällikkö aloitti vuoden 2023 alussa.

Vuoden lopussa vesilaitoksen kulutusasteiden määrä oli 14.759 kappaletta ja viemäri-
laitoksen kulutusasteiden määrä oli 10.799 kappaletta. Puhtaan veden myynti oli n. 2,37 mil-
joonaa kuutiota ja jäteveden laskutettu määrä oli n. 1,97 miljoonaa kuutiota. Uusia vesiliit-
tymiä tuli 37 kpl ja viemäriverkkoon liittyjiä 58 kpl.

Investointeihin varatusta noin 2 miljoonasta eurosta käytettiin vain noin 1,2 miljoonaa eu-
roa. Valtaosa investointihankkeista viivästyi resurssivajeen sekä osaksi materiaalien saata-
vuusongelmien vuoksi. Vesihuollon automaatiojärjestelmän hankinta siirtyi vuodelle 2023.
Suunnittelua ei päästy aloittamaan liittyen mm. epäselvyyteen valvomon tilojen sijainnista.
Itärannan pääviemäri saatiin kokonaisuudessaan uusittua loppukesällä 2022. Työt aloitet-
tiin vuonna 2021 ja vuodelle 2022 varattu määräraha alittui selvästi.

Liikelaitos Salon Veden tulee panostaa jatkossa saneerausten suunnitteluun ja toteutuk-
seen, jotta korjausvelkaa saadaan pienennettyä systemaattisesti. Lähitulevaisuudessa on
edessä myös keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus. Liikelaitos Salon Veden tulee päivit-
tää vesihuollon kehittämissuunnitelma, jossa päätetään pitkän tähtäimen investointiohjelmasta.
Myös energian omavaraisuuteen tulee jatkossa kiinnittää huomiota.

Muurla-Kisko vesi- ja viemärisiirtolinja-hanketta oli siirretty vuonna 2020 eteenpäin Raade-
suon Natura-alueen rakentamisluvan ja maanomistajien tutkimuslupien selvityksien ta-
kia. Tekniset suunnitelmat kustannusarvioineen valmistuivat toukokuussa 2021 joiden mu-
kaan investointiosaan varattu budjettihinta ylittyi kolminkertaisesti. Hankkeelle ei ollut
määrärahaa vuoden 2022 talousarviossa ja ELY-keskus teki Aluehallintoviranomaiselle
aloitteen puhdistamon ympäristöluvan tarkistamisesta. Asian käsittely jatkui vuoden 2023
puolelle ja tulevat toimenpiteet riippuvat AVI:n ratkaisusta. Hyyppärän harjualueella sijait-
sevat Kalattomannotkon ja Kaskistonnummen vedenottamot purettiin ja niitä koskevat
maanvuokrasopimukset purettiin.

Talous

Vuosi 2022 oli taloudellisesti haastava. Alkuvuonna kärsittiin edelleen koronan aiheutta-
mista materiaalien saatavuusongelmista, joka jatkui edelleen Ukrainan kriisin myötä tuoden
lisäksi ennalta arvaamattomat vaikutukset mm. energian, rakennusmateriaalien ja kemi-
kaalien hintoihin. Poistojen ja rahoituskulujen jälkeen tilikauden ylijäämää kertyi 457.176
euroa. Vastaavasti vuodelta 2021 liikelaitoksen ylijäämä oli 1,6 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän vuoden 2022 talousarvion mukaan talousarvio on netto-
sitova lautakuntatasolla eli lautakuntien toimintakate oli valtuuston nähden sitova. Talous-
arvion sitovuus valtuustoon nähden vuonna 2022 koskee vain ulkoisia menoja ja tuloja. Li-
ikelaitos Salon Veden toimintakatteen toteuma vuodelta 2022 on 4,521 miljoonaa euroa,
kun talousarvio on 5,009 miljoonaa euroa. Sitovuustaso ylittyy siten 488.300 eurolla (9,7
%).

Talousarvion sitovuustason ylitys vuonna 2022 johtuu seuraavista asioista. Liikelaitos Salon
Veden toimintatuotot vuodelta 2022 ovat toteutuneet noin 148.000 euroa pienempänä kuin
talousarvio (toteuma 98,4 %). Veden myynti laski edelliseen vuoteen verrattuna 3,6 pro-
senttia. Toimintakulut ovat ylittyneet yhteensä noin 340.200 eurolla (8,0 %) verrattuna ta-

lousarvioon ja ovat runsas 661.000 euroa vuoden 2021 toimintakuluja suuremmat. Toimintakulujen ylitys tulee palvelujen ostojen ja sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen ylityksestä, joiden määrärahat ovat ylittäneet reippaasti vuoden 2022 talousarvion. Henkilöstökulut ovat taas alittuneet noin 88.000 eurolla (toteuma 93,6 %) verrattuna talousarvioon johtuen lähes koko vuoden jatkuvasta resurssivajeesta. Viemärlaitospäällikön virka on ollut valtaosan vuotta täyttämättä samoin kuin vesihuoltosihteerin paikka.

Vuonna 2022 energiakriisi sekä kiihtyvä inflaatio ovat vaikuttaneet palveluiden ostojen sekä varsinkin aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ylitykseen. Palvelujen ostojen ylitys talousarvioon on noin 263.600 euroa (17,7 %) ja vuoden 2021 toteumaan noin 376.000 euroa. Yleisen hintojen nousun lisäksi syynä ylitykseen ovat ennakoimattomat rakennusten ja alueiden rakentamiskulut kuten mädättämön rikkoutumisesta aiheutuneet kulut sekä pääpumppaamojen kattojen korjaukset ja Pappilan jätevedenpumppaamon uusiminen. Lisäksi keskusjätevedenpuhdistamolle on tehty aluehallintoviraston työsuojelutarkastuksen edellyttämiä muutostöitä altaiden kulkuteille ja turvakaiteisiin. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ku- luerä ylittää talousarvion noin 180.300 eurolla (14,7 %) ja vuoden 2021 toteuman 125.000 eurolla. Suurimmat ylitykset tulevat kemikaaleista sekä rakennusmateriaaleista. Kemikaalien hinnannousu on ollut noin 25 prosenttia vuoden takaisesta. Myös rakennusmateriaalien hinta on noussut selvästi vuoden takaisesta.

Riskit ja epävarmuustekijät

Koronatilanteen hallinnasta ja aiemmista esim. sähkökatkoihin liittyvistä häiriötilanteista on saatu hyvää kokemusta arjen häiriötilanteiden hallintaan. Ukrainan tilanteen johdosta vuoden 2022 aikana kiinnitettiin paljon huomiota myös muihin häiriö- ja uhkatilanteisiin varautumiseen. Merkittävimpinä riskeinä jatkossa ovat henkilöstöriskit, joiden hallintaan on kiinnitettävä huomiota turvaamalla riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö sekä varmistamalla keskeisiin tehtäviin liittyvän dokumentoinnin kattavuus. Materiaalien saatavuus ja hinta ovat edelleen epävarmoja, kun tilanne Ukrainassa jatkuu.

Tuloslaskelma

80 Vesihuoltolaitoksen joh- tokunta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	9 241 000	6 650	9 247 650	9 099 670	147 980	98,4	9 514 607
Myyntituotot	9 241 000	0	9 241 000	9 076 701	164 299	98,2	9 514 376
Tuet ja avustukset	0	6 650	6 650	6 651	-1	100,0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	16 318	-16 318	*****	231
Toimintakulut	-4 226 678	-11 744	-4 238 422	-4 578 663	340 241	108,0	-3 917 372
Henkilöstökulut	-1 367 391	-11 744	-1 379 135	-1 290 857	-88 278	93,6	-1 125 566
Palkat ja palkkiot	-1 082 916	-9 729	-1 092 645	-1 007 554	-85 091	92,2	-880 554
Henkilösivukulut	-284 475	-2 015	-286 490	-283 303	-3 187	98,9	-245 012
Eläkekulut	-243 645	-2 083	-245 728	-236 182	-9 546	96,1	-215 020
Muut henkilösivukulut	-40 830	68	-40 762	-47 121	6 359	115,6	-29 992
Palvelujen ostot	-1 491 016	0	-1 491 016	-1 754 619	263 603	117,7	-1 378 509
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 229 760	0	-1 229 760	-1 410 126	180 366	114,7	-1 285 263
Muut toimintakulut	-138 511	0	-138 511	-123 061	-15 450	88,8	-128 034
Toimintakate	5 014 322	-5 094	5 009 228	4 521 007	488 221	90,3	5 597 235
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 562 805	0	-1 562 805	-1 563 091	286	100,0	-1 562 922
Muut rahoituskulut	-1 562 805	0	-1 562 805	-1 563 091	286	100,0	-1 562 922
Vuosikate	3 451 517	-5 094	3 446 423	2 957 915	488 508	85,8	4 034 312
Poistot ja arvonalentumiset	-2 610 061	0	-2 610 061	-2 573 592	-36 469	98,6	-2 523 896
Suunnitelman muk. poistot	-2 610 061	0	-2 610 061	-2 573 592	-36 469	98,6	-2 523 896
Tilikauden tulos	841 456	-5 094	836 362	384 323	452 039	46,0	1 510 417
Poistoeron muutos	72 852	0	72 852	72 852	0	100,0	72 852
Tilikauden ylijäämä (alij.)	914 308	-5 094	909 214	457 176	452 038	50,3	1 583 269

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Vesilaitoksen johtokunta					
Kokoukset	8		8	8	10
Käsitellyt asiat	100		100	71	97
Kulut €	6 500		6 500	5 500	5 800
€/asia	65		65	77	60
€/kokous	813		813	688	580
Osaston hallinto					
Vakinaista henkilöstöä	7		7	7	5
Infotietona varhe- ja eläkemenope- rust. eläkevak.maksukulut					
Kulut yhteensä €	52 017		52 017	69 250	62 709
Vedenjakelu					
Veden myynti, m ³	2 450 000		2 450 000	2 372 851	2 487 975
Kulut sis. johtokunta ja hallinto €	1 717 904	-2 206	1 715 698	1 775 581	1 624 328
€/m ³	0,70		0,70	0,75	0,65
Vesijohtoa, km	1 500		1 500	1 487	1 478
Vuotovesi, %	19		19	22	20
Puhtaan veden taksa, €/m ³ , alv 0%	1,39		1	1,39	1,39
Vakinaista henkilöstöä	8		8	6	6
Kulutusmaksu ja perusmaksu €	3 990 000		3 990 000	3 861 327	4 042 227
Liittymismaksu, €	80 000		80 000	51 645	60 190
Muut toimintatuotot €	30 000		30 000	94 411	158 637
Tuotot yhteensä €	4 100 000		4 100 000	4 007 383	4 261 054
Jäteveden puhdistus ja viemäröinti					
Jäteveden käsittely, laskutettavat m ³	2 050 000		2 050 000	1 972 126	2 035 360
Jäteveden käsittely (sis. sadevedet), m ³	4 900 000		4 900 000	4 293 073	4 643 753
Kulut € sis. johtokunta ja hallinto €	2 508 774	13 950	2 522 724	2 803 082	2 293 044
€/m ³	1,22		1,23	1,42	1,13
Viemäriä, km	550		550	554	460
Sadevesiviemäriä, km	195		195	194	194
Puhdistamot, kpl	4		4	4	4
Pumppaamot, kpl	160		160	161	161
Vuotovesi, %	51		51	54	56
Jätevesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	2,42		2	2,42	2,42
Vakinaista henkilöstöä	11		11	8	10
Kulutusmaksu, €	4 900 000		4 900 000	4 769 929	4 919 412
Liittymismaksu, €	75 000		75 000	39 664	60 313
Muut toimintatuotot €	166 000		166 000	276 042	263 343
Tuet ja avustukset €		6 650	6 650	6 651	
Tuotot yhteensä €	5 141 000	6 650	5 147 650	5 092 286	5 243 068
Vesihuolto yhteensä					
Tuotot €	9 241 000	6 650	9 247 650	9 099 670	9 504 122
Kulut €	4 226 678	11 744	4 238 422	4 578 663	3 917 372
Netto €	5 014 322	-5 094	5 009 228	4 521 007	5 586 750
Poistot, €	2 610 061		2 610 061	2 573 592	2 523 896
Korvaus peruspääomasta, €	1 562 805		1 562 805	1 562 805	1 562 805
ja %	4,0 %		4,0 %	4,0 %	4,0 %
Tilastotiedot					
Vesilaitos					
Liittyjät					
Verkostoon kertomusvuonna liittyneet uudet kiinteistöt yhteensä	Lukumäärä			37	47
Verkostoon liitetyt kiinteistöt yht. 31.12. kiinteistöissä asukkaita	Lukumäärä			14 759	14 712
asukkaiden osuus kunnan koko väest.	Henkilö			47 260	47 230
	%			92	86
Veden käyttö kertomusvuonna					
Omilta vedenottamoilta verkostoon pumpattu vesimäärä	m ³			3 032 740	3 111 254
siitä pohjaveden osuus	%			100	100
pintaveden osuus	%			0	0
Edellisestä muille vesilaitoksille myyty vesimäärä	m ³			0	0

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Muilta vesilaitoksilta ostettu vesimäärä verkostoon pumpattu vesimäärä yhteensä keskimäärin vuorokaudessa	m ³ m ³ /vrk			0 8 308	0 8 642
kokonaiskulutus	litraa/as/vrk			175	182
Laskutettu vesimäärä (oman jakelualueen kiinteistöiltä)	m ³			2 372 851	2 487 975
Vedenkulutuksen jakauma kertomusvuonna					
Talousveden osuus	%			79	77
Teollisuusveden osuus	%			9	9
Palvelutoimintojen osuus	%			8	9
Yleisen vedenkulutuksen osuus	%			4	5
Vedenottoaikat kertomusvuonna					
Pohjavedenottamot	Lukumäärä			27	30
Toisessa kunnassa olevan laitoksen verkostot	Lukumäärä			0	0
Vesijohtoverkosto					
Kertomusvuonna vesijohtoa	Km			9,43	2,1
vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km			0,93	1,1
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km			8,5	1,0
Vesijohtoverkoston kokonaispituus 31.12.	Km			1 487	1 478
Viemärlaitos					
Liittyjät					
Verkostoon kertomusvuonna liittyneet uudet kiinteistöt	Lukumäärä			58	46
Verkostoon liittyneet kiinteistöt yht. kiinteistöissä asukkaita	Lukumäärä Henkilö			10 799 39 600	10 641 39 551
asukk. osuus kunnan koko väestöstä	%			78	75
Laskutettu jätevesimäärä	m ³			1 972 126	2 035 360
Viemäriverkosto					
Rakentaminen kertomusvuonna					
Jätevesiviemärit					
vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km			1	1,1
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km			0,45	0,6
Sekaviemärit					
vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km			0	0
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km			0	0
Sadevesiviemärit					
vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km			0,2	0,2
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km			0	1,6
Verkoston pituus 31.12.					
jätevesiviemäriä yhteensä	Km			554	548
sekaviemäriä yhteensä	Km			2,9	2,9
sadevesiviemäriä yhteensä	Km			194	194
Pumppaamot 31.12.	Lukumäärä			161	161
Jätevesipuhdistamot					
Jätevedenpuhdistamot 31.12.	Lukumäärä			4	4
Puhdistamoilla mitattu tulevan jäteveden määrä	m ³			4 293 073	4 643 753
Sadevesimäärä	mm			517	642
Keskusjätevedenpuhdistamo:	m ³			3 959 105	4 283 656
Kuivatun lietteen määrä	m ³			2480	3181
Puhd.teho BHK7 (biolog. hapenkul.)	%			97	97
Puhd.teho P (fosfori)	%			97	96
Nitrifikaatioaste	%			97	98
Puhd.teho N (typpi)	%			87	82
Osuus koko jätevesimäärästä	%			92,2	92,2
Aluejätevedenpuhdistamot:					
Kisko, käsitelty jätevesimäärä	m ³			56 830	67 261
Osuus koko jätevesimäärästä	%			1,3	2
Perniö, käsitelty jätevesimäärä	m ³			246 398	265 035
Osuus koko jätevesimäärästä	%			5,7	5,7
Särkisalo, käsitelty jätevesimäärä	m ³			30 740	27 801
Osuus koko jätevesimäärästä	%			0,7	0,6
Vuotovesi-%	%			54	56

Vuoden 2022 investointisuunnitelman toteuma

Proj.	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026	TA 2022	Talousarvio-muutokset	MTA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama 2022	Toteuma -% 2022
nro			€	€	€	€	€	€
	Investointimenot							
10	Korvausinvestoinnit							
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Vesihuollon saneeraus							
9750	Vesijohtoverkoston saneeraus	-3 100 000	-300 000	0	-300 000	-248 196	51 804	82,7 %
9751	Viemäriverkoston saneeraus	-2 800 000	-400 000	0	-400 000	-126 280	273 720	31,6 %
9752	Vesijohtoverkoston uv-laitteet	-250 000	-50 000	0	-50 000	-19 030	30 970	38,1 %
9753	Vesihuollon automaatiojärjestelmät	-440 000	-100 000	0	-100 000	-9 033	90 967	9,0 %
9754	Vedenottamot	-450 000	-50 000	0	-50 000	-20 828	29 172	41,7 %
9755	Viemäriverkoston kapasiteettikyvyn muuttaminen	-500 000	-100 000	0	-100 000	0	100 000	0,0 %
9756	Pumppaamoiden saneeraus	-800 000	-200 000	0	-200 000	-162 681	37 319	81,3 %
9760	Keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus	-7 700 000	-200 000	0	-200 000	-150 391	49 609	75,2 %
9763	Itärannan pääviemäriin korjaus	-600 000	-600 000	0	-600 000	-438 660	161 340	73,1 %
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-16 640 000	-2 000 000	0	-2 000 000	-1 175 099	824 901	58,8 %
	116 KI/Koneet ja kalusto							
9850	Vesihuoltolaitoksen irtain	-150 000	-150 000	0	-150 000	-83 759	66 241	55,8 %
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-150 000	-150 000	0	-150 000	-83 759	66 241	55,8 %
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-16 790 000	-2 150 000	0	-2 150 000	-1 258 858	891 142	58,6 %
20	Laajennusinvestoinnit							
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Haja-asutusalueiden vesihuolto							
9804	Viemäriverkoston laajennus toim. alueiden lähi-alueilla	-450 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-450 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-450 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %

Proj.	Selitys	Kustannukset yhteensä 2022-2026	TA 2022	Talousarvio-muutokset	MTA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama 2022	Toteuma -% 2022
nro			€	€	€	€	€	€
30	Uusinvestoinnit							
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Uusien alueiden vesihuolto							
9711	Uusien kaava-alueiden vesihuolto	-2 100 000	-200 000	0	-200 000	0	200 000	0,0 %
9724	Honkarinne, Muurla	-100 000	-50 000	0	-50 000	-24 896	25 104	49,8 %
	Haja-asutusalueiden vesihuolto							
9721	Perniö-Teijo yhdysvesijohto	-100 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-2 300 000	-300 000	0	-300 000	-24 896	275 104	8,3 %
	Uusinvestoinnit yhteensä	-2 300 000	-300 000	0	-300 000	-24 896	275 104	8,3 %
	Investointimenot yhteensä	-19 540 000	-2 500 000	0	-2 500 000	-1 283 754	1 216 246	51,4 %
	Investointitulot							
	Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0	0	0,0 %
	Investoinnit, netto	-19 540 000	-2 500 000	0	-2 500 000	-1 283 754	1 216 246	51,4 %

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Liikelaitos Salon Vesi

Salon kaupunki

Tuloslaskelma

	2022		2021	
Liikevaihto	9 090 571,52		9 514 376,37	
Liiketoiminnan muut tuotot	9 098,48		230,54	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 410 126,21		-1 285 262,99	
Palvelujen ostot	-1 754 619,08	-3 164 745,29	-1 378 508,65	-2 663 771,64
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 007 553,53		-880 554,05	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-236 182,15		-215 019,69	
Muut henkilösivukulut	-47 121,32	-1 290 857,00	-29 992,47	-1 125 566,21
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 573 592,28		-2 523 895,95	
Arvonalentumiset	0,00	-2 573 592,28	0,00	-2 523 895,95
Liiketoiminnan muut kulut		-123 061,18		-128 034,12
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 947 414,25		3 073 338,99	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomasta	-1 562 805,08		-1 562 805,08	
Muut rahoituskulut	-286,06	-1 563 091,14	-117,37	-1 562 922,45
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	384 323,11		1 510 416,54	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	384 323,11		1 510 416,54	
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)		72 852,46		72 852,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	457 175,57		1 583 269,00	

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,91	6,29
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,91	6,29
Voitto, %	4,23	15,88

Liikelaitoksen kaupungille maksama peruspääoman korko on 4% sijoitetusta peruspääomasta 39.070.127,02 € eli yhteensä 1.562.805,08 €.

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 x (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona

Liikelaitos Salon Vesi

Salon kaupunki

		2022	2021
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä		384 323,11	1 510 416,54
Muille maksetut korkokulut		0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta		<u>1 562 805,08</u>	<u>1 562 805,08</u>
		1 947 128,19	3 073 221,62
Oma pääoma 1.1.	48 847 715,09	47 264 446,09	
Poistoero 1.1.	740 321,46	813 173,92	
Oma pääoma 31.12.	49 304 890,66	48 847 715,09	
Poistoero 31.12.	667 469,00	740 321,46	
Oma pääoma keskiarvo		49 780 198,11	48 832 828,28
Korollinen vpo 1.1	0,00		
Korollinen vpo 31.12.	0,00		
Korollinen vpo keskiarvo		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
		49 780 198,11	48 832 828,28
		3,91	6,29

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 x (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta)/(Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona

Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä		384 323,11	1 510 416,54
Korvaus peruspääomasta		<u>1 562 805,08</u>	<u>1 562 805,08</u>
		1 947 128,19	3 073 221,62
Oma pääoma 1.1.	48 847 715,09	47 264 446,09	
Poistoero 1.1.	740 321,46	813 173,92	
Oma pääoma 31.12.	49 304 890,66	48 847 715,09	
Poistoero 31.12.	667 469,00	740 321,46	
Oma pääoma keskiarvo		49 780 198,11	48 832 828,28
		3,91	6,29

Voitto, %

= 100 x (Yli-/alijäämä ennen varauksia/Liikevaihto)

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostavat liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiolista

Yli- /alijäämä ennen varauksia		384 323,11	1 510 416,54
Liikevaihto		9 090 571,52	9 514 376,37
		4,23	15,88

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Liikelaitos Salon Vesi
Salon kaupunki

Rahoituslaskelma

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	1 947 414,25		3 073 338,99	
Poistot ja arvonalentumiset	2 573 592,28		2 523 895,95	
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 563 091,14		-1 562 922,45	
	<u>2 957 915,39</u>	2 957 915,39	<u>4 034 312,49</u>	4 034 312,49
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 283 754,16		-1 899 471,16	
Rahoitusosuudet investointi- menoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot	0,00	-1 283 754,16	0,00	-1 899 471,16
Toiminnan ja investointien ra- havirta		1 674 161,23		2 134 841,33
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kun- nalta/kuntayhtymältä	-1 351 289,50		-2 428 057,53	
Saamisten muutos muilta	151 585,76		-151 101,73	
Korottomien velkojen muu- tos muilta	-474 457,49	-1 674 161,23	444 317,93	-2 134 841,33
Rahoituksen rahavirta		<u>-1 674 161,23</u>		<u>-2 134 841,33</u>
Rahavarojen muutos				0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien ra- havirran				
kertymä 5 vuodelta €	9 073 307,43		7 364 643,79	
Investointien tulorahoitus, %	230,41		212,39	
Laskennallinen lainanhoito- kate	0,00		0,00	
Lainanhoitokate	0,00		0,00	
Kassan riittävyys, pv	0,00		0,00	
Quick ratio	11,96		7,94	
Current ratio	11,96		7,94	

2022
2021
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

vuosi 2017		-34 502,41
vuosi 2018	1 117 992,85	1 117 992,85
vuosi 2019	1 819 496,79	1 819 496,79
vuosi 2020	2 326 815,23	2 326 815,23
vuosi 2021	2 134 841,33	2 134 841,33
vuosi 2022	1 674 161,23	
yhteensä	9 073 307,43	7 364 643,79

Investointien tulorahoitus, %

= 100 x (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot)/Investointien omahankintameno

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella

Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	384 323,11	1 510 416,54
Poistot ja arvonalentumiset	-2 573 592,28	-2 523 895,95
	2 957 915,39	4 034 312,49
Investointien omahankintameno	1 283 754,16	1 899 471,16
	230,41	212,39

Laskennallinen lainanhoitokate

=(Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot)/(Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Liikelaitoksella ei lainoja tällä hetkellä
Lainanhoitokate

=(Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot)/(Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Tunnusluku kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun

Liikelaitoksella ei lainoja tällä hetkellä

2022
2021
Kassan riittävyys, pv

= 365 pv x Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa tilinpäätöspäivän kassavaroilla

Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Kassasta maksut		
Tulos; materiaalit ja palvelut	-3 164 745,29	-2 663 771,64
Tulos; henkilöstökulut	-1 290 857,00	-1 125 566,21
Tulos; liiketoiminnan muut kulut	-123 061,18	-128 034,12
Tulos; korkokulut kunnalle	0,00	0,00
Tulos; korkokulut muille	0,00	0,00
Tulos; korvaus peruspääomasta	-1 562 805,08	-1 562 805,08
Tulos; muut rahoituskulut	-286,06	-117,37
Rahoitus; Investointimenot	-1 283 754,16	-1 899 471,16
Rahoitus; pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	0,00	0,00
Rahoitus; pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	0,00	0,00
	<u>-7 425 508,77</u>	<u>-7 379 765,58</u>
	0,00	0,00

Quick ratio

=(rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset)/(Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Tunnusluku kuvaa rahoitusomaisuuden riittävyyttä lyhytaikaisten velvoitteiden hoitamiseen

Tunnusluku on hyvä, kun se on yli 2, tyydyttävä kun se on 1-2 ja heikko kun se on alle 1

Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	14 791 244,20	13 591 540,46
	<u>14 791 244,20</u>	<u>13 591 540,46</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 236 269,48	1 710 726,97
	11,96	7,94

Current ratio

=(Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset)/(Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Tunnusluku on hyvä, kun se on yli 1, tyydyttävä kun se on 0,5-1 ja heikko kun se on alle 0,5

Lyhytaikaiset saamiset	14 791 244,20	13 591 540,46
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
	<u>14 791 244,20</u>	<u>13 591 540,46</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 236 269,48	1 710 726,97
	11,96	7,94

Tase ja sen tunnusluvut

Liikelaitos Salon Vesi	Tase	
Salon kaupunki		
	2022	2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	38 345 256,50	39 635 094,62
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	38 345 256,50	39 635 094,62
Maa- ja vesialueet	232 193,58	232 193,58
Rakennukset	1 496 597,86	1 616 253,88
Kiinteät rakenteet ja laitteet	36 426 596,50	37 135 768,01
Koneet ja kalusto	119 092,93	52 999,56
Muut aineelliset hyödykkeet	45 879,25	45 879,25
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	24 896,38	552 000,34
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 791 244,20	13 591 540,46
Saamiset	14 791 244,20	13 591 540,46
Lyhytaikaiset saamiset	14 791 244,20	13 591 540,46
Myyntisaamiset	2 125 314,58	2 276 900,34
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	12 665 929,62	11 314 640,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	53 136 500,70	53 226 635,08
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	49 304 890,66	48 847 715,09
Peruspääoma	39 070 127,02	39 070 127,02
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 777 588,07	8 194 319,07
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	457 175,57	1 583 269,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	667 469,00	740 321,46
VIERAS PÄÄOMA	3 164 141,04	3 638 598,53
Pitkäaikainen	1 927 871,56	1 927 871,56
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 927 871,56	1 927 871,56
Lyhytaikainen	1 236 269,48	1 710 726,97
Ostovelat	622 207,47	998 899,92
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	446 531,30	562 131,42
Siirtovelat	167 530,71	149 695,63
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	53 136 500,70	53 226 635,08
Liikelaitoksen taseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	94,0	93,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	34,8	38,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	10 235	9 778
Lainakanta 31.12., 1000 €	0,0	0,0
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	331 917	287 438
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	6,5	5,6
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0,0	0,0
Asukasmäärä	50969	51407

Liikelaitos Salon Vesi
Salon kaupunki

Tase

2022

2021

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(Koko pääoma - Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa vakaavaraisuutta ja alijäämän sietokykyä

Oma pääoma	49 304 890,66	48 847 715,09
Poistoero	667 469,00	740 321,46
	<hr/>	<hr/>
	49 972 359,66	49 588 036,55
Koko pääoma	53 136 500,70	53 226 635,08
	94,0	93,2

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 x (Vieras pääoma - Saadut ennakot)/Käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun

Vieras pääoma	3 164 141,04	3 638 598,53
Saadut ennakot	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>
	3 164 141,04	3 638 598,53
Käyttötulot	9 099 670,00	9 514 606,91
	34,8	38,2

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

	9 777 588,07	8 194 319,07
	457 175,57	1 583 269,00
	<hr/>	<hr/>
	10 234 763,64	9 777 588,07

Lainakanta 31.12., 1000 €

Liikelaitoksen lainakanta = korollinen vieras pääoma = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Liikelaitoksella ei lainoja tällä hetkellä**Lainat ja vuokravastuut 31.12.**

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Vieras pääoma	3 164 141,04	3 638 598,53
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	622 207,47	998 899,92
Siirtovelat	167 530,71	149 695,63
Muut velat	2 374 402,86	2 490 002,98
Vuokravastuut	331 916,72	287 438,11
	331 916,72	287 438,11

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

6,5

5,6

Lainasaamiset 31.12., 1000 €

=Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Pysyviin vastaaviin merkityt antolainat

0,00

0,00

Liikelaitoksen kaupungille maksama peruspääoman korko on 4 % sijoitetusta peruspääomasta 39.070.127,02 € eli yhteensä 1.562.805,08 €.

Tilinpäätöksen liitetiedot 2022

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusomaisuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Salon kaupunki on vahvistanut suunnitelmapoistojen perusteet 1.1.2009 alkaen (Kvalt 7.12.2009 § 194). Pysyvien vastaavien hyödykkeet jotka on hankittu ennen 1.1.2009 noudattavat vanhojen lakkautettujen kuntien vahvistettuja poistosuunnitelmia. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Salon kaupungin talousarvion laadintaohjeissa on vahvistettu pienhankintarajat. Investointeja ovat talonrakennushankkeet, joiden verottomat kulut ylittävät 50.000 € ja muut hankkeet ja hankinnat, joiden veroton hinta on yli 20.000 €.

Liikelaitos Salon Vedellä ei ole pysyvien vastaavien sijoituksia eikä vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuuden saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston v.2021 yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä ja v. 2020 yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Selvitys edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuudesta päättyneen tilikauden tietojen kanssa sekä liitetietojen esittämistapa

Menojäämäpalkat on jaksotettu tilikaudelle 2021, 2.471,61 € (vuonna 2020 9.541,93 €).
Lomapalkkavelan muutosta kirjattiin vähennystä 23.730,02 € (vuonna 2020 lisäystä 7.834,38 €).
Lomapalkkavelan määrä 31.12.2021 on 142.055,64 € (vuonna 2020 163.593,38 €).
Arvonlisäverovelka 31.12.2021 536.120,53 € (vuonna 2020 524.661,48 €).

Menojäämäpalkat on jaksotettu tilikaudelle 2022, 7.038,84 € (vuonna 2021 2.471,61 €).
Lomapalkkavelan muutosta kirjattiin 31.12.2022 lisäystä 12.689,85 € (vuonna 2021 vähennystä 23.730,02 €).
Lomapalkkavelan määrä 31.12.2022 on 154.745,49 € (vuonna 2021 142.055,64 €).
Arvonlisäverovelka 31.12.2022 426.171,27 € (vuonna 2021 536.120,53 €).

Tilinpäätöksen liitetiedot on esitetty kirjanpitolautakunnan kuntajaoston v.2020 ohjeiden mukaan vastaavasti kuin Salon kaupungin tilinpäätöksessä noudattaen liitetietonumerointia 1-46.

Vuonna 2016 hulevedet on eriytetty laskennallisesti vesilaitoksen toiminnasta vesihuoltopäällikön arviointiin perustuneeseen 10 %:n pysyvien vastaavien hankinta-arvoon. Vuodesta 2017 alkaen huleveden investointihankinnat on kirjattu suoraan kirjanpitoon omina hankkeinaan.
Hulevesiomaisuuden arvo on vuoden 2022 tilinpäätöksessä 952.463,67 €.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6.	Tuloslaskelman toimintatuotot	2022	2021
	Ulkoisen liikevaihto	8 622 697,79	9 005 390,84
	Sisäinen liikevaihto	467 873,73	508 985,53
	Liiketoiminnan muut ulkoiset tuotot	9 098,48	230,54
	Liikelaitos Salon vesi toimintatuotot yhteensä	9 099 670,00	9 514 606,91

9.	Palvelujen ostot	2022	2021
	Muiden palvelujen ostot	1 754 619,08	1 378 508,65
	Palvelujen ostot yhteensä	1 754 619,08	1 378 508,65

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista
Kaupunginvaltuusto on vahvistanut poistosuunnitelman 1.1.2009 alkaen 7.12.2009 § 194.
Ennen kuntaliitosta hankitun omaisuuden poistoajoissa noudatetaan kunnissa aikaisemmin hyväksytyjä poistosuunnitelmia.

Poistosuunnitelman poistomenetelmät ja poistoajat omaisuusryhmittäin

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2-5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut	2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta
Talousrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	10 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta
Maakaasuverkko	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Sähkö-, vesi- yms.laitosten laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	

Luonnonvaroista tehdään käytön mukainen poisto. Arvo ja taide-esineille ei määritellä poistoaikaa. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat eivät ole poistojen alaisia. Pysyvien vastaavien sijoituksille kuten osakkeille ja osuuksille ei poistoaikaa määritellä.

15. Selvitys peruspääoman korosta, korvaus peruspääomasta kunnalle
Kaupungin pääomasijoitus liikelaitokselle on laskettu 1.1.2009 avaavan taseen tase-erien välisenä erotuksena ja on määrältään 39.070.127,02 €.
Kaupunginvaltuusto on vahvistanut vuoden 2022 talousarvion laadintaohjeissa peruspääoman korkoprosentiksi 4,0 %.
Peruspääoman korko v.2022 on 4,0%:n mukaan 1.562.805,08 €

16. Erittely poistoeron muutoksista	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron purku tuloslaskelmaan	72 852,46	72 852,46
Kiikalan vesiprojekti 2007		

19. Pysyvät vastaavat, Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset tase-eräkohtaisesti							
	1.1.2022	siirrot	ostot +	rah.osuudet -	myynnit -	poistot	31.12.2022
Aineelliset hyöd.							
Maa- ja vesialueet	232 193,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	232 193,58
Rakennukset	1 616 253,88	0,00	0,00	0,00	0,00	119 656,02	1 496 597,86
Kiint.rakent. ja lait.	37 135 768,01	552 000,34	1 175 098,99	0,00	0,00	2 436 270,84	36 426 596,50
Koneet ja kalusto	52 999,56	0,00	83 758,79	0,00	0,00	17 665,42	119 092,93
Muut aineell.hyöd.	45 879,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45 879,25
Keskeneräiset	552 000,34	-552 000,34	24 896,38	0,00	0,00	0,00	24 896,38
Yhteensä	39 635 094,62	0,00	1 283 754,16	0,00	0,00	2 573 592,28	38 345 256,50

23. Saamisten erittely	2022		2021	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	205 699,31	0,00	202 501,55
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	35 832,42	0,00	29 272,85
Saamiset osakkuus- sekä muilta om.yhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	30 724,99	0,00	127 776,61
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	1 853 057,86	0,00	1 917 349,33
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	0,00	12 665 929,62	0,00	11 314 640,12
Saamiset yhteensä	0,00	14 791 244,20	0,00	13 591 540,46

25. Oman pääoman erittely	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	39 070 127,02	39 070 127,02
Peruspääoma 31.12.	39 070 127,02	39 070 127,02
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	9 777 588,07	8 194 319,07
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	9 777 588,07	8 194 319,07
josta:		
- Kuntaliitoksessa 1.1.2009 perustetun Liikelaitos Salon Veden peruspääoman muodostamisessa huomioitu edellisten tilikausien yli-/alijäämään liitoskuntien vesilaitosten 31.3.2004 puretut rahastopääomat	2 210 066,68	2 210 066,68
- olennaiset omaisuuden luovutusvoitot	0,00	0,00
- olennaiset omaisuuden luovutustappiot	0,00	0,00

25.	Oman pääoman erittely				
			2022		2021
	Tilikauden ylijäämä/alijäämä		457 175,57		1 583 269,00
	josta:				
	- investointivaraukset		0,00		0,00
	- poistoerot		667 469,00		740 321,46
	- muut omat rahastot kuin arvonkorotusrahostot		0,00		0,00
	Oma pääoma yhteensä		49 304 890,66		48 847 715,09
26.	Erittely poistoerosta		2022		2021
	Investointivaraukseen liittyvä poistoero, Kiikala vesiprojekti 2007		667 469,00		740 321,46
30.	Vieras pääoma		2022		2021
		Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
	Velat tytäryhteisöille				
	Ostovelat	0,00	13 187,43	0,00	5 305,63
	Velat kuntayhtymille joissa kunta on jäsenenä				
	Ostovelat	0,00	661,89	0,00	546,20
	Velat osakkuus- sekä muille om.yhteisöille				
	Ostovelat	0,00	0,00	0,00	301,32
	Velat muille				
	Ostovelat	0,00	608 358,15	0,00	992 746,77
	Muut velat kunnalta				
	Muut velat, liittymismaksuvelat ja muut	1 927 871,56	446 531,30	1 927 871,56	562 131,42
	Siirtovelat	0,00	167 530,71	0,00	149 695,63
	Koroton vieras pääoma yhteensä	1 927 871,56	1 236 269,48	1 927 871,56	1 710 726,97
32.	Muiden velkojen erittely liittymismaksuihin		2022		2021
	Muut velat, liittymismaksut		1 927 871,56		1 927 871,56
33.	Siirtovelat		2022		2021
	Lyhytaikaiset siirtovelat				
	Ostolaskujen jaksotus		5 390,98		5 168,38
	Lomapalkkavelkajaksotus		154 745,49		142 055,64
	Menojäämäpalkkojen jaksotus		7 038,84		2 471,61
	Muut siirtovelat		355,40		0,00
	Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä		167 530,71		149 695,63
38.	Vuokravastuut		2022		2021
	Maa-alueiden vuokravastuut yhteensä		329 245,48		253 579,03
	seuraavalla tilikaudella maksettava osuus		15 140,74		13 949,12

Leasingvastuut				2022
Leasingvastuut yhteensä (ARVAL)				2 671,24
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus				2 671,24
	<u>Vesilaitos</u>	Seur.tilikausi	Vastuut yht.	
	CKA-621	0,00	0,00	
	JJR-944	0,00	0,00	
	MOZ-570	0,00	0,00	
	MPZ-554	0,00	0,00	
	<u>Viemärlaitos</u>			
	JJR-996	1 291,95	1 291,95	
	JJR-997	1 379,29	1 379,29	
	JJR-998	0,00	0,00	
Yhteensä				2 671,24

Leasingvastuut				2021
Leasingvastuut yhteensä (ARVAL)				33 859,08
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus				33 859,08
	<u>Vesilaitos</u>	Seur.tilikausi	Vastuut yht.	
	CKA-621	3 261,49	3 261,49	
	JJR-944	4 984,35	4 984,35	
	MOZ-570	4 726,98	4 726,98	
	MPZ-554	4 527,12	4 527,12	
	<u>Viemärlaitos</u>			
	JJR-996	4 616,90	4 616,90	
	JJR-997	4 570,30	4 570,30	
	JJR-998	7 171,94	7 171,94	
Yhteensä				33 859,08

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42.	Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2022	2021
	Liikelaitos Salon Vesi	21	22

43.	Henkilöstökulut	2022	2021
	Palkat ja palkkiot	1 007 553,53	880 554,05
	Henkilösivukulut		
	Eläkekulut	236 182,15	215 019,69
	Muut henkilösivukulut	47 121,32	29 992,47
	Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan	1 290 857,00	1 125 566,21
	Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	31 301,24	55 346,25
	Henkilöstökulut yhteensä 31.12.	1 322 158,24	1 180 912,46

Luettelot ja selvitykset

Tilinpäätösasiakirjat sekä luettelot kirjanpito- ja kirjasto-asiakirjoista esitetään yhdessä Salon kaupungin tilinpäätöksen kanssa. Liikelaitokselle on laadittu erilliset varmentavat asiakirjat.

Liikelaitos Salon Vesi - Laskennallisesti eriytetty hulevesi

8120 Hulevedet

8136 Sadevesipumppaamot

8138 Sadevesiverkosto

Tuloslaskelma €

Tammikuu-Joulukuu

Kustannuspaikka: 8120, 8136, 8138

	2022	2021
Toimintakulut	-7 419,97	-7 023,13
Palvelujen ostot	-7 097,75	-6 680,12
4340 Asiantuntijapalvelut	0,00	0,00
4341 Muiden palvelujen ostot	-467,97	-290,10
4390 Rakenn.ja alueiden rakent.kunn	-6 498,46	-6 390,02
4420 Matkustus- ja kuljetupalvelut	-131,32	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-322,22	-343,01
4569 Sähkö ja kaasu	-322,22	-343,01
4590 Rakennusmateriaali	0,00	0,00
Toimintakate	-7 419,97	-7 023,13
Vuosikate	-7 419,97	-7 023,13
Poistot ja arvon alentumiset	-154 987,08	-149 705,50
7140 Poistot kiint.raken.ja laittei	-154 987,08	-149 705,50
Tilikauden tulos	-162 407,05	-156 728,63
Tilikauden voitto/tappio	-162 407,05	-156 728,63

Tase €

	2022	2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	952 463,67	1 105 718,15
Aineelliset hyödykkeet	952 463,67	1 105 718,15
Maa- ja vesialueet	0,00	0,00
Rakennukset	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	952 463,67	1 105 718,15
Koneet ja kalusto	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskener.han-		
kinnat	0,00	0,00
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	952 463,67	1 105 718,15
Jäännöspääoma	2 010 397,42	1 995 566,43
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-895 526,70	-733 119,65
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-162 407,05	-156 728,63
Käyttöomaisuus 1.1.	1 105 718,15	1 097 236,25
Vuoden hankinnat	1 732,60	158 187,40
Vuoden poistot	-154 987,08	-149 705,50
Käyttöomaisuus 31.12.	952 463,67	1 105 718,15

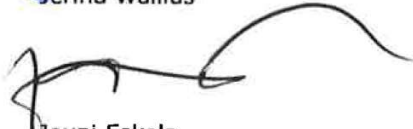
Tilinpäätöksen allekirjoitus

Salossa 8.3.2022

Liikelaitos Salon Veden Johtokunta

Jerina Wallius

Jouni Eskola

Teemu Aaltonen
Jari AT Laine

Timo Tammi

Mika Mannervesi

Ralf Hellsberg

Marika Ilola

Sanna Lindholm

Jonna Nyysönen

22. Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen

Tuloslaskelma-yhdistely 2022

	Sitovuustarkastelu		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Kunnan tuloslaskelmaosa toteutumisvertailussa	Liikelaitoksen tuloslaskelmaosa	Kunta	Liikelaitos	Kunnan tuloslaskelma tilinpäätöksessä
Toimintatulot					
Myyntitulot, ulk.	8 904 858	8 622 698			17 527 556
Myyntitulot, sis.	22 809 994	467 874	-212 145	-467 874	22 597 849
Maksutuotot, ulk.	17 794 788	0			17 794 788
Tuet ja avustukset, ulk.	11 175 337	0			11 175 337
Muut toimintatuotot, ulk.	9 138 259	9 098			9 147 358
Muut toimintatuotot, sis.	19 665 910				19 665 910
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-169 007 185	-1 290 857			-170 298 042
Palvelujen ostot, ulk.	-165 733 783	-1 573 870			-167 307 653
Palvelujen ostot, sis.	-23 168 161	-180 749	258 012	180 749	-22 910 149
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk.	-20 384 856	-1 409 334			-21 794 190
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis.	-64 352	-793	209 862	793	145 510
Avustukset, ulk.	-13 848 136				-13 848 136
Muut toimintakulut, ulk.	-6 392 419	-92 457			-6 484 876
Muut toimintakulut, sis.	-19 643 552	-30 604		30 604	-19 643 552
Toimintakate	-328 753 298	4 521 007	255 728	-255 728	-324 232 291
Verotulot	215 798 634				215 798 634
Valtionosuudet	131 431 262				131 431 262
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotuotot	554 171				554 171
Muut rahoitustulot, ulk.	2 283 616				2 283 616
Muut rahoitustulot, sis.	1 562 805		-1 562 805		0
Korkokulut, ulkoiset	-919 929				-919 929
Muut rahoituskulut, ulk.	2 809	-286			2 523
Muut rahoituskulut, sis.	0	-1 562 805		1 562 805	0
Vuosikate	21 960 071	2 957 915	1 307 077	-1 307 077	24 917 987
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 418 655	-2 573 592			-15 992 247
Arvonalentumiset	0				0
Satunnaiset erät	0				0
Tilikauden tulos	8 541 416	384 323	1 307 077	-1 307 077	8 925 740

23. Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

Rahoituslaskelma- yhdistely 2022

	Sitovuustarkastelu		Eliminoinnit		Kokonaistar- kastelu
	Kunnan osara- hoituslaskelma	Liikelaitok- sen rahoit- uslaskelma	Kunta	Liikelaitos	Kunnan rahoit- uslaskelma ti- linpäätöksessä
Tulorahoitus					
Vuosikate	21 960 072	2 957 915	1 307 077	-1 307 077	24 917 987
Satunnaiset erät	0				0
Tulorahoituksen korjauserät	-566 688				-566 688
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-13 069 561	-1 283 754			-14 353 315
Rahoitusosuudet investointimenoihin	435 000				435 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	868 728				868 728
Toiminnan ja investointien rahavirta	9 627 551	1 674 161	1 307 077	-1 307 077	11 301 712
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys, ulk.	-64 179				-64 179
Antolainasaamisten lisäys, sis.					
Antolainasaamisten vähennys, ulk.	538 014				538 014
Antolainasaamisten vähennys, sis.					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys, ulk.	0				0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys, sis.					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys, ulk.	-11 546 717				-11 546 717
Pitkäaikaisten lainojen vähennys, sis.					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 000 000				-5 000 000
Oman pääoman muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääoman muutos	-67 869				-67 869
Vaihto-omaisuuden muutos	31 920				31 920
Saamisten muutos	-340 794	151 586			-189 208
Saamisten muutos kunnalta		-1 351 290		1 351 290	0
Korottomien velkojen muutos, ulk.	4 631 743	-474 457			4 157 285
Korottomien velkojen muutos, sis.					
Rahavarojen muutos	-2 190 332	0		1 351 290	-839 042

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.

Rahavarat 1.1.

20 671 366,82

21 510 408,92

-839 042,10

20 671 366,82

21 510 408,92

-839 042,10

24. Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:ssä edellytetään eriyttämään kunnan taloudellinen toiminta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla. Tällaiseksi toiminnaksi on tunnistettu kaupungin toteut-
tama asunnonvuokraus sekä Ravitsemispalveluiden ulkopuolisille myymät ateriat.

Toteutunut 2022

Salon kaupunki; Ravitsemuspalvelut, Asunnon- vuokraus	Ulkoisen myynnin osuus
Toimintatuotot	1 123 464 €
Myyntituotot	546 929 €
Tuet ja avustukset	2 242 €
Muut toimintatuotot	574 293 €
Toimintakulut	- 1 024 250 €
Henkilöstökulut	- 323 128 €
Palkat ja palkkiot	- 265 772 €
Henkilösivukulut	- 57 356 €
Eläkekulut	- 47 506 €
Muut henkilösivukulut	- 9 850 €
Palvelujen ostot	- 198 170 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 421 871 €
Muut toimintakulut	- 81 081 €
Toimintakate	99 213 €
Vuosikate	99 213 €
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman muk. poistot	- 105 089 €
Tilikauden tulos	- 5 876 €
Tilikauden ylijäämä (alij.)	- 5 876 €

Ravitsemuspalveluiden osalta eriytyyssä tuloslaskelmassa on otettu huomioon kaikki ne valmistus- ja palvelukeittiöt, joissa ulkoista myyntiä tapahtuu. Näiden yksiköiden osalta laskelmaan on otettu mukaan kaikki ulkoiset ja sisäiset menot ja tulot. Tuloslaskelmaan ei ole otettu mukaan niitä valmistus- ja palvelukeittiöitä, joihin ei kohdistu ulkoista myyntiä ja joiden kokonaismenot ja -tulot kohdistuvat selkeästi vain niihin yksiköihin.

Tuloslaskelmaan on otettu mukaan kaikki ko. Ravitsemuspalveluiden yksiköihin tehdyt suoritteet, joista on erotettu ulkoisen ja sisäisen myynnin suoritteiden osuus. Laskelman menot on laskettu näiden suhteessa.

Tuloslaskelmassa ei ole otettu huomioon asunnonvuokraukseen ja ravitsemispalveluihin kohdistuvia kustannuslaskennallisia vyörytyksiä. Tuloslaskelmassa on käytetty vahvistetun kirjanpidon lukuja.

25. Luettelot ja selvitykset

25.1. Tilinpäätökseen sisältyvien tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 x Toimintatuotot/Toimintakulut

Tunnusluvulla kuvataan maksurahoituksen osuutta toimintamenoista Toimintakate on toimintatuottojen ja -kuluisten erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista

	2022	2021
Toimintatuotot	54 820 586,13	58 392 596,09
Toimintakulut	379 522 877,14	364 734 758,68
	14,4	16,0

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot + arvonalentumiset)

Mikäli vuosikate on vähintään vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen on kunnan tulorahoitus heikko

	2022	2021
Vuosikate	24 447 987,00	23 772 296,80
Poistot ja arvonalentumiset	15 992 247,19	16 157 592,49
	152,9	147,1

Vuosikate, €/asukas

	2022	2021
Vuosikate	24 447 987,00	23 772 296,80
Asukasmäärä	50 969	51 407
	480	462

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

vuosi 2017		6 787 573,48
vuosi 2018	-12 906 765,83	-12 906 765,83
vuosi 2019	-13 748 165,70	-13 748 165,70
vuosi 2020	16 156 279,87	16 156 279,87
vuosi 2021	5 007 013,91	5 007 013,91
vuosi 2022	11 301 712,00	
Yhteensä	5 810 074,25	1 295 935,73

Investointien tulorahoitus, %

= 100 x Vuosikate/Investointien omahankintameno

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä

	2022	2021
Vuosikate	24 447 987,00	23 772 296,80
Investointimenot	14 353 315,13	19 460 534,80
./. Rahoitusosuudet	<u>435 000,00</u>	<u>89 316,25</u>
	175,7	122,7

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

	2022	2021
Vuosikate	24 447 987,00	23 772 296,80
Korkokulut	919 928,59	978 897,24
Korkokulut	919 928,59	978 897,24
Laskennalliset lainanlyhennykset	10 581 995,28	11 501 923,87
	2,2	1,8

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Lainalyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja

	2022		2021	
Vuosikate	24 447 987,00		23 772 296,80	
korkokulut	<u>919 928,59</u>	25 367 915,59	<u>978 897,24</u>	24 751 194,04
Korkokulut	919 928,59		978 897,24	
Lainalyhennykset	<u>11 546 717,43</u>	12 466 646,02	<u>12 975 314,39</u>	13 954 211,63
		2,0		1,8

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv x Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

	2022		2021	
Rahavarat 31.12	20 671 366,82		21 510 408,92	
*) Kassastamaksut tilikaudella	404 564 637,07	19	398 216 989,36	20
*) Kassastamaksut Tuloslaskelmasta				
Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön	379 522 877,14		364 734 758,68	
Korkokulut	-919 928,59		978 897,24	
Muut rahoituskulut	-2 523,13		2 409,28	
Rahoituslaskelmasta				
Investointimenot	14 353 315,13		19 460 534,80	
Antolainojen lisäys	64 179,09		65 074,97	
Pitkäaik.lainojen vähennys (lyhen- nykset)	<u>11 546 717,43</u>	404 564 637,07	<u>12 975 314,39</u>	398 216 989,36

Taseen tunnusluvut**Omavaraisuusaste,%**

= 100 x (oma pääoma+poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(koko pääoma - saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä si-
toumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden
keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee merkittävän
suurta velkarasitetta.

	2022		2021	
oma pääoma	253 758 702,17		244 768 437,90	
poistoero ja vapaaehtoiset varauk- set	8 786 362,16	262 545 064,33	9 320 886,62	254 089 324,52
koko pääoma	400 880 346,18		404 465 393,48	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		5 336,00	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	<u>2 694 172,52</u>	398 184 577,66	<u>1 967 415,28</u>	402 492 642,20
		65,9		63,1

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 x (vieras pääoma - saadut ennakot)/käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on sel-
viytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella

	2022		2021	
vieras pääoma	136 349 797,98		148 739 230,36	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		5 336,00	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	<u>2 694 172,52</u>	133 654 029,46	<u>1 967 415,28</u>	146 766 479,08
käyttötulot;				
* tilikauden toimintatuotot	54 820 586,13		58 392 596,09	
* verotulot	215 798 634,13		206 826 208,85	
* valtionosuudet	<u>131 431 262,00</u>	402 050 482,26	<u>123 390 052,00</u>	388 608 856,94
		33,2		37,8

Kertynyt yli/-alijäämä, 1000€

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina

	2022		2021	
Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	19 441 939,19		11 292 710,42	
Tilikauden yli/-alijäämä	<u>8 990 264,27</u>	28 432 203,46	<u>8 149 228,77</u>	19 441 939,19
		28 432		19 442
Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas	28 432 203,46	558	19 441 939,19	378

Lainakanta 31.12., 1000€

= Vieras pääoma -(saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

	2022		2021	
vieras pääoma	136 349 797,98		148 739 230,36	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		5 336,00	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	2 694 172,52		1 967 415,28	
ostovelat lyhytaikaiset	14 678 946,71		14 705 129,93	
ostovelat pitkäaikaiset	837 597,95		1 124 774,39	
siirtovelat lyhytaikaiset	28 603 175,10		24 895 120,91	
muut velat pitkäaikaiset	1 927 871,56		1 927 871,56	
muut velat lyhytaikaiset	<u>2 950 475,89</u>	84 655 962,25	<u>2 910 902,61</u>	101 202 679,68
Lainakanta = korollinen vieras pääoma ; tarkistus				
joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00		45 000 000,00	
lainat rah.ja vakuutuslaitoksilta (pit+lyh)	44 622 822,25		56 102 859,68	
lainat julkisyhteisöiltä (pitkäaik+lyhytaik)	33 140,00	84 655 962,25	99 820,00	101 202 679,68
		84 656		101 203

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

	2022		2021
Vieras pääoma	136 349 797,98		148 739 230,36
Saadut ennakot	2 695 768,52		1 972 751,28
Ostovelat	15 516 544,66		15 829 904,32
Siirtovelat	28 603 175,10		24 895 120,91
Muut velat	4 878 347,45		4 838 774,17
Vuokravastuut liitetiedoista	<u>9 528 555,63</u>		<u>5 248 745,32</u>
	94 184 518		106 451 425

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätös-vuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

2022	2021
1 848	2 071

Lainasaamiset, 1000€

=Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

	2022		2021
Sijoitukset, muut lainasaamiset	18 359 120,88	18 359	18 772 734,14
			18 773

Konsernituloslaskelman tunnusluvut**Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**

= 100 x Toimintatuotot/Toimintakulut

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen on konsernin tulorahoitus riittävä.

	2022		2021
Toimintatuotot	191 998 674,80		195 013 343,63
Toimintakulut	522 226 212,37		504 415 497,73
	36,8		38,7

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot + arvonalentumiset)

	2022	2021
Vuosikate	33 771 704,90	40 094 566,13
Poistot	26 221 939,54	25 474 334,08
	128,8	157,4
Vuosikate €/asukas		
Vuosikate	33 771 704,90	40 094 566,13
Asukasmäärä	50 969	51 407
	662,6	779,9

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut**Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta**

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

vuosi 2017		12 356 124,38
vuosi 2018	-8 367 983,65	-8 367 983,65
vuosi 2019	-5 810 613,49	-5 810 613,49
vuosi 2020	22 835 155,83	22 835 155,83
vuosi 2021	12 766 992,83	12 766 992,83
vuosi 2022	-17 101 073,67	
yhteensä	4 322 477,85	33 779 675,90

Investoinnit**Investointien tulorahoitus, %**

= 100 x Vuosikate/Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

	2022		2021	
Vuosikate		33 771 704,90		40 094 566,12
Investointimenot	55 714 159,33		26 563 923,94	
./. Rahoitusosuudet	<u>1 228 669,02</u>	54 485 490,31	<u>310 410,15</u>	26 253 513,79
		62,0		152,7

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

	2022		2021	
Vuosikate	33 771 704,90		40 094 566,12	
Korkokulut (<i>konsernituloslaskelmasta</i>)	1 999 770,62	35 771 475,52	<u>1 834 890,67</u>	41 929 456,79
Korkokulut (<i>konsernituloslaskelmasta</i>)	1 999 770,62		1 834 890,67	
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	88 447 141,53		86 140 922,19	
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	66 488 533,64		65 384 623,70	
Laskennalliset lainanlyhennykset	19 366 959,40	21 366 730,02	18 940 693,24	20 775 583,91
		1,7		2,0

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Lainalyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhtiöiden omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

	2022		2021	
Vuosikate	33 771 704,90		40 094 566,12	
Korkokulut (<i>konsernituloslaskelmasta</i>)	1 999 770,62	35 771 475,52	<u>1 834 890,67</u>	41 929 456,79
Korkokulut (<i>konsernituloslaskelmasta</i>)	1 999 770,62		1 834 890,67	
Lainalyhennykset	<u>20 834 642,98</u>	22 834 413,60	<u>23 116 559,82</u>	24 951 450,49
		1,6		1,7

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv x Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

	2022		2021	
Rahavarat 31.12.	44 842 633,22		42 931 305,78	
*) Kassastamaksut tilikaudella	600 878 180,88	27	556 385 800,49	28
*) Kassastamaksut Konsernituloslaskelmasta				
Toimintakulut	522 226 212,37		504 415 497,73	
Korkokulut	1 999 770,62		1 834 890,67	
Muut rahoituskulut	39 216,49		232 587,70	
Konsernirahoituslaskelmasta				
Investointimenot	55 714 159,33		26 563 923,94	
Antolainasaamisten lisäykset	64 179,09		222 340,63	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	20 834 642,98	600 878 180,88	23 116 559,82	556 385 800,49

Konsernitaseen tunnusluvut**Omavaraisuusaste, %**

= 100 x (oma pääoma+vähemmistöosuus + konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(koko pääoma - saadut ennakot). Lyhennetyssä konsernikaavassa laskennasta voi jättää pois saadut ennakot

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tavoitetasona pidetään yli 50 %:n ylittävää omavaraisuutta.

	2022		2021	
oma pääoma	286 240 060,36		280 180 247,47	
Vähemmistöosuus	187 013,74		153 727,98	
Konsernireservi	0,00		0,00	
poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,00	286 427 074,10	0,00	280 333 975,45
koko pääoma	536 070 790,35		521 900 255,67	
saadut ennakot	3 349 727,96	53,8	2 697 848,61	54,0

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (vieras pääoma - saadut ennakot)/käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

	2022		2021	
vieras pääoma	240 786 339,90		233 431 171,54	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		169 610,22	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	3 348 131,96	237 436 611,94	2 528 238,39	230 733 322,93
käyttötulot;				
* tilikauden toimintatuotot	191 998 674,80		195 013 343,63	
* verotulot	215 448 842,87		206 488 539,63	
* valtionosuudet	150 003 317,36	557 450 835,03	141 960 725,80	543 462 609,06
		42,6		42,5

Kertynyt yli/-alijäämä, 1000€

Edellisten tilikausien yli/-alijäämä

Tilikauden yli/-alijäämä	54 117 303,29		39 915 544,16	
	6 374 852,28	60 492 155,57	14 201 759,13	54 117 303,29
		60 492		54 117

Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas

60 492 155,57

1 187

54 117 303,29

1 053**Konsernin lainakanta 31.12., 1000€**

= Vieras pääoma - pitkäaikainen ja lyhytaikainen koroton vieraspääoma

	2022		2021	
vieras pääoma	240 786 339,90		233 431 171,54	
pitkäaikainen koroton vieraspo	5 838 528,35		6 302 699,75	
lyhytaikainen koroton vieraspo	80 012 136,38	154 935 675,17	75 602 925,90	151 525 545,89
lainakanta = korollinen vieras pääoma ; tarkistus				
pitkäaikainen korollinen vieraspo	88 447 141,53		86 140 922,19	
lyhytaikainen korollinen vieraspo	66 488 533,64	154 935 675,17	65 384 623,70	151 525 545,89
		154 936		151 526
Lainakanta 31.12., €/asukas	154 935 675,17	3 040	151 525 545,89	2 948

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

	2022		2021	
vieras pääoma	240 786 339,90	240 786 339,90	233 431 171,54	233 431 171,54
saadut ennakot	3 349 727,96		2 697 848,61	
ostovelat	25 338 215,64		25 767 522,05	
siirtovelat	44 111 266,39		41 163 401,88	
muut velat	13 051 454,73	85 850 664,72	12 276 853,11	81 905 625,65
vuokravastuut	28 493 610,63	28 493 610,63	24 482 023,93	24 482 023,93
		183 429 286		176 007 570
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	183 429 285,81	3 599	176 007 569,82	3 424

Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

	2022	4 708	2021	4 783
Sijoitukset, muut lainasaamiset	4 708 491,16		4 782 654,42	

25.2. Sisäiset tulot ja menot

Automaattinen talousraportointi Valtiokonttorille vuoden 2021 alusta lukien muutti sisäisten kustannusten kohdistamista niin, että kaikkien tukipalvelujen kustannukset tulee kohdistaa täysimääräisesti varsinaisille palveluille. Tämä tarkoittaa sitä, että budjetoiduista euroista huolimatta, todelliset syntyneet kustannukset on kohdistettava edelleen varsinaisille palveluille mahdollisimman tarkasti. Laskentaa ohjaa Aura-käsikirja.

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä sisäisiä tukipalvelujen ostoja (toimintatuotot) ja myyntejä (toimintakulut) on kirjattu yhteensä 43.088.210 euroa, joka on 872.780 euroa talousarviossa varattua vähemmän (tot% 98,0). Liikelaitoksen peruspääoman korvauksia on kirjattu yhteensä 1.562.805 euroa. Sisäisen laskutuksen laskutusperusteena on käytetty laskutuksesta riippuen työsuoritetta, tilasuoritetta, konemäärää tms. Siltä osin, kun sisäinen laskutus ei ole vastannut syntyneitä menoja, on erotuksesta tehty tasauslaskutus Aura-käsikirjan ohjeiden mukaisesti. Laskutus on tehty sisäisten ostojen suhteessa, joko laskutettuja euroja vähentävänä tai lisäävänä eränä.

Edellisten lisäksi tukipalvelujen ja työterveydenhuollon palveluina on vyörytetty 9.180.305 euroa. Vyörytystä käytetään silloin, kun sisäinen hinnoittelu ei ole mahdollista tai muutoin perusteltua. Muun muassa hallinto-, talous-, hankinta-, laki- ja henkilöstöpalvelujen sekä viestinnän ja toimialalautakuntien kustannukset jaetaan varsinaisille palveluille vyöryttämällä.

Myös työterveyshuollon osuus jaetaan varsinaisille palveluille vyöryttämällä. Vyörytetty erä koostuu nettomenoista 877.489 euroa, joiden vyörytysperusteena on käytetty työterveyden ilmoittamia menoja palvelukokonaisuuksittain. Menoista on vähennetty arvio Kelan korvauksesta.

Yleishallinnon palveluja on vyörytetty 1.672.413 euroa, talous- ja henkilöstöpalvelujen menoja 3.952.594 euroa sekä muiden palvelualueiden lautakuntien ja hallinnon kuluja 3.555.298 euroa. Henkilöstökulujen vyörytysperusteena on käytetty henkilöstökulujen prosentiosuuksia, hankintojen osalta palvelujen ostot ja aineet, tarvikkeet ja tavarat ja muiden kulujen jakoperusteena ovat käyttökustannukset (ulkoiset toimintakulut + poistot) pois lukien kunnallisverotuksen, työterveyshuollon, ammatillisen koulutuksen, erikoissairaanhoidon ja pelastuslaitoksen kustannuspaikat sekä työmarkkinatuen kuntaosuus -tili.

Sisäiset tulot

Tilapalvelut on laskuttanut sisäisiä vuokria yhteensä 19.499.513 euroa, joka on 843.970 euroa talousarviossa arvioitua vähemmän (tot% 95,9). Sisäiset vuokrat, jotka ovat sisäisen laskutuksen suurin erä (45 %), pitivät sisällään kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitokulut mukaan lukien poistot. Aura-käsikirjan mukaisesti pääomakorot ja tuottotavoitteen mukainen kate saavat olla mukana sisäisessä vuokrassa eikä niitä tarvitse oikaista. Nämä erät on kuitenkin eriytettävä omalle laskentatunnisteelle. Ravitsemus- ja puhtaanapitopalvelujen sisäinen myynti oli yhteensä 15.718.927 euroa (tot% 103,1). Liikennepalvelujen oppilas- ja ateriakuljetuksia on laskutettu 4.836.076 euroa (tot% 93,7). Vapaa-aikapalveluista lähinnä liikuntapalvelut ja kansalaisopisto on laskuttanut 293.860 euroa (tot% 106,5) tilojen ja uimahallin käytöstä sekä kurssien järjestämisestä. Hallintopalvelut on laskuttanut sisäisesti hallinto- ja toimistopalveluja ja tietohallintoa yhteensä 2.475.149 euroa (tot% 90,7). Talous- ja henkilöstöpalvelut on laskuttanut 22.550 euroa, joka on suurimmalta osin ensiapukoulutuksen tuloa.

Sisäiset menot

Sivistyspalvelujen sisäiset ostot ovat yhteensä 26.828.526 euroa (tot% 98,4). Määrä on 438.990 euroa talousarviota pienempi. Eri palveluihin varatuissa määrärahoissa tapahtui sekä ylityksiä että alituksia, mutta suurin yksittäinen ylitys oli ateriapalvelujen ostoissa 414.935 euroa ja alitus ostoissa tilapalveluilta 318.143 euroa, oppilaskuljetusten ostoissa 248.949 euroa ja ict-palvelujen ostoissa 230.250 euroa.

Sosiaali- ja terveyspalveluihin on kirjattu sisäisiä menoja yhteensä 6.640.035 euroa (tot% 95,4). Näistä vanhuspalvelujen toimintayksiköihin varatut määrärahat alittuivat 346.895 euroa (tot% 92,5). Terveystalouden palvelujen osto vastasi talousarvion määrärahaa. Sosiaalitoimen palvelujen sisäiset määrärahat ylittivät yhteensä 42.359 euroa.

Kaupunkikehityspalvelujen sisäiset menot olivat 1.837.995 euroa, joka oli talousarvion mukainen.

Tarkastustoimen, vaalien, kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, sekä hallinto-, talous- ja henkilöstöpalvelujen sisäiset ostot olivat yhteensä 2.440.613 euroa (tot% 92,7). Suurin erä on tyhjänä olevat kiinteistöt 1.735.169 euroa.

Liikelaitos Salon vesi maksoi peruspääoman korvausta 4 prosenttia, yhteensä 1.562.805 euroa. Korvaus on ollut yhtä suuri vuodesta 2015 alkaen.

26. Luettelo kirjanpitokirjoista

Salon kaupunki Tilinpäätösasiakirjat

Tilinpäätös 31.12.2022

Luettelo kirjanpitokirjoista

Tasekirja, tilinpäätös ja toimintakertomus	sidottu
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Talousarvion toteutumavertailut	sähköinen arkistointi
Palkkakirjanpito	atk-tuloste
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt ja saldospelvitykset	sähköinen arkistointi
Liitetietojen erittelyt	sähköinen arkistointi

Luettelo tositelajeista

Alkusaldot	ALKUSA
Talousarvio	BUD
Lisätalousarvio	BUDL
Kirjanpitoaineisto CPU	CPU
Muistiotositteet ulkoiset	MUIST1
Muistiotositteet sisäiset	MUISIS
Muistiotositteet Rondo ulkoiset	MUIRO2
Muistiotositteet Rondo sisäiset	MUIRS2
Vyörytysmuistiot	VYÖR
Tuotekoodin täydennys	TUOTET
Käyttöomaisuustositteet	KOMTOS
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI
Pankkien tiliotteet	PANKKI
Matkalaskut	MATKAT
Palkkatositteet	PALKAT
Myyntireskontra MR Laskulaji 10-99	MR10-MR99
Myyntireskontra MR hyvityslasku	YMRHYV/MRPHYV
Myyntireskontra MR Manuaalisuoritukset	YMRMAN/MRPMAN
Myyntireskontra MR Viitesuoritukset	YMRVII/MRPVII
Ostoreskontra maksut	OMAKSU
Ostolaskut	OSTOT
Sisäiset laskut Rondo	SISROP
Sosiaalityö	SOSTYÖ
Uimahalli, Pusa-	
tec	UIMA

27. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Salossa 22.5.2023

Saku Nikkanen
Kaupunginhallituksen puheenjohtajaJuhani Nummentalo
Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtajaJohanna Riski
Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtajaOsmo Friberg
Kaupunginhallituksen 3. varapuheenjohtajaAnu Aaltonen
Kaupunginhallituksen jäsenJohannes Alaranta
Kaupunginhallituksen jäsenUlla Huittinen
Kaupunginhallituksen jäsenAnna Härrä
Kaupunginhallituksen jäsenMikko Lundén
Kaupunginhallituksen jäsenAntti Olkinuora
Kaupunginhallituksen jäsenSimo Paasilta
Kaupunginhallituksen jäsenKaisa Palohonka
Kaupunginhallituksen jäsenAnna-Leena Yli-Jama
Kaupunginhallituksen jäsenAnna-Kristiina Korhonen
Kaupunginjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Salossa __. __. 2023

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisöSari Isaksson
JHT, KHT